

INDEX

CRÈDITS	1
SITUACIÓ	2
NOTÍCIA HISTÒRICA	2
MOTIVACIONS DE LA INTERVENCIÓ I OBJECTIUS	12
METODOLOGIA	13
DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS	16
1. Sondeigs	16
2. Excavació rases	67
3. Seguiment	93
CONCLUSIONS GENERALS	97
ELS MATERIALS ARQUEOLÒGICS	113
INVENTARI DE LES MONEDES	203
FITXES DE DOCUMENTACIÓ ANTROPOLÒGICA	211

CRÈDITS

Dates de la Intervenció: del 14 de maig al 3 de juliol i del 3 d'agost al 3 d'octubre de 1998

Promotor: Ajuntament de Barcelona.

Coordinació: Ferran Puig i Verdaguier (Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat)

Execució: ARQUEOCIENCIA Serveis Culturals SL

Direcció Tècnica: Josep M. Vila i Carabasa

Antropòloga de Camp: Judit Solé i Muntané

Conservació / Restauració: Montserrat Pugès i Dorca, Maria Molinas i Daví

Dibuix i Topografia: Roberto López Hombre, Edmond Mestres i Montseny, Daniel Miquel i Jové, Júlia Miquel i López. i Josep M. Vila i Carabasa

Dibuix de material: Sílvia Lezana i Les

Estudi Numismàtic: Dra. Maria Clua i Mercadal

Inventari del Material: Albert Martín i Josep M. Vila

Estudi del Material: Raul Sanz i Josep M. Vila

SITUACIÓ

La intervenció arqueològica objecte de la present memòria es va realitzar en els edificis que ocupaven els núms. 21 i 23 del carrer Montcada de Barcelona. Aquestes construccions eren conegudes com Casa Mauri i Palau Finestres respectivament.

NOTÍCIA HISTÒRICA

Els orígens

La fundació de Barcelona va fer-se en un territori que ja havia estat colonitzat anteriorment. La fundació dels *oppida civium romanorum* de Betulo i Iluro representa una primera arribada de colons als que s'adjudicaren terres en el pla costaner. Aquesta zona geogràficament uniforme degué ser expropiada als seus antics propietaris i parcel·lada amb la intervenció d'agrimensors, a fi de ser distribuïda entre els nous colons. Des del punt de vista arqueològic es constata l'ocupació generalitzada cap als dos costats del curs inferior del Llobregat i al Barcelonès.

Aquesta organització del territori va patir una important transformació amb la fundació de la Colònia en època d'August. A partir d'aquest moment es configura el territori d'influència de Barcelona, els límits de la qual devien ser: pel nord-est el riu Besòs, que la separava de Betulo; la línia de mar pel sud-est; la serra de Collserola pel NO; i, finalment, el massís de Garraf que tanca el pla pel SO.

Aquest territori degué ser dividit amb la finalitat d'estructurar i ordenar el camp i facilitar, mitjançant el corresponent cadastre, la recaptació dels impostos. Aquesta divisió es feia establint dos eixos principals: el *decumanus maximus* i el *cardo maximo*, que en el pla barcelonès s'orientava N-SE i NE-SO adaptant-se a la seva singular disposició geogràfica entre una cadena muntanyosa i la línia de la costa, que segueixen aquesta alineació.

Han estat moltes les vil·les o poblacions rurals de l'*ager* de *Barcino* localitzades dins el terme de Barcelona. Les limitacions que imposa la presència d'un teixit urbà tant dens com el de la ciutat actual fa molt difícil la descoberta d'aquests nuclis rurals si no és de manera fortuïta. I si es localitzen, és molt parcialment, només una petita part del que va ser la seva estructura. Així, el 1954 van ser localitzades, sota la plaça d'Antoni Maura i l'avinguda de la catedral, diverses habitacions pertanyent a la part senyorial d'una vila, posteriorment, en l'excavació de 1984 es van localitzar restes que indicaven la presència en aquesta zona d'un forn per a la producció d'àmfores del tipus Pasqual 1.

A tota la zona del barri antic és normal que, sota els enterraments de la necròpolis tardorromana que ocupa tota la zona es localitzin estructures aïllades, o canalitzacions com les que es van localitzar al mateix carrer Montcada sota el Palau Nadal.

Totes les troballes realitzades en el conjunt de l'*ager* de la ciutat permeten adonar-nos de la gran densitat de població que es donà en aquesta zona, amb propietats

petites o mitjanes, fenomen que ha estat també comprovat a l'entorn de les altres dues ciutats litorals: *Betulo* i *Iluro*. La densitat de població rural que apareix al territori, malgrat la seva dispersió, fa pensar, entre altres coses, en la dificultat d'inserció dins el nucli urbà, que no ofereix grans possibilitats de residència: tant sols hi ha unes vint-i-dues o vint-i-quatre illes de cases reservades, potser, a una part de l'aristocràcia municipal o a ciutadans relacionats amb l'activitat comercial que es desenvolupa en aquesta zona. No seria gens estrany que el camp compensés aquestes limitacions de la ciutat i fos el lloc de residència d'una població, ja no romana sinó d'origen indígena que ja poblava aquestes terres amb anterioritat. Vivien sota uns altres patrons de població i arribaren llavors, atrets per la possibilitat que oferia l'activitat comercial d'una franja de terres oberta al mar i unes vies naturals de comunicació que permetien canalitzar els excedents de l'interior del país.

En relació amb l'orientació és important assenyalar que guarden, normalment, una relació amb els eixos de la ciutat i amb les línies generals del territori NO-SE i NE-SO, circumstància que referma una centuriació en el territori on les viles eren construïdes. Aquesta ordenació territorial es veu refermada per la construcció de les vies que comuniquen la ciutat amb les diferents propietats del seu *ager*, però principalment amb les interurbanes.

La Necròpolis tardorromana

La situació de l'àrea dels suburbis de la ciutat, especialment en el sector NE, canvia radicalment en el baix imperi quan tota la zona es converteix palatinament en àrea de necròpolis. Aquesta zona d'enterraments ocuparia una franja de terreny íntimament lligada a la vida de la ciutat, tant per activitat com per proximitat o jurisprudència: allò que els textos clàssics anomenen *suburbium*, és a dir, la franja d'aproximadament una milla romana (1.495m) d'amplada al voltant del perímetre de la ciutat. Tot i això, per raons de topografia, n'exclourem certes zones, com per exemple els vessants de Montjuïc, que per la seva orografia accidentada creiem que eren una zona plenament rural lligada a l'ager, o bé les zones properes al delta del Besòs, zona probablement inundada en aquest moment.

Les tombes situades en aquesta àrea, tot i estar fora les muralles de la ciutat, s'hi vinculen de manera directa. La zona més rica, pel que fa a la localització d'enterraments, es troba al NE de la ciutat, espai urbà que coneixem com a sector de Ribera, situat entre el barri de Sant Pere i el mar. Aquest espai és travessat per un dels carrers més importants de la Barcelona medieval (actuals carrers de Carders i de Corders), que correspon al traçat del ramal de la via Augusta que connectava Bàrcino amb el Maresme i el Vallès. A ambdós costats de la via es localitzen enterraments. Al nord hi ha un sector de necròpolis que s'ha pogut identificar en diferents punts. Els més propers a la porta de la ciutat correspon a la plaça de l'Àngel. Sembla que, en general, les obres de construcció de la Via Laietana i les seves infraestructures de sanejament i transport van malmetre o fer desaparèixer una bona part de la necròpolis a la zona més propera a la ciutat. L'avinguda de Francesc Cambó també ha resultat fèrtil pel que fa a troballes funeràries. Es tracta d'una àrea d'intensa activitat funerària per al conjunt de la qual es confirma una cronologia dins l'antiguitat tardana. Altres indrets en els que també s'ha documentat aquesta necròpolis són l'antiga església de Sant Cugat del Rec, carrer de l'Argenteria, carrer Manresa, plaça Víctor Balaguer... entre molt d'altres que demostren l'extensió d'aquesta necròpolis.

La millor mostra la trobem a l'interior de l'església de Santa Maria del Mar, excavada entre 1940 i 1967 amb motiu de la construcció d'una cripta moderna. En aquest punt, i sota les construccions anteriors al temple gòtic – alguna d'elles sota un paviment d'opus signinum – i al llarg d'una claveguera rectilínia anterior, es van poder documentar 106 enterraments, la majoria dels quals seguien l'orientació de l'eix de l'església i es presentaven sense cobertura aparent i excavats a les sorres de base d'aquest sector de la ciutat. De les 73 inhumacions amb aquesta tipologia, aproximadament 40 eren de fossa simple, amb alguna protecció de pedres o ceràmica al cap o bé als peus; una quinzena amb una elemental construcció de pedra amb morter, i unes altres amb coberta de fragments de pedres tègula, maons, en sec o bé travades amb morter o fang. Són més interessants pel que fa a cronologia els 33 sepulcres amb tancament ceràmic, 15 dels quals utilitzen la tègula amb disposició triangular. Les 18 restants reutilitzen envasos amfòrics de datació entre els segles IV i VI.

El subsòl dels carrers del voltant confirma la presència d'enterraments de les mateixes característiques. A l'altre costat de la plaça de Santa Maria, al carrer de l'Espaseria, es recull la notícia de troballes d'enterraments amb tancament ceràmic; al carrer dels Sombrerers també, encara que molt imprecises; a la placeta de Montcada hi ha notícies de sepultures, versemblantment de tègules, similars a les localitzades a l'interior de la basílica i que van ser localitzades l'any 1871. També es tenen referències, molt imprecises d'enterraments sota el passeig del Born i fins a la zona de la plaça comercial.

Cap al nord tenim diverses notícies i excavacions que ens indiquen que des de la via del carrer Carders fins a Santa Maria del Mar, tot seguint el traçat del carrer Montcada, es localitzen enterraments semblants. A la confluència dels carrers de Carders i de Corders, i a la placeta d'en Marcús, es van observar, cap a mitjan segle XX, tombes de tègula i àmfora. També es va poder documentar al palau Nadal, al carrer Montcada núm. 14, la presència de tres inhumacions aprofitant la presència d'una claveguera romana. Cadascuna de les tombes utilitza una tipologia diferent: l'una simplement aprofita l'espai interior del conducte amortitzat, l'altra era de caixa de tegula de secció triangular, i la darrera probablement de taüt de fusta ja que s'hi van documentar les restes dels claus.

El límit de la necròpolis en direcció nord-est és encara difícil de precisar, ja que l'any 1989 s'observaren restes d'inhumacions associades a fragments d'àmfora i tègula, a la confluència dels carrers de la Princesa i passeig de Picasso. També al passeig del Born, a la zona propera a l'antic mercat es documentaren el 1990 una vintena de sepultures de fossa simple i tègula.

Sembla clar en tot cas que la ciutat de Barcelona té un gran cementiri tardà que se situa al NE del nucli urbà i immediat a les seves muralles. Semblaria, però, que aquesta necròpolis no ocuparia tot el sector, sinó que podria estar organitzada a partir de diversos elements de referència: el precedent de la necròpolis alt imperial que devia seguir la via principal cap al nord, els diferents camins rurals, els possibles llocs primitius de culte, la topografia de la zona... Així sembla que ho indica la recerca acurada dels diversos indrets estudiats recentment, on s'observen concentracions, diverses alineacions... El seu límit pel costat de muntanya sembla clar, en no haver-se localitzat enterraments en les excavacions arqueològiques realitzades, algunes de tanta

envergadura com, per exemple, al de l'avinguda de la Catedral. Per la zona litoral sembla que la necròpolis arriba a acostar-se notablement a la platja. En canvi, en direcció al Besòs, els límits són força desconeguts i es prolonguen en diferents sectors com a la zona del Born, en direcció a la Ciutadella; o la de l'avinguda de Francesc Cambó en direcció a Sant Pere de les Puelles.

El creixement del sector NE de la ciutat durant l'Edat Mitjana

A partir de la segona meitat del segle X s'inicia un desenvolupament suburbà de la ciutat de Barcelona similar al documentat en altres indrets de Catalunya i Lleuadoc. En aquest sentit l'any 966 apareix la primera referència documental al *burgus* de Barcelona. En aquests segles l'àrea situada al voltant de la ciutat s'anomenava *suburbium* i en els seus límits es documenten algunes esglésies com ara la de Santa Maria de les Arenes, Sant Pau del Camp, Sant Pere de les Puelles, Santa Maria del Pi o Santa Eulàlia del Camp.

Existeix una certa possibilitat que durant els segles de l'alta edat mitjana l'àrea suburbana no fos mai completament abandonada pels seus habitants. De fet hi ha referències a alguns nuclis que no semblen concordar amb la dinàmica pròpia dels burgs emergents a finals del segle X. És evident també que aquests possibles llocs habitats se situarien en punts alts dins del suburbi donat que fins a finals segle X aquesta zona va ser fonamentalment pantanosa i palúdica, travessada per rieres que acabaven en estanys prop del mar.

No obstant tot això sembla clar que el primer desenvolupament urbà no va estar tant lligat a la presència d'edificis religiosos o a les condicions físiques del terreny sinó amb la ubicació del mercat que actua com a nucli al voltant del qual es va anar desenvolupant el *burgus*. Tot i això l'ocupació de les àrees fora muralles amb voluntat residencial era molt escassa i les àrees ocupades per cases eren relativament petites si les comparem amb les dedicades als horts, activitat aquesta darrera que va ser molt important per al desenvolupament de la zona.

A partir del segle XI el creixement urbà s'accelera i apareixen nous *burgi* ara si situats al voltant de les esglésies, però la zona continua sense tenir una densitat constructiva gaire alta. A partir de mitjan segle XII, i després d'un període d'estancament, es reiniciarà el procés expansiu en el que a partir d'aquest moment tenen un paper important els ordes militars, especialment el del Sant Sepulcre que va iniciar el procés de parcel·lació de l'espai situat entre el carrer de la Canuda i Santa Anna.

Així doncs, a finals del segle XII l'àrea urbana de Barcelona cobria unes 60 ha i es podien distingir quatre zones:

1. Un nucli central format pel mercat i els carrers que en sortien en totes direccions. Generen un espai centrat en l'activitat productiva amb la presència d'obradors i cases, que conformaven una estructura constructiva relativament densa amb una presència limitada d'horts.
2. Una primera anella al voltant del nucli i continuant els mateixos eixos i que representava la resta de l'arc interior dels ravals des de Santa Maria del Mar fins als

Arcs Antics. En aquesta zona es documenta una barreja d'activitat artesanal i residencial.

3. Àrea de naturalesa residencial acompanyada sovint d'horts: Via del Sepulcre, Cort comtal, Sant Pere de les Puelles, Santa Eulàlia del Camp, la Vilanova, districte del Regomir, Santa Maria del Pi, ciutat emmurallada.

4. Àrees addicionals d'horts que s'extenien fins als límits dels suburbis.

La urbanització del carrer Montcada

El carrer de Montcada posa en contacte, amb un traçat gairebé perpendicular, un dels vells camins d'accés a la ciutat, l'antic eix format actualment pels carrers de la Bòria, dels Corders i dels Carders, amb la plaça del Born, gairebé a tocar de l'església de Santa Maria del Mar.

D'ençà del segle XI – i probablement abans -, l'àrea compresa entre el carrer de la Bòria i l'antic front marítim era ocupada per l'anomenada Vilanova del Mar. Aquesta "Vilanova" allotjava una important població, sobretot a la part més propera als vells murs de la ciutat, però mancava pràcticament d'edificacions i xarxa de carrers més enllà d'un límit que avui es correspondria aproximadament amb els carrers de l'Argenteria i dels Banys Vells. Es tracta d'arenys, sèquies i rieres que es desenvolupen sense cap patró urbà i eren propietat de la casa comtal de Barcelona.

La més antiga referència documental d'aquest indret és de l'any 1023 i ens revela l'existència de l'església dita de Sant Cugat del Camí (el camí romà vers el Vallès) o Sant Cugat del Rec, la qual, a través de moltes transformacions, perdurà fins a l'any 1936. L'any 1081 apareix en els documents una altra església amb el nom de Sant Salvador, pròxima a l'anterior, i de la qual no tenim cap altra notícia.

La naixença del carrer de Montcada al segle XII

Els orígens del carrer de Montcada es troben en un privilegi reial, de l'any 1148, en el qual Ramon Berenguer IV donà a un consorci de mercaders de Barcelona, encapçalats per Guillem Ramon de Montcada, el permís per construir un llarg carrer que començava al vell camí d'accés romà (c. Boria) i s'acabava al nou establiment marítim anomenat Vilanova del Mar, al nord-est de la muralla de la ciutat.

Era el temps del darrer dels comtes de Barcelona, Ramon Berenguer IV. El comte seguia la tradició política de la seva dinastia en relació amb la guerra de la reconquesta del país. Entraven en els seus plans València i Mallorca, però sabia que abans d'emprendre aquestes campanyes finals li era forçós d'emparar-se de la ciutat de Tortosa.

Participaren personalment en la campanya els canonges de la catedral i, a més, amb un préstec important d'argent. En garantia, el comte empenyorà al capítol catedral les rendes reials de Viladecans i li concedí certs privilegis a la platja barcelonina.

També van col·laborar alguns mercaders de Barcelona, en total nou, dels quals sortia fiador Guillem Ramon de Montcada, que és el que apareix com a principal organitzador de la campanya i victòria de Tortosa. El castell de la Suda i una tercera part de la ciutat li foren adjudicats pel comte com a premi per l'eficàcia dels seus serveis. Aquests ciutadans barcelonins exigiren els seus corresponents beneficis, no radicats a la Tortosa conquistada, sinó en el territori matern de Barcelona.

Tocant al vell camí de la Bòria i cap a la banda de mar, s'havia anat formant, des del segle XI un raval anomenat Vilanova del Mar, el més populós dels diversos que voltaven el nucli antic de la ciutat. Això no obstant, alguns destorbs legals entorpien el seu normal creixement. Eren regalies, drets reservats al comte sobirà, per tractar-se de molins, banys, camins, rieres, sèquies o riberes de mar.

Doncs bé, en els confins de Tortosa s'hagueren de liquidar aquests interessos del comte sobirà, ja que en els anys que segueixen a la conquesta de Tortosa veiem ficats en aquest sector de Barcelona els ciutadans prestamistes agrupats aquí també entorn de Guillem de Montcada.

Bernat Marcús, el primer, home acabalat, fundador de l'hospital que portà el seu nom, la capella del qual perdura com a testimoni exemplar dels fets. Arnal Adarró, un altre dels ciutadans auxiliars del comte a Tortosa, figura així mateix entre els terratinents del mateix paratge. La seva casa va donar nom a un carrer immediat a la capella de Marcús. Els altres, fins a completar la llista de nou ciutadans prestadors, Joan Martí, Guillem Ponç, Pere Amalric, Ermengol de Manresa, etc., si bé no donen nom a carrers immediats, actuen, compren i venen, i acensen en aquesta vilanova que des d'aleshores creix lliurement, centrada pel nou carrer que porta el nom del protector de la gesta i organitzador del seu finançament: Guillem Ramon de Montcada.

Recordem la disposició del carrer de Montcada amb els immediats de Flassaders i Banys Vells que el flanquegen. La seva disposició regular demostra que pogueren ésser planejats en una superfície lliure de tota mena d'obstacles, materials o legals. Aquest era el resultat dels convenis celebrats amb el comte Ramon Berenguer davant les muralles de Tortosa i entre les dificultats militars i financeres amb què aleshores es trobava enfrontat.

El carrer de Montcada al segle XIII

Guillem Ramon de Montcada i el seu grup de ciutadans obtenen, doncs, el dret d'edificar per a ells o d'establir per a d'altres en les parcel·les resultants del seu pla urbanístic. A mitjan segle XIII (1257), el carrer de Montcada encara no era anomenat amb aquest nom, sinó simplement "carrer pel qual es va al Born". La citació més antiga del carrer amb el seu nom actual sembla ésser de 1283.

En el mateix segle XIII es parla de la construcció d'arcs enfront de diverses cases situades a continuació de la capella de Marcús, a manera de porxos. En el mateix veïnatge, Guillem Dalmau ven a Jaume Desfont una casa ja construïda. Un carreró immediat, el que ara s'anomena de Cremat Gran, prengué des d'aleshores el nom de carrer de Jaume Desfont. Es tracta de cases de dimensions reduïdes, que canvien sovint

de propietari. Al llarg del segle XIII els albergs de residència i les tàpies dels horts van formant un carrer complet.

Tot i que disposem de poques referències explícites, els primers establiments del nou carrer sembla que correspondrien al poble menut (menestrals i petits obrers) i, fins i tot, a gent vinguda d'altres punts de la Península. Les residències d'aquests primers veïns eren cases de poca entitat arquitectònica i no han perdurat en alçat fins al dia d'avui.

El que costà més de regularitzar foren sens dubte els extrems del carrer, cosa que no s'aconseguí fins a mitjan segle XV i en circumstàncies molt especials. La unió del carrer de Montcada amb els de Corders i de Carders, a través de l'hospital de Marcús, es realitzà l'any 1418 per tal d'obrir pas fàcil als carros i entremesos de la processó de Corpus que es malmetien pel distint nivell que tenien aquells carrers.

Vint anys després, hom va iniciar l'ampliació del carrer de Montcada en l'extrem oposat per tal de donar bona entrada a la plaça del Born. Foren enderrocades aleshores algunes cases, els solars de les quals formen ara l'àmbit de l'anomenada placeta de Montcada. Amb aquestes modificacions quedà complet el carrer de Montcada, i aproximadament amb les característiques viàries que el distingeixen actualment.

El carrer de Montcada durant els segles XIV al XVI

Al llarg del segle XIV podem observar una profunda transformació del carrer de Montcada, fet que persisteix en el segle XV i es consolida en el XVI.

En primer lloc, els primitius albergs deixen pas als grans casals. Unes quantes de les antigues propietats són reduïdes a una sola amb un espai per a magatzems comercials i tallers, en general de draperia, cavallerisses i residència familiar de bona presència. En el segle XIV, les noves cases tenen darrera el vestíbul d'ingrés un pati ampli a cel obert per on puja l'escala que dóna accés al pis principal, no sense aturar-se abans en un petit replà on hi ha la porta de l'estudi o despatx. Les façanes del carrer acostumen a tenir una porta d'arc semicircular amplament adovellat i finestres coronelles, a més d'una torre lateral de poca elevació, suficient com a lloc d'observació del mar –“miramar”, hom en diu algunes vegades- per on havien de venir les naus dels mercaders.

Encara són conservades en algunes de les cases del carrer de Montcada restes d'aquesta organització arquitectònica. Algunes finestres coronelles foren aparedades o transformades en balcons, i les torres, escapçades, però no es pogueren dissimular fàcilment els paraments de pedra ni els distints relleus dels pisos que acusen l'època de llur construcció.

Una segona característica del carrer durant els segles XIV i XV era el rang ciutadà que li fou reconegut. Així, l'any 1361 hom volgué obrir un hostel al carrer de Montcada, però el rei manà que el tanquessin al·legant que els estrangers que hi podien acudir no serien bons veïns de la tresoreria que era instal·lada al carrer, on es guardaven

joies i vaixelles valuoses. La tresoreria va perdurar al carrer de Montcada fins al final del segle XVI. No era solament el rei qui manava respectar el rang del carrer, sinó que el reconeixia tothom. El carrer de Montcada era el carrer destinat, com ho fou després el carrer Ample, a residències d'honor.

Quan el 1477 vingué a Barcelona el duc de Calàbria, li fou designada la casa de Francesc Desvalls del carrer de Montcada per tal que pogués presenciar d'allí estant el pas de la solemne processó organitzada en honor seu. El 1492, uns ambaixadors de la ciutat de Saragossa que havien vingut a la cort de Ferran II, aleshores resident a Barcelona, s'aposentaren també en aquella casa. Més tard, és assignada al carrer de Montcada la casa dels Santjust com allotjament digne per a uns ambaixadors de València.

Mentrestant, els primitius mercaders s'havien convertit en ciutadans honrat, en senyors poderosos amb mèrits per a rebre títols de cavalleria i de noblesa. Els casals s'havien fet pomposos. A les llindes dels finestrals florien abundants escuts; els enteixinats eren policromats i daurats. Els llinatges de més esclat tenien les seves cases al carrer de Montcada: els Junyent, Aguilar, Caçador, Ardena, Vilana, Desvalls, Sabastida, Setantí, Santjust, Rebolledo, Marimon, Llupià, Boixadors, Queralt. Alguns per poc temps,; d'altres en cases veritablement pairals.

El carrer de Montcada als segles XVII i XVIII

Els segles XIV, XV i XVI serviren per a consolidar el crèdit social del carrer damunt d'altres vies del mateix caràcter: el dels Mercaders i de Lledó, per exemple.

Durant el segle XVII el carrer de Montcada manté la seva importància, adapta el seu antic aspecte goticitzant al gust barroc amb l'exemple extraordinari de la Casa Dalmases. El segle XVIII és estacionari, amb alguns estropells per a tal d'adaptar els antics portals a l'amplada de les carrosses i , en general, per ampliar tota mena d'obertures, interiors i exteriors, tant si eren portes com finestres. Amb això s'inicia la decadència sistemàtica de l'arquitectura del carrer conservada fins aleshores amb tota dignitat.

Decadència del carrer de Montcada al segle XIX

En realitat, la decadència i la destrucció del carrer comença així que el carrer es va organitzar. Constantment es van haver d'adaptar les estructures a les noves necessitats. Però l'abandonament i la ruïna sistemàtica es poden fixar en el segle XIX. Els enemics del carrer no van venir de fora sinó que van ser els mateixos propietaris i els veïns els qui, amb comptades excepcions, semblava que es complaien a convertir les gracioses finestres en balcons anodins, a esvorancar els portals de les cases; a paredar les galeries superiors, a posar canals a les façanes, a obrir botigues i magatzems, i a convertir un carrer d'alt llinatge en finca de renda a la qual tot era sacrificat.

La transformació fou externa i també interna. Allí on hi havia abans sales senyoriales hi aparegueren fondes, casinos i tavernes, les antigues cambres d'honor destinades a grans personatges eren llogades per dies o per hores. Les portes es van

desballestar i els grans vestíbuls es van convertir en magatzems atapeïts i els carros es van convertir en els amos de la calçada, carregats amb cistelles i caixons entre el mercat de Santa Caterina i el Born.

La Casa Mauri (c/ Montcada núm. 21)

Es tracta d'una casa barroca del segle XVII amb grans portals rectangulars i balcons de llosanes molt motllurades i llindes amb un fris queixalat, traducció barroca del guardapols gòtic. És l'única casa del carrer que conserva, en un extrem de la façana, una finestra amb gelosia de fusta, element molt característic de les façanes del segle XVIII.

El Palau Finestres (c/Montcada núm. 23)

És una de les cases més antigues del carrer Montcada, amb escala i façana del segle XIV i algunes parts de la construcció que podrien remuntar-se al XIII. La façana conserva la característica disposició del segle XIV: a l'extrem una torre quadrada acabada en terrat i amb una finestra triforada, i coronant la resta de l'alçat, la teulada sostinguda per les columnes d'una solana, completament reconstruïda per les obres de restauració fetes els anys 50 del segle XX, així com el portal adovellat de la planta baixa, mentre que és obra autèntica gòtica la finestra de la torre. Els balcons de la planta noble i els altres portals arquivats són afegits els segles XVI o XVII. El pati té escala descoberta amb el primitiu passamà de pedra.

MOTIVACIONS DE LA INTERVENCIÓ I OBJECTIUS

La intervenció arqueològica objecte de la present memòria va ser motivada pels treballs de rehabilitació dels edificis que ocupaven els núms 21 i 23 del carrer Montcada per tal d'acondicionar-los com a dependències del Museu Picasso de Barcelona. La recerca arqueològica endegada en el marc d'aquesta intervenció arquitectònica va tenir dues vessants ben diferenciades.

En primer lloc una vessant de recerca, promoguda i finançada per l'ajuntament de Barcelona i que s'integrava en un treball més general que comprenia un estudi documental i una sèrie d'aixecaments planimètrics per tal de portar a terme una anàlisi de paraments del conjunt de l'edifici, entre d'altres estudis. Aquest conjunt de treballs, en el que s'integrava el projecte de recerca arqueològica, tenia com a finalitat el coneixement integral de l'evolució històrico-constructiva dels dos edificis.

A banda d'aquesta recerca, que es va traduir en la realització d'una sèrie de sondeigs arqueològics en punts d'especial interès, es va dur a terme un seguiment general de les obres de rehabilitació dels edificis, especialment d'aquelles intervencions que havien d'afectar el sediment arqueològic. Així es va realitzar l'excavació arqueològica de les rases de clavegueram, de les de fonamentació dels nous murs i dels pous per muntacàrregues. Finalment, es va fer un seguiment general de totes les

remocions que el projecte arquitectònic preveia realitzar per diferents motius en el transcurs de les obres.

Tota la recerca arqueològica va ser finançada per l'Ajuntament de Barcelona que en va encarregar l'execució a l'empresa Arqueociència Serveis Culturals SL. La direcció tècnica dels treballs va anar a càrrec de l'arqueòleg Josep M. Vila i Carabasa.

METODOLOGIA

La recerca arqueològica duta a terme en els palaus Finestres i Mauri va tenir dues parts ben diferenciades.

1. Sondeigs

La primera va consistir en la realització d'un total de nou cales de sondeig en diferents punts dels edificis amb la finalitat d'estudiar la seqüència estratigràfica en aquells espais especialment significatius pel que fa al coneixement de l'evolució de l'ocupació humana de la zona que en altres punts del mateix carrer Montcada s'ha documentat des d'època romana. En aquesta línia es van realitzar les següents cales:

Cala-1: Sondeig de 2,2 x 4,4 m situat sota un dels arcs que hi ha darrera el pati del palau Finestres, concretament el què es troba just a tocar de la paret mitgera amb l'edifici del núm. 25 del carrer Montcada.

Cala-2: Sondeig de 2 x 2 m situat al Palau Mauri just en la cantonada entre la façana i la paret mitgera amb el Palau Finestres.

Cala-3: Sondeig de 3 x 3 m situat al Palau Finestres just en la cantonada entre la façana i la paret mitgera amb l'edifici que ocupa el núm. 25 del carrer Montcada.

Cala-4: Sondeig de 4 x 2 m situat al Palau Mauri just en la cantonada entre la façana i la paret mitgera amb el Museu Picasso.

Cala-5: Sondeig de 5,5 x 5,5 m aprox. realitzat en el pati interior del Palau Finestres. Aquesta cala es va realitzar aprofitant la necessitat de realitzar l'obertura del pou de la grua de l'obra.

Cala-6: Sondeig que ocupava la meitat d'una habitació situada a la part posterior del Palau Finestres, a tocar de la paret mitgera amb el núm. 25.

Cala-7: Sondeig de 2 x 3 m obert sota l'escala del pati del Palau Finestres.

Cala-8: Sondeig de 3,5 x 2,2 m situat al centre del terç més occidental del Palau Mauri.

Cala-9: Sondeig de 3,5 x 4 m situat sota un dels arcs d'un dels cossos del Palau Finestres situat arran del pati posterior de l'edifici.

Metodologia

Pel que fa a l'excavació arqueològica en si, el mètode de registre de les dades que facilita l'excavació ha estat el proposat per E.C. Harris i per A. Carandini, modificat a partir de la pràctica arqueològica en aquest tipus de jaciments i de les circumstàncies concretes de l'excavació. Per al registre objectiu dels elements i estrats que s'exhumen es realitza una numeració correlativa d'aquests denominats "Unitat Estratigràfica" (u.e.) que individualitza uns de altres. Cada u.e. té una fitxa en la que s'indica: la seva ubicació en el context general del jaciment, la seva ubicació en les plantes i seccions, la seva definició i la seva posició física respecte a les altres unitats estratigràfiques. Per a aquesta intervenció s'ha utilitzat el model de fitxa proposat per la Secció d'Arqueologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona. Finalment s'ha realitzat una llista-resum de les mateixes que s'incorporarà en la memòria final, juntament amb les fitxes originals.

El material gràfic està compost per plantes generals i de detalls concrets que ens aporten una visió sincrònica de les fases del jaciment; seccions en les que es representa la successió estratigràfica que facilita la comprensió diacrònica de l'evolució del jaciment; i, per suposat, el material fotogràfic imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats. Finalment, i pel que fa a l'inventari del material, s'ha utilitzat el sistema, de fitxes i codificació desenvolupat pel Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat.

2. Seguiment

A banda de la realització de les cales de sondeig arqueològic es va portar a terme el seguiment de tots els moviments de terra que estava projectat realitzar en el transcurs de les obres d'adequació de l'edifici per a les seves noves funcionalitats. Dins d'aquest grup es poden distingir tres tipus d'actuació:

1. Seguiment de l'obertura de les rases per a la fonamentació dels nous cossos d'edifici que estaven projectats. Es tractava de rases que oscil·laven entre els 50 i els 100 cm segons els casos i que acostumaven a tenir una fondària entorn a 1 m depenent de la cota a la què es trobava el paviment superior. En la major part dels casos l'obertura de les rases es va fer manualment i per tant es va poder fer una excavació arqueològica convencional de les mateixes, amb una metodologia idèntica a la utilitzada en els sondeigs.

En algun cas, però l'obertura de les rases es va fer per mitjans mecànics i en aquests casos es van haver d'estudiar en base a refer l'estratigrafia conservada en el tall de les mateixes. També es documentaven fotogràficament i es dibuixaven les estructures que apareixien en el transcurs de l'obertura de les rases i, es recuperava el material arqueològic necessari per a la correcta atribució cronològica dels diferents elements.

2. Seguiment de l'obertura de les rases de clavegueram i de les arquetes que s'hi corresponen. Aquestes obertures, d'entre 30 i 50 cm d'amplada, es van realitzar per mitjans mecànics, per la qual cosa el seguiment va consistir en la recuperació de material arqueològic i en la documentació de la seqüència estratigràfica en els talls de les rases un cop obertes.

3. Seguiment d'altres moviments de terra: aixecament del paviment de lloses del pati, excavació del pou del muntacàrregues, etc... En tots aquests casos es va realitzar una documentació gràfica i estratigràfica de les estructures que apareixien, així com la recollida de materials arqueològics que permetessin aportar dades sobre la seva cronologia.

DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS

1. Sondeigs

CALA I

Abans d'iniciar-se la intervenció, la totalitat de la zona en la què s'havia d'obrir la cala es trobava coberta amb una capa d'uns 15 cm de ciment pòrtland generat com a residu en el moment de la col·locació dels micropilotatges realitzats per tal de refonamentar l'edifici. Per sota, es va documentar un nivell de ciment d'uns 8 cm de gruix (u.e. 101), lliscat superficialment i que hem identificat com el paviment de la zona en el moment d'iniciar-se l'obra. Aquest element funcionava amb una escala, delimitada per un mur de maons (u.e. 120), que donava accés a un semisoterrani que ocupava la zona central d'aquella ala de l'edifici, més enllà del sector en el què es realitzava el sondeig.

A continuació del nivell de ciment es va documentar una capa d'asfalt d'uns tres centímetres de gruix (u.e. 102) que també feia les funcions de paviment i que també funcionava amb les escales del soterrani. Per sota apareixia un nivell de rajoles de ceràmica de 25 x 25 cm (u.e. 103) que només es conservava de manera residual al centre de la cala. Aquest nivell sembla correspondre al paviment de la zona amb anterioritat a l'obertura del soterrani i de les escales que hi donaven accés, el mur de tancament de les quals recolza sobre aquest paviment.

Sota la preparació de calç d'aquest enrajolat (u.e. 104) es va documentar un nivell d'entre 5 i 15 cm de potència format per terres de color marró clar força soltes i que sembla tractar-se de l'anivellament de la zona com a pas previ a la col·locació de l'enrajolat u.e. 103. A continuació es van localitzar les restes d'un enllosat (u.e. 106) format per blocs irregulars de pedra de mida mitjana i gran (62 x 40 cm el més gran i 20 x 20 cm. el més petit). Els blocs tenien un gruix mitjà de 14 cm. Formant part de l'enllosat van aparèixer un fragment de pica d'aigüera i un altre de sotabalcó. Hem identificat aquest enllosat com el paviment corresponent a la planta baixa d'aquest sector de l'edifici amb anterioritat a la col·locació del paviment de rajoles u.e. 103. Malauradament no es van localitzar materials arqueològics associats a aquest enllosat per la qual cosa no disposem de referències clares a la seva cronologia. Les lloses estaven assentades en un nivell (u.e. 107) format per terres de color marró clar molt soltes i barrejades amb calç blanca.

Per sota d'aquest nivell es van identificar les restes d'un paviment de morter de calç blanca (u.e. 108) d'uns 2 cm de gruix que cobria un estrat d'entre 5 i 10 cm de potència (u.e. 109) format per argiles vermelloses força compactes. Hem interpretat aquests dos elements com a paviments successius del sector. Les argiles recolzaven sobre un nivell de rebliment (u.e. 110) format per terres de color marró fosc bastant soltes que

amortitzava un paviment d'argamassa de calç blanca i sorra (u.e. 111). Dins aquest rebliment 110 es van localitzar materials (un fragment de gran gerra com les que es van documentar in situ en altres espais del palau) que semblen situar la deposició d'aquest nivell en un moment en cap cas anterior al segle XVII.

A continuació del paviment de calç 111 es va documentar a la banda oriental de la cala, un nivell de terres argiloses de color marronós sense pedres (u.e. 113). Aquest nivell recolzava sobre un estrat (u.e. 112) que ocupava la totalitat de la superfície de la cala i que estava format per terres, pedres petites i restes de morter de calç, tot força compactat i dur. Per sota es va identificar un altre nivell, també molt compacte, format per argamassa de calç i pedra (u.e. 114). Pels materials que apareixen en la seva composició cal pensar que la col·locació d'aquest nivell s'hauria fet entorn al segle XV o molt poc després. Un cop extret aquest estrat es va començar a documentar, sota el mur de separació entre el Palau Finestres i l'edifici que ocupa el núm. 25 del carrer Montcada, la banqueteta de fonamentació de l'estructura (u.e. 126).

Un cop extret completament el nivell u.e. 114 es va poder comprendre el motiu de la seva duresa ja que per sota es documentava un nivell (u.e. 115) format per sorres fines. La presència d'aquestes sorres degué obligar a la col·locació dels nivells u.e. 112 i 114, molt compactes, a fi de generar una superfície sòlida sobre la que assentar el paviment de calç 111 sense perill que la part ocupada per les sorres provoqués l'enfonsament dels paviments.

Aquest nivell de sorres u.e. 115 tenia un màxim de 1,2 m de potència i rebia un retall irregular (u.e. 117) de secció segurament troncocònica i tallat en les argiles naturals i en nivells arqueològics antics. En aquest nivell es fonamentava la banqueteta del mur 118 de la qual es va poder identificar la rasa (u.e. 127). Aquestes sorres presentaven materials d'època romana, corresponents a l'època de fundació de la colònia. De tota manera, la presència de tres fragments d'àmfora oriental, amb cronologia que va dels segles IV al VI, fa situar la cronologia de la seva deposició en un moment no anterior a aquestes dates.

En el fons del gran retall u.e. 117, un cop extreta la capa de sorres 115 es van documentar, sobre el substrat natural, restes d'inhumacions humanes sense connexió anatòmica disperses per tot el retall, tot i que hi havia un punt concret en el què es documentava una major concentració d'ossos. Per altra banda, el retall es trobava parcialment obert, en la zona més propera al mur 118, en un nivell (u.e. 116) format per terres argiloses de color marró fosc bastant compactes. Aquest estrat cobria una estructura de pedra i tegulae (u.e. 122), recolzada sobre el substrat natural i que correspondria a la caixa d'una tomba d'inhumació de la què es va poder localitzar l'individu (u.e. 124) tot i què havia estat parcialment destruït en el moment d'obertura del retall u.e. 117. Un cop extreta la inhumació es va donar per finalitzada la intervenció en aquesta cala donat que s'havia assolit en tota la seva superfície el substrat natural.

Conclusions cala-1

La seqüència estratigràfica documentada a partir de la realització de la cala-1 ha permès estudiar alguns elements de l'evolució històrica de l'edifici. En termes generals s'han pogut delimitar una sèrie de paviments sobreposats que semblen indicar una

utilització continuada i uniforme de la zona durant un període de temps força llarg. Podem distingir una sèrie de moments cronològics:

Fase I (Necròpolis Tardorromana)

Aquesta fase ve determinada per la presència d'un enterrament i restes d'altres inhumacions sense connexió anatòmica que semblen estar associades amb una zona de necròpolis tarδοantiga que es documenta en altres de les cales i que també ha aparegut en el transcurs d'algunes intervencions arqueològiques realitzades a la zona. Es tracta d'una tomba molt senzilla, delimitada amb blocs de pedra i tegula i orientada de manera paral·lela al mur de l'edifici. Aquest fet semblaria indicar que les línies mestres de la parcelació de la zona s'han mantingut força inalterables des d'època romana.

No s'han recuperat materials arqueològics associables a aquests enterraments per la qual cosa no és possible aportar precisions cronològiques més enllà de la seva atribució genèrica al món tardorromà determinada pel context general.

Fase II

Amb posterioritat, en un moment impossible de precisar cronològicament, tot i que hauria de ser anterior als segles XIII-XIV, es va realitzar un gran rebaix (u.e. 117) que va afectar part de les inhumacions de la fase anterior, restes de les quals van aparèixer al fons del retall. La funcionalitat d'aquest element resulta difícil de precisar tot i que la seva forma irregular ens podria fer pensar que es tracta d'un pou per a l'extracció d'argila, tot i que la manca d'indicis clars al respecte només permet apuntar-ho a tall d'hipòtesi.

El rebliment d'aquesta fossa, realitzat amb sorres molt netes, es devia realitzar poc després de l'obertura del retall. Els materials arqueològics apareguts en l'interior d'aquesta fossa són de cronologia antiga. Es tracta fonamentalment de peces corresponents als segles I aC i I dC, tot i que també hi apareixen tres fragments de ceràmica oriental amb una cronologia situable entre els segles IV i VI. El problema que al nostre entendre es planteja a l'hora d'avaluar la validesa d'aquest material per tal de definir la cronologia del rebliment i, per extensió, de l'obertura de la fossa és si pertany al moment del seu abocament en la fossa o si ja venia, juntament amb la sorra, del punt d'extracció d'aquesta. També es podria plantejar la possibilitat que els materials majoritaris del rebliment que corresponen a una cronologia alt imperial estiguessin associats a la sorra mentre que els fragments tardorromans fossin intrusions realitzades en el moment de l'abocament en el retall.

Sigui com sigui sabem que el retall es va omplir en un moment situat entre època tardorromana i els segles XIII-XIV en tant que la rasa de fonamentació de la banquetta del mur del palau es trobava oberta en aquest nivell de sorres.

Fase III (Segle XVII)

No s'han documentat en aquesta cala nivells d'ocupació corresponents a l'època fundacional del palau. Només l'estrat u.e. 114 que colmataria de manera definitiva la fossa 117 generant una superfície compacta sobre aquesta i sobre la banquetta de fonamentació del mur del palau, sembla contenir materials associables a un moment

cronològic no anterior al segle XV. De tota manera es probable que els nivells de paviment corresponents a les primeres fases de funcionament del palau haguessin estat extrets per tal de crear la base 114. Sobre aquest nivell compacte es van col·locar altres estrats d'anivellament que van servir de base per al primer paviment documentat (u.e. 111) format per morter de calç i pel què disposem d'una datació *post quem* de segle XVII a partir de l'aparició en un dels estrats de preparació d'un fragment de gerra del mateix tipus de les que van aparèixer posteriorment a la cala 6 i del conjunt que es van localitzar enterrades en la zona situada per sota de la casa Mauri.

Fase IV (Segles XVII-XIX)

Durant aquest període es produeix un creixement de la cota de circulació en la zona d'uns 70 cm a base de successius paviments i estrats d'anivellament i preparació. D'entre ells en destacarem tres: un nivell de morter de calç (u.e. 108), un enllosat (u.e. 106) i un paviment de rajola de 25 x 25 cm que tancaria la fase.

Fase V (Segles XIX-XX)

Aquest moment cronològic ve determinat pel funcionament, en el tram més central de l'edifici, d'un semisoterrani al que s'accedeix per unes escales que arrenquen de la zona en la que es va obrir la cala. Associats al funcionament d'aquest semisoterrani tenim els dos darrers nivells de paviment documentats, de ciment el més modern i d'asfalt el més antic. De tota manera, és probable que en el primer moment de funcionament del soterrani continués en ús un paviment de rajola col·locat en la fase anterior.

CALA 2

En el moment d'iniciar-se la intervenció l'habitació en la que es va obrir la cala es trobava pavimentada amb un enllosat (u.e. 200) format per grans lloses de pedra de Montjuïc, ben escairades i de 70 x 40 cm aprox. En el centre de l'habitació, i afectant en part la zona on s'havia d'obrir la cala, es va identificar una reparació d'aquell paviment feta amb ciment lliscat (u.e. 221) i que cal relacionar amb a alguna obra que s'hauria realitzat a l'habitació, tot i que fora del tram que va resultar afectat per l'obertura de la cala. D'altra banda, i arran del mur de separació entre els palaus Finestres i Mauri es localitzava un petit envà de 15 cm (u.e. 223) que es relacionava amb un comptador d'aigua que hi havia entre aquest envà i la paret.

Un cop extretes les pedres de l'enllosat 200 i les terres de la seva preparació (u.e. 201) es van localitzar les restes d'un paviment de rajoles rectangulars de 14 x 28 cm disposades a la mescla. També es documentava un tram de claveguera feta amb maons (u.e. 213) que travessava la cala en sentit est-oest i que semblaria estar en relació amb algun paviment anterior a la col·locació de l'enllosat 200 i del què no se n'ha conservat cap mena de traça arqueològica. Finalment, i seguint la línia de la façana del Palau Mauri, es

va localitzar un tub de desguàs de formigó (u.e. 218) d'uns 20 cm de diàmetre. Donat que aquest element encara es trobava en ús no es va poder extreure ni, per tant, relacionar l'estratigrafia de la cala amb la façana de l'edifici.

Tant la claveguera com el paviment de rajoles recolzaven sobre un estrat (u.e. 206) d'uns 20 cm de potència i format per terres de color marró clar amb restes d'argamassa de calç que unificava l'estratigrafia de tota la cala. Per sota es van diferenciar les restes d'una sèrie de paviments sobreposats de morter de calç (u.e. 210) o d'argila premsada (u.e. 209 i 211). A continuació es van identificar diversos estrats de rebliment formats per terres de color grisós (u.e. 212, 203 i 214) que es van poder diferenciar a causa de petits canvis en la seva composició. Per sota del primer (u.e. 212) i arran del mur 217 va aparèixer la rasa de fonamentació d'aquesta estructura (u.e. 219) reblerta per un nivell de terres marronoses lleugerament griseses i soltes (u.e. 220) en el que no va aparèixer material arqueològic. En el fons de la rasa es va documentar la banquetta de fonamentació del mur formada per una morterada de calç i pedres que omplia la totalitat de l'espai de la rasa.

Els altres estrats de rebliment esmentats anteriorment, u.e. 203 i 214 es trobaven tallats per aquesta rasa i, per tant, correspondrien a un moment cronològic anterior a la construcció del mur. Aquests dos nivells presenten una gran abundància de material ceràmic corresponent a època romana amb el què es barregen peces medievals. Així, en el nivell u.e. 203 es va localitzar un fragment de ceràmica islàmica amb vidrat verd i altres de ceràmica grisa medieval, mentre que en 214 es va recuperar, entre d'altres, un fragment de vora de gibrell. Aquests elements permeten situar la cronologia dels rebliments previs a la construcció del mur entorn al segle XIV, data en la què s'hauria de situar probablement la construcció del mur 217.

Per sota d'aquests nivells i també de la banquetta de fonamentació del mur 217 es va localitzar un darrer estrat (u.e. 215) format per terres de color marró amb inclusions d'argamassa de calç i alguna resta constructiva en el que pràcticament només es localitzen materials d'època romana, amb una cronologia situable entre principis del segle V i mitjans del segle VII constatada amb la documentació d'àmfora oriental del tipus LRA-4. De tota manera, s'han identificat alguns fragments de ceràmica grollera oxidada i reduïda, que si bé provisionalment es van classificar com a medievals, podrien correspondre a ceràmica comuna d'època antiga.

Un cop arribats a aquest punt i amb la finalitat de no descalçar la fonamentació del mur 217 i un cop vista l'estratigrafia que s'hi associava, es va decidir donar per finalitzada la intervenció en aquesta cala tot i què no s'havia exhaurit el sediment arqueològic.

Conclusions cala-2

La intervenció realitzada a la cala-2 ha permès estudiar l'estratigrafia associada a l'ocupació del Palau Mauri i també la què es relacionaria amb la construcció del mur lateral del Palau Finestres. A partir de la seqüència estratigràfica documentada podem distingir una sèrie de fases d'ocupació d'aquest espai.

Fase I: Època Tardorromana

Tot i que no s'han delimitat estructures que hi corresponguin donat que no s'ha exhaurit el sediment arqueològic a la cala, sembla clar pels materials apareguts en els darrers nivells de l'excavació, que en aquesta zona també se situaria algun tipus d'ocupació en època tardorromana. De tota manera la manca d'estructures fa difícil determinar quin tipus d'utilització va tenir aquesta zona en aquell primer moment, ni si, per sota es localitzarien estructures amb una cronologia anterior. De tota manera, sembla probable, per la cota i característiques de l'estrat 215, que es tractés del nivell d'amortització de la necròpolis tardorromana documentada en altres indrets de l'edifici i molt especialment a la zona més propera al carrer Montcada.

Fase II: Època baix medieval

Documentem una sèrie de nivells de rebliment que, tot i contenir majoritàriament ceràmica romana de diferents èpoques, presenten alguns materials baixmedievals que en permeten situar la cronologia entorn al segle XIV. Malgrat que no disposem de dades clares al respecte, sembla molt probable que aquests nivells (u.e. 203 i 214) corresponguin als treballs previs d'anivellament i preparació del solar per tal de procedir a la construcció del Palau Finestres.

En aquests estrats d'anivellament es va obrir la rasa per a la construcció del mur u.e. 217 amb un aparell format per carreus de pedra de forma quadrangular, mig desbastats i disposats en filades més o menys regulars força habitual en els edificis senyorials d'aquesta època. Aquest mur, que fa les funcions de paret mitgera entre el Palau Finestres i la Casa Mauri, permet situar la cronologia del primer edifici entorn al segle XIV.

Fase III: Època moderna

Un cop aixecat el mur 217 es va dur a terme un abocament de terres (u.e. 212) que devia funcionar com a nivell de pas en el solar que posteriorment va ser ocupat per la casa Mauri. Per sobre d'aquest estrat es documenten una sèrie de paviments que certifiquen una utilització d'aquest espai. Malauradament, el fet de no disposar de una relació física directa entre els estrats i la façana actual de la casa Mauri ens impedeixen poder associar cap d'aquests paviments amb l'edifici. D'altra banda tampoc s'hi van recuperar materials i no disposem de dades sobre la seva cronologia. En tot cas sembla lògic suposar que devien estar en us durant els primers temps de funcionament de la casa Mauri.

En un moment indeterminat d'època moderna es va fer un abocament de terres que va colmar els nivells de paviment anteriorment esmentats i que va fer créixer la cota de circulació uns 20 cm col·locant-se sobre aquest nou nivell un paviment de rajola de 14 x 28.

Fase IV: Època Contemporània

Amb posterioritat es degué col·locar un segon paviment, segurament de rajoles, entre 10 i 15 cm per sobre de l'anterior. Amb aquest paviment funcionaria la claveguera de

desguàs u.e. 213. Més tard es va desmuntar aquesta estructura i es va col·locar en el seu lloc l'enllosat que encara es conservava en el moment d'iniciar-se la intervenció.

Sobre aquest paviment i ja en un moment molt recent dins el segle XX es van realitzar una sèrie de modificacions que havien de comportar la reparació de formigó u.e. 221 i la construcció del petit envà u.e. 223, aquest darrer relacionat amb la col·locació del comptador de l'aigua.

CALA 3

En el moment d'iniciar-se la intervenció, la zona es trobava coberta per una gruixuda capa (uns 30 cm) de ciment generat com a residu de la col·locació dels micropilotatges de base per a la refonamentació dels murs del palau. Un cop extret aquest nivell es va poder documentar l'aspecte de la zona abans de l'inici dels treballs de fonamentació.

En primer lloc es documentava un envà de maons que corria perpendicular a la façana del palau a 1,7 m de la paret mitgera amb l'edifici veí. Aquest envà havia servit de tancament lateral per a una caixa d'escala que permetia accedir directament des del carrer Montcada al pis superior de l'edifici a través d'una petita porta situada gairebé al final de la línia de façana del Palau Finestres. En el moment d'iniciar-se la intervenció arqueològica tota l'estructura de l'escala es trobava ja desmuntada i el mur era arrassat a nivell del paviment, que en aquest punt estava format per una capa d'asfalt d'uns 3-4 cm de gruix (u.e. 301) similar a la que s'ha documentat en altres punts de l'edifici. En la zona anteriorment ocupada per la caixa d'escala es va documentar un nivell (u.e. 303) format per terres de color marró bastant soltes i netes.

Un cop extrets el paviment d'asfalt i el nivell de terres u.e. 303 es va documentar un paviment de morter de calç (u.e. 305) d'uns 3-4 cm de gruix que continuava, en forma d'arrebossat, sobre la paret mitgera amb l'edifici veí. El paviment quedava tallat a uns 20 cm a banda i banda de l'envà 302. Aquest espai es trobava ocupat per un estrat (u.e. 316) format a base de terres de color marró, força soltes i amb molta contaminació de calç i runa. Un cop extret es va poder comprovar que per sota es documentava una estructura (u.e. 304) formada per maons lligats amb morter de calç en el centre de la qual s'assentava l'envà 302. Semblava tractar-se de la fonamentació de la caixa de l'escala la rasa de la qual, reblerta pel nivell 316, hauria tallat el paviment 305. Així doncs quedava clar que 305 corresponia a la utilització de la zona amb anterioritat a la construcció de l'escala i del seu mur de suport.

Per sota d'aquest paviment, que funcionava tant amb el mur de la façana com amb la paret mitgera amb l'edifici veí, es documentaven uns nivells (u.e. 305 i 315) formats per terres de color marró, bastant argiloses i amb petites inclusions d'argamassa de calç i restes constructives. Aquests estrats cobrien la banquetta de fonamentació del mur de la façana del palau Finestres (u.e. 333) i presentaven materials (ceràmica decorada amb verd i manganès) que defineixen un horitzó cronològic de segle XIV per a la construcció de l'edifici.

A continuació d'aquests nivells, que semblen associables al moment de construcció del Palau Finestres es documenten una sèrie de sòls d'utilització i restes de paviments de calç (u.e. 308, 310, 312, 318, 320) que ens parlen d'una ocupació força intensa de l'espai en un moment en el què només es trobava en funcionament el mur 317. En aquests estrats presenten materials situables entorn a finals del segle XIII i començaments del XIV. Més significatiu encara és el nivell u.e. 325 ja que és en aquest on es va obrir la rasa del mur 317. Es tracta d'un estrat format per sorres marronoses fines i molt soltes que apareix per sota d'aquests nivells d'utilització que hem esmentat anteriorment. En aquest estrat s'han localitzat, a banda de materials d'origen romà, algunes produccions islàmiques (ceràmiques amb vidrats blancs i melats o verds, així com algun possible reflex) que semblen portar la cronologia d'aquest estrat a un moment en cap cas anterior al segle XIII. Han aparegut altres materials de procedència musulmana fins i tot més antics en els estrats associats a la construcció del mur 317, però la cronologia sembla venir donada per aquests altres apareguts als nivells immediatament anteriors a la reurbanització de la zona.

Per sota d'aquest estrat u.e. 325 es va documentar un segon nivell (u.e. 327) de terres i sorres amb carbonets, relativament soltes, en el que, a banda de ceràmica grisa medieval, es va localitzar una vora d'ataïfor de ceràmica amb coberta estannífera amb una datació entorn al segle XII.

A continuació es va documentar un estrat (u.e. 329 i 313 a banda i banda del mur 304) format per terres argiloses de color marró vermellós mitjanament compactes que unificava l'espai per sota del mur 304 i que també passava sota el mur 317. Aquest nivell, d'entre 60 i 80 cm de potència, presentava un paquet important de materials d'època romana de totes cronologies (alt imperial, baix imperial i tardorromana), així com ceràmiques comunes altmedievales i islàmiques amb una cronologia entorn als segles XI-XII. Concretament s'hi documenta un fragment sense forma de ceràmica decorada amb verd i manganès i una nansa i coll de gerra pintada amb manganès. Aquest fet, així com la pròpia situació de l'estrat, sembla indicar que es tracta d'un nivell de formació lenta que es va anar dipositant des de la darrera ocupació fins al moment en què s'inicia la urbanització de la zona.

Per sota d'aquest nivell es documentava ja el substrat natural, a excepció de la zona més propera al mur 317 on van aparèixer les restes d'una inhumació (u.e. 330) molt afectada per la col·locació dels micropilotatges de refonamentació del mur 317. L'esquelet, que conservava la connexió anatòmica, semblava correspondre a un individu adult, amb una orientació força paral·lela a la del mur 317. Només se'n van poder documentar el tòrax i les extremitats ja que la part superior del tòrax i el crani quedaven per sota de la façana de l'edifici. L'estat de conservació dels ossos era, en general, bastant bo, tot i la presència dels micropilotatges. No es va documentar cap estructura de tomba que es pogués associar a aquest esquelet i per tant hem d'entendre que es trobaria enterrat amb una fossa simple. Per sota de l'individu es mantenia el mateix estrat 329 i immediatament es documentava ja el substrat natural. Un cop arribats a aquest punt es va donar per acabada la intervenció en aquesta cala.

Conclusions cala-3

L'excavació arqueològica realitzada a la cala-3 ha permès estudiar la seqüència estratigràfica en el punt de connexió entre els edificis dels núms 23 i 25 del carrer Montcada i afegir algunes precisions sobre la seva evolució arquitectònica.

Fase I: Necròpolis Tardorromana

Aquesta fase ve determinada per l'enterrament u.e. 330, que presenta una disposició i una cota molt similars a la de l'individu documentat en la cala-1 per la qual cosa sembla probable que formessin part de la mateixa necròpolis. Aquesta zona d'enterraments estaria situada sobre un espai ocupat per un nivell de terres corresponent a època romana en el qual es va obrir la fossa per la col·locació de la inhumació. El fet que el rebliment de la tomba fos la mateixa terra que es va extreure en el moment de l'excavació de la fossa ha impossibilitat la diferenciació clara d'aquesta, tot i que evidentment va existir.

Fase II: Època alt-medieval

Després que es finalitzi la utilització de l'àrea com a zona de necròpolis, sembla que aquell espai va restar desocupat fins al moment en què es va urbanitzar l'àrea del carrer Montcada. Malgrat tot durant aquest període es va anar dipositant un nivell de terres fruit de la freqüentació de la zona, de manera que es documenten materials de cronologia alt-medieval, fonamentalment ceràmica musulmana associable a una cronologia dels segles XI-XII, juntament amb ceràmica grisa medieval. Sembla, per tant, que l'ocupació de la zona durant tot aquest període va ser manifesta, tot i que no se'n conserven estructures en aquest punt. Podrien correspondre a aquest moment, tot i que no és possible afirmar-ho amb seguretat algun dels paviments i nivells d'utilització localitzats en la part més baixa de la cala (u.e. 312 per exemple).

Fase III: Època Baix Medieval

En un moment indeterminat entorn a la segona meitat del segle XIII o principis del XIV es va construir el mur 317 que estaria relacionat amb l'edifici situat al núm 25 del carrer Montcada. En el solar que posteriorment ocuparia el palau Finestres es documenten una sèrie de nivells d'utilització força precaris que fins i tot podrien estar relacionats amb la construcció del mur 317. De tota manera el més probable és que corresponguin a una primera urbanització de la zona, anterior al palau, i de la que no s'han detectat estructures a causa de la limitació espacial de la zona estudiada.

Algun temps més tard, ja dins del segle XIV, es va construir el Palau Finestres. La cronologia d'aquest edifici ve determinada per la presència, en els nivells associats a la fonamentació de la seva façana, de materials ceràmics d'aquest horitzó cultural, i especialment un fragment de vora de plat de ceràmica en verd i manganès (Làm. XVI, 315-1) que permet centrar l'atribució de la cronologia.

Fase IV: Època Moderna i Contemporània

Pràcticament no es documenten nivells d'utilització medievals del Palau Finestres. Només s'hi associa de manera clara un paviment de morter de calç (u.e. 305),

tot i què es probable que n'haguessin existit altres que van ser desmuntats a mida que es va procedir a la seva substitució.

Posteriorment es va construir una escala que permetia accedir directament des de la porta situada just a tocar de la cantonada del palau Finestres al primer pis de l'edifici. La construcció d'aquesta escala va suposar l'aixecament del mur 304 i de l'envà 302. La darrera pavimentació coneguda d'aquest espai, ja amb la caixa d'escala en funcionament, estava formada per una capa d'asfalt d'entre 3 i 4 cm de gruix, similar a la que es documenta en diversos punts de l'edifici.

CALA 4

En el moment d'iniciar-se la intervenció, la zona on es va obrir la cala 4 es trobava coberta amb un paviment de peces de terratzo de 40 x 40 cm (u.e. 400). A continuació, i per sota del seu nivell de preparació (u.e. 401) es va localitzar un paviment de ciment lliscat (u.e. 402) d'entre 6 i 8 cm de gruix. Un cop extret aquest nivell es va localitzar, arran de la façana de l'edifici, un tub de ciment d'uns 30 cm de diàmetre que servia de canalització de desguàs de les aigües provenint dels pisos superiors (u.e. 406). La presència d'aquesta canalització, que no es va poder treure perquè encara es trobava en ús, va impedir que es pogués continuar l'excavació fins arran de la façana. Aquest fet ens ha impedit poder relacionar la major part de l'estratigrafia documentada amb la construcció i funcionament de la casa Mauri.

Per sota d'aquest paviment va aparèixer un potent nivell de rebliment (u.e. 403) de més d'un metre de potència i que va deixar al descobert la banquetta de fonamentació del mur de separació amb l'edifici veí (u.e. 416). La presència d'aquest estrat feia pensar què, en un moment determinat, s'havia rebaixat el nivell de paviment original a l'interior de la casa Mauri, segurament per tal de construir un soterrani. Per sota d'aquest rebliment es va localitzar un nivell (u.e. 404) format per terres de color marró fosc amb inclusions de restes constructives bastant esmicolades que hem identificat com el nivell de circulació d'aquest soterrani. Aquest estrat es va generar en part per la remoció de l'estratigrafia anterior (s'hi va recuperar abundant material d'època romana) i en part per les aportacions fetes durant el seu període d'utilització.

Respecte a la cronologia d'aquest soterrani, el material que ens aporta l'estrat 403 no és gaire precís i només permet aportar una cronologia *postquem* de segle XVIII al seu terraplenament. Pel que fa al nivell d'ús (u.e. 404) s'hi va localitzar un ardit de l'Arxiduc Carles (1707-1711) que pel seu estat de conservació no sembla haver circulat més enllà del primer quart del segle XVIII¹.

D'altra banda, la delimitació del soterrani va permetre documentar com el mur de separació entre els dos edificis (u.e. 415) recolzava sobre un altre d'anterior que seguia la mateixa direcció (u.e. 417) i que estava construït amb blocs de pedra lligats amb morter de calç blanca i sorra. Entre aquest mur i la banquetta del superior hi havia una petita capa de terra, d'aproximadament 0,5 cm, que testimoniava l'interval existent entre les dues construccions.

---

¹ Vegeu més avall l'estudi numismàtic realitzat per Maria Clua i Mercadal

Per sota del nivell d'utilització del soterrani es van documentar, aproximadament al centre del sondeig, les restes d'un paviment de morter de calç (u.e. 407), molt afectat segurament per l'obertura del soterrani. Aquest nivell sembla relacionable amb una revora que s'observa en l'arrebossat del mur 417, coincidint amb el final de la seva cara vista, fet que semblaria indicar que es tracta del paviment associat al funcionament d'aquella estructura. Aquest paviment es trobava assentat sobre un nivell (u.e. 408) format per terres de color marró fosc i amb nombroses inclusions de fragments de tegulae, ímbrex i restes d'argamassa de calç blanca. El nivell 408 degué servir d'estrat d'amortització i anivellament dels elements associats a les fases anteriors a la construcció del mur 417.

També per sota de 404, però a l'altre costat de la cala, es va documentar un mur (u.e. 409) paral·lel a 417 i format per pedres petites i algunes tegulae col·locades amb terra. Tot i que no hi ha una relació física directa sembla probable que aquest paviment u.e. 404 funcionés també amb el muret 409. D'altra banda, en el límit SE de la cala es van documentar les restes d'un paviment d'opus signinum en força mal estat i del què només se'n conservava un retall d'uns 35 cm d'amplada adossat a un mur (u.e. 447) format per blocs de pedra lligats amb terra i amb la cara força ben escairada que sembla que es podria tractar de la continuació de 409 en el costat més oriental de la cala.

La destrucció del paviment d'opus signinum, que sembla que devia funcionar amb el mur 417, es deu a l'obertura d'una tomba d'inhumació (u.e. 413) en l'interior de la qual es van documentar les restes de dos individus: l'un en posició anatòmica (u.e. 418) i un segon desplaçat en el moment de l'enterrament del primer (u.e. 419). Es tracta d'una fossa simple, amb una mínima delimitació formada per una sèrie de blocs de pedra disposats més o menys a l'entorn del cos. D'altra banda també es va localitzar un gran bloc de pedra sobre del qual estava col·locat el crani. La inhumació seguia una orientació paral·lela a la del mur 417 i als seus peus es van localitzar una sèrie d'ossos que semblen correspondre a un enterrament anterior realitzat en la mateixa tomba. L'esquelet es trobava dipositat sobre un nivell (u.e. 426) format per terres marronoses amb restes d'argamassa de calç bastant compactes que cobrien una estructura quadrangular de pedra (u.e. 427) de 90 x 90 cm formada per blocs lligats amb argamassa de calç blanca i sorra que correspon a una fase anterior d'utilització de la zona.

En el nivell de rebliment d'aquesta tomba (u.e. 412) es va localitzar un important lot de ceràmiques de cronologia clarament alt-imperial, especialment àmfores (tipus Pascual-1 i Dressel 2-4) juntament amb les quals apareixien materials més tardans (Sigil·lada Clara D). Aquests materials semblen indicar que la cronologia de les tombes no pot ser anterior al segle V i que per tant es tractaria d'un enterrament tardorromà.

Per darrera d'aquesta fossa i seguint la mateixa orientació es va documentar una segona tomba, u.e. 432, en la què es va identificar un altre individu (u.e. 431) amb una orientació similar a la de 418 tot i que en aquest cas només restaven en la zona afectada per la cala les seves extremitats inferiors. Entre aquestes dues tombes quedaven les restes d'un nivell de rebliment (u.e. 433) format per terres de color marró fosc, mitjanament compactes i amb inclusions de morter de calç blanca i sorra que seria el testimoni de l'estratigrafia anterior en aquest punt.

Aquestes dues tombes havien destruït en la seva pràctica totalitat l'estratigrafia que ocupava la meitat septentrional de la cala. En el costat meridional es va localitzar, per sota

de l'estrat de rebliment i amortització u.e. 408, un nivell (u.e. 437) format per terra amb pedres mitjanes i petites.

A continuació es va identificar un nivell (u.e. 438) format per terres de color marró clar que cobria una tomba amb la mateixa orientació que la resta de les localitzades a la cala, tot i que en aquest cas les inhumacions es trobaven dipositades sobre un llit format per tres tegulae disposades longitudinalment una a tocar de l'altra. Sobre aquesta estructura es van identificar un total de quatre individus (u.e. 424, 439, 448, 449). Es tractava d'un home i una dona adults i dos infants. Pel que fa a l'ordre de les inhumacions, el primer en ser enterrat va ser l'home (u.e. 439), posteriorment els infants i finalment la dona. Els materials ceràmics que apareixen en el nivell de rebliment d'aquesta tomba (Sigil·lada Clara D) donen una cronologia per a aquesta tomba d'entre els segles V-VI.

Les tegulae que formaven el llit de la tomba es trobaven encastades en un nivell (u.e. 454) format per terres de color marró-vermellós bastant soltes que cobria les restes d'un paviment d'argamassa de calç blanca (u.e. 429) que malgrat quedar retallat per la tomba 432 sembla ser anterior a la banqueta del mur 417. Aquest paviment, tot i no tenir una relació física directa, podria estar associat al funcionament de l'estructura 427.

Per sota de 429 s'unifica l'estratigrafia de tota la cala ja que ens trobem a una cota inferior a la de les darreres fosses d'inhumació. El paviment 429 es trobava situat sobre un nivell (u.e. 428) format per sorres marronoses que en cobria un altre (u.e. 436) format per terres argiloses vermelles que en alguns punts presenta una petita capa de calç en la seva superfície que podria estar relacionada amb un nivell d'utilització en l'entorn de l'estructura 427. A l'est d'aquesta estructura, 436 cobreix directament el substrat natural, mentre que al costat occidental encara s'hi ha identificat un estrat (u.e. 456). Es tracta d'un nivell de cendres negres i carbonets dipositats sobre una base de terres argiloses bastant compactes en el que apareixen nombrosos fragments d'escòria. Sembla tractar-se, per tant, d'un nivell d'utilització antic de la zona per sota del qual es documenta ja el substrat natural. Els materials arqueològics recuperats en tota aquesta sèrie de nivells corresponen exclusivament a una cronologia alt-imperial, destacant enormement per la seva importància i proporció dins el conjunt els materials amfòrics, fet que podria estar relacionat amb la funcionalitat d'aquest espai en els primers temps de l'ocupació romana, potser fins i tot abans de la fundació de la Colònia.

Conclusions cala-4

L'excavació arqueològica realitzada a la cala-4 ha permès estudiar un espai molt interessant ja que, si bé l'obertura del soterrani va generar la destrucció completa dels nivells associables a la construcció i funcionament del palau, l'estratigrafia ha estat molt rica per tal d'estudiar l'ocupació d'aquesta zona en època antiga, des de l'alt imperi fins a època tardorromana. A nivell general podem distingir una sèrie de fases d'ocupació successives.

Fase I: Alt Imperi (Segles I aC – I dC)

En la majoria d'estrats associables a època romana apareix un important volum de materials corresponents a la fase alt imperial tot i que barrejats amb ceràmiques més tardanes que donen la cronologia als diferents nivells. Sembla clar, per tant, que hi

hagué una ocupació de la zona en època alt imperial, en un marc cronològic que situaríem a l'entorn de la fundació de la Colònia. De tota manera en els nivells més profunds de la zona excavada amb la cala-4 es van localitzar una sèrie d'estrats en els què només es documentaven materials d'aquesta cronologia (especialment àmfores del tipus Pascual-1 i Dressel 2-4). Associat a aquests nivells es va localitzar també un paviment de morter de calç (u.e. 429) i un altre d'argiles amb el seu corresponent nivell d'us (u.e. 456). Aquests elements semblen estar en relació amb el funcionament de l'estructura quadrangular u.e. 427, la funcionalitat de la qual es difícil de determinar donades les dimensions del sondeig. En tot cas queda clar que aquests nivells són anteriors al mur 417.

Amb les dades disponibles no és possible determinar el tipus d'utilització que tindria la zona en aquest moment. De tota manera, la presència de rebuigs de forn, alguna peça recremada i escòria de ceràmica podrien indicar la proximitat d'algun forn d'àmfora, tot i què aquesta hipòtesi, evidentment, encara està molt per confirmar. Ens trobaríem, per tant, davant una possible àrea de tipus artesanal situada fora de les muralles de la ciutat.

Fase II: Habitació

Amb posterioritat es va construir algun tipus d'edifici en la zona com ho demostra l'existència del mur 417 i de la seva fonamentació u.e. 434. També sembla pertànyer a aquesta mateixa edificació el mur 447 i les restes de paviment d'opus signinum u.e. 411. No hi ha materials arqueològics associats a aquesta fase, només dos fragments d'àmfora de la tarraconesa es van recuperar en els nivells de preparació del paviment. Aquests elements permeten donar una datació *post quem* de segle I dC a aquesta ocupació.

Resulta difícil d'establir a quina mena de construcció pertanyen aquestes estructures donades les petites dimensions de la zona excavada. El que queda força clar, en tot cas, és que les orientacions dels murs són les mateixes que les dels edificis medievals. Aquest fet podria donar a entendre l'existència en època romana d'un urbanisme orientat aproximadament com l'actual, fins i tot amb la possible presència d'un corredor, similar al traçat de l'actual carrer, que comunicaria la via d'entrada a la ciutat i el mar.

Fase III: Necròpolis Tardorromana

Aquesta zona d'habitació va resultar pràcticament destruïda amb l'obertura d'una sèrie de tombes associades segurament a la mateixa necròpolis documentada en diferents indrets del palau. Aquests enterraments estan fets seguint l'orientació de les parets perimetrals de l'edifici de la fase anterior.

Semblen identificar-se dos nivells successius d'enterraments. El més antic és el que correspon a la tomba u.e. 452 les quatre inhumacions que es documenten en el qual (un home i una dona adults i dos infants) reposen sobre un llit format per tres tegulae disposades longitudinalment. Durant aquesta fase encara es trobava en funcionament el mur u.e. 409 que posteriorment es va ensorrar sobre de la tomba (enderroc u.e. 437). El

fet que es reutilitzés la tomba sembla indicar que es tractaria d'una estructura perfectament delimitada i localitzable en el marc de la necròpolis. D'altra banda, les característiques dels individus que les ocupaven podrien fer pensar en algun tipus de tomba de caràcter familiar.

Més tardanes són les dues tombes situades arran de la paret del palau (u.e. 413 i 432) de les quals només la primera va quedar íntegrament dins la zona excavada. Es trobaven tallades en els nivells d'enderroc que cobrien la tomba de la fase anterior. També en aquest cas es va detectar una reutilització de la tomba que es trobava simplement delimitada per un cercle de pedres.

Pel que fa a la cronologia d'aquests enterraments, els nivells de colmatació de la tomba 452 s'han de datar entorn al segle V-VI en base als materials recuperats (TS clara D i àmfora oriental). Per la seva banda, les tombes del segon moment tenen un *terminus postquem* de segle VI que ve determinat pel fragment d'àmfora oriental del tipus LRA-4 que es va documentar en el nivell d'enderroc u.e. 437 en el què estava tallada una de les tombes.

El nivell de circulació en aquesta zona sembla que es va mantenir a la mateixa cota que en la fase anterior.

Fase IV: Segle XIV: Construcció del Palau

L'obertura d'un soterrani en època moderna va destruir l'estratigrafia existent per sobre del nivell dels enterraments tardorromans. De tota manera si que es conserven les relacions estratigràfiques entre els murs de l'edifici i això permet establir que en un primer moment es va construir l'edifici corresponent al núm. 19 del carrer Montcada, quedant la zona del núm. 21 com un pati o hort, tal com ja es va veure al llarg de la intervenció a la cala-2. Respecte a la cronologia d'aquest edifici veí cal entendre que es tracta d'una construcció baix medieval.

Una constatació interessant és que les construccions medievals van respectar l'alineació dels murs corresponents a època romana i fins i tot la paret mitgera amb el núm. 19 recolza directament sobre un d'aquests murs. Aquest fet sembla indicar que es mantenen com a mínim alguns elements de l'organització urbanística i de la parcel·lació d'aquesta zona des d'època romana fins a la baixa edat mitjana, i, per extensió, fins a l'actualitat.

Fase V: Segle XVII Construcció de la casa Mauri

Amb posterioritat, entorn al segle XVII es va urbanitzar aquest pati situat entre el palau Finestres i el núm 19. Les circumstàncies de l'excavació ens han impedit relacionar l'estratigrafia amb la façana de l'edifici. De tota manera, és de suposar que la construcció del soterrani hauria afectat també aquesta zona.

Fase VI: Segle XVIII: Obertura del soterrani

Posteriorment, no abans del primer quart del segle XVIII, es va excavar un soterrani en la zona en què es va obrir la cala. Aquesta estructura va fer desaparèixer tota l'estratigrafia anterior fins a nivells corresponents a la necròpolis tardorromana.

Fase VII: Segle XX: Amortització del soterrani

Amb posterioritat, segurament ben entrat el segle XX es va amortitzar aquest soterrani i es va col·locar el paviment de terratzo que s'associa a l'escala d'accés al pis superior que existia en aquell punt. Per tant cal associar l'amortització del soterrani amb el procés de transformació que suposa la construcció de l'escala i la remodelació de l'accés a l'edifici per la porta situada en aquest sector del palau.

CALA 5

La cala-5 es va dur a terme en el marc de l'obertura del pou per a la fonamentació de la grua de l'obra. La intervenció es va iniciar amb l'extracció per mitjans mecànics dels nivells superficials de la zona, especialment de la capa de ciment residual generat en el moment d'obertura dels micropilotatges de l'obra (u.e. 500). Immediatament per sota del terra del pati es va localitzar una cisterna (u.e. 501) de planta rectangular (310 x 390 cm) amb les parets impermeabilitzades amb rajoles vidriades de 20 x 20 cm i amb coberta de volta rebaixada construïda a base de capes successives de maons lligats amb ciment pòrtland.

A continuació es va ampliar l'excavació cap al SW de la cisterna i en aquest punt es va localitzar un segon dipòsit (u.e. 524) similar a 501 però més petit (154 x 242 cm) i que presentava en el seu extrem una petita boca d'accés de planta quadrangular (64 x 64 cm). Totes dues cisternes es trobaven plenes d'aigua i semblava que es trobaven en relació amb la nau existent amb anterioritat en aquella zona del pati.

Finalment, i a causa d'una petita variació en la ubicació final de la grua es va ampliar l'excavació cap al costat oriental de les cisternes. En aquest punt, que no havia resultat afectat per la construcció dels dipòsits, es va poder documentar una part de l'estratigrafia anterior a la zona. Així, ja per sota del nivell superficial del pati (u.e. 504) format per terres marronoses i runa es va documentar un mur (u.e. 502) d'uns 75 cm d'amplada conservat només a nivell de fonamentació i amb direcció E/W. Estava format a base de morterada de calç groguenca amb pedres disposades en filades molt irregulars. Els blocs eren mitjans-grans i es detectava la presència d'alguns maons de 2-3 cm incorporats horitzontalment al mur.

També per sota d'aquest nivell superficial es van localitzar dues canalitzacions de secció quadrangular fetes amb maons (u.e. 503 i 517) clarament posteriors al mur 502 i que semblen relacionar-se amb l'activitat de l'antiga nau que ocupava aquella zona del pati. Una d'elles (u.e. 503) sembla estar clarament en relació amb la cisterna més gran de les localitzades en el transcurs de la intervenció.

Finalment, i també per sota d'aquest nivell superficial 504, es van localitzar altres dues estructures. La primera era un muret (u.e. 508) d'entre 30 i 40 cm format a base de blocs de pedra de tamany mitjà lligats amb morter de calç blanca i sorra. Semblava haver

estat parcialment destruït en el moment de construcció de la segona estructura, u.e. 511 i que se situava a tocar seu. Es tractava d'un basament de pilar format per una fonamentació quadrada de 60 x 60 cm construïda a base de maó massís lligat amb morter de calç. Per sobre se situava el pilar pròpiament dit, de 50 x 50 cm, fet en pedra. Aquesta estructura, que devia haver destruït parcialment el muret 508 i segurament també el mur 502 amb qui es trobava en línia, sembla estar en relació amb les estructures de suport de la nau que anteriorment havia ocupat aquella zona del pati.

A banda de totes aquestes estructures, per sota del nivell superficial u.e. 504 també es van documentar les restes molt fragmentades d'un paviment de morter de calç (u.e. 505) que probablement correspondria al funcionament de la nau del pati. A continuació es van localitzar dos nivells de runa i rebliment (u.e. 506 i 513) associats segurament al moment de construcció de la nau. En aquests estrats, generats segurament a base de remocions de terra, es va localitzar materials arqueològics de diferents cronologies que en tot cas proporcionaven una datació *post quem* de segle XIX a partir d'un fragment de ceràmica de la Cartoixa de Sevilla, fabricada a partir d'aquestes dates. Per sota es van documentar dues estructures. En primer lloc una conducció de secció quadrangular feta amb maons (u.e. 518), molt similar a les altres localitzades en el transcurs de l'excavació d'aquesta mateixa cala. En segon lloc es va delimitar, en l'espai que quedava entre el mur 502 i el basament 511, una estructura quadrangular (u.e. 512) de 55 x 55 cm feta a base de maó massís lligat amb morter de calç i que descansa sobre un basament més gran fet també a base de maons.

Per sota d'aquests nivells de runa es va localitzar un estrat (u.e. 507) format per terres argiloses de color gris bastant compactes i en el què estaven tallades la majoria de les estructures associables a les construccions modernes. Pels materials arqueològics que s'hi van poder localitzar (ceràmica vidriada i una vora de plat decorada amb verd i manganès) creiem que hem de situar la seva deposició entorn del segle XIV. Aquesta capa descansava sobre un potent nivell de fins a uns 80 cm de potència (u.e. 510) format a base de sorres fines i molt netes. En la part superior de l'estrat aquestes sorres formen una franja negra de 1 cm aprox.

En la zona més propera a les estructures 511 i 512, el nivell 510 es troba tallat per un gran retall (u.e. 520) de forma irregular i que continuava més enllà dels límits de la cala, fet que impossibilita la seva interpretació. Aquesta mena de fossa estava reblerta per un nivell (u.e. 521) format a base de runa moderna, fragments de maons amb morter de calç enganxat, etc i pràcticament sense terra. Aquest retall també afectava a un segon estrat (u.e. 509) format per terres de color marró fosc amb inclusions d'argamassa de calç força solta que apareixia en relació amb el mur u.e. 508. Associats amb aquest nivell 509 van aparèixer materials (blava catalana i reflex metàl·lic fonamentalment) que permeten situar-ne la cronologia entorn a mitjan segle XVII.

Per sota del nivell 510 es van identificar tres estrats successius de sorres (u.e. 514, 515 i 516) més o menys contaminades amb terra i que amb el temps havien adquirit coloracions diverses. Tot i què pràcticament no es va recuperar material arqueològic en aquests nivells, els pocs fragments que es van localitzar (ceràmica vidriada i grisa medieval) semblen apuntar una datació de segle XIV per a la deposició d'aquestes capes de sorra. Aquesta cronologia, per altra banda, concordaria plenament amb la de la capa d'argiles 507 que segella superficialment aquests nivells. Sota aquests estrats de sorra es va documentar el substrat natural i en aquest punt es va donar per finalitzada la intervenció en

aquesta cala, tota vegada que ja es trobava documentat arqueològicament l'espai que havia de resultar afectat per la construcció de la fonamentació per la grua de l'obra.

Conclusions cala-5

La intervenció arqueològica realitzada, tot i ser molt puntual, ha permès obtenir algunes dades sobre l'evolució de l'ocupació de la zona i les seves successives utilitzacions.

Fase I (Segle XIV)

Corresponen a aquest primer moment els successius abocaments de sorres (u.e. 510, 514, 515 i 516) així com la seva colmatació superficial mitjançant la capa d'argiles 507. Donat que la franja excavada és molt petita resulta difícil precisar a què respon aquesta estratigrafia. Vist el què passava a la cala-1 és possible que en aquest punt existís un altre gran retall que es va reblir primer amb sorres i finalment amb una capa d'argiles més compactes abans de reiniciar l'ocupació de la zona en el segle XIV segurament coincidint amb la construcció de l'edifici del palau Finestres. Per tant hem d'associar aquests estrats amb la utilització de la zona en el moment de construcció del Palau Finestres o poc abans.

Fase II (Segles XIV-XIX)

En un moment que no podem precisar dins d'aquest període es van construir els murs 502 i 508 primer i posteriorment, possiblement el segle XVIII el basament 512. De tota manera, i donada la manca de relacions estratigràfiques clares i del reduït espai excavat, no podem indicar la funcionalitat d'aquestes estructures.

Fase III (Segles XIX-XX)

En un moment imprecís que entenem que podem situar en algun moment avançat el segle XIX o fins i tot a inicis del XX, es van amortitzar les estructures anteriors i es va construir la nau que ocupava el pati posterior del palau i del què són l'exponent els dipòsits soterrats i el basament del pilar 511. Aquesta nau ocupava tot el pati i estava coberta amb una teulada a doble vessant de la que n'han quedat les impromtes en el mur de separació amb el núm. 25 del carrer Montcada. Aquesta nau, sostinguda per una sèrie de pilars similars a 511 degué estar en relació amb la fabrica de dolços Mauri.

CALA 6

En el moment d'iniciar-se la intervenció, la zona es trobava coberta per una gruixuda capa d'uns 25 cm de ciment generat com a residu en el moment de col·locació dels micropilotatges efectuats durant les tasques de refonamentació de l'edifici. Per sota es documentava un paviment de ciment (u.e. 601) similar al que ja s'havia identificat en el transcurs de l'excavació de la cala-1. Aquest element es lliurava contra una capa de

ciment d'uns 3 cm de gruix que cobria la superfície de les parets de l'habitació i feia les funcions d'arrebossat (u.e. 604). Un cop extret aquest paviment es va localitzar (igual com també havia passat a la cala-1) una capa d'asfalt (u.e. 602) d'uns 4 cm de gruix per sobre de la qual ja s'assentava l'arrebossat 604.

Un cop extreta aquesta capa d'asfalt es va localitzar un paviment (u.e. 603) format per peces de rajola ceràmica de 25 x 25 cm lligades amb morter de calç blanca i sorra. Aquest element presentava dues reparacions, una feta amb rajola de 14 x 28 (u.e. 608) i una segona amb argiles premsades (u.e. 610). Aquest paviment funcionava amb els marxapeus (u.e. 632 i 997) de les portes 628 i 629 respectivament, mentre que els paviments anteriors cobrien aquests elements.

Per sota del paviment i de la seva preparació de morter de calç (u.e. 611) es va localitzar un nivell de rebliment (u.e. 612), d'una 35 cm de potència, format a base de terres de color marró grisós, amb gran quantitat de runa (fragments de maó, teula i pedra amb molta calç). Els materials arqueològics que formaven part d'aquest rebliment (ceràmica vidriada decorada, ceràmica de dol, policroma, etc...) semblen situar-ne la deposició entorn al segle XIX, datació que hauríem d'atribuir també al paviment de rajoles que, evidentment, es va col·locar de manera immediata.

Per sota d'aquest nivell 612 es va documentar un estrat (u.e. 614) format per terres de color marró clar bastant argiloses amb inclusions abundants de puntets de calç blanca que donaven al conjunt una consistència bastant solta. Els materials apareguts en el seu interior (ceràmica amb vidriats gòtics i plats decorats en verd i manganès...) semblen indicar que es tracta d'un nivell corresponent a un moment ja plenament medieval, segurament entorn al segle XIV. D'altra banda, en la cantonada que formen els murs 605 i 606 es va documentar, reblerta per l'anteriorment citat nivell 612, les restes d'una gran gerra de ceràmica (u.e. 613) de la que només es conservava una part de la panxa, havent desaparegut la part superior de la peça. Aquesta peça, que estava col·locada sobre un gibrell de ceràmica vidriada que li servia de base, es trobava parcialment enterrada i el seu entorn estava protegit mitjançant una estructura massissa formada per maons lligats amb morter de calç (u.e. 620). La col·locació de la gerra i de la seva estructura de protecció havien generat un gran retall circular (u.e. 617) que pràcticament havia destruït completament l'estratigrafia en aquesta zona. Tipològicament aquesta gerra és molt similar a les que es van localitzar en l'interior del palau Mauri i de les que es conserven en la planta baixa del museu Picasso. Pel que fa a la cronologia de la seva instal·lació pensem que cal situar-la entorn al segle XVIII.

Pel que fa a la resta de la cala, per sota del nivell u.e. 614 es documentava un paviment d'argamassa de calç groguenca (u.e. 616) que si bé es lliurava perfectament al mur 605 quedava tallat per la rasa de fonamentació (u.e. 624) del mur 607. Per tant semblaria tractar-se d'un mur anterior a la construcció de 607 o bé d'una reparació del mateix per la cronologia del qual disposem de pocs elements de datació. A continuació es va localitzar un estrat, u.e. 621, format per terres sorrenques de color verdós amb inclusions de restes constructives i que pels materials que s'hi van recuperar (ceràmica decorada en verd i manganès fonamentalment) es pot situar entorn al segle XIV. Aquest estrat cobria les restes d'un paviment d'argamassa de calç blanca (u.e. 623) que sembla tractar-se del nivell d'utilització original de l'habitació. Oberta en aquest nivell es va documentar una petita cubeta d'uns 12 cm de fondària i forma irregular reblerta per un estrat de terres de color marró clar bastant soltes i amb gravetes (u.e. 622).

Arribats a aquest punt es va haver d'aturar la intervenció per tal que es poguessin desmuntar els pisos superiors del palau. Amb posterioritat l'excavació ja no es va poder reprendre a causa del procés de desenvolupament de l'obra. Així, la intervenció es va haver de limitar al seguiment de les rases obertes per a la construcció de les riestres de refonamentació dels murs de l'habitació.

Excavació de l'àrea associada a la porta u.e. 628

Durant els treballs de seguiment de l'obertura de les rases per a la construcció de les riestres en aquest sector es va poder recuperar l'estratigrafia final de la zona en l'espai situat davant la porta 628. En aquest punt, i per sota del nivell de paviment u.e. 623, es va localitzar un estrat d'anivellament (u.e. 639) que s'adossava a la riostra de l'arc (u.e. 633). A continuació es documentava un segon paviment de morter de calç (u.e. 637) que devia funcionar amb el primer marxapeu de la porta. Per sota va aparèixer un estrat (u.e. 638) format per terres de color gris, molt fines del qual només se'n van poder excavar uns 10 cm donat que es va arribar a la cota màxima a la que s'havia d'arribar per la construcció de la riostra.

Més endavant, en el transcurs de l'excavació del tram ocupat per la Rasa-5, es va poder excavar la resta de la porta i un tram de 60 cm d'amplada de la zona de l'Habitació-1. En aquest espai, i per sota dels paviments de formigó lliscat i de quitrà comuns a tot l'edifici, es va localitzar un nivell de rajoles (u.e. 53) similar al 603 documentat en l'Habitació 3 i del que estava separat pel darrer marxapeu de la porta 628. Aquest element (u.e. 632) estava format per tres mènsules de pedra. Per sota del paviment u.e. 53 i de la seva preparació u.e. 54 es documentava un estrat d'anivellament (u.e. 70) format a base de carreus de pedra amb una cara treballada, alguns amb restes de pintura de calç blanca a la superfície polida, posats de costat i tot barrejat amb sorra. Es tractava clarament d'un abocament de runa per tal de fer créixer el nivell de circulació a l'habitació 1 fins assolir el nivell del marxapeu u.e. 632. Per sota es documentava un estrat (u.e. 71) format per terres marronoses clares amb superfície negrosa i amb inclusions de sorretes, argamassa de calç i alguna pedreta que semblava clarament un nivell de circulació anterior al que determina el marxapeu 632 que, per altra banda, es recolza sobre aquest nivell. Aquest estrat és el primer que no té correspondència amb l'estratigrafia documentada a l'habitació 3.

Per sota d'aquest nivell de circulació es documentava un potent estrat de rebliment (u.e. 72) que estava clarament associat al tapiat de la porta u.e. 631 i que hem d'entendre, per altra banda, com un nou abocament de terres per tal d'incrementar la cota de circulació a l'interior de l'habitació-1. Els materials apareguts en aquest nivell de rebliment (amb un fragment de ceràmica blava catalana decorada amb l'orla de la Punta Berain) permeten situar aquest abocament de terres en un moment no anterior a la segona meitat del segle XVIII. Per sota del nivell u.e. 72 es va documentar ja la part inferior de la porta. Per sobre de la superfície d'arrasament d'aquesta riostra es va identificar un petit estrat (u.e. 634) format per terres marronoses fosques i calç en el que es va recuperar una moneda de cronologia romana (concretament un Antoninià datat entre el 270 i el 273 dC), que evidentment es trobava descontextualitzat. Per sota del rebliment u.e. 72 es va documentar un estrat (u.e. 75) format per terres de color marró fosc que no es va poder excavar en la seva totalitat en arribar a la cota màxima prevista per a les rases.

Conclusions cala-6

La documentació de l'estratigrafia de la cala 6 no es va poder completar del tot a causa de la necessitat d'interrompre l'excavació que ja només va poder continuar en forma de seguiment de l'obertura de les rases per a la col·locació de les riestres del nou edifici. De tota manera es va tractar de completar de la millor manera possible l'estratigrafia de la zona a partir de la qual hem establert una sèrie de fases constructives. De tota manera, les circumstàncies anteriorment citades van impedir que es pogués realitzar una excavació fins a exhaurir el sediment arqueològic, per la qual cosa no es van poder estudiar les fases antigues de l'ocupació d'aquest espai.

Fase I (Segles XIII-XIV)

L'element més antic dels estudiats en la cala-6 és una estructura feta amb carreus de pedra i que apareix just en la cantonada dels murs 606 i 607 els quals s'hi adossen. Aquesta darrera circumstància impedeix la documentació de l'element que queda pràcticament tapat pels dos murs. De tota manera, i a tall d'hipòtesi, entenem que podria correspondre a la cantonada posterior del casal que actualment ocupa el núm. 25 del carrer Montcada. Si es tractés d'això, aquest fet permetria confirmar dos elements. En primer lloc la major antiguitat del casal veí i també que la línia de la façana posterior d'aquest edifici es trobava en aquell punt.

Més difícil de situar és la construcció dels murs 606 i 607 que s'adossen a aquesta hipotètica cantonada. Sembla força clar que el primer s'aixeca dins del segle XIV ja que s'hi relacionen un estrat d'anivellament i un paviment que pels materials que s'hi han recuperat caldria situar en aquesta cronologia. El mur 607, almenys en el tram que es va poder estudiar en el transcurs de l'excavació de la cala-6, tallava aquests nivells, fet que faria pensar que s'hauria aixecat en un moment posterior. De tota manera, l'excavació de la zona situada a l'entorn de la porta 628 que comunica l'habitació 3 amb l'habitació 1, va permetre comprovar que en aquell punt l'estratigrafia de la part inferior del mur si que s'adossava a aquest. D'altra banda el mur 607 formaria part, en principi, del nucli original del palau, fet que hauria de pressuposar una major antiguitat. Per tant pensem que és possible que 607 sigui una gran reparació realitzada en el mur de la façana posterior de l'edifici, o bé el tapiat d'una obertura. De tota manera la impossibilitat d'estudiar la totalitat de l'estratigrafia de l'habitació impedeix poder fer afirmacions concloents al respecte.

En tot cas, sabem que en el segle XIV es trobava en funcionament com a mínim el mur de separació amb l'edifici veí al que s'associa un paviment de morter de calç que evidencia que la zona del Palau Finestres es trobava ja construïda en aquest moment i que el tram ocupat per la cala es trobava sota cobert. Durant el mateix segle XIV sembla que es va amortitzar aquest paviment i se'n degué col·locar un de nou en un punt per sobre de la cota de l'actual estrat u.e. 614.

Fase II (Segles XIV-XVII)

No s'ha pogut determinar de manera clara quina és la cronologia del mur 605 que sembla ser l'inici d'un segon cos de l'edifici donat que la presència d'una gran gerra de ceràmica semienterrada en la cantonada entre els murs 605 i 606 juntament

amb l'estructura de maons que la subjectaven, va destruir la pràctica totalitat de l'estratigrafia en aquesta zona tallant la relació física entre els paviments de l'interior de l'habitació i el mur 605.

En tot cas sembla que el nivell de circulació en aquesta habitació des de l'amortització del paviment de morter de calç corresponent al segle XIV i la col·locació de la gran gerra es trobava situat en un punt indeterminat per sobre de la cota del nivell d'amortització 614.

Fase III (Segles XVII-XVIII)

En aquest moment cronològic se situa la col·locació en la cantonada de l'habitació d'una gran gerra que mesurava entorn als 1,25 m d'alçada i que, almenys fins a la meitat de la seva alçada, estava enterrada. La peça estava subjectada per una estructura circular feta amb maons i també excavada en el subsòl. Desconeixem la cota de circulació en el moment de funcionament de la gerra però entenem que no devia allunyar-se massa del de la fase anterior.

Fase IV (Segle XIX)

En un moment del segle XIX difícil de precisar es va produir una remoció de terres que va comportar la destrucció de la part superior de la gerra i l'abocament d'un nivell de rebliment que amortitzava completament aquesta peça. El nou paviment de l'habitació, fet amb un enrajolat de ceràmica, es va construir per sobre d'aquests nivells d'abocament, per la qual cosa es va fer necessari col·locar nous marxapeus més alts en les dues portes d'accés a l'habitació.

Fase V (Segle XX)

Amb posterioritat, i ja en el segle XX es documenten dos nivells de pavimentació que ja sobrepassen els nous marxapeus de les portes i que d'alguna manera unifiquen la pavimentació d'una part de la planta baixa de l'edifici. Es tracta d'un paviment fet amb quitrà i un altre, que se li col·loca per sobre, fet amb ciment. Associat al primer hi ha un arrebossat fet amb ciment. La presència d'aquests paviments posa de manifest un canvi important en la funcionalitat de la planta baixa que sembla que degué ser transformada en magatzem.

CALA 7

En el moment d'iniciar-se la intervenció la zona es trobava coberta pel mateix paviment de lloses (u.e. 700) que ocupava la totalitat del pati del palau. Aquest element recolzava sobre una capa de sorres (u.e. 701) que li servia de preparació. A continuació es van documentar dos nivells (u.e. 702 i 703) formats per terres barrejades amb major o menor quantitat de morter de calç i que semblaven correspondre a abocaments de terres destinats a regularitzar la zona com a pas previ a la col·locació del paviment 700. Els materials que apareixen en aquests nivells, tot i ser poc significatius permeten centrar la

cronologia del seu abocament en un moment no anterior als segles XVI-XVII. A continuació es localitzava un estrat (u.e. 708) format per terres de color marró fosc amb sorres a la superfície. Tallada en aquest estrat apareixia, creuant la cala aproximadament per la seva part central, una claveguera (u.e. 706) feta amb maons de 14 x 28 cm i que podria correspondre a uns lavabos que hi havia hagut sota l'escala. En el nivell 708, on estava retallada la rasa oberta per a la col·locació de la claveguera, apareixien materials de cronologia romana, juntament amb un conjunt de ceràmiques vidriades (poals, gibrells, olles...) que semblen correspondre a una cronologia entorn al segle XIV. També en aquest nivell es va localitzar un peu d'ataifor islàmic situable en el segle XIII. Sembla, per tant, que aquest estrat 708 correspondria a l'anivellament del pati previ a la col·locació del paviment de lloses original que segurament estaria situat en una cota una mica més baixa que l'actual. Recolza aquesta hipòtesi el fet que la superfície de 708 coincideix amb el final de la part vista de la paret del palau (u.e. 704).

Per sota es documentaven dos nivells successius de rebliment (u.e. 709 i 710), amb una potència conjunta d'entorn als 80 cm en els que es van recuperar materials de cronologia baix medieval (segle XIV). Aquests estrats estaven en relació amb la cara no vista del mur 704 i amb la banqueta de fonamentació del mur 706 que els tallaven. A continuació es localitzava un nivell (u.e. 713) format per terres argiloses bastant compactes de color grisós on es van recuperar materials islàmics amb una cronologia entorn al segle XIII. En aquest estrat s'obria una rasa que corria paral·lela al mur 704 i que estava reblerta en primer instància per un estrat (u.e. 716) format per terres i argiles marró-vermelloses força compactes. En aquest estrat es van documentar ceràmiques comunes grises i també de vidriades que semblen situar la colmatació del retall en un moment no anterior al segle XIV. Per sota de 716 es va documentar un segon nivell de rebliment (u.e. 719) que omplia la totalitat de la rasa que baixava uns 2 m des de la seva superfície. Tot i que en un primer moment es va interpretar que es tractava d'una rasa associada a la construcció del mur del palau, la fondària a la que apareixia, juntament amb el fet que el mur recolzava sobre l'estrat 719 ens fan pensar que en realitat es tractaria d'un gran retall, de forma i dimensions indeterminades, colmatat en el moment de la preparació de la zona per a la construcció del palau.

A continuació de 713, i també tallat per la rasa, es documentava un estrat de rebliment (u.e. 718) format per terres grisoses amb carbonets, mitjanament compactes i que feia entre 40 i 55 cm de potència. Els materials recuperats són essencialment de cronologia romana, tot i que hi ha un lot de ceràmica medieval que en determina la datació. Així, a banda de ceràmica grisa medieval, es van recuperar alguns fragments de ceràmica islàmica entre els que destaca un fragment d'ataifor de ceràmica decorada amb corda seca total. Aquests materials suposen que la cronologia de la deposició de l'estrat no es pot portar més enllà de la segona meitat del segle XII.

Per sota de 718 es va identificar un estrat (u.e. 721) format per terres marronoses fosques amb inclusions d'argamassa de calç. Són mitjanament compactes i tenen una part alta de sorres en la seva composició. Hi apareixen alguns fragments d'àmfora de gran tamany. Sobre la superfície de 721 es van documentar les restes d'una inhumació (u.e. 720) de la que només es conservava part d'una de les extremitats inferiors. Presenta una orientació similar a la de les documentades a la resta de les cales i semblaria, per tant, formar part de la mateixa necròpolis. Per sota de l'estrat 721 es documentava el substrat natural que en la banda del mur del palau presentava un retall gairebé vertical d'aproximadament un metre de fondària. Aquest nivell presentava exclusivament materials

de cronologia romana, situables entorn al segle II-III dC (amb fragments de ceràmica africana A i de cuina africana). D'altra banda, en el substrat natural es documentaven dos retalls irregulars reblerts amb altres nivells (u.e. 723 i 725) també de la mateixa cronologia. De fet en el nivell 723 es va documentar un fragment d'àmfora africana de la forma Dressel-30, amb una cronologia entre el 150 i el 350 que, amb tota probabilitat, és el material més tardà de tot el conjunt i el que els obliga a ampliar la forquilla cronològica fins al segle IV, tot i que el paquet principal de materials correspon al segle II o abans.

Conclusions cala-7

Fase I: Època Romana (Segle II-IV)

Durant aquest període sembla que es va produir un anivellament del terreny natural a la zona que, almenys en aquest punt, presenta una important irregularitat, amb alguns retalls i fosses que podrien indicar algun tipus d'activitat, potser extractiva, en aquesta zona. La falta d'estructures associades a aquests nivells impedeix fer cap més precisió al respecte. És remarcable de tota manera la important presència d'àmfora tarraconesa dels tipus Pascual I i Dressel 2-4, així com sigil·lades itàliques dins el rebliment, que semblen indicar que hi ha hagut activitat en aquest sector de la ciutat pràcticament des del mateix moment de fundació de la colònia o fins i tot amb anterioritat.

Fase II: Necròpolis Tardorromana

Per sobre d'aquest estrat d'anivellament se situen les restes de la inhumació documentada a la cala-7. Aquest element sembla estar en relació amb els altres enterraments apareguts a les cales 1, 3 i 4 i que cal atribuir a la necròpolis tardorromana documentada a la zona. L'escassa entitat de la inhumació excavada impedeix fer més precisions al respecte. Pel que fa a la cronologia, i a manca d'altres informacions, hem de situar el seu funcionament en un moment situable en època tardorromana *latu sensu*. El grau d'arrasament de la inhumació localitzada, així com el fet que els estrats que cobreixen les restes siguin ja del segle XIII, indica que hi ha hagut un rebaix dels nivells de circulació corresponents al moment de funcionament de la necròpolis que se situarien almenys 50 cm per sobre de la cota de l'estrat 721.

Fase III: Època Alt Medieval (Fins segle XIII)

Pel mateix motiu que van resultar destruïts els estrats associats a la utilització de la necròpolis tardorromana també van desaparèixer els possibles nivells d'ocupació corresponents a l'alta edat mitjana, dels que no ha quedat cap rastre arqueològic.

Fase IV: Segle XIII

En aquest moment es produeix una intervenció important en aquesta zona, amb el presumpte arrasament dels nivells anteriors fins a la cota de la necròpolis tardorromana i l'abocament dels nivells 713 i 718 per tal de terraplenar i homogeneïtzar la zona. La cronologia d'aquest procés és difícil de precisar de manera taxativa però sembla situar-se en un moment no anterior al segle XIII en vista de les ceràmiques

islàmiques d'aquesta cronologia aparegudes en l'interior de l'estrat. D'altra banda, no sembla que es pugi atribuir l'estrat al segle XIV donat que no hi apareixen els materials típics d'aquesta cronologia. Semblaria, per tant que en aquest moment es realitzés una transformació important de l'ús d'aquest espai. No sabem si es tracta pròpiament de la preparació del solar per a la construcció del palau o simplement és fruit de la seva transformació en un pati o en una zona d'horts. Sembla que caldria associar a aquestes mateixes transformacions l'obertura del retall u.e. 715, de funcionalitat indeterminada però que, associat a una fase d'utilització del pati com a zona d'horts, potser podríem entendre com un dipòsit o bassa d'aigua.

Fase V: Segle XIV

Ja en el segle XIV es produeix la colmatació del retall 715. Sobre el nivell resultant es construeix el mur 706 que correspon al palau gòtic. Amb posterioritat es van realitzar nous abocaments de terres fins assolir aproximadament la cota prevista de circulació en el pati. A continuació es va construir l'escala i es devia pavimentar el pati segurament amb un enllosat. El nivell de circulació d'aquesta època no es coneix amb exactitud però devia variar relativament poc respecte a l'actual.

Fase VI: Segles XVII-XX

En un moment de difícil precisió però en cap cas anterior al segle XVI es va col·locar la claveguera, que tipològicament sembla correspondre a un moment més tardà, potser entorn als segles XVII o XVIII. Amb posterioritat, tot i que podria formar part del mateix moment constructiu, es va col·locar el paviment de lloses actual que va perdurar fins al moment d'iniciar-se la intervenció arquitectònica en l'edifici.

CALA 8

En el moment d'iniciar-se la nostra excavació arqueològica tota la zona havia estat objecte d'una intervenció prèvia consistent en la retirada de les runes procedents del desmuntatge dels pisos superiors de la Casa Mauri, així com l'aixecament de les pavimentacions corresponents a la darrera fase de funcionament d'aquest edifici. Just arran d'aquesta superfície d'arrasament, en un dels costats de la cala, es documentava un mur (u.e. 876) de 40 cm d'amplada construït a base de carreus ben escairats de forma rectangular i disposats en filades regulars i lligats amb argamassa de calç i terra. Aquest mur s'adossava a un altre (u.e. 884), d'uns 60 cm d'amplada i perpendicular a 876 que se situava en el límit posterior de la cala, però que es perllongava fins a enllaçar i adossar-se al mur de tancament del Palau Finestres

A un 75 cm del mur 876 i al mateix nivell es documentava una claveguera d'uns 20 cm d'amplada (u.e. 885) el llit de la qual estava constituït per rajoles de ceràmica decorada que tipològicament hem de situar en el segle XX. Aquesta claveguera estava oberta en el reblliment d'un retall més gran (u.e. 913) que estava colmatat per un nivell de terres griseses (u.e. 914) que cobrien i amortitzaven una claveguera anterior (u.e. 916) feta amb els laterals de blocs de pedra i el llit de maons de 15 x 30 cm. Aquest retall producte de l'obertura de les dues clavegueres estava fet en un estrat (u.e. 912) format per terres argiloses de color marró fosc amb petites inclusions de calç i algun carbonet i en el qual

apareixien ja de manera gairebé exclusiva materials de cronologia romana. També s'hi va recuperar una nansa de pisa blanca que aporta una datació *post quem* de segle XIV per al moment de deposició de l'estrat que sembla probable que estigui en relació amb la construcció del mur 875. Per sota es localitza un estrat (u.e. 927) format per terres de color marró fosc, compactes i plàstiques barrejades amb restes d'argamassa de calç groguenca. Aquest nivell contenia, a banda de materials de cronologia romana, fragments de ceràmica islàmica. Concretament s'hi va localitzar un peu d'ataïfor decorat amb cercles concèntrics incisos i estampilles situable entorn als segles XI-XII. Aquest nivell, que sembla relacionar-se amb la construcció del mur 876, cobria una sèrie d'estructures que han de correspondre a les fases antigues de la zona.

En primer lloc, arran del mur 876, es detectava una segona paret (u.e. 917), d'uns 50 cm d'amplada formada a base de morterada de calç blanca, pedres (mitjanes i petites) i algun fragment ceràmic (tegulae, maó gran...). Aquest mur, sobre el que recolzava 876, tenia una orientació lleugerament desviada respecte a la d'aquell. A l'altre costat de la cala i a la mateixa cota, es va documentar un segon mur conformat per un primer nivell d'argiles vermelloses (u.e. 936) que recolzaven sobre un altre de pedres lligades amb terra. Per la seva estructura sembla tractar-se de les restes d'un mur de tàpia molt arrasat superficialment. Aquest mur tenia una orientació encara més inclinada respecte a l'orientació de 876 que la que presentava 917 i no tenia res a veure amb les alineacions dels murs perimetrals del palau. A aquest mur semblava adossar-se l'estrat 933 format per sorres molt fines en el que es va recuperar, a banda de ceràmica romana, un fragment de gerreta de ceràmica estampillada islàmica amb una cronologia de segles XIII-XIV.

Un cop extret aquest estrat, que caldria relacionar amb la construcció de 936 i 937, es va documentar un altre nivell (u.e. 934) format per terres de color marró fosc amb inclusions de carbonets i grans de calç. Era força compacte i plàstic i hi apareixien taques d'argiles més vermelloses i altres de grisoses. Semblava correspondre a un nivell d'utilització associable amb el funcionament del mur 917 donat que l'arrebossat que cobreix el mur fa una mena de mitja canya que acaba just per sobre de la superfície d'aquest estrat on també recolza el sòcol del mur de tapia 937. Aquest estrat conté material de cronologia romana, amb àmfora oriental del tipus LRA-1 que porta a una datació posterior al segle VI.

Per sota de 934 es documentava un segon nivell de rebliment d'uns 30 cm de potència (u.e. 942) format per sorres de color marró fosc, amb inclusions de sorres, gravetes amb calç, carbonets, restes constructives, àmfora, etc... Aquest nivell, en el que es troba oberta la fonamentació del mur 917, cobreix una altra estructura (u.e. 946) d'amplada indeterminada i formada per blocs de pedra lligats amb argamassa de calç blanca i sorra. Aquesta estructura recupera la mateixa orientació dels murs perimetrals del palau i es troba arrasada lleugerament per sobre del seu nivell d'utilització. Arran del mur es va documentar una petita rasa de fonamentació (u.e. 944) reblerta per un estrat format per terres de color gris fosc amb carbonets (u.e. 945) on també es van recuperar fragments d'àmfora oriental (de la forma LRA-4, entre d'altres), que situen la cronologia de la seva construcció en un moment posterior als segles VI-VII.

La rasa de fonamentació d'aquest mur estava tallada en un estrat (u.e. 943) format per terres marronoses fosques bastant soltes i fines amb alguna inclusió de carbonets. En aquest estrat també es van recuperar, com a materials més moderns, alguns fragments de ceràmica oriental de la forma LRA-1 que donen una cronologia de segle VI-VII. S'hi van

documentar també alguns fragments de ceràmica comuna reduïda, entre els quals una vora d'olla, que potser podrien avançar una mica la cronologia de l'estrat tot i la dificultat habitual de situar la datació d'aquesta mena de materials. L'estrat 943 recolzava directament sobre el terreny natural a excepció de la zona central de la cala on es va documentar una rasa rectangular (u.e. 949) reblerta per un estrat (u.e. 947) format per terres marró griseses molt soltes i força fines que cobrien una inhumació situada al fons del retall (u.e. 950). L'esquelet es trobava en un estat de conservació precari i als seus peus es va recuperar una moneda, concretament un Antoninià, amb una cronologia del segle III. De tota manera el nivell u.e. 947 que cobria la inhumació contenia materials ceràmics (àmfora oriental de la forma LRA-1 i Keay LXV) que porten la seva cronologia entorn als segles V o inicis del VI.

Conclusions cala-8

La intervenció arqueològica realitzada a la Cala-8 ha permès determinar una seqüència cronològica molt interessant respecte a les successives ocupacions que ha patit la zona des d'època romana i que podem sistematitzar a partir de les següents fases constructives.

Fase I (Segles V-VI). Necròpolis

Durant la intervenció a la cala 8 es va poder documentar una inhumació corresponent a la fase de necròpolis que s'ha detectat en algunes de les cales realitzades en el Palau. Es tractaria d'una inhumació en fossa simple oberta a les argiles naturals i reblerta per un nivell de terres que pels materials que s'hi documenten no sembla que es pugui haver dipositat en un moment anterior al segle V o inicis del VI dC. El nivell de circulació associable a aquesta necròpolis és difícil de determinar, tot i que ha d'estar com a molt avall per sobre de la cota de les argiles naturals en les que es retalla la tomba.

Fase II

Un cop amortitzada la necròpolis es genera per sobre de la zona el nivell 943 que no sabem si es tracta d'un estrat de formació lenta o bé d'un abocament sobtat per tal d'anivellar el terreny com a pas previ per a la construcció del mur 946. Aquesta estructura, de la que no disposem la totalitat de l'amplada per quedar oculta sota els murs de les fases posteriors, es troba alineada amb les parets dels actuals palaus i també amb els murs de cronologia romana apareguts en el transcurs de l'excavació de la cala-4. Aquest fet sembla indicar una certa continuïtat en les línies generals del traçat urbanístic de la zona. Pel que fa a la cronologia la similitud dels materials documentats en els rebliments d'aquesta fase i els apareguts en l'anterior impossibiliten fer una precisió cronològica més clara, a banda de considerar-los posteriors a l'amortització de la tomba de la fase anterior. El nivell de circulació associat al funcionament del mur que caracteritza aquesta fase se situaria aproximadament per sobre de la cota superior de l'estrat 943.

Fase III

En un moment indeterminat es va produir la destrucció del mur 946 i la seva colmatació mitjançant l'abocament dels estrats de rebliment 942 i 934 que servirien per situar la cota de circulació de la nova fase en un punt situat uns 45 cm per sobre del sòl d'utilització de la fase anterior. Un cop assolida la nova cota es va procedir a la construcció del mur 917 que ja no seguia la mateixa orientació del mur 946 de la fase anterior ni es trobava alineat amb la resta dels edificis del palau. Respecte a la cronologia d'aquesta fase es repeteix la mateixa problemàtica esmentada en l'anterior ja que els materials que s'hi ha recuperat tenen caràcter residual (fonamentalment àmfora oriental del mateix tipus aparegut en tots els estrats anteriors) i no permeten fer una aproximació real a la datació de l'estrat. En tot cas sembla evident que la construcció que es realitza en aquest moment no es correspon amb les alineacions de la fase anterior.

Fase IV (Segles XIII-XIV)

En aquest moment es degué produir l'enderrocament del mur 917 i la construcció del mur de tapia 937 que sembla que va mantenir la mateixa cota de circulació que l'anterior. Aquest mur presenta una orientació encara més inclinada respecte a l'alineació del palau que la que tenia 917. De tota manera aquesta estructura sembla tenir una escassa entitat constructiva tant per la seva tipologia com per la seva manca de fonamentació. Aquest fet indica que estaria associada a un tipus d'estructura de poca entitat

Fase V (Segles XIV-XV)

En aquest moment es produeix l'enderrocament del mur de tapia i l'amortització definitiva de totes les estructures de la fase anterior. En primer terme es construiria el mur 884, al que posteriorment s'adossaria el mur 876, tot i que tots dos semblen fruit de la mateixa fase constructiva en la que es fan una sèrie d'edificacions en la zona del solar que ocuparà posteriorment la casa Mauri. Des del punt de vista cronològic només podem dir que es realitzen amb posterioritat a la construcció del Palau Finestres i que per tant s'haurien de situar com a molt aviat entorn als segles XIV-XV. De tota manera, la manca absoluta de ceràmica baix medieval i moderna en els estrats que s'hi associen no fa pensar que la cronologia es pugui portar més enllà de les dates que es proposen per a aquesta fase. La cota de circulació durant aquest període no s'ha pogut determinar de manera clara tot i que és probable que estigués una mica per sobre de la cota actual de l'estrat 927, és a dir en el punt en el qual el mur 976 comença a tenir la seva cara vista.

Fase VI (Segles XVII-XX)

Corresponent al moment de funcionament de la Casa Mauri només disposem de les dues clavegueres successives documentades en l'excavació de la cala (u.e. 916 i 885), donat que el seu paviment estaria situat per sobre de la cota d'inici de la intervenció.

En el moment d'iniciar-se la nostra intervenció es documentava a tota l'habitació una capa d'uns 12 cm de gruix (u.e. 951) formada per ciment pòrtland que s'havia generat com a residu en el moment de col·locació dels micropilotatges per a la construcció de les noves fonamentacions de l'edifici. Per sota es localitzava un paviment de ciment lliscat superficialment (u.e. 952) similar al que apareixia cobrint bona part de la planta baixa del Palau Finestres. Aquest paviment s'adossava a un envà de maons posats de cantell (u.e. 961) que tapiava l'arcada 843 situada en el mur que tancava pel costat NE l'habitació. Aquest envà estava revestit per la cara exterior amb rajoles vidriades del mateix tipus de les que es documentaven en les dependències de la casa Mauri. Per sota de 952, com en altres llocs del palau, apareixia un segon nivell de paviment constituït per una capa de quitrà d'uns 3-4 cm de gruix que també cobria tota l'habitació. Aquest nivell passava per sota de l'envà 961 per funcionar amb el tapiat de l'arc pròpiament dit (u.e. 962), situat uns 20 cm més endins, i format per una paret de 30cm d'amplada construïda a base de maons de 14 x 28 cm lligats amb morter de calç. El paviment de quitrà s'adossava a una canalització (u.e. 957) de secció quadrangular i feta amb maons de 20 cm que es documentava en el tram més septentrional de la cala.

L'extracció del nivell de quitrà va permetre documentar un paviment anterior (u.e. 953) i constituït per una capa de terra premsada d'uns 3 cm de gruix. A continuació apareixia un nivell d'argamassa de calç blanca i sorra (u.e. 954) que es documentava de manera intermitent i que hem d'interpretar, bé com un paviment de morter de calç o bé, i aquesta és l'opció que considerem més probable, com les restes de la preparació d'un paviment de rajoles ceràmiques similar al que es va documentar en la mateixa cota a la cala 6 que es troba situada a l'habitació del costat. D'altra banda, per sota del paviment 953 es va localitzar el marxapeu de la porta 629 que comunica amb l'habitació-3.

A continuació del paviment 954 es va detectar un nivell (u.e. 956) format per terres de color gris fosc bastant compactes i que semblava tractar-se d'una capa de preparació de l'habitació, amb terra compactada, prèvia a la col·locació de la nova pavimentació que ve representada pel nivell 954. Per sota d'aquesta capa es va detectar, en el centre de la cala, un gran retall de forma irregular (u.e. 959) un dels límits del qual quedava fora de l'àrea de l'excavació. Aquest retall estava reblert per un primer nivell (u.e. 960) d'uns 10 cm de potència i format per runa constructiva, destacant entre els seus components molts fragments d'arrebossat pintat que semblen estar en relació amb alguna reforma important de la casa que va suposar el repicat d'algunes de les parets. Per sota, i també reblint aquest mateix retall, es documentava un segon estrat (u.e. 963) d'uns 55 cm de potència format per terres marró-grisós molt soltes amb inclusions de calç i restes constructives. Apareixen en el seu interior fragments d'arrebossat de paret i fins i tot trossos de paret, alguns amb rajola decorada.

Pel que fa a la cronologia d'aquest rebliment, els materials més tardans que s'hi documenten (ceràmica blava catalana de diferents tipus: Ditada, Poblet...) apunten una datació de segona meitat del segle XVII o inicis del XVIII per l'amortització del retall. De tota manera, i a banda d'aquests elements més tardans que són els que aporten la cronologia, es van recuperar en aquest estrat nombrosos fragments de ceràmica baixa medieval, especialment peces decorades de producció valenciana del segle XV, que denoten que l'amortització del retall va anar acompanyada d'importantes remocions de terres en l'entorn de l'habitació.

Per sota de l'estrat 963 apareixia el nivell de circulació corresponent al moment de funcionament del retall. Es tracta d'un paviment (u.e. 964) format per llambordes rectangulars i quadrades de gran tamany i lligades per la part baixa amb argamassa de calç. Aquesta estructura no ocupava tot el fons del retall sinó que conformava una mena de passadís d'uns 80 cm d'amplada i forma semicircular els límits del qual es perdien per sota de l'àrea no intervinguda. Aquest paviment funcionava amb el marxapeu original de la porta 629 i va ser precisament la seva amortització el que va obligar a recreïxer el nivell de circulació de la porta i a col·locar un nou marxapeu gairebé 70 cm per sobre de l'original. L'extracció del rebliment 963 va deixar també a la vista bona part de la fonamentació de l'arcada 87 que fins i tot va ser parcialment retallada per l'obertura de la rasa 959.

Malauradament, en el nivell de terres (u.e. 965) que s'associava a aquest paviment de llambordes, no es va recuperar cap mena de material arqueològic que permetés aportar dades sobre la datació de l'obertura del retall i la col·locació del paviment. Aquest es trobava situat sobre un estrat (u.e. 987) que ja no havia estat afectat pel retall i que per la seva posició estratigràfica no pot ser posterior a mitjan segle XIV. Malgrat tot, el fet que el retall sigui posterior a l'arcada 87 en la fonamentació de la qual es detecta la presència de maons, fa pensar que l'obertura del retall s'hauria de situar més aviat cap als segles XVI o XVII.

A continuació es va procedir a l'excavació del tram de la cala que no havia resultat afectat per l'obertura del retall 959 i en el què, en principi, s'havia de conservar l'estratigrafia complerta de la zona. Es tractava d'un tram de poc més de 70 cm d'amplada en la part alta i que abastava tota la llargada de l'habitació. En primera instància, i per sota del nivell de runes u.e. 955 es va documentar un estrat (u.e. 958) bastant uniforme format per terres negreses molt fines i argiles que cobria tota la zona. Els materials que contenia no són massa significatius tot i que un fragment de ceràmica blava catalana de tipologia indeterminada, fa pensar que la seva deposició no pot ser anterior al segle XVII, cronologia que enllaçaria amb la datació proposada anteriorment per al retall. De tota manera no es descarta que es tracti d'una intrusió donat que aquest estrat es troba en el límit d'afectació de nombroses remocions de terres.

Per sota d'aquest estrat es van documentar dos petits murs (u.e. 974 i 975) paral·lels a la línia de façana de l'edifici. En realitat es tracta de dos envans de 35 i 30 cm d'amplada formats per blocs de pedra lligats amb argamassa de calç blanca i sorra. Estan situats aproximadament al centre de la cala i separats entre ells per uns 1,1 m. L'espai entre els dos murs està reblert per un nivell (u.e. 973) format per terres de color marró-vermellós bastant argiloses i compactes i difícilment situables cronològicament donat que el material associat (quatre fragments de ceràmica comuna, dos d'ells vidriada) no són prou significatius.

Els dos murs estan tallant un estrat (u.e. 971 en la banda del mur 975 i 976 en la banda del mur 974) format per terres argiloses de color marró bastant compactes que pels materials apareguts (un fragment de saler de ceràmica decorada en manganès) semblen tenir una cronologia que no es pot portar gaire més enllà de finals del segle XIV.

Un cop extrets els dos murets i els estrats que s'hi relacionen es va documentar, al centre de l'espai, un retall (u.e. 980) de 2 m de llargada i d'amplada indeterminada. Aquest retall, d'uns 30 cm de fondària, estava reblert per dos nivells successius de terra (u.e. 977 i 979). El primer, format per terres de color marronós, presentava un notable lot de material

ceràmic corresponent a una fàcies de segle XIV (ceràmica vidriada, pisa decorada en manganès i en verd i manganès, etc...). Aquesta datació venia reforçada per l'aparició d'un florí encunyat en època de Pere el Cerimoniós que permet situar la deposició de l'estrat en un moment posterior a 1369. El segon nivell de rebliment del retall (u.e. 979) estava compost per terres de color gris fosc amb carbonets i s'hi va recuperar material del mateix horitzó cronològic de l'estrat anterior.

El retall estava obert en un estrat (al que es van donar números diferents a banda i banda del retall, concretament 978 i 985) format per terres de color marró vermellós mitjanament compactes i que variaven una mica pel que fa a la seva coloració a una banda i l'altra del retall. Malauradament en cap dels dos nivells es va recuperar material arqueològic que hauria pogut ajudar a situar millor la cronologia del retall 980. L'estrat 985 cobria la banqueta de fonamentació del mur 842 que tanca l'habitació pel costat NE. Per sota d'aquell mateix nivell es documentaven també les restes d'un paviment de morter de calç (u.e. 981) que estava tallat pel retall 980, a l'altra banda del qual es documentava un segon nivell de morter de calç (u.e. 982) molt més gruixut que l'anterior i que semblava funcionar amb el mur 84. Aquest paviment correspondria al moment de funcionament de l'arcada 843. A continuació es va documentar un potent estrat (u.e. 991) que reblia un retall irregular (u.e. 995) i que va resultar completament estèril pel que fa a la recuperació de materials arqueològics

A la resta del sondeig es va identificar un estrat (u.e. 983) format per terres marronoses bastant fines que presentaven contaminació amb cendres i carbonets. Aquest estrat sí que va donar materials que, tot i no ser gaire significatius, permeten situar la seva deposició en un moment a partir de finals del segle XIII. Val a dir que aquest nivell es trobava tallat per la rasa de fonamentació del basament del mur 842 i de l'arc 843. Per sota d'aquest estrat es localitzava un retall (u.e. 996) la forma del qual resulta impossible de determinar donat que havia estat molt alterat per les successives remocions. Sobre el rebliment d'aquest retall es documentaven les restes d'un nivell d'entre 1 i 3 cm de gruix format per argila premsada (u.e. 988). El retall estava reblert per un estrat (u.e. 994) format per morter de calç groguenca molt esmicolada. L'estrat en el que estava obert el retall (u.e. 987) estava format per terres de color gris fosc amb carbons i s'hi van recuperar materials que, sense poder fer més precisions, s'haurien de situar en un moment no anterior a finals del segle XIII.

Finalment, per sota de totes aquestes estructures es va documentar un darrer estrat de gairebé un metre de potència (u.e. 992) que arribava fins al terreny natural i en el qual es van localitzar materials de cronologia romana de diferents èpoques (àmfora tarraconesa del tipus Pascual 1, àmfora africana, cuina africana...) que semblen correspondre a un estrat de deposició lenta, que és indicatiu, però, d'una ocupació propera de la zona en època romana.

Conclusions cala-9

Fase I: Època Romana

Associem a aquesta fase l'estrat u.e. 992, de més d'un metre de potència, que se situa entre el terreny natural i els nivells baixmedievals. Per les seves característiques i

la diferent cronologia dels materials que s'hi localitzen sembla tractar-se d'un estrat de deposició lenta comparable amb la u.e. 721 documentada a la cala 7. Poca cosa més podem dir sobre aquesta fase a banda de reiterar l'existència, ben documentada en altres cales, d'activitat en la zona durant l'època romana.

Fase II: Segle XIV

Corresponen a aquest moment els primers elements relacionables amb el funcionament del palau. Concretament l'abocament de l'estrat 987 sobre el que es realitza un retall (u.e. 996) i sobretot el paviment 988 que podria estar en relació amb l'ocupació de la zona durant el primer moment de funcionament de l'edifici o fins i tot en la fase de construcció. Semblaria, per tant, que en aquest moment la façana posterior del palau estaria situada en la línia del mur 84 i que la zona sondejada formaria part d'un pati posterior de l'edifici.

Fase III: Segle XIV

En un moment impossible de determinar, però dins del segle XIV, es produiria l'ampliació de la zona edificada mitjançant la construcció del mur 842 i de l'arc 843. La pavimentació de l'estança resultant és va fer mitjançant el nivell de morter de calç u.e. 981, la cota del qual coincideix tant amb la del marxapeu original de la porta 629 com amb l'inici de la cara vista del mur 842.

Fase IV: Finals Segle XIV

En un moment situable entorn al darrer quart del segle XIV a partir de la cronologia que aportava la moneda documentada en l'estrat 979, es van produir una sèrie de transformacions en l'habitació que venen caracteritzades per la construcció dels dos envans 974 i 975 que hem d'associar a algun tipus de compartimentació de l'espai amb una funcionalitat indeterminada i que va comportar un recreixement com a mínim de 30 cm del nivell de circulació a l'habitació. Aquest fet degué provocar, tot i que no en tenim una constància arqueològica directa, un recreixement del nivell de marxapeu de la porta de comunicació amb l'habitació 3.

Fase V: Segles XVI-XVII

Els dos envans esmentats en la fase anterior van ser amortitzats en un moment situat entre segle XVI i principis del XVII. És probable que en aquest mateix període cronològic es construís l'arcada 87, tot i què és difícil de determinar donat que l'estratigrafia associada a la fonamentació de l'arc va ser completament destruïda en les fases posteriors. A continuació es va procedir a l'obertura del rebaix 954 que, vistos els resultats de l'excavació de la rasa-4, sembla que abarcava tota la resta de l'habitació. En el fons d'aquest retall es va col·locar el paviment de llambordes u.e. 964. La utilització d'aquest espai en aquest moment és difícil de precisar de manera clara donat que només s'ha pogut excavar un petit tram de l'habitació. De tota manera la forma del paviment fa

pensar que estaria a l'entorn d'una estructura central que no sabem quina era però que podria tractar-se d'un molí de sang o algun element similar.

Fase VI: Segles XVIII-XX

En un moment no anterior finals segle XVII o inicis del XVIII es va amortitzar el retall 959 mitjançant un abocament de terres que va portar la cota de circulació un altre cop a la mateixa cota que abans de l'obertura del retall. Aquests canvis van obligar a recreixer el nivell del marxapeu de la porta de comunicació amb l'habitació 3. Un cop modificats els nivells de circulació es va col·locar un paviment de rajoles que unificava la totalitat de la zona i que suposava el tancament de les reformes realitzades. Aquest paviment és molt similar al que es documentava a la cala-6 també en relació amb el marxapeu superior de la porta 629. Sembla força probable, doncs que les remocions abans indicades no afectessin solament al context de l'habitació 5 sinó que formessin part d'una reforma més general que va afectar a diverses estances de la planta baixa de l'edifici. Si aquest fet es confirmés permetria situar l'amortització de les estructures anteriors i la col·locació del paviment de rajoles entorn al segle XIX ja que l'enrajolat documentat en la cala 6 presentava materials definitoris que el situaven en aquest moment cronològic

A partir de la col·locació del paviment de rajoles només s'han detectat les transformacions de la zona relacionables amb els canvis en la pavimentació superior que van tenir lloc al llarg del segle XX.

2. Excavació rases

Un cop finalitzades les cales de sondeig es va procedir a fer el seguiment de l'obertura de diferents rases en tota l'extensió del solar i relacionades amb la construcció de les riestres que havien de servir de fonamentació per als murs del futur museu. En la major part dels casos el seguiment es va haver de limitar a la documentació gràfica i arqueològica dels talls de les rases donat que la presència de micropilotatges en l'interior de les mateixes feia impossible la realització d'una excavació arqueològica del seu interior. D'altra banda, tampoc no es va poder documentar l'estratigrafia de la zona en tota la seva potència sinó que la intervenció es va aturar en la cota que el projecte preveia per a la base de les riestres. En altres punts en els què no hi havia micropilotatges previs es va poder fer una excavació estratigràfica de les rases que han aportat informacions, necessàriament puntuals, sobre l'evolució de l'ocupació del palau. Finalment les rases obertes al cos davant del Palau Finestres i al tram també més proper a la façana del cos lateral del mateix edifici no van ser objecte d'intervenció ja que es van realitzar sobre els nivells de rebliment dels semisoterrànis que hi havia hagut en aquella banda de l'edifici.

A continuació presentem els elements més significatius documentats en el transcurs de les intervencions realitzades a les diferents rases, tenint present que només s'han tingut presents aquelles rases en les quals es va poder realitzar algun tipus de documentació arqueològica.

2.1. RASA-1

Rasa de 70 cm d'amplada que corria paral·lela al mur de separació entre la Casa Mauri i el Museu Picasso. Abans de l'inici de la intervenció s'hi havien col·locat dues alineacions paral·leles de micropilotatges separades entre si per uns 25 cm, mentre que la separació entre els micropilotatges de cada alineació era d'entorn als 50 cm. Aquest fet va impedir la realització d'una excavació estratigràfica de la rasa de la qual només es va poder estudiar el tall corresponent a la Casa Mauri.

Entre els elements documentats en el transcurs de la intervenció en aquesta rasa podem destacar una alineació de quatre gerres de gran tamany, similars a la que va aparèixer a la cala-6, situades arran del mur de separació amb el Museu Picasso. Posteriorment, en el seguiment que es va realitzar de l'aixecament del paviment de la Casa Mauri i de l'obertura del pou per al muntacàrregues, es van poder identificar i documentar altres tres alineacions més d'aquest mateix tipus de gerres que es trobaven més enllà de la rasa 1 i que devien estar situades en una petita habitació amb funcions de magatzem. Ja en els treballs de remodelació dels edificis veïns previs a la construcció del Museu Picasso es va documentar també un espai completament ocupat per aquest tipus de gerres. En aquell cas les gerres es van conservar in situ i actualment es poden veure quan es visita el museu. En canvi, en el cas que ens ocupa les gerres van ser destruïdes, un cop documentades en superfície, donat que el projecte arquitectònic preveia la construcció d'un muntacàrregues en la zona on es localitzaven les gerres.

Un segon element d'interès aparegut en el transcurs de la intervenció a la rasa 1 va ser un pou d'aigua de planta circular i revestit de pedra (u.e. 886). Com és habitual en aquest tipus d'estructures, el pou es trobava reblert amb pedres. No es va poder procedir a la seva excavació per tal de determinar el moment de la seva colmatació.

2.2. RASA-2

Rasa d'aproximadament un metre d'amplada, paral·lela a la façana per la banda posterior de l'edifici i que comprenia els dos solars. Com ja havia passat amb la rasa 1, abans de l'inici de la intervenció s'hi havia col·locat dues alineacions paral·leles de micropilotatges separades entre si per uns 25 cm, mentre que la separació entre els micropilotatges de cada alineació era d'entorn als 50 cm. Aquest fet va impedir la realització d'una excavació estratigràfica de la rasa, però la seva relativa amplada va permetre documentar-ne els dos talls i algun dels elements que es localitzaven en el seu interior, tot i que d'una manera no sistemàtica.

A intervenció va permetre documentar que aproximadament en el centre de la rasa i seguint la mateixa orientació d'aquesta es documentava un mur (u.e. 4) d'uns 50 cm d'amplada, format per carreus ben escairats a totes dues bandes i lligats amb abundant argamassa de calç de color ataronjat. El fet que l'estratigrafia a banda i banda de la rasa sigui completament diferent, de la mateixa manera com sembla ser-ho el tipus d'ús que es fa dels dos àmbits, fa pensar que aquest mur hauria estat la separació de dos espais ben diferenciats durant un cert període de temps.

Vista la diferència entre els elements que apareixien en cadascuna de les dues cares de la rasa descriurem de manera separada les estructures que es van documentar en cadascun dels talls.

Tall NE

Pel que fa al tall que dóna a la part posterior de l'edifici es documentava en primer terme, i parcialment per sota del mur de separació amb l'edifici del núm. 25 del carrer Montcada, un muret d'amplada indeterminada (u.e. 6) format a base de carreus ben treballats de formes diverses, disposats seguint filades regulars, lligats amb argamassa de calç blanca i que semblen correspondre a una estructura anterior al moment de construcció d'aquell tram de la paret mitgera amb l'edifici veí.

Al costat d'aquest mur, i parcialment retallat per la seva rasa de fonamentació, es documentava un pou quadrangular (u.e. 2) reblert amb un nivell de terres (u.e. 3) que només es va poder excavar parcialment donat que la resta quedava fora de l'àrea afectada per la rasa. En el rebliment del pou es va recuperar abundant material ceràmic situable cronològicament entorn a la primera meitat del segle XV. La datació d'aquesta amortització és l'únic element de que disposem per situar la cronologia del mur 6, la construcció del qual es degué realitzar en un moment posterior a aquesta data.

A continuació del pou u.e. 6 es documentava una segona estructura (u.e. 10) de forma circular que també va ser identificada com un pou. Aquest segon element estava reblert per un nivell format per graves, pedres i material constructiu (u.e. 9) en el que no es van documentar materials arqueològics que en permetessin datar l'amortització. De tota manera aquest pou es trobava tallat en un nivell de sorres (u.e. 7) en l'interior del qual es van documentar materials ceràmics amb una cronologia que permet portar la seva deposició a un moment tardà dins del segle XV o ja a principis del XVI (ceràmica de reflex metàl·lic valenciana i catalana, blava de Barcelona). En aquest estrat es va recuperar un fragment de ceràmica blava catalana del tipus conegut com de Poblet que hem d'entendre com una intrusió donada l'homogeneïtat del material contingut en el nivell. Entenem per tant que aquest segon pou es va construir en un moment posterior a finals del segle XV o principis del XVI.

Aquest estrat u.e. 7 s'adossava a un mur (u.e. 5) de 50 cm d'amplada i format per carreus treballats a totes dues cares i rebliment interior a base de morterada i de pedres lligades amb abundant argamassa de calç de color rosa-ataronjat. Desconeixem la funcionalitat exacta d'aquesta estructura.

Totes les estructures descrites fins al moment es trobaven arrasades a una cota d'uns 50 cm per sota del terra del palau i cobertes per dos estrats de rebliment, u.e. 15 i 16, els materials recuperats en els quals aporten una datació *post quem* entorn a la segona meitat del segle XVII per a l'arrasament definitiu de tots aquests elements. També sembla clar que la cota de circulació en la zona durant el període de funcionament dels pous i les altres estructures era més elevada.

A banda d'aquestes estructures de cronologia antiga, es documentaven en el tall posterior de la rasa els pilars de fonamentació i part dels murs laterals d'un edifici a doble vessant i orientat perpendicularment a la paret mitgera amb el núm. 25 del que es conservava la impromta en secció en el mur de separació amb l'edifici veí. Aquesta construcció sembla estar en relació amb una primera fase de la utilització de la zona com a fabrica de dolços en el segle XX.

A continuació es documentava el retall obert per a la col·locació de la grua de l'obra i, per tant, s'hi relacionarien les estructures documentades a la cala-5. En el tram final fins arribar al mur de separació amb els edificis antics del Museu Picasso no es van documentar estructures sinó un nivell format per un abocament de pedres i terra que devien correspondre als anivellaments del pati posterior de la Casa Mauri realitzades en el moment de construcció dels edificis de la fàbrica de dolços que ocupaven la part posterior de l'edifici fins al seu desmuntatge uns mesos abans de l'inici de la intervenció arqueològica.

Tall SW

L'estratigrafia recuperada de l'altre costat de la rasa (el que dóna cap a l'interior dels edificis), va permetre estudiar una sèrie de murs (u.e. 18, 26, 32, 36, 39, 43) que aparentment s'adossaven al mur u.e. 4. Resulta força difícil interpretar la funcionalitat d'aquests murs donat que només es van poder documentar en el tall de la rasa i els nivells arqueològics que s'hi associaven no van proporcionar en la majoria dels casos materials que permetin situar-ne la cronologia. Només els murs 36 i 32 semblarien situar-se en un moment posterior als segles XV-XVI a partir dels materials recuperats en l'estrat u.e. 33 que estava tallat per la seva construcció. D'altra banda, la seva situació en planta dins el conjunt no permet relacionar-los amb cap de les alineacions que es generen a l'interior de l'edifici, per la qual cosa sembla lògic considerar que es tracta d'edificacions situades a l'exterior del palau, adossades a la façana posterior d'aquest.

2.3. RASA-3

Es tracta d'una rasa d'uns 90 cm d'amplada situada arran del mur de separació amb l'edifici veí en el tram comprès entre la rasa 2 i el mur de tancament posterior de l'edifici. L'obertura de la rasa es va realitzar per mitjans mecànics i només es van poder documentar de manera parcial les estructures que s'hi localitzaven. En primer lloc un mur (u.e. 20) d'uns 42 cm d'amplada amb la cara interna formada a base de blocs de pedra ben escairats i l'exterior més barroer. Aquesta estructura apareixia a uns 40 cm de la façana posterior de l'edifici i era paral·lela a aquesta sense poder fer més precisions sobre la seva funcionalitat. Pel que fa a la cronologia no es poden fer precisions donat que no es van recuperar materials arqueològics en el transcurs de la intervenció en aquesta rasa.

2.4. RASA-4

Està situada paral·lela al mur de separació entre el Palau Finestres i el núm. 25 del carrer Montcada, en la mateixa habitació on es va realitzar la cala 9. Ocupa l'espai situat sota l'arcada u.e. 90 que suporta l'escala que dóna accés als pisos superiors de l'edifici. Donat que no s'havien de col·locar micropilotatges a la rasa es va poder fer una excavació estratigràfica de la mateixa. Per sota dels paviments moderns de l'edifici tot l'espai de la rasa fins a la cota màxima prevista per a l'excavació, estava ocupat per un únic nivell (u.e. 30) format per terres de color marró fosc, bastant sòltes i amb restes constructives (fragments d'argamassa de calç i pedra, etc. Pel que fa a la seva composició i textura aquest estrat era molt similar a la u.e. 963 documentada en la cala-9. D'altra banda els materials recuperats en ambdós estrats són molt similars no solament a nivell de

cronologia sinó també pel que fa a la seva composició (amb aparició de materials residuals d'època baix medieval).

Totes aquestes coincidències ens fan pensar que es tracta del mateix nivell que a la cala-9 corresponia a l'amortització d'una fase concreta de la utilització de l'habitació caracteritzada per la documentació d'una mena de paviment de lloses de forma circular (u.e. 964) que continuava més enllà dels límits de la cala en el costat on es va obrir la rasa-4. Malauradament, la cota a la que havia d'arribar la rasa no ens va permetre excavar fins assolir la cota de circulació corresponent a aquesta fase documentada a la cala-9. De tota manera, i a partir dels resultats de la rasa-4 sembla bastant probable que la utilització de l'espai en aquell moment abastés la totalitat d'aquella habitació.

2.5. RASES 5, 6, 9 i 10

L'excavació arqueològica d'aquestes rases, així com el seguiment de l'obertura de les canalitzacions de desguàs que travessaven pel centre tota la zona ens han permès restituir d'una manera força precisa l'estratigrafia de les habitacions 1, 2 i 7 així com la que es relaciona amb les portes u.e. 628, 78.

En els nivells superiors es documenten els tres paviments que apareixen de manera generalitzada a la major part de dependències de la planta baixa del Palau Finestres. Es tracta per una banda dels nivells de formigó u.e. 49 i de quitrà u.e. 50 que associem a la pavimentació de la planta baixa de l'edifici probablement a partir del segon quart del segle XX i fins al moment d'iniciar-se la intervenció. Per sota del paviment de quitrà es documentava un nivell de rajoles de ceràmica de 25 x 25 cm (u.e. 53) que cobria també tota la zona a excepció del tram més proper a la casa Mauri on les rajoles deixaven pas progressivament a un paviment de llambordes (u.e. 816).

Un cop extret el paviment de rajoles es va poder comprovar que l'enllosat 816 continuava per sota de l'enrajolat i cobria la totalitat de l'habitació 7 i fins una mica més enllà de l'arc u.e. 80. De fet aquest paviment es lliurava a un mur (u.e. 852) d'uns 50 cm d'amplada construït a base de blocs de pedra mitjans lligats amb argamassa de calç groguenca que se situava paral·lel a l'arcada u.e. 80, uns 25 cm més cap a l'interior de l'Habitació 2. Aquest mur dividia l'espai en dos grans àmbits en els que la seqüència estratigràfica era completament diferent i que per tant descriurem de manera separada.

Habitació-7

Compren l'espai entre el mur 852 i la paret mitgera entre el Palau Finestres i la Casa Mauri. En aquest punt i per sota del paviment de llambordes u.e. 816 que va ser el darrer paviment de l'habitació com a espai independent, es documentava un nivell de rebliment (u.e. 853) format per terra molt contaminada de morter de calç que li donava una consistència molt solta. En aquest estrat es va recuperar un important lot de ceràmica que permet situar-ne la deposició entorn a la segona meitat del segle XVII (ceràmica blava catalana, reflex metàl·lic...). Sembla que es tractava d'un estrat d'anivellament per tal de fer créixer la cota de circulació en l'habitació.

Per sota es documentava un segon nivell de paviment format per rajoles de ceràmica de 25 x 25 cm lligades amb morter de calç (u.e. 854) que recolzava sobre un

nivell de terres marronoses (u.e. 855) que li servia de preparació. A continuació es van localitzar les restes d'un paviment de morter de calç blanca (u.e. 866) d'uns 2 cm de gruix i que semblava lliurar-se també al mur 852. Per sota es localitzava un estrat d'una 12 cm de potència (u.e. 867) format per terres marronoses bastant fines amb alguna pedra petita. El material recuperat en aquest nivell era molt escàs però significatiu des del punt de vista cronològic ja que contenia un fragment de peu d'ataïfor de ceràmica islàmica decorada amb manganès i daurat que cronològicament correspon a un horitzó del segle XIII. Per sota es documentava un nivell de paviment fet amb morter de calç (u.e. 857) que per la seva banda cobria un petit nivell de terres de color grisós bastant compactes que entenem que es tractaria del primer sòl d'utilització de la zona amb el mur 852 en funcionament donat que ni aquest estrat ni els que se li sobreposaven tenia cap correspondència amb els que es localitzen a l'altre costat del mur. Per sota d'aquest nivell l'estratigrafia de la zona es tornava a unificar amb la de la resta de les habitacions mitjançant un estrat (u.e. 868 a la zona de l'habitació 7 i 830 a les altres) en el que es van documentar materials arqueològics situables entorn al segle XI.

Habitacions 1 i 2

En aquest sector, per sota del paviment de rajoles u.e. 53 i de la seva preparació de morter de calç (u.e. 54) que amortitzava la superfície d'arrasament del mur 852, es va documentar un estrat (u.e. 56) format per terres i runa constructiva i que pel material arqueològic que s'hi va localitzar podem situar en un moment no anterior als segles XVIII-XIX (ceràmica amb vidriat decorat, ceràmica de dol...). Per sota apareixia un estrat (u.e. 57) format per terres de color gris fosc mitjanament compactes que cobria un petit envà per amb blocs de pedra (u.e. 893) que tapiava la part baixa de l'arcada u.e. 55 que separa les habitacions 1 i 2. La deposició d'aquest estrat u.e. 57 es va realitzar, pels materials que s'hi localitzaven, entorn a la primera meitat del segle XVIII. A partir d'aquest punt l'estratigrafia de les habitacions 1 i 2 era completament diferent i per això la descriurem de manera diferenciada.

Habitació 1

Pel que fa a aquest àmbit no disposem d'un tall estratigràfic complet donat que la zona central de l'habitació no es va poder excavar. És per això que es va haver de donar una numeració diferent als elements que constituïen l'estratigrafia dels dos sectors excavats que, tot i ser en bona part similars, no són del tot coincidents.

Així, en la zona situada a tocar de la paret mitgera, i per sota de l'estrat u.e. 57 es va localitzar un paviment (u.e. 59) format per llambordes irregulars de forma quadrada o rectangular i lligades amb argamassa de calç rosa-ataronjada i que recolzaven en un estrat de preparació fet també amb morter de calç (u.e. 60). A continuació es van localitzar les restes d'una sèrie de nivells d'utilització successius, ja sigui de cendres negreses o de morter de calç (u.e. 64, 65, 66, 67). Per sota del darrer d'aquests sòls es va localitzar un estrat (u.e. 68) format per terres sorrenques molt fines que cobria la banquetta de fonamentació de la paret mitgera amb l'edifici veí. En aquest nivell es van localitzar materials arqueològics que permeten situar la seva deposició en un moment no anterior al segle XIV. En aquest punt es va assolir la cota màxima prevista pel que fa a la construcció de les fonamentacions del nou edifici per la qual cosa es va haver de donar per finalitzada la intervenció en aquest punt.

Pel que fa a la zona més propera a l'arc u.e. 55, per sota de l'estrat 57 es documentava un nivell format per cendres negres i carbons d'entre 1 i 5 cm de potència. Per sota es va delimitar un segon estrat (u.e. 803) format per terres de color marró clar amb inclusions de morter de calç. En aquest estrat es van recuperar materials amb una cronologia situable entorn a la segona meitat del segle XVIII. Sota d'aquest nivell es va documentar el paviment de llambordes u.e. 59 que cobria dos petits nivells de terres (u.e. 807 i 809) que s'adossaven a la riostra de l'arc u.e. 55. A continuació es localitzava un estrat (u.e. 830) format per terres de color gris força fines i amb alguns carbons, sobre el qual recolzava el mur u.e. 76. Aquest nivell sembla correspondre a l'estrat 868 documentat a l'alçada de l'habitació 7 i s'hi van recuperar, a banda de materials d'època romana, alguns fragments de ceràmica islàmica amb una cronologia que es podria situar entre els segles XI i inicis del XII. Aquest estrat només es va poder excavar parcialment donat que continuava més enllà de la cota màxima a la que s'havia d'arribar en l'excavació arqueològica.

L'excavació de la zona situada sota l'arc u.e. 55 va permetre comprovar com el tapiat de la part inferior de l'estructura que es documentava a la banda de l'habitació 2 era substituït a tota la resta de la zona per un estrat (u.e. 894) format per terres de color marró fosc bastant soltes a les que es lliurava l'estratigrafia de l'habitació 1. En aquest nivell es van localitzar materials arqueològics que permeten situar la seva cronologia entorn al segle XVIII. Per sota i cobrint la part superior de la riostra de l'arc es va documentar un segon estrat (u.e. 895) format per terres marronoses i que hem d'associar al moment de construcció del mur 893. Dins aquest nivell es van localitzar materials arqueològics que permeten situar-ne la seva col·locació entorn al segle XVII.

Habitació 2

Aquest espai, delimitat pels murs 76 i 852 es va documentar per sota de l'estrat 57 un nivell (u.e. 812) d'uns 15 cm de potència i format per terres i restes de morter de calç rosada amb cendres i algun fragment de teula. Aquest nivell s'adossava tant el mur 893 que tapiava la part inferior de l'arc 55 com al mur u.e. 852 que delimitava l'habitació per l'altre costat. Per sota es documentava un nivell de cendres i carbons d'uns 2-4 cm de potència (u.e. 813) que identifiquem com un sòl d'utilització de la zona. Dins d'aquest nivell es van recuperar materials arqueològics (ceràmica blava catalana) que semblen situar la seva deposició clarament entorn al segle XVII.

A continuació es documentava un estrat (u.e. 817) format per argamassa de calç ataronjada, barrejada amb terres i sorres que donen al conjunt una consistència força solta. Els materials que s'hi associen són escassos però permeten situar-ne la cronologia en un moment no anterior al segle XIV. Per sota es documentaven dos estrats (u.e. 819 i 820) que semblaven estar en relació amb la construcció del mur 76. La cronologia aportada pels materials arqueològics que hi van aparèixer associats ens indica una cronologia no anterior al segle XIII. A continuació apareixia ja el nivell u.e. 830 que es trobava associat a la fase prèvia a la construcció del palau.

Estratigrafia entorn a les portes u.e. 628 i u.e. 78

També associable amb l'excavació d'aquest conjunt de rases es va fer una aproximació a les relacions estratigràfiques associades a les portes que donaven a

aquestes sales per tal de tractar de relacionar les seqüències de les diferents habitacions del palau a la vista de que no es podia fer una excavació en extensió del conjunt.

Porta 628

En aquest punt es va poder comprovar com l'estratigrafia que es documentava arran de la porta 628 i del mur 607 per la banda que donava a l'habitació 1 no es corresponia amb la que apareixia a la resta de l'habitació. El motiu d'aquesta diferència es va poder veure a partir de l'obertura completa de la rasa 5 quan es va localitzar un petit mur paral·lel a 607 (u.e. 61) que només presentava cara externa i que estava format a base de blocs de pedra de tamany mitjà-petit lligats amb argamassa de calç. A aquesta estructura s'adossava el paviment de llambordes u.e. 59 documentat a la resta de l'habitació 1. Sembla que aquell muret generava una mena de bancada paral·lela al mur 607 que devia ajudar a salvar el desnivell entre l'habitació 3 i la habitació 1 en el moment del funcionament del tapiat 631, justificant també les diferències en l'estratigrafia entre la zona de la porta 628 i la resta de l'habitació. La impossibilitat de fer una excavació en extensió de la totalitat de l'habitació ha impedit documentar totalment aquest muret i determinar-ne de manera clara la funcionalitat o l'organització de l'espai en el moment en què aquest mur es trobava en funcionament.

Porta 78

En la zona de la porta 78 que comunica l'habitació 2 amb la 4 es va poder estudiar l'estratigrafia associada a les diferents fases d'aquesta obertura mitjançant l'excavació de les rases 7 i 9 situades a banda i banda de la porta. Malauradament l'obertura es trobava tapiada en el moment de realitzar-se la intervenció per la qual cosa no es van poder connectar físicament les estratigrafies situades a banda i banda de l'obertura. De tota manera poder fer una aproximació força fiable a la seva evolució cronològica. D'entrada l'estudi dels paraments permetia observar com en l'espai situat entre el brancal de la porta 78 i el mur u.e. 76 es documentava una alineació de blocs quadrangulars de pedra disposats verticalment i coronats per l'arrencament d'un arc del que només es conservaven dues de les dovelles però que indicaven clarament la presència d'un arc rebaixat. Calia suposar, per tant que es tractava d'una porta anterior a 78 i que vam identificar amb la u.e. 92.

La porta, que va ser tapiada en el transcurs de les obres per tal de garantir-ne la integritat, va funcionar en els darrers temps amb els paviments de formigó lliscat i de quitrà que apareixen cobrint la pràctica totalitat de la planta baixa de l'edifici al llarg del segle XX. Per sota d'aquests paviments es documentava el darrer marxapeu de la porta (u.e. 91) situat a la banda de l'habitació-2, fet que indica que la porta s'obriria cap a l'interior de l'habitació 4. Aquest marxapeu estava construït amb dues mènsules de pedra calcària reaprofitades i es completava amb un petit bloc de pedra. Amb aquest marxapeu funcionava el paviment de rajoles u.e. 52 que sembla que va ser col·locat entorn al segle XIX.

Uns 30 cm per sota de l'anterior es documentava un segon nivell de marxapeu (u.e. 814) format per blocs rectangulars de pedra ben tallats i lligats amb morter de calç i que eren perfectament solidaris amb els brancals de la porta, per la qual cosa cal entendre que es tracta del marxapeu original de l'estructura. Aquest element semblava funcionar amb un estrat mitjanament compacte (u.e. 813) format per terres i cendres de color gris amb

inclusions de carbonets i que hem identificat com el sòl d'utilització de la porta u.e. 78. Els materials apareguts en aquest nivell (ceràmica blava catalana de l'orla de la panotxa) semblen indicar una cronologia final per aquest nivell de circulació entorn a la primera meitat del segle XVII aproximadament.

Per sota de l'estrat u.e. 813 es documentava un nivell (u.e. 817) d'uns 25 cm de potència, format per terres i restes de morter de calç que es lliuraven contra el mur u.e. 924 que tapiava la part baixa de la porta u.e. 92 per tal de recreïxer el nivell en el moment de construcció de la porta 814. Els materials recuperats (ceràmica decorada amb verd i manganès i ceràmica comuna de la mateixa cronologia) semblen situar la seva disposició en un moment no anterior al segle XIV, cronologia que hauríem d'estendre a la porta 78. Un cop extret l'estrat u.e. 813 es va poder observar com per sota del brancal occidental de la porta 78 es documentava l'alineació de dos blocs de més petit tamany que hem d'entendre com les restes del brancal occidental de la porta 92. L'estudi del rebliment inferior de la porta 78 va permetre distingir, per sota del muret 924, les restes del marxapeu original de la porta 92 que es trobava situat a la banda de la porta que dona a l'habitació 4 fet que indica que la porta 92 s'obria a l'inrevés del què posteriorment ho va fer 78.

El marxapeu de la porta 92 es trobava associat, a banda i banda de l'obertura amb dos nivells de rebliment (u.e. 808 i 819) la superfície dels quals degué funcionar com a sòl d'utilització de la porta original. Els materials arqueològics recuperats en aquests nivells aporten una cronologia entorn al segle XIII (amb ceràmica islàmica d'aquesta època) que hem d'estendre a la construcció de la porta 92.

Conclusions

A partir de les dades materials i estratigràfiques obtingudes durant el seguiment i l'excavació arqueològica de les rases 5, 6, 9 i 10 han permès documentar de manera genèrica l'evolució de les habitacions 1, 2 i 7 del Palau Finestres. A continuació tractarem de sistematitzar aquesta informació a partir de la determinació d'una sèrie de fases constructives que, tot i haver estat concebudes a partir d'una excavació molt parcial entenem que es poden fer extensives, en termes generals, al conjunt de les habitacions.

Fase 0: Època Romana

Donat que els condicionaments de l'obra van obligar a aturar la intervenció en una cota situada a 1 m aproximadament del nivell de paviment superior no s'ha pogut excavar la totalitat de la potència arqueològica de la zona per la qual cosa no ha estat possible determinar la presència en aquesta zona de nivells d'època romana ni de la necròpolis tardoantiga documentada en altres indrets del palau. De tota manera, en els nivells inferiors excavats s'han recuperat materials d'època romana que fan pensar que, com ha passat en tots els punts en els que s'ha exhaurit el sediment arqueològic, per sota d'aquests nivells es localitzarien materials d'aquella cronologia.

Fase I: Alta Edat Mitjana (segles XI-XII)

En el nivell inferior de les zones excavades es documentava un estrat (u.e. 830, 868 segons les zones) del que només se n'han pogut excavar entorn als 20 cm i que sembla clarament anterior a les estructures del palau. Els materials apareguts en

l'interior d'aquest nivell apunten a una cronologia entorn als segles XI-XII presentant., a més, abundant material d'època romana. La presència d'aquest nivell és significativa de la ocupació de la zona en un moment previ al palau.

Fase II: Construcció del Palau (Segle XIV)

La intervenció ha permès estudiar l'estratigrafia associada a la paret mitgera entre en Palau Finestres i l'edifici veí que va ser construït amb anterioritat. Els nivells associats a la fonamentació d'aquest mur semblen clarament correspondre al segle XIV, per la qual cosa sembla ratificar-se la cronologia del Palau Finestres també dins d'aquesta centúria. Pel que fa al mur de tancament (u.e. 835) que correspondria al palau pròpiament dit no s'ha pogut estudiar amb profunditat la seva fonamentació a causa de les circumstàncies de la obra, de tota manera sembla clar que continuava més avall del límit de la zona excavada. Un element que sembla que ja estigui en funcionament en aquesta fase és el mur 852 que se situa paral·lel al mur 93 uns 25 cm més a l'interior de l'habitació 2. Aquesta estructura, que recolza sobre els nivells alt medievals porta associats ja des de la seva mateixa base dos nivells d'utilització (un sòl de terres i cendres i un paviment de morter de calç) que per la seva banda estan amortitzats per un nivell amb materials del segle XIII, que tot i ser residuals no sembla que puguin portar la cronologia d'aquests paviments molt més enllà del moment de fundació del palau. Així doncs sembla que des de bon començament ja es trobava en funcionament aquest mur de divisió entre l'habitació 2 i l'habitació 7 fet que podria indicar que el mur 93 i l'arc 80 podrien correspondre a una fase posterior i que el tancament original de l'habitació 2 fos el mur 852. Paral·lel a aquest se situa el mur 76 en el qual es genera l'arcada 55 que sembla estar en funcionament en el moment de la construcció del palau.

La intervenció realitzada en aquest espai ha permès documentar també el mur de tancament de l'habitació en el costat de la banda posterior de l'edifici. Aquest mur (u.e. 79) es perllonga més enllà de l'arcada 80 fins arribar a enllaçar amb el mur de tancament de l'edifici. La circulació cap a la banda posterior de l'edifici es realitzava a través de la porta 628 en la zona de l'habitació 1 i per la porta u.e. 92 en l'àrea de l'habitació 2. No s'ha detectat cap element de comunicació entre les habitacions 7 i 8.

Pel que fa als nivells de circulació en aquest moment es fan difícils de precisar tot i que disposem d'alguns elements de referència com ara el marxapeu de la porta 92 la cota del qual sembla coincidir amb la del paviment de morter de calç (u.e. 857) detectat en la part més baixa de l'habitació 7.

Fase III: Segles XIV-XVIII

Corresponen a aquest període una sèrie de pavimentacions successives de diferents tipus (rajoles, llambordes, morter de calç) que evidencien una important activitat a la zona. Durant tot aquest temps continua en funcionament el mur 852 i la primitiva porta u.e. 92 va ser substituïda per una altra de nova (u.e. 78). En algun moment, probablement entorn al segle XVII, sembla que a la zona de l'habitació 1 es va produir un rebaix de la cota de circulació (igual que s'ha comprovat que passa a les

habitacions 3 i 5) donat que els paviments d'aquesta cronologia es troben a una cota més baixa que els seus equivalents de les habitacions 2 i 7.

Fase IV: Segle XIX

En aquest moment es desmunta el mur 852 i es crea un espai únic que abasta les habitacions 1, 2 i 7. Aquest nou espai s'uniformitza amb la col·locació del paviment de rajoles u.e. 53 que també suposa la unificació del nivell de circulació a tota la zona.

Fase V: Segle XX

Durant aquest període no es detecten canvis importants en l'organització de l'espai que sembla haver mantingut la seva funcionalitat i en el que simplement s'ha actuat a nivell de manteniment, substituint els paviments obsolets per altres de nous.

2.6. RASA 7

Es tracta d'una rasa de 50 cm d'amplada situada paral·lela al mur u.e. 79 a la banda corresponent a l'habitació 4. Es relaciona amb la porta u.e. 78. La poca amplada de la rasa va dificultar notablement els treballs de seguiment de la seva excavació. Malgrat tot es van poder distingir un seguit de nivells arqueològics especialment a la zona situada davant la porta u.e. 78. Malauradament, el fet que la porta fos tapiada en el transcurs de les obres per tal de garantir-ne la conservació va impedir que es poguessin determinar de manera clara les relacions físiques entre els diferents estrats documentats a banda i banda de la porta.

En aquest punt, i per sota dels dos nivells de paviment corresponents al segle XX i que apareixen a la totalitat de la planta baixa de l'edifici (un primer nivell de ciment lliscat i un segon de quitrà) es va documentar un paviment de rajoles de ceràmica (u.e. 53) que ja apareixia en l'habitació 2 i que funcionava amb el marxapeu u.e. 91 que és el darrer dels documentats a la porta u.e. 78. Per sota es van identificar una sèrie de nivells de rebliment que ja havien aparegut també en l'habitació 2 i que sembla que van ser abocats per tal de fer créixer el nivell de paviment a la zona (u.e. 56, 57 i 97). Aquest darrer nivell sembla correspondre's clarament amb l'estrat 812 documentat a l'habitació 2 i que amortitzava el marxapeu original de la porta 78.

Per sota de 97 es documentava un estrat (u.e. 800), d'uns 4 cm de potència i format per cendres negres i carbonets que podria ser l'equivalent a la u.e. 813 documentada a la habitació 2. En qualsevol cas aquest estrat s'hauria d'interpretar com el sòl d'utilització associat al funcionament del marxapeu original de la porta 78. Els materials apareguts en aquests dos estrats donen una cronologia per a la seva deposició situable entorn a finals segle XVII o primera meitat del XVIII.

Per sota es documenta un estrat de rebliment d'uns 22 cm de potència (u.e. 801) format per terres marronoses bastant netes i amb inclusions d'alguns carbonets que serveix per augmentar la cota de circulació des del nivell del marxapeu de la porta 92 que apareix en la banda de l'habitació 4. Aquest nivell sembla correspondre's amb l'estrat 817 de l'habitació 2 tant per la seva posició relativa com per la seva potència.

Malgrat tot l'estrat u.e. 817 presenta només materials associables a una cronologia de segle XIV mentre que 801, tot i que el gruix del material correspon també a aquesta mateixa datació, presenta alguns fragments de ceràmica decorada bastant més tardana (segles XVI-XVII).

A la mateixa cota que la superfície del marxapeu de la porta 92 es documentava un estrat (u.e. 808) format per terres marronoses fosques bastant compactes amb restes d'argiles vermelloses i del qual només se'n van poder excavar uns 25 cm donat que continuava per sota de la cota màxima a la que s'havia de baixar en el transcurs de la intervenció. Aquest estrat s'adossava tant al marxapeu de la porta com a la part baixa del mur 79, per la qual cosa sembla que estaria relacionat amb el moment de la seva construcció. Els materials associats a aquest estrat eren escassos i poc significatius, tot i que permetien situar la seva deposició en un moment no anterior a finals del segle XIII.

2.7. RASA 8

Es tracta d'una rasa de un metre d'amplada que discorre paral·lela al mur 84 i que ha permès documentar l'estratigrafia associada a la porta 85. De tota manera i com ja hem vist que passava en el cas de la porta u.e. 78, el fet que durant els treballs de restauració de l'edifici es decidís tapiar la majoria de les portes per tal d'assegurar-ne la conservació ha impedit poder estudiar correctament l'estratigrafia associada a la porta.

En aquest punt i per sota dels habituals nivells de ciment lliscat i de quitrà es documentava el paviment de rajoles u.e. 53 i la seva preparació u.e. 54. Aquest enrajolat que apareix en la majoria de les habitacions de la planta baixa representa la unificació de la cota de circulació per tota la zona. Per sota es documentava un estrat (u.e. 804) format per terres argiloses de color marró amb inclusions de carbonets i cendres negres que donaven a la seva superfície un color gris plom. Aquest nivell cobria una capa de rajoles de 14 x 28 cm (u.e. 925) que apareixia a l'interior de la porta 85 i que hem interpretat com el darrer marxapeu d'aquella obertura. L'excavació de 804 va permetre comprovar com per sota del nivell de rajoles 925 es documentava un mur (u.e. 923) format per blocs de pedra lligats amb abundant argamassa de calç ataronjada que tapiava la part baixa de la porta 85 i servia per recreixer el nivell del marxapeu d'aquella obertura fins a l'alçada en què es va col·locar el marxapeu 925

Per sota de 804 es va delimitar un altre nivell (u.e. 810) format per terres marronoses clares amb inclusions de nòduls d'argamassa de calç blanca. A continuació es documentava un segon nivell (u.e. 811) format per terres fines de color marró fosc amb inclusions de granets de calç i algun carbonet per sota del qual es va identificar el que semblava ser el marxapeu original de la porta 85 (u.e. 822). Els materials associats als nivells 810 i 811 situen la seva deposició en un moment no anterior al segle XIV amb la presència de ceràmica decorada en verd i manganès.

A continuació de 811 es documentava un nivell d'uns 20 cm de potència (u.e. 821) format per terres de color marró clar amb inclusions de carbonets. Aquest estrat tenia una superfície molt compacta i relativament plana per la qual cosa s'ha interpretat com el nivell de circulació en el moment de funcionament del marxapeu u.e. 822. Els materials recuperats en el seu interior apunten a una cronologia clarament de segle XIV per al moment de funcionament d'aquest paviment. Per sota de 821 es documentava un estrat

d'uns 5 cm de potència (u.e. 828) format per terres molt fines de color gris fosc i amb inclusions de carbonets. Aquest estrat cobria un nivell de sorres molt fines la potència del qual no es va poder documentar donat que continuava per sota del límit de la cota a la que estava previst arribar en el transcurs de la intervenció.

2.8 RASES 11 –12

Es tracta de la prolongació de les rases 7 i 8 fins al límit del solar de la Casa Mauri. En el tram de les dues rases que transcorre dins la parcel·la corresponent a aquest edifici l'estratigrafia es trobava completament destruïda donat que es tractava de la zona on es van localitzar una sèrie de gerres enterrades que ocupaven pràcticament tota l'extensió del solar al pas de les rases 11 i 12. Aquestes gerres, un cop documentades superficialment, van ser destruïdes en el marc dels treballs d'obertura de les rases i del pou per al muntacàrregues que el projecte arquitectònic preveia col·locar en aquest indret. Així doncs, els seguiments de l'obertura de les rases 11 i 12 només va poder aportar dades estratigràfiques en el tram del seu traçat situat dins del solar ocupat pel Palau Finestres. En aquest sentit la seqüència documentada en ambdues rases va ser la mateixa, fet que va permetre estudiar l'estratigrafia de la zona de la habitació 8.

En un principi es va documentar la mateixa seqüència estratigràfica que a l'habitació 7. En primer lloc es trobaven els nivells de pavimentació generals de tota la planta baixa de l'edifici corresponents al segle XX: nivell de ciment lliscat i capa de quitrà. Per sota es va delimitar el paviment de llambordes u.e. 816 amb la seva preparació u.e. 818 i el corresponent estrat d'anivellament previ (u.e. 853).

Per sota de 853 es documentava la continuació del mur u.e. 79 fins a enllaçar amb la paret de tancament del Palau Finestres (u.e. 835). Aquesta estructura és la que determina la diferenciació entre l'habitació 7 i la 8. A partir d'aquest moment, l'estratigrafia es diferenciava clarament a banda i banda del mur 79. En la banda del mur que donava a l'habitació 7 es documentava la mateixa seqüència que ja es va estudiar en el transcurs del seguiment de l'obertura de les rases 5, 6, 9 i 10. Així doncs, sabem que fins a un moment que podem situar amb força precisió en la segona meitat del segle XVII el mur 79 arribava fins a la paret mitgera del Palau Finestres i la Casa Mauri. En aquest moment es va enderrocar el mur 79 fins a l'alçada de les arcades 80 i 93, unificant-se l'espai de les antigues habitacions 7 i 8. L'exponent més clar d'aquesta transformació és la col·locació del paviment de llambordes u.e. 816.

Habitació 8

Aquest espai està delimitat per la continuació del mur 79 ja esmentat anteriorment, per la paret mitgera entre el Palau Finestres i la Casa Mauri, per la perllongació del mur 84 per sota de l'arcada 848 i finalment, en la banda SE, pel mur 865 situat arran de l'arrencament d'aquest arc i que es va documentar en el transcurs dels treballs de seguiment d'aquestes rases. Aquests quatre murs delimiten un espai de 9 m² l'estratigrafia del qual es va poder estudiar mitjançant el seguiment de l'obertura de les rases 11 i 12.

En aquest punt, i per sota de l'estrat d'anivellament u.e. 853, datat en la segona meitat del segle XVII, es va documentar nivell (u.e. 877) força compacte d'uns 1,5 cm de gruix i format per terres molt contaminades amb cendres i carbons. Cal interpretar aquest

nivell com un sòl d'utilització de l'habitació 8 anterior al moment d'enderrocament del mur 79. No sabem si es tracta del darrer nivell de paviment o si n'hi havia d'altres que van ser arrasats juntament amb les parts altes del mur 79.

Aquest sòl recolzava sobre un nivell (u.e. 878), d'uns 10 cm de potència, format per terres argiloses de color marró-grisós força compactes. A continuació es delimitava un petit estrat (u.e. 879) format per terres de color marró clar que cobria un nou nivell de circulació (u.e. 880) constituït per cendres de color gris plom. Aquest sòl recolzava sobre un estrat de rebliment (u.e. 881) format per terres marronoses amb cendres i pegots d'argila. Per sota es localitzava el nivell de sorres negroses (u.e. 882) que habitualment precedeix a les capes de sorra fina que es documenten en diversos indrets del Palau. Aquest nivell de sorres també es documentava en la banda de l'habitació 7 per sota de l'estrat 868. És també en aquest estrat de sorres que es troben fonamentats els murs 79 i 84.

Cap de tots aquests nivells va proporcionar materials arqueològics gaire significatius que en general es redueixen a alguns fragments de ceràmica grisa medieval, de ceràmica vidriada i altres de cronologia romana. En tot cas el que es desprèn d'aquests elements és que cap dels dos murs no va poder ser construït abans de finals del segle XIII.

2.9 RASA 13

Es tracta d'una rasa de un metre d'amplada oberta arran de la paret mitgera entre la Casa Mauri i el Palau Finestres en el tram comprès entre el mur 84 i la rasa 2. L'obertura de la rasa es va fer per mitjans mecànics i nosaltres només vam poder documentar-ne el tall i tractar de recuperar alguns materials arqueològics per tal de tractar de donar atribucions cronològiques als nivells que es documentaven.

En primer lloc es va delimitar un estrat (u.e. 892) format per terres i runa en bona part generada a partir dels moviments de terres i maquinària per la zona en el transcurs de les obres. A continuació, i en el tram més proper a la part posterior de l'edifici, es documentava un estat (u.e. 910) format per terres de color marró vermellós molt fines i depurades. Aquest nivell presentava més de 60 cm de potència i de fet continuava més enllà de la cota a la que estava previst arribar en el transcurs de la intervenció. Sembla tractar-se de l'amortització d'un gran retall de forma i dimensions desconegudes. Malauradament no s'hi ha recuperat materials arqueològics que permetin fer una aproximació a la cronologia de la seva deposició.

En el costat de la rasa més proper al mur 84 es va localitzar (arran del mur) una claveguera (u.e. 888) feta amb maons de ceràmica que es trobava tallada en un estrat (u.e. 904) format per terres marronoses bastant soltes. A continuació es documentaven dos nivells de rebliment successius (u.e. 905 i 907) que completaven l'estratigrafia en aquest sector de la rasa. Pel que fa a la cronologia d'aquests nivells, només 905 va aportar materials arqueològics que semblen centrar la seva cronologia entorn a la segona meitat del segle XVI (reflex metàl·lic amb el motiu de la solfa, ceràmica blava de Barcelona...)

Aproximadament al centre de la rasa es documentava un paquet de terres en el que es distingien tres nivells successius. Sembla que es tracta del testimoni de l'estratigrafia antiga de la zona que va ser alterada per remocions posteriors. De fet la totalitat de

l'estratigrafia de la resta de la rasa, a banda i banda del paquet de terres, s'hi adossava, corroborant d'aquesta manera la hipòtesi plantejada sobre aquest paquet de terres.

El primer nivell documentat (u.e. 906) estava format per terres argiloses de color marró vermellós força compactes. Per sota apareixia un segon estrat (u.e. 908) format per terres grises amb carbonets que podria interpretar-se com un nivell d'utilització de la zona. Aquest nivell sembla coincidir per cotes amb el sòl 880 aparegut a l'altra banda del mur 84, tot i que evidentment no hi ha cap mena d'element que permeti relacionar-los de manera directa. Finalment apareixia un nivell (u.e. 909) format per terres de color marró fosc amb inclusions de nòduls d'argamassa de calç groguenca. Desconeixem la potència arqueològica d'aquest darrer nivell donat que continuava més enllà de la cota màxima a la que havia d'arribar el rebaix de la rasa. Malauradament no es van recuperar materials arqueològics en cap dels nivells esmentats per la qual cosa no podem aportar gaires dades sobre la seva cronologia a banda de situar-los amb anterioritat al segle XVI, en raó de la seva datació relativa respecte a l'estrat 905.

2.9 RASA 14

Aquesta rasa es va realitzar sobre el traçat de l'antic mur de separació entre el Palau Finestres i la Casa Mauri que va ser desmuntat completament en el transcurs de la intervenció arquitectònica sobre l'edifici. En l'interior de la rasa es van documentar les restes de la fonamentació del mur que van ser extreïdes i per sota de les quals es va delimitar un nivell (u.e. 926) format per terres de color marró fosc bastant compactes i amb la presència d'algun carbonet. Malauradament no es van poder recuperar materials arqueològics associats a aquest mur.

2.10 RASA 15

Es dona aquest nom a les quatre rases obliqües obertes entre les rases 1, 9, 14 i la façana de la Casa Mauri. La presència de semisoterrànis en la zona així com el fet que dues de les rases coincidissin amb zones en les que s'havien realitzat cales arqueològiques amb anterioritat (cales 1 i 4) va impedir que en el transcurs dels treballs de seguiment de la seva obertura es poguessin delimitar nivells arqueològics o estructures d'interès.

2.11. RASES 16 I 17

Estan situades arran dels arcs 81 i 833. El seguiment de la seva obertura va ser mínim donada la presència de micropilotatges que dificultaven enormement la delimitació de l'estratigrafia i al fet que es van obrir amb posterioritat a l'aixecament del nivell d'enllosat del pati del Palau Finestres fet que va provocar una important remoció de l'estratigrafia. De tota manera i especialment arran de l'arcada 81 es va poder reconstruir, amb algunes limitacions, la seqüència estratigràfica preexistent.

En aquest punt i per sota de les restes del paviment de lloses del pati del Palau Finestres (u.e. 700) es documentava un estrat d'uns 20 cm de potència (u.e. 862) format per terres barrejades amb argamassa de calç que servia d'anivellament i preparació per a

la col·locació del paviment de lloses. A continuació es documentava un estrat (u.e. 859), d'uns 20 cm de potència, format per terres de color marró fosc amb inclusions de carbonets i argamassa de calç. Per sota apareixia el nivell u.e. 860 que ja s'havia documentat a l'habitació 4 i que estava format per terres argiloses de color marró vermellós. Aquest nivell continuava més enllà de la cota màxima a la que estava previst arribar en l'obertura de les rases per a la refonamentació de l'edifici. Malauradament cap dels estrats anteriorment citats va aportar materials arqueològics que permetin centrar-ne la cronologia.

2.12. RASA 18

Es tracta d'una rasa d'uns 60 cm d'amplada, paral·lela a la façana de la Casa Mauri i situada uns 8 m cap a l'interior del solar. Va ser oberta per mitjans mecànics per la qual cosa només es va poder estudiar l'estratigrafia conservada en els talls de la rasa. Aproximadament a la meitat de la rasa es va documentar el fonament d'un antic mur (u.e. 879) perpendicular a la façana que dividia en dos la Casa Mauri. Aquest mur va ser enderrocat en el transcurs de les obres de restauració de l'edifici. Entre aquesta estructura i la paret mitgera amb el Museu Picasso es va documentar la cara d'un mur (u.e. 896) de 35 cm. d'amplada format per blocs de pedra de tamanys diferents i maons lligats amb morter de calç i disposats en filades irregulars. Aquest mur constituïa el tancament d'un petit semisoterrani que existia en la casa Mauri, fet que va suposar la destrucció de l'estratigrafia de la zona, almenys fins a la cota a la que es podia arribar en el transcurs de la nostra intervenció. En el tram comprès entre el mur 879 i la paret mitgera amb el palau Finestres l'estudi de l'estratigrafia del tall de la rasa va permetre documentar una sèrie d'estructures que semblaven correspondre a una cronologia força antiga. Davant aquest fet es va decidir obrir una cala de sondeig (Cala-8) per tal d'estudiar de manera adequada l'estratigrafia que s'intuïa en el tall de la rasa. El desenvolupament d'aquesta intervenció el trobareu en la descripció dels treballs realitzats a la Cala-8.

2.13. RASA 19

Rasa de un metre d'amplada que suposaria la continuació de la rasa 6 en el tram situat en el solar de l'antiga Casa Mauri. L'excavació també es va fer per mitjans mecànics per la qual cosa la nostra intervenció es va reduir a la documentació gràfica dels talls i a la recollida de materials. En aquest punt es va documentar altra vegada l'antic mur de divisió de la Casa Mauri (u.e. 879). Entre aquesta estructura i el Museu Picasso es documentava un estrat (u.e. 920) format per terres marronoses amb runes que caldria identificar probablement com el reblliment del semisoterrani delimitat pel mur 896 documentat en la rasa 18. Malauradament no s'hi van poder recuperar materials arqueològics per la qual cosa no podem aportar dades cronològiques a la colmatació d'aquest semisoterrani.

En el tram comprès entre la paret mitgera amb el Palau Finestres i el mur 879 es documentava en primer terme una estructura (u.e. 915). Es tracta d'una cambra subterrànea de 185x 450 cm construïda a base de maons lligats amb pòrtland i d'interior lliscat també amb aquest mateix tipus de ciment. L'estructura estava coberta amb volta rebaixada de maons lligats amb pòrtland similar als dels dipòsits subterranis d'aigua dels forjats dels pisos superiors de la part del darrera de la casa Mauri.

A continuació es documentava una claveguera de desguàs (u.e. 885) perpendicular a la façana de la Casa Mauri i que travessava tot el solar. Es tracta d'una estructura de secció quadrangular i uns 20 cm d'amplada amb el fons format per rajoles decorades. Aquest element es troba obert en un estrat (u.e. 919) que apareix ocupant tot el tall de la rasa entre l'estructura 915 i el mur 879. Aquest nivell està format per terres marronoses clares bastant soltes i cobreix en la seva part baixa un mur (u.e. 918) de 110 cm d'amplada i format per blocs de pedra lligats amb argamassa de calç rosada-ataronjada. Malauradament no es va poder documentar més enllà dels primers 20 cm donat que es trobava arran de la cota màxima a la que es va baixar en el transcurs dels treballs d'obertura de la rasa. No es van recuperar tampoc materials arqueològics en el rebliment superior u.e. 919 per la qual cosa no podem tampoc aportar dades sobre la seva amortització. En tot cas sembla tractar-se d'una estructura anterior a la construcció de la Casa Mauri que probablement es devia amortitzar com a molt tard en el moment de l'edificació d'aquesta.

3. Seguiment

A banda del seguiment de l'obertura de les rases es va portar també un control de tots els altres rebaixos que es van realitzar en diferents llocs dels dos solars i per diferents motius al llarg del temps que va durar la intervenció. Es tracta en tot cas d'intervencions molt puntuals que no van suposar excavació en profunditat de les zones en les que es va actuar. Donat que es va tractar d'intervencions inconnexes les exposarem de manera separada.

3.1. Seguiment de l'obertura de les rases per a la col·locació dels tubs de les clavegueres de desguàs.

Es tractava de rases d'entre 35 i 40 cm d'amplada que presentaven un lleuger pendent en direcció a la façana per tal de poder evacuar les aigües residuals al col·lector situat sota el carrer Montcada. Hi havia dos ramals l'un que venia del Palau Finestres i l'altre de la Casa Mauri i que s'ajuntaven en la zona de l'Habitació 7. A partir d'aquí la rasa s'unificava en una de sola que travessava el pati del Palau Finestres i sortia al carrer per sota de la porta d'entrada principal a l'edifici. A aquesta rasa s'unien altres dues de més curtes l'una provenint del centre del pati i l'altra de l'ala més propera a la façana del Palau Finestres. Aquesta xarxa de clavegueram a banda de les rases també suposava l'obertura d'arquetes de connexió que acostumaven a mesurar uns 60 x 60 cm. L'obertura de les rases es va fer per mitjans mecànics i donades les seves dimensions va ser molt difícil recuperar de manera fiable l'estratigrafia de les zones en les que s'obrien.

Pel que fa als resultats, el seguiment de la rasa que travessava les habitacions 1, 2 i 7 va servir per confirmar l'estratigrafia documentada en el transcurs de l'excavació de les rases de les riostres que només afectaven als laterals de les habitacions. Pel que fa a la banda de la Casa Mauri i donada l'escassa fondària que assolien les rases en aquest punt no es va poder obtenir dades noves sobre l'estratigrafia de la zona.

El tram de rasa que va aportar alguna novetat arqueològica va ser el que travessava el pati. En aquesta zona, i donat que la rasa cada cop era més fonda es van

assolir nivells més profunds dins l'estratigrafia. A banda, l'obertura de dues arquetes de registre l'una en el centre del pati i l'altra en la rasa principal van permetre estudiar amb més precisió alguns elements associats a l'estratigrafia en aquesta zona. D'altra banda el seguiment va permetre documentar, tot i que molt fragmentàriament en la majoria dels casos, algunes estructures localitzades a l'interior del pati.

Pel que fa a l'estratigrafia genèrica de la zona es documentava, per sota de la preparació del paviment de llambordes del pati (que havia estat extret amb anterioritat a l'obertura de les rases), un nivell (u.e. 930) de gairebé 60 cm de potència, format per terres marronoses mitjanament soltes i amb inclusions de carbonets. A continuació es localitzava un nivell de terres grises amb cendres (u.e. 931) de poc més de 15 cm de gruix que caldria interpretar com un nivell d'utilització anterior de la zona del pati. Per sota es documentava un nivell de terres de color marró clar bastant netes i compactes (u.e. 932). Aquest en cobria un altre (u.e. 941) format per terres argiloses de color vermell fosc, força compactes i plàstiques, amb inclusions de nòduls de calç i alguna pedreta. Per sota d'aquest nivell, i en la zona en la que es va obrir una de les arquetes de registre que unia el desguàs general amb el ramal que provenia del centre del pati, es va documentar una inhumació (u.e. 887). Es tractava d'un enterrament excavat directament sobre l'argila natural. L'esquelet es trobava en posició supina, presentava el crani col·locat dins un fragment d'àmfora africana de la que no es pot precisar la forma per la qual cosa la cronologia d'aquesta inhumació queda força difosa en un segment que pot anar des de mitjan segle II fins al segle VI, tot i que sembla més probable que correspongui a la part antiga d'aquesta cronologia. De tota manera el que queda clar és que cal situar aquest enterrament en el marc de la necròpolis tardorromana documentada en altres punts dels solars estudiats.

A banda d'aquest enterrament es va documentar, en la zona de l'arqueta situada al centre de la cala, una mena de dipòsit o de pou mort de forma quadrangular (u.e. 872) d'uns 80 cm de costat i reblert amb dos estrats successius (u.e. 873 i 874) formats per sorres negres i terres respectivament. També a la zona del pati, en un lateral de la rasa, es va documentar un mur (u.e. 875) d'un 80 cm d'amplada i fet amb carreus regulars de pedra lligats amb morter de calç i disposats en filades regulars. Aquest element semblava tractar-se del mur de tancament d'algun tipus d'estructura de funcionalitat indeterminada que quedaria fora de la zona afectada per la rasa. A molt poca distància d'aquesta estructura es va documentar un pou de forma circular i revestit amb blocs de pedra (u.e. 869).

En darrer lloc on es va poder recuperar, tot i que parcialment, l'estratigrafia de la zona va ser davant la porta principal del Palau Finestres. En aquest punt es va haver de col·locar una arqueta de registre de majors dimensions que la resta (uns 80 cm de costat) i relativament fonda ja que ens trobaven arran de la sortida del desguàs cap al col·lector. En aquest punt i per sota del paviment de quitrà que es documentava de manera generalitzada a la planta baixa de l'edifici aparegué un paviment de lloses (u.e. 754) que recolzava sobre un estrat de preparació (u.e. 751) format per terres i runes. A continuació (uns 40 cm per sota del nivell superior) es documentava un paviment de morter de calç d'uns 3 cm de gruix. Després es va delimitar un nivell força potent (uns 75 cm) format per terres de color marró clar bastant compactes (u.e. 753). Per sota es va diferenciar un altre estrat (u.e. 754) a causa de la presència relativament abundant de materials constructius d'època romana (tegulae, imbrex fonamentalment). Aquest darrer

estrat ja no es va extreure completament donat que s'havia assolit la cota màxima prevista per a l'obertura de l'arqueta

3.2. Seguiment de l'aixecament del paviment de lloses del pati del Palau Finestres

El projecte de restauració de l'edifici preveia la substitució del paviment del pati per la qual cosa es va haver de desmuntar l'enllosat preexistent i es va sanejar tota la zona eliminant la capa de preparació del paviment. En el transcurs d'aquests treballs es va localitzar el basament d'una columna (u.e. 900) amb el seu fonament quadrangular (u.e. 901). No ha estat possible determinar quina era la funcionalitat d'aquesta estructura tot i que sembla que va ser construïda en el mateix moment que el paviment de lloses del pati (u.e. 700). No es van documentar altres elements en el transcurs dels treballs de desmuntatge de l'enllosat.

3.3. Seguiment dels rebaixos realitzats a la part posterior de la Casa Mauri

En la zona del pati situat darrera la Casa Mauri es van realitzar diverses remocions de terra en el transcurs de les quals es van localitzar un total de 12 grans gerres soterrades, similars a les que ja s'havien documentat en la rasa 1. Donada la dinàmica de l'obra, la nostra intervenció es va reduir a la seva documentació gràfica (fotografia i dibuix).

CONCLUSIONS GENERALS

Malgrat les circumstàncies en les que es va haver de dur a terme la intervenció i el caràcter no sistemàtic de la mateixa l'excavació arqueològica realitzada en el Palau Finestres i la Casa Mauri ha permès obtenir informacions sobre l'evolució de la ocupació humana d'aquesta zona de la ciutat des d'època romana i fins a l'actualitat. Hem tractat de sistematitzar les dades obtingudes mitjançant la proposta d'una sèrie de fases que desenvoluparem a continuació. Cal tenir present, però, que l'estudi arqueològic que presentem aquí és només una part d'una anàlisi global de l'edifici i el seu entorn que s'haurà de completar amb els estudis documental i de paraments que s'han realitzat de manera paral·lela a l'actuació arqueològica.

1. Època Romana

La ocupació de la zona situada a l'entorn de Barcelona és un fet força conegut i es produeix fins i tot abans de la fundació de la Colònia, tot i que sense dubte degué ser a partir de la seva creació que es va produir l'organització definitiva del territori d'influència de Barcelona. Les intervencions realitzades a la ciutat han permès documentar traces d'aquesta ocupació tant en forma de viles, com la situada sota la plaça d'Antoni Maura i l'avinguda de la catedral, com d'altres estructures aïllades o simples canalitzacions, com la que es va localitzar al mateix carrer Montcada sota el Palau Nadal. Aquestes estructures devien estar en funcionament fins a època

tardorromana, moment en el qual tota la zona es va anar transformant de manera progressiva en àrea de necròpolis.

En el cas que ens ocupa, la intervenció arqueològica realitzada a la cala-4 és la única que ha permès localitzar restes d'estructures relacionables amb aquesta primera ocupació de la zona. En concret es van poder determinar dos moments en la utilització d'aquell espai. En primer lloc una ocupació potser més de tipus artesanal caracteritzada per la presència abundant d'àmfora, especialment dels tipus Pascual-1 i Dressel 2-4. Entre el material recuperat es van localitzar diversos fragments cremats, alguns rebuigs de forn i fins i tot un nivell amb cendres i escòries. Aquests elements fan pensar en la possibilitat de l'existència en una zona propera d'un forn d'àmfores que potser estava en relació amb alguna vila o centre d'explotació agrícola situat en la zona. Pel que fa a la cronologia, les formes esmentades es produeixen entre mitjan segle I aC i mitjan segle I dC, és a dir, entorn al moment de fundació de la Colònia. Per tant sabem que ja des del primer moment de funcionament del nucli urbà, aquesta zona del territori de la ciutat estava ocupada. Resulta impossible, donada la migradesa de les restes descobertes (una estructura quadrangular de funcionalitat indeterminada a la que s'associen dos paviments) fer cap valoració sobre les característiques ni l'entitat de l'assentament, a banda de l'apunt sobre la seva possible relació amb una explotació agrícola.

Un segon moment d'ocupació de la zona també es va poder detectar en el transcurs de l'excavació de la cala-4. Es tracta de la localització de dos murs que conformarien una petita estructura de 1,5 m d'amplada i com a mínim 4 de llargada, pavimentada amb *opus signinum*. Poca cosa més es pot dir sobre aquest element que va resultar en bona part destruït en el moment d'utilització de la zona com a àrea de necròpolis. Aquest fet ha impedit que es poguessin localitzar nivells arqueològics associables al moment de funcionament d'aquesta estructura i per tant no disposem de materials per fer cap mena de precisió cronològica sobre el seu període de funcionament. En tot cas podem emmarcar el seu ús entre els segles I i V dC a grans trets. Un aspecte que cal destacar és que els murs corresponents a aquesta estructura segueixen la mateixa orientació que la trama urbana baix medieval, fins al punt que una d'aquestes parets va servir de base per a la construcció del mur de tancament de l'edifici corresponent al núm. 19 del carrer Montcada. Així doncs sembla bastant probable que algunes de les línies de l'ordenació urbanística i fins i tot del parcel·lari d'època romana es mantinguessin fins a època baix medieval i, de fet, fins a l'actualitat.

En la resta dels sondeigs realitzats no s'han trobat altres estructures relacionables amb aquest període cronològic. De tota manera, en el cas de les cales 7 i 9 es van delimitar uns nivells situats just per sobre del substrat natural en el que es documentaven materials diversos amb una cronologia entre els segles I aC i III dC en tots els casos. Entenem que aquests nivells poden correspondre a l'ocupació de la zona en aquesta època.

2. Necròpolis Tardorromana

La intervenció arqueològica realitzada als núms. 21 i 23 del carrer Montcada va permetre comprovar la continuïtat en aquesta zona de l'extensa necròpolis tardana que es documenta àmpliament a l'entorn de la ciutat i molt especialment a la zona del barri de Ribera, a banda i banda de l'antiga via d'accés a la ciutat.

En el cas que ens ocupa es van detectar enterraments associables a aquesta necròpolis en els sondeigs 1, 3, 4, 7 i 8, així com en el pati del palau Finestres. En les cales 2 i 6 no es va arribar a exhaurir el sediment arqueològic, per la qual cosa no es pot assegurar que en cotes inferiors hi hagués inhumacions. Els sondeigs 5 i 9 són els únics en els que no es va documentar la presència d'aquesta necròpolis tot i que les petites dimensions de les cales no permeten assegurar de manera clara que existeixi un límit de l'àrea cemential.

En el transcurs de la intervenció arqueològica es van documentar un total de 8 tombes en les que es va detectar la presència d'un total de 12 individus. Tipològicament, les tombes documentades es poden dividir en quatre grups:

1. Fossa Simple

S'han documentat tres exemples d'aquest tipus a les cales 3, 7 i 8 (u.e. 330, 720, 950). En cap dels casos es disposa d'elements (claus de ferro) que permetin assegurar la presència de taüt de fusta. No s'ha detectat en cap dels tres casos una reutilització de la tomba. Respecte a la forma de la fossa poca cosa podem dir a partir de les dades obtingudes en el transcurs de la intervenció, donat que en la major part dels casos la fossa va resultar fortament afectada per remocions posteriors. Aquest tipus de tomba, el més senzill de tots, és àmpliament representat en el conjunt d'enterraments coneguts d'aquesta necròpolis tardana (Ribas 1968). Pel que fa a la cronologia es fa difícil de precisar donat el precari estat de conservació de les tres tombes. Només en el cas de l'estructura 950 s'ha pogut determinar, a partir dels materials apareguts en els seus nivells de rebliment, una cronologia entorn als segles V-VI per a la seva obertura. Aquesta datació coincideix plenament amb la que s'atribueix al conjunt de la necròpolis tardoantiga de Barcelona.

2. Fossa simple amb protecció de blocs de pedra

S'han documentat altres tres exemples de tombes en les quals el contorn de l'esquelet es troba protegit amb una alineació de blocs mitjans de pedra en alguns casos acompanyats de material constructiu d'època romana (teula plana i dolia especialment). Corresponen a aquest tipus la tomba documentada a la cala 1 i dues de les que es van identificar a la cala 4. En un d'aquests darrers casos es va comprovar l'existència de reutilització de la mateixa tomba per a l'enterrament successiu d'almenys dues persones en un lapse de temps que no podem precisar. En efecte, als peus de l'enterrament u.e. 418 de la cala 4 es va documentar un paquet d'ossos que corresponien a un individu enterrat anteriorment. Aquesta reutilització sembla indicar que existia algun tipus de senyalització de permetia localitzar i identificar les tombes de manera individual. En cap dels tres casos es van recuperar claus de ferro associats per la qual cosa no és possible concretar si la inhumació estava protegida també per un taüt de fusta com passa en tombes similars documentades a Santa Maria del Mar (Ribas 1968) o al Palau Nadal del mateix carrer Montcada (Riu 1982:184)

De les tres tombes d'aquest tipus que es van localitzar només en un dels casos es va poder estudiar la zona de la capçalera ja que en la resta l'enterrament continuava més

enllà dels límits de l'excavació. En el cas de la inhumació 418 es va poder comprovar com el crani de l'esquelet reposava sobre una llosa de pedra de mida regular. No sabem si es tracta d'una característica comuna a aquest tipus de tomba o si és un fet casual. Respecte a la cronologia, les dues tombes d'aquest tipus documentades a la cala 4 semblen situar-se en un moment cronològic de segle VI o posterior. Aquesta datació ve determinada per l'aparició d'àmfora oriental del tipus LRA-4 en un nivell d'enderroc en el que estava tallada una de les tombes

3. Enterrament en caixa de tegula

Es documenta un únic cas d'enterrament amb protecció de tegula. Es tracta de la tomba u.e. 452 localitzada a la cala 4. Només conservava el llit de tegulae i no es van detectar restes de les parets tot i que és de suposar que disposava d'un cobriment de secció triangular. En el seu interior es van documentar un total de quatre inhumacions sobreposades, sense que els enterraments successius suposessin l'enretirada dels anteriors. Pel que fa a la cronologia, els materials recuperats (Sigil·lada Clara D i àmfora oriental) permeten situar la seva amortització entorn als segles V-VI.

Aquest tipus de tomba és un dels més habituals en les necròpolis d'aquesta cronologia i es troba perfectament representat en la majoria de les troballes cementirials efectuades a la ciutat. En la zona més propera se'n documenten tant a Santa Maria del Mar (Ribas 1968) com al Palau Nadal (Riu 1982:184) o a la placeta d'en Mancús (Riu 1982:183).

4. Enterrament en àmfora

Es documenta un únic cas d'enterrament amb protecció d'àmfora. Es tracta de la inhumació 887 el crani de la qual es trobava col·locat dins d'un gran fragment d'àmfora africana. La cronologia d'aquest enterrament és difícil de precisar ja que no s'ha pogut determinar la tipologia de l'àmfora que s'hi relaciona. Tot i que habitualment els enterraments d'aquest tipus acostumen a protegir la totalitat del cos utilitzant per a tal fi una o més àmfores, també estan documentats casos en els que la protecció només afecta a una part del cos, fonamentalment el cap. Paral·lels propers són els que van aparèixer a la necròpolis de Santa Maria del Mar, on es van detectar diversos exemples d'enterraments amb protecció amfòrica sobre el cap i peus de l'individu inhumat (Ribas 1968).

Totes les tombes documentades apareixen a una cota similar (entre 1,9 i 2,2 m snm) a excepció de la inhumació 887 descoberta al pati del palau Finestres que es trobava força per sobre de la resta (a 2,7 m snm). Pel que fa a la seva orientació els enterraments estan disposats en direcció NE-SW, amb el cap a la banda NE. En realitat tots presenten una alineació força paral·lela als murs associats a l'ocupació romana de la zona que es correspon amb la dels murs actuals de tancament dels edificis. Aquesta situació sembla posar de manifest un manteniment dels trets generals de la parcel·lació en aquesta zona des d'època romana i fins a l'actualitat.

Pel que fa a la disposició dels cossos, en tots els casos en què s'ha conservat en connexió anatòmica l'esquelet es trobava en decúbit supí amb els braços disposats normalment sobre la pelvis o bé paral·lels al tronc. El fet que almenys en dos casos s'hagi documentat una reutilització de les tombes permet suposar que aquestes es trobaven perfectament delimitades i identificades amb algun tipus d'indicador. És especialment significativa la reutilització fins a quatre vegades de la tomba 452 on van ser enterrats en primer lloc un home d'edat senil, a continuació dos infants de pocs anys i finalment una dona adulta. Aquesta disposició podria indicar que ens trobem davant d'una tomba de caràcter familiar, tot i que el seu caràcter excepcional dins del conjunt estudiat no permet fer-ne una extrapolació.

Pel que fa als trets antropològics dels individus exhumats vegeu les fitxes antropològiques realitzades per Judit Solé, a l'espera de la realització dels corresponents estudis de laboratori.

Així doncs, la intervenció arqueològica realitzada al palau Finestres i a la casa Mauri ha permès documentar un nou tram de l'extensa necròpolis tardorromana que ocupa el suburbi de la ciutat en un moment cronològic que, almenys en aquest tram, s'iniciaria entorn al segle V i podria continuar fins més enllà del segle VI. En aquesta necròpolis semblen conviure diferents tipologies de tombes sense que sigui possible determinar una successió cronològica clara, tot i que, en el cas de la cala-4 les tombes amb fossa simple eren clarament posteriors a la de caixa de tegula. De tota manera, el petit nombre d'enterraments documentats i la gran separació física existent entre la majoria d'ells no permet fer extrapolacions de caràcter general.

3. Alta Edat Mitjana

Respecte al període que va des de l'amortització final de la necròpolis fins a l'inici de la construcció dels grans casals medievals del ja carrer Montcada disposem de molt poca informació. De manera general es documenten alguns materials d'època islàmica en els nivells de rebliment estratigràficament previs a la construcció del Palau Finestres, amb cronologies que van del segle XI al XIII i que són els que permeten parlar l'una ocupació d'aquesta zona en aquestes dates. D'altra banda, potser també es podria atribuir a aquesta fase algun dels paviments i nivells d'ús apareguts en la part baixa de la cala 3 i la cronologia dels quals no es pot establir de forma clara.

De tota manera, traces evidents d'ocupació de l'espai en aquesta època només se'n van poder identificar en el transcurs de l'excavació de la cala 8 situada en el solar en el que posteriorment es construirà la casa Mauri. Concretament es van detectar dos murs successius (u.e. 946 i 917) el primer dels quals mantenia la mateixa orientació que les inhumacions d'època tardorromana i dels edificis baix medievals, mentre que el segon seguia una direcció diferent. Malauradament, no es van recuperar materials arqueològics significatius associats a cap d'aquests dos murs que només podem determinar que corresponen a dos moments successius el primer dels quals és posterior a la necròpolis tardorromana i el segon anterior a la construcció del palau Finestres. El que si queda clar és que durant aquest llarg període es produeix un increment de la cota de circulació en aquesta zona de gairebé 50 cm.

Uns altres elements que semblen estar relacionats amb aquest moment cronològic o com a mínim amb les seves darreres fases, són els grans retalls oberts a les argiles i posteriorment colmatats amb sorres que es van documentar en el transcurs de l'excavació de la cala 1 i de la cala 5. El primer dels retalls presentava materials de cronologia tardorromana en la seva colmatació i el seu rebliment era clarament anterior a la construcció de l'edifici del núm. 25 del carrer Montcada. D'altra banda aquest estrat estava segellat per un nivell de compactació en el que apareixien materials arqueològics clarament situables en el segle XV. Respecte al retall de la cala 5, els materials que apareixien dins les sorres corresponien a una cronologia entre finals segle XIII i segle XIV. Pel que fa a la funcionalitat d'aquests retalls, sembla difícil de determinar de manera clara donat que en cap cas s'han pogut excavar en tota la seva superfície. En tot cas sembla lògic pensar que es tractaria de punts d'extracció d'argiles ja sigui per a la seva utilització per a la producció de ceràmica o, més probablement, en la construcció. En aquest sentit es probable que bona part de les edificacions anteriors als casals baix medievals estiguessin en bona part construïdes amb tapiàl, tal com ho demostra la presència d'un mur d'aquest tipus en la cala 8.

La documentació escrita sembla indicar que durant l'alta edat mitjana la zona del carrer Montcada no estava pràcticament urbanitzada i que no és fins a mitjan segle XII que s'inicia la construcció progressiva d'edificacions en aquesta zona, primer en forma de cases de petit tamany, alternades amb espais d'horts, i posteriorment al segle XIV amb la construcció dels grans casals. El fet que la intervenció realitzada tingués caràcter puntual i estigués feta a base de sondeigs i rases obertes en zones properes als murs perimetrals dels edificis medievals i moderns, que evidentment haurien destruït les estructures anteriors, no ha permès documentar de manera clara aquesta fase de l'evolució urbanística de la zona. De tota manera els diferents indicis identificats en el transcurs de la intervenció fan pensar que efectivament existia una certa activitat en aquest sector de la ciutat en època alt medieval tot i no haver-ne pogut determinar de manera clara la seva importància i abast.

4. Segles XIII-XIV

En aquest període cronològic s'inicia una de les més grans transformacions que va patir el carrer Montcada i que ve motivada per la successiva construcció de grans casals gòtics, un dels més representatius i antic dels quals és el palau Finestres. El procés de construcció d'aquests grans edificis es va iniciar amb un terraplenament generalitzat de la parcel·la, que degué provocar l'enderrocament de les estructures preexistents, com ara les que es van documentar en el transcurs de l'excavació de la cala-8 a la zona ocupada actualment per la casa Mauri

El primer dels edificis en ser construït a la zona afectada per la nostra intervenció va ser el casal que ocupa el núm. 25 del carrer Montcada. La façana lateral d'aquest edifici arribava, almenys en el primer moment, fins a l'alçada de l'inici de l'habitació 3 en la qual, en el transcurs dels treballs d'excavació de la cala 6, es va documentar el que semblava correspondre a la cantonada de la façana posterior d'aquell edifici.

Pel que fa a la cronologia de la seva construcció disposem de les dades aportades per les diferents intervencions efectuades arran de la paret mitgera entre els dos edificis.

Les cales 1 i 3 i la rasa 5 van permetre documentar l'estratigrafia associada a aquest mur. En tots els casos els materials relacionats amb els nivells de construcció del mur se situaven en un horitzó cronològic de segle XIII amb ceràmica islàmica vidriada i de reflex metàl·lic, que permeten donar un *terminus post quem* de mitjan segle XIII per a la construcció de l'edifici. En realitat entenem que la forquilla cronològica se situaria entre aquesta data i principis del segle XIV.

Durant aquest període sembla probable que en el solar en el que posteriorment es construïren el palau Finestres i la casa Mauri, continuessin en funcionament les estructures associades a la fase anterior.

5. Segle XIV

Tot sembla indicar que durant la primera meitat del segle XIV es va dur a terme la construcció del palau Finestres. Sembla que els treballs es van iniciar amb un anivellament de la zona i la consegüent destrucció de les estructures corresponents a la fase anterior. Nivells amb aquesta funcionalitat es van identificar en les cales 2, 3 i 7 i els materials que s'hi associaven corresponien a una cronologia entorn als segles XIII-XIV. La construcció de l'edifici sembla situar-se de manera clara dins del segle XIV. L'excavació de les cales 2 i 3 van permetre estudiar la fonamentació dels murs de façana i lateral de l'edifici, mentre que a la cala 7 es va documentar la paret de tancament del pati del casal. En tots els casos, els materials que s'hi associaven, sense ser gaire definitoris, si que permeten perfilar aquesta cronologia. Poca cosa podem dir sobre el procés constructiu, i de fet sobre l'evolució posterior de la part davantera de l'edifici donat que les circumstàncies de la intervenció no van permetre obtenir informació arqueològica de la zona més enllà de la proporcionada per les cales 1, 3 i 7.

La intervenció arqueològica no ha permès establir de manera clara la seqüència constructiva de l'edifici per la seva part posterior. De tota manera sembla força clar que ja en el segle XIV la façana posterior del palau Finestres estaria situada en la mateixa línia que l'actual. El que no queda clar del tot és si l'edifici es construeix ja des d'un principi amb la seva planta actual o bé si és el resultat d'ampliacions successives realitzades, això si, dins del mateix segle XIV. L'estudi dels paraments i de l'estructura dels pisos superiors del palau haurien d'aportar informacions al respecte i determinar si l'edifici original arribava ja fins al mur 842 o si la planta actual és el resultat de successives ampliacions que, almenys a nivell de planta baixa, hem de situar cronològicament dins del segle XIV.

Sembla que l'edifici original arribava com a mínim fins a l'alçada del mur 79 que en el transcurs de l'excavació es va poder comprovar que en un primer moment arribava fins al mur de separació entre el palau Finestres i la casa Mauri, fet que reforçaria la idea que es tractava de la façana posterior de l'edifici en un primer moment. D'altra banda, sabem com a resultat de la intervenció realitzada a la cala 6 que l'edifici del núm. 25 molt probablement també tenia la seva façana posterior en aquest punt. En aquest moment, la comunicació entre l'edifici i el pati situat a la part posterior es realitzaria a través de la porta 92. És possible, tot i que no es pot afirmar amb tanta seguretat, que en aquest moment estigués ja en funcionament la porta 628. Sembla que en aquest primer moment no existiria l'arcada u.e. 80 sinó que l'ala posterior de l'edifici estaria dividida mitjançant el mur 852.

Una possible segona línia de façana és la que ve determinada pels murs 608 i 84. Aquest nou espai, de 3 m de llargada i que agafa tota l'amplada de l'edifici, es trobava compartimentat almenys mitjançant el mur 865. Sembla que en aquest primer moment no existia l'arc 848 i que l'accés a la part posterior de l'edifici es realitzava a través de la porta 85 i també, molt probablement, de la porta 629. L'estructura d'aquesta porta, així com el fet de la presència d'una finestra al seu costat són elements indicadors d'una possible funcionalitat de façana per aquesta línia de paret.

Una darrera ampliació de l'edifici per la seva part posterior va correspondre a la construcció del mur 842 i de l'arc 843 que potser podria correspondre a alguna porxada que estaria oberta al pati posterior. En el transcurs de l'excavació de la cala-9 es va localitzar un dels murs de compartimentació (u.e. 984) d'aquest espai. Pel que es desprèn dels resultats de la intervenció a la cala 9 almenys en els primers temps del seu funcionament, sembla que aquest espai va estar destinat a zona de magatzem, com es demostra per la presència dels dos envans documentats en el transcurs de l'excavació de la cala-9. Aquestes estructures delimitarien petits espais amb funcionalitat segurament de magatzem. De tota manera, i sense haver pogut dur a terme una excavació en extensió de la zona és molt difícil determinar-ne de manera clara la funcionalitat i la seqüència cronològica.

El que queda força clar des del punt de vista arqueològic és que durant el segle XIV la superfície edificada del palau Finestres, almenys a nivell de planta baixa, era la mateixa que en el moment d'iniciar-se la nostra intervenció. Pel que fa als nivells de circulació en l'interior del palau durant aquest període se n'han conservat molt pocs a causa de les transformacions que va patir l'edifici en èpoques posteriors. S'han detectat alguns paviments de morter de calç a les cales 3, 6 i 9 fonamentalment, que es troben en una cota bastant més baixa que els nivells actuals (entre 60 i 80 cm). Les cotes d'aquests paviments coincideixen força amb les dels marxapeus originals de les portes del palau. Aquest aixecament dels nivells de circulació, que es documenta en les fases modernes de l'edifici, provoca la sensació que els arcs que apareixen en la part posterior de la planta baixa de l'edifici són molt baixos.

En la banda posterior de l'edifici devia existir una zona de pati o d'horts, fet que justificaria la presència dels pous documentats a la rasa 2. En relació també amb aquest espai es trobarien alguns dels murs identificats en el transcurs de l'obertura de les rases 2 i 3. Aquestes estructures estarien segurament relacionades amb petits coberts i altres construccions secundaries que estarien vinculades amb aquests patis o horts situats a la part posterior de l'edifici. És especialment significatiu el mur u.e. 4 (paral·lel a la façana) i que sembla definir la línia divisòria entre la zona de coberts i els patis o horts posteriors amb els que es trobarien relacionats els pous documentats en el transcurs de l'excavació de la cala-9. Malauradament, aquestes estructures van ser documentades exclusivament a partir de les rases obertes per a la construcció de les fonamentacions dels nous edificis. Aquest fet va impedir una documentació més completa de les mateixes que permetés realitzar-ne una atribució cronològica i funcional clara.

6. Segles XV-XVII

El període que aniria des de la construcció del palau Finestres fins a l'edificació de la casa Mauri apareix molt poc documentat en la nostra intervenció arqueològica. En l'interior del palau Finestres pràcticament no s'han detectat nivells associables a aquest període i encara molt menys estructures que hi estiguin relacionades. Les causes d'aquesta absència són atribuïbles en bona part a les transformacions que van patir els nivells de circulació a la planta baixa de l'edifici durant el segle XVII i que van suposar la destrucció de bona part dels nivells associats als primers temps de funcionament del palau.

Pel que fa al solar en el que posteriorment es va construir la casa Mauri només s'han pogut detectar estructures en el transcurs de l'excavació de la cala 8, ja que en la resta d'indrets on s'ha portat a terme intervenció arqueològica, els nivells medievals i moderns havien resultat destruïts en el moment de construcció d'una sèrie de soterranis que ocupaven bona part de la superfície de la planta baixa de l'edifici, especialment en el costat més proper al museu Picasso.

En l'excavació de la cala 8 es van documentar dos murs (u.e. 884 i 876) que per la seva posició estratigràfica devien correspondre a una edificació situable entre el moment de construcció del palau Finestres i la de la casa Mauri. També en el transcurs de la intervenció de la rasa 19 es va documentar un mur (u.e. 918), de 110 cm d'amplada i del qual no es va poder determinar la cronologia tot i que per la seva posició estratigràfica havia de correspondre a un moment anterior a la construcció de la casa Mauri. Un darrer element també associat a aquesta fase és un petit mur (u.e. 899) paral·lel a la paret mitgera amb el museu Picasso i del que se'n va descobrir un molt petit tram en el transcurs dels treballs d'obertura d'una de les rases. Malgrat la inconnexió de les troballes, que és fruit de les circumstàncies en les que es va desenvolupar la intervenció, sabem que en el solar en el que posteriorment es construirà la casa Mauri existien petites edificacions. Entenem que es tracta d'estructures de poca entitat, tot i que els 110 cm del mur 918 podrien estar en relació amb alguna construcció més gran.

7. Segles XVII i XVIII

No disposem de dades arqueològiques respecte al moment de construcció de la casa Mauri donat que la presència d'un tub de conducció d'aigua paral·lel a la façana va impedir que en els sondeigs projectats en aquesta zona (cales 2 i 4) es pogués posar en relació l'estratigrafia apareguda amb la façana de l'edifici. De tota manera sembla clar a nivell arquitectònic que la casa Mauri és una construcció aixecada al segle XVII. Així doncs, entenem que en el període cronològic que encetem els dos edificis es trobaven ja construïts i per tant hem d'estudiar-los de manera diferenciada.

Palau Finestres

En aquest període és en el que es detecten algunes de les transformacions més importants, a nivell de planta baixa, de les documentades al llarg de la intervenció. Aquestes modificacions semblen clarament associades a la utilització de les estances posteriors de la planta baixa de l'edifici (més enllà del pati) per a activitats de tipus industrial o artesanal. Així doncs és en aquesta època que es documenta en la part posterior de l'edifici (on es va dur a terme la cala 9) l'obertura d'un gran rebaix

quadrangular per a la col·locació d'un element que no es va poder estudiar però que podria correspondre a un molí mogut per tracció animal o a algun altre element similar. De tota manera el fet que la part central de l'estructura on es localitzarien els elements caracteritzadors de la mateixa quedés fora de la zona d'excavació ens impedeix donar una interpretació definitiva d'aquesta estructura.

També es va realitzar durant aquest període cronològic la col·locació de la gran gerra documentada a la cala 6 que també sembla definidora d'una utilització de tipus artesanal o de magatzem a aquesta zona de l'edifici. Pel que fa a la part davantera del conjunt l'únic sondeig que la va afectar (cala-3) no va aportar nivells associables clarament a aquest període, donat que la construcció d'una escala que pujava al primer pis de l'edifici des d'una petita porta oberta a la façana just en aquell punt devia haver destruït bona part de l'estratigrafia de la zona.

A banda de les transformacions en el subsòl també corresponen a aquest període una sèrie de modificacions de caràcter arquitectònic. Destaca en aquest sentit la construcció de la porta 78, coberta amb arc de mig punt adovellat, que substitueix l'antic portal u.e. 92 que comunicava les habitacions 2 i 4, amb el consegüent creixement dels nivells de circulació que el canvi va comportar. També sembla correspondre a aquest període cronològic la construcció de l'arc 87 que separa les habitacions 5 i 6. Finalment, es produeixen una sèrie de transformacions a la zona de les habitacions 7 i 8, amb l'enderroc dels murs 865 i de la part final de 79 que van suposar la unificació dels espais anteriorment ocupats per les habitacions 7 i 8. Aquest nou recinte es va pavimentar mitjançant un enllosat fet amb llambordes de pedra de mida mitjana (u.e. 816). La col·locació d'aquest paviment va suposar el recreixement dels nivells de circulació de la nova sala entorn als 40 cm.

Casa Mauri

Respecte a la casa Mauri la intervenció arqueològica ha aportat poques dades donat que aquest edifici ha patit importants actuacions en el seu subsòl amb posterioritat a la seva construcció. Així, tota la meitat posterior de l'edifici va ser completament transformada en el segle XX amb la construcció d'una nova nau per a la fàbrica de dolços. Ja amb anterioritat, i també en aquesta zona, s'havia construït el dipòsit subterràni fet a base de la iuxtaposició de grans gerres ceràmiques enterrades fins a l'alçada del coll. En la meitat davantera de l'edifici, especialment la zona propera al museu Picasso, es van obrir diversos soterrànis que van provocar la destrucció de bona part de l'estratigrafia de la zona. D'altra banda, es van realitzar dues cales en el perímetre de la casa Mauri (sondeigs 2 i 4) i totes dues al costat de la façana, per la qual cosa no disposem gairebé d'informació sobre la seqüència estratigràfica en profunditat a la zona més enllà de l'àrea situada a la banda davantera de l'edifici.

L'únic sondeig en el que s'ha pogut identificar una certa seqüència estratigràfica relacionable amb el funcionament de la casa Mauri és la cala 2. Allà es van poder documentar una sèrie de paviments de rajoles impossibles de situar cronològicament a partir de les dades arqueològiques obtingudes. En un moment impossible de determinar, però que se situaria aproximadament entre els segles XVIII i XIX es va col·locar un paviment de lloses que cobria tota la zona i que va estar en funcionament fins a l'inici de la darrera intervenció arquitectònica.

8. Segles XIX-XX

Palau Finestres

Durant aquest període es realitza una important transformació dels usos de la planta baixa del palau Finestres. En un moment imprecís, tot i que sembla situar-se entre finals del segle XVIII i, més probablement, el XIX, es van amortitzar totes les estructures i dependències de caràcter artesanal que es van documentar en les cales 6 i 9. Aquest fet va suposar un important recreixement del nivell de paviment i la necessitat de col·locar nous marxapeus en les portes situades a la part posterior de la planta baixa. La utilització de mènsules de pedra per a la construcció d'aquests elements sembla indicar que les reformes també van afectar els pisos superiors del palau. Durant aquesta fase també es va desmuntar el mur 852 que fins aquell moment separava les habitacions 2 i 7, quedant tota la zona com un espai obert i diferenciat només a partir de l'arc 80 per determinar la cronologia del qual no disposem d'elements arqueològics. Un cop unificada la cota de circulació a tota la planta baixa es va col·locar un paviment de rajoles de ceràmica que ocupava la totalitat de la zona a excepció d'una part de les habitacions 7 i 8 on es va mantenir en funcionament el paviment de llambordes de pedra de la fase anterior.

Totes aquestes transformacions van suposar una important dignificació de l'aspecte general de la planta baixa de l'edifici, fet que podria indicar un canvi de funcionalitat del palau Finestres cap a un us més residencial. Pel que fa a la part davantera de l'edifici poques coses podem dir a banda que sembla detectar-se en aquest moment la construcció d'una sèrie de semisoterrànis així com, probablement, l'escala d'accés des del carrer a la planta superior de l'edifici que es trobava arran del mur de separació amb el núm. 25 del carrer Montcada.

Durant el segle XX gairebé no es detecten modificacions en l'edifici a banda de la col·locació de dos paviments sobreposats, el més antic d'asfalt i un de més recent fet amb morter pòrtland lliscat. Aquests dos elements abarcaven ja la totalitat de la part posterior de l'edifici a nivell de planta baixa, cobrint tant l'enrajolat de la fase anterior com el paviment de llambordes del segle XVIII que s'havia conservat en la zona de les habitacions 7 i 8. El tipus de materials utilitzats en aquestes dues pavimentacions, que passaven per sobre dels marxapeus col·locats al segle XIX, semblen indicar un nou canvi en la utilització de l'espai.

Casa Mauri

Sembla que ja durant el segle XIX, però molt especialment en el XX es va transformar la major part dels patis situats en la part posterior dels dos edificis, en una zona de producció industrial. El fet que en el moment d'iniciar-se la nostra intervenció tots els edificis corresponents a aquest moment ja estiguessin enderrocats impossibilita un estudi acurat. De tota manera constructivament sembla més antiga una nau coberta a doble vessant que se situava darrera del palau Finestres i en sentit paral·lel a la façana de l'edifici. Aquesta construcció estava sostinguda per una sèrie de pilars de maó que van aparèixer en el transcurs de la intervenció a la cala 5 i a la rasa 2. És molt probable que els dipòsits documentats en la cala 5 correspongessin al moment de funcionament d'aquest edifici.

Posteriorment es va construir una segona nau, aquesta ja feta amb materials moderns, seguint la línia del solar de la casa Mauri i que sembla que arribava fins a l'alçada del carrer posterior. Tot i que es possible que les dues naus convisquessin durant un cert temps, el cert és que en el moment d'iniciar-se les obres de restauració, la nau transversal situada darrera del palau Finestres ja no existia.

Pel que fa a la part davantera de la casa Mauri correspon a aquest moment cronològic el paviment de terratzo documentat a la cala 4 i que estaria associat al vestíbul d'entrada a l'edifici, amb l'escala per pujar als pisos superiors, que es va construir davant la porta d'accés a la casa. Com a pas previ a totes aquestes reformes es va haver d'amortitzar un petit soterrani existent en la fase anterior i que es va documentar en el transcurs de l'excavació de la cala 4.

NOTES

BIBLIOGRAFIA

AAVV 1999: *Del Romà al Romànic. Història, art i cultura de la Tarraconense mediterrània entre els segles IV i X*, Enciclopèdia Catalana S.A., Barcelona.

Amelang 1979: AMELANG, J.: El carrer de Montcada. L'Avenç 18 (juliol-agost 1979) p. 56-60

Banks 1992: BANKS, Ph. L'estructura urbana de Barcelona, 714-1300. A: Història de Barcelona, vol 2: La formació de la Barcelona medieval. Barcelona. Pàgs. 27-71

Barceló 1996: BARCELÓ, M.-ROSSELLÓ, G.: *Terrissa. Dades documentals per a l'estudi de la ceràmica mallorquina del segle XV*. Palma.

Catàleg 1990: *Catàleg de monuments i conjunts històrico-artístics de Catalunya*. Barcelona

Cerdà 2001: CERDÀ MELLADO, J.A. *La ceràmica catalana del segle XVII trobada a la plaça Gran (Mataró)*. Barcelona

Duran 1975: DURAN I SANPERE, A.: *Barcelona i la seva Historia*. Barcelona

Font 1905: FONT I GUMÀ, J. *Rajolas valencianes y catalanas*. Vilanova i la Geltrú.

Garcia 1983: GARCIA, A.-GUARDIA, M. "Els usos del plànol: la riquesa en la Barcelona del XIV". *L'Avenç*. [Barcelona] 64. Pàgs. 72-77.

González 1952: GONZÁLEZ MARTÍ, M. *Cerámica del Levante español. Siglos Medievales*. Barcelona. 3 vols.

Granados, 1987. GRANADOS,O., La transformación de la colonia Barcino. Reformas urbanas entre el siglo V y el siglo XI. A: Actas del II Congreso de Arqueología Medieval española. Madrid.

Granados, 1992. GRANADOS,O., Estructura urbana de la ciutat romana. A: Història de Barcelona, vol I. pàg. 141-201

Granados 1993: GRANADOS,O. “Barcelona en la baixa romanitat”. A: Actes del III Congrés d’història de Barcelona. La ciutat i el seu territori, dos mil anys d’història. Barcelona. vol. I, pàgs. 25-46.

Guardia 1992a: GUARDIA, M – GARCIA, A.“Consolidació d’una estructura urbana: 1300-1516”. A: *Història de Barcelona*. [Barcelona], vol III. Pàgs. 33-72.

Guardia 1992b: GUARDIA, M – GARCIA, A.“Estructura urbana”. A: *Història de Barcelona*. [Barcelona], vol IV. Pàgs. 43-101.

Lerma 1992: LERMA, J.V.: *La loza gòtico-mudéjar en la ciudad de Valencia*. Valencia.

Llorens 1989: LLORENS,J. *Ceràmica catalana de reflex metàl·lic. Segles XV al XVII*. Barcelona

Mallorca 1998: *Mallorca i el comerç de la ceràmica a la Mediterrània*. Palma.

Padilla 1998: PADILLA, J.I. – VILA, J.M (coords.): *Ceràmica medieval i postmedieval: circuits productius i seqüències culturals*. Barcelona.

Rebot 1994: *Del rebost a la taula. Cuina i menjar a la Barcelona gòtica*. Barcelona

Ribas 1968: RIBAS, M.“Descubrimiento de una necrópolis romana en la Basílica de Santa Maria del Mar”. *Cuadernos de Arqueología e Historia de la ciudad*. [Barcelona] 13. Pàgs. 5-32

Riu-Barrera 1982: RIU-BARRERA,E. (1982) “Notícia sobre enterraments barcelonins de l’Alta Edat Mitjana”. ”. *Acta Mediaevalia, annex 1*. Barcelona. Pàgs.177-201.

Roig 2002: ROIG,A.-ROIG,J.: *La vila medieval de Sabadell (segles XI-XVI). Dotze anys d’arqueologia a la ciutat (1988-2000)*. Sabadell.

Salrach 1992: SALRACH, JM.: Sistema social i formes de vida en el medi urbà. A: Història de Barcelona, vol 2: La formació de la Barcelona medieval. Barcelona. Pàgs. 75-205

Ted’A 1987: TED’A: Els enterraments del Parc de la Ciutat i la problemàtica funerària de Tàrraco. Tarragona

Telese 1991: TELESE, A. *La vaixel·la blava catalana de 1570 a 1670. Repertori, catalogació i proposta per a la seva nomenclatura*. Barcelona.

ELS MATERIALS ARQUEOLÒGICS

Els Materials d'època romana i tardorromana

Raúl Sanz Serrano.

Durant el procés d'intervenció arqueològica dut a terme al Palau Finestres a Barcelona es varen localitzar tot un seguit de nivell arqueològics d'època antiga, alguns associats a un nivell de necròpolis de l'Antiguitat Tardana i altres associats a nivells d'ocupacions encara més antics, a partir de la fundació de la colònia de Barcino i tot el segle I dC. En el present estudi analitzarem les restes materials d'aquestes fases més antigues; per facilitar la seva interpretació hem trobat oportú subdividir el conjunt dels materials de manera cronològica en dos grans grups, materials d'època republicana i altimperial per un costat i tot el material baix imperial per l'altre.

A més d'aquesta classificació hem fet subdivisions tipològiques a l'hora d'analitzar en conjunt la resta de material, així doncs comencem amb l'estudi de la vaixela fina de taula, seguidament amb les ceràmiques comunes i finalment les àmfores. S'ha de considerar que bona part d'aquests materials apareixen fora dels seus contextos originals, com a materials residuals, trobant materials altimperials en contextos baiximperials i ceràmica protohistòrica en nivells altimperials i en molts dels casos barrejats amb materials medievals i moderns.

Època republicana i Alt Imperi Romà

Ceràmiques fines

CERÀMICA DE VERNIS NEGRE

Entre els materials residuals trobats durant el procés de documentació arqueològica es constata la presència de quatre fragments informes, dos del taller de les 3 palmetes radials (UE 329) i altres dos indeterminats (UE 408), tots ells amb una cronologia de la primera meitat del segle III aC. Aquests fragments, juntament amb d'altres de ceràmica comuna ibèrica, ens indiquen que la zona va ser en certa manera utilitzada abans de la fundació de la ciutat de Barcelona i, per la seva proximitat a la platja, segurament com a lloc d'intercanvis comercials.

CERÀMICA SIGIL·LADA ARETINA

Les sigil·lades aretines inauguren la producció d'engalba vermella que caracteritzà bona part de la producció de vaixela de taula en època imperial romana. Aquesta producció, encara que es va centra als tallers del Arezzo, també es constata a tot un seguit de tallers de la península itàlica.

A l'hora de seguir una tipologia concreta per classificar les distintes formes localitzades s'ha partit del treball recopilatori del *Conspectus formarum terra sigillatae*

italico modo confectae per tal d'unificar les distintes classificacions tipològiques existents i que trobem a faltar en altres grups ceràmics de l'època.

Dels 24 fragments localitzats s'identifiquen únicament 4 formes, totes elles amb una cronologia molt àmplia, de l'any 15 aC fins al 75 dC, des de que es funda la colònia de Barcino fins a l'arribada de les produccions gèl·liques.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
CONSPECTUS 4.6	1	723	-15/50
CONSPECTUS 20.4	1	723	40/80
CONSPECTUS 22.2	1	723	-15/15
CONSPECTUS 22.5 o 23	1	945	10/75

A part d'aquests fragments es documenta un altre tardoitàlic, amb una cronologia que pot oscil·lar entre els anys 40 i 70 dC, essent una de les últimes produccions de sigil·lades aretines que arriben a la Península Ibèrica.

CERÀMICA SIGIL·LADA GÈL·LICA

La Terra Sigil·lada gèl·lica apareix com a imitació de les produccions que es feien a l'Arezzo, en un primer cop traslladant-se els propis tallers i poc després, desenvolupant la seva pròpia indústria, principalment a la Greaufesenque, a l'actual Millau. Encara que va ser uns dels principals centres productors ceràmics de tota l'Antiguitat trobem tot un seguit de tallers a la resta de les Gàl·lies que aprofiten les rutes fluvials per expandir els seus productes, de primera qualitat, a bona part de l'Imperi Romà, principalment entre els anys 15 i 100 dC.

Com passa a bona part dels jaciments de la zona, les sigil·lades gèl·liques són les ceràmiques fines de taula més nombroses durant aquestes dates, molt més que les itàliques, tal com demostra que s'hagin documentat un total de 72, el triple que les Sigil·lada Itàlica i cinc cops més que de Sigil·lades Hispàniques.

Es un tret molt característic d'aquest tipus ceràmic la seva decoració, a motlle, principalment d'elements vegetals, garlades i en alguns cops amb motius zoomorfs, tots ells combinats i formant complexes decoracions. A part de decoració motllurada també feien servir la barbotina com a element decoratiu.

S'han pogut identificar tot un seguit de formes, si més no hi ha una que ens ha cridat l'atenció, un fragment d'una forma molt semblant a les identificades per Ludow però decorada amb barbotina, imitant a la forma Dressel 36. i que es podria datar en torn al segle III dC.

Entre les formes identificades ens trobem les següents:

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
DECHEL 64	4	725	TRAJÀ ADRIÀ
DRAG. 15/17	1	718	1/120
DRAG. 18	3	723	15/150
DRAG. 24/25	1	723	15/120
DRAG. 27	8	329	10/120

		723	
		721	
DRAG. 29	11	215	10/90
		718	
		723	
		725	
DRAG. 35	1	723.2	60/160
DRAG. 36	1	708	60/160
DRAG. 37	14	329	60/150
		718	
		721	
		723	
		725	
LUDOW S/N	1	719.1	s. III dC.

Una de les característiques d'aquesta ceràmica, tal com passa amb les sigil·lades itàliques, és la presència, en algunes peces, del segell del productor, tal i com ens trobem en dos dels fragments localitzats, encara que pel seu estat de conservació no s'ha pogut identificar el taller productor, un amb el segell ... ALM (721.1) i altre, *in planta pedis*, amb ... CAEDAC (723.5)

CERÀMIQUES SIGIL·LADES HISPÀNIQUES

Amb aquesta denominació coneixem les ceràmiques fines de taula amb engalba vermella que es produeixen a diferents tallers de la Península Ibèrica a partir del segle I dC., imitant les produccions itàliques i gal·les. De tots els tallers documentat hi ha dos que sobresurten per la seva producció, el de Tritium (a la zona de la Rioja) i el d'Andújar.

Dels 13 fragments localitzats únicament s'ha identificat amb certes garanties dos peces, les Drag 33 i 37.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
DRAG 33	1	723.6	25/200
DRAG 37	4	723	60/200

CERÀMICA SIGIL·LADA AFRICANA A

Les sigil·lades africanes A prenen el relleu a les produccions gal·liques e hispàniques en quant a la seva difusió per tot l'Imperi Romà a partir del segle I dC. fins ben entrat el segle III dC. Es caracteritza per la manca de cap segell identificatiu i per la seva engalba ataronjada. La seva documentació durant el procés d'intervenció arqueològica es poc significativa, només un total de 6 fragments amb una sola forma identificada, la Lamb. 3a o Hayes 14a, (943), datada entre els anys 125 i 175 dC.

CERÀMICA DE PARETS FINES

Aquesta denominació fa referència al conjunt de gots i petites tasses utilitzades per a beure, de parets molt primes, i amb un acabat exterior que varia, des de rugós, petites gotes de barbotina o festons (una mena d'escates), tal i com succeeix als fragments localitzats. Dels 28 fragments la major part estan fragmentats i difícilment es pot classificar tipològicament, encara que s'ha pogut diferenciar entre les produccions hispàniques i les itàliques.

Tipus.	Quantitat.	U.E.	Cronologia.
MAYET 37	1	723	25/60
MAYET 42	4	723	30/100

Tal com es pot comprovar les dues formes apareixen a partir del segon quart del segle I dC fins a finals del mateix segle, convivint alhora amb les produccions sigil·lades itàliques i les del sud de les Gàl·lies.

LLÀNTIES

Utilitzades per a donar llum, es troben a bona part dels nivells d'usos d'època romana encara que, per la seva fragilitat, en molt dels cops fragmentades.

Els 15 fragments de *lucernae* documentats durant el procés d'excavació i documentació arqueològica al Palau Finestres, pel seu estat de conservació, no ens ha permès identificar cap forma, encara que sabem que 9 d'elles corresponen a les llànties imperial de volutes, típiques d'època julioclaudia (723), dues d'elles amb el segell del taller productor, C...RES i M... RES. El taller més semblant es el C.OPPI(US) RES(TITUTUS), documentat no tan sols a Barcelona, també a Empúries, Saragossa, Badalona, Mataró, Tarragona, Alcudia d'Elx, Pollentia, Palma de Mallorca i Arco de Sempere (Elda, Alacant) com a jaciments més propers. Hi ha un problema a l'hora d'identificar aquests fragments amb el taller d'Oppius Restitutus, es que s'ha documentat aquesta marca només en formes Dres 20-22 i no les de volutes imperials. (Beltran 1990, p. 269)

Ceràmica comuna

La ceràmica comuna es aquell grup ceràmic que es diferencia clarament de la vaixel·la fina de taula i dels grans contenidors amfòrics. Es un gran grup on s'inclou no tan sol tota la ceràmica de taula, també la ceràmica de cuina i petits recipients contenidors amb un ús domèstic.

Dintre d'aquest gran grup es pot fer una subclassificació, la ceràmica comuna importada (en aquest cas el grup més importat és el format per les ceràmiques de cuines africanes, seguides per les d'origen itàlic) i les produccions locals i regionals.

El material importat, al estar més subjectes a modes i al localitzar-se a un ampli conjunt de jaciments arqueològics, està més ben documentat que les produccions locals.

Es per això que dins d'aquest apartat pren una important rellevància, no tan sols per el seu significatiu percentatge, sinó per el seu grau de coneixement, les produccions forànies.

Les produccions locals, moltes vegades destinades a la cuina, amb formes més regulars i repetitives, resten en molt dels casos poc estudiades. Per més temps que es dediqués a l'estudi d'aquests materials no obtindríem una major informació per les característiques del jaciment, on els materials apareixen en la major part dels casos tant fragmentats que el grau d'identificació formal es molt baix, a més, normalment apareixen com a elements residuals de nivells medievals i moderns.

CERÀMICA COMUNA PROTOHISTÒRICA

Tal com succeí amb les ceràmiques de vernís negre localitzades durant el procés d'intervenció arqueològica, es van trobar tres fragments de ceràmica comuna molt probablement de tradició ibèrica, una d'ella feta a ma i amb una pasta molt grollera (412), un tipus de producció que destinada normalment per anar directament sobre el foc, com a ceràmica de cuina ja que aguanta be els canvis de temperatura i acumulen l'escalfor del foc. Els altres dos fragments son informes, a torn i oxidant (112 i 513), sense que es pugui precisar ni la seva forma ni una datació aproximada, només el fet que pertany al escassíssim grup de les ceràmiques datades abans de la fundació de la colònia romana de Barcino localitzades al jaciment.

CERÀMICA ROIG INTERN POMPEIÀ

Dins d'aquest grup ceràmic agrupem aquelles peces, per lo general grans plats o graelles destinades a coure el menjar, caracteritzat pel seu vernís interior de color roig o negre, produïts a la zona central de la península itàlica en torn al segle I aC i els primers anys del segle I dC.

La seva presència a la península ibèrica es bastant comuna i durant el procés d'intervenció arqueològica al Palau Finestres s'han localitzat un total de 23 fragments, encara que cap d'ells ens ha permès identificar cap forma concreta.

CERÀMICA COMUNA ITÀLICA

Durant el segle II aC. va arribar des de la zona de la Campania tot un conjunt de ceràmiques comunes, denominades de vora bífida; caracteritzada en aquest cas per la abundant presència de desengreixant volcànic a la pasta. Les formes, a part d'incloure-hi les mateixes de la ceràmica roig intern pompejà, es caracteritzen per ser menys fondes que aquestes, predominant els plats. La seva distribució a la península ibèrica es limita sobre tot a la zona costanera mediterrània, sobre tot a partir del segle I aC., seguint les passes de la ceràmica de vernís roig intern pompejà. Tan sols s'ha documentat un fragment ceràmic que no ens permet identificar cap forma.

CERÀMICA COMUNA AFRICANA

La ceràmica comuna africana va dominar el mercat del Mediterrani, fins i tot per damunt de produccions més luxoses com les sigil·lades africanes A, durant els segles II i III dC. Procedent de la zona de Tunísia, va substituir, en gran mesura, produccions més locals, amb qui competia amb qualitat i disseny.

S'han localitzat un total de 229 fragments i, després de les produccions locals ceràmiques, és el conjunt més nombrós de materials.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
HAYES 19/194	1	723.7	70/220
HAYES 23A	5	214 723	70/150
HAYES 23B	1	214	150/220
HAYES 26	1	215	150/250
HAYES 27	2	721.2 992	160/220
HAYES 182	2	203 215	150/250
HAYES 196	31	215 329 708 718 721 723 725 868 932	70/250
HAYES 197	42	215 329 408 313 412 446 719 721 723 725	175/250
HAYES 198	2	721 725	1/250
ÒSTIA II 312	3	723	FLAVIS/150

La major part de les peces tenen una cronologia final molt similar, cap a mitjans del segle III. No obstant, la importació de ceràmiques del nord d'Àfrica continuarà en els propers segles, tal com ho indica la presència de sigil·lades africanes C i D.

CERÀMICA COMUNA DE PRODUCCIÓ LOCAL

Tal com ja s'ha dit, l'estudi d'aquest tipus ceràmic està condicionat en primer lloc per el grau de conservació de les peces documentades, que amb prou feines podem identificar alguna forma concreta. Si afegim la gran perdurabilitat d'aquestes formes i la manca d'un estudi complet sobre aquest tipus ceràmic en la zona de Barcelona com els que existeixen per altres zones de Catalunya ens permeten dir ben poc de les ceràmiques comunes de producció local.

S'identifiquen tant de coccio oxidada com reductora, totes dues a torn i amb la diferència que les de coccio reduïda predominen les formes obertes, com les olles (410 i 436) mentre que les de coccio oxidada tenen una varietat tipològica major, amb la presència de bols ((215), de gerres (215, 446) olles (215), gibrells (329.1) i morters (943).

Àmfores.

ÀMFORES DE LA TARRACONENSE

Al llarg de la costa de la tarraconense es van establir tot un seguit de tallers productors amfòrics per tal de abastir de recipients a la cada vegada major producció de vi i en menor manera oli i garum. Aquests tallers prenen, en primera instància, els models itàlics, encara que l'adapten a les necessitats del mercat amb variacions locals, com es el cas de la forma Pascual 1, amb unes produccions que s'emmarquen entre el segle I aC i I dC.

La major part de les àmfores localitzades durant el procés de documentació arqueològica corresponen a fragments d'aquest tipus, 1547 , una mica menys del 62 % del total.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
DRES. 2/4	62	115	-25/100
		215	
		313	
		329	
		408	
		410	
		412	
		436	
		446	
		708	
		718	
		719	
		721	
		723	
		838	
		942	

		992	
LAIETANA 1	1	410	-40/-5
PASCUAL 1	181	203	-50/50
		214	
		313	
		329	
		404	
		408	
		409	
		410	
		412	
		426	
		428	
		436	
		446	
		450	
		454	
		465	
		708	
		718	
		721	
		723	
		725	
		912	
		933	
		942	
		943	
		945	
		947	
		992	

Son les formes Pascual 1 i Dressel 2-4 les que es documenten en major quantitat, i el fet de que algunes apareguin recremades i deformades indiquen que ens trobaríem amb un forn productor molt proper.

La major part de les àmfors segellades ho son amb la marca QFS (410, 436 i 465); s'han localitzat aquesta mateixa marca al jaciment del Cap del Vol. S'ha trobat un fragment amb la marca ( )YA (438), documentada la marca NYA a la Torre Llauder, i altres segells de centres productors desconeguts com ( )A (446) i S( ) (945) (BELTRÁN 1990 p 234-236).

ALTRES PRODUCCIONS

A més d'aquestes produccions amfòriques s'han identificat peces que provenen d'altres tallers, com ara els 16 fragments d'àmfors itàliques.

Sota aquesta denominació hi son recollides totes les produccions amfòriques de la costa tirrèica d'Itàlia, de la zona d'Etruria meridional i principalment la Campania,

destinades, majoritàriament, al transport del vi i amb una cronologia, a grans trets, entre l'últim terç del segle II aC i mitjans del segle III dC. Només s'ha identificat un fragment, de la forma Richboroug 527 (723), datat entre els anys 20 aC i 250 dC, encara que aquesta atribució és dubtosa.

Com a material residual s'ha trobat un fragment d'àmfora ebusitana. La presència d'àmfores d'aquest tipus s'esdevé bastat freqüent a la costa catalana durant els segles V al II aC., destinada principalment per al transport i emmagatzematge de distintes mercaderies.

S'han documentat 6 fragments d'àmfores gàl·liques, encara que cap d'elles ens ha permès identificar la seva forma, i degut a la gran quantitat de tallers i el llarg temps en que van restar actius ens impossibilita precisar la seva cronologia, entre els segles I i principi del III dC.

Ceràmiques del Baix Imperi.

Ceràmica fina.

CERÀMICA SIGIL·LADA AFRICANA C

De la ceràmica de vaixel·la importada del nord d'Àfrica el grup format per les Clares C son les més nombroses, amb un total de 19 fragments, identificant un total de 3 formes, Hayes 45A, Hayes 50A o Lamb. 40 i Òstia I 115. Encara que les produccions d'aquest tipus ceràmic pot arribar fins ben bé a mitjans del segle V dC, aquestes formes es mouen en una forquilla molt limitada, la del segle III dC, i més concretament cap a mitjans del segle, moment en el qual es produeixen conjuntament les tres formes identificades.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
HAYES 45A	1	214	200/300
HAYES 50A	2	438	230/300
OSTIA I 115	1	718	200/250

CERÀMICA SIGIL·LADA AFRICANA D

Malgrat identificar-se un total de 14 fragments, únicament es documenta una sola forma, Hayes 59 (313), amb una cronologia que va del 320 al 420 dC, encara que la resta dels fragments podrien arribar fins a mitjans del segle VI dC.

CERÀMICA SIGIL·LADA LUCENTE

El nom d'aquest tipus ceràmic fa referència a la característica més important d'aquestes ceràmiques, la seva lluentor metàl·lica. Aquestes produccions son en certa manera una evolució de les ceràmiques sigil·lades gàl·liques, encara que es troben tallers productors també a la zona d'Hispania i del Nord d'Àfrica, entre els segles III i IV dC. La seva difusió es més limitada i es troba sobre tot en punts de la costa

mediterrània i, de manera excepcional, a l'interior. Es per això que només s'han trobat dos fragments ceràmics dels quals no s'ha pogut identificar la seva forma (215 i 329)

CERÀMICA SIGIL·LADA GAL·LA TARDOROMANA AMB DECORACIÓ ESTAMPILLADA

Encara que sembli molt llarg aquesta terminologia per tal de qualificar a aquest tipus ceràmic es el nom més apropiat per diferenciar-la tal i com diu Jàrraga (AA.VV. 1997, p. 94), deixant de banda antigues definicions com Ceràmica Paleocristiana o Ceràmica derivades de les sigil·lades Paleocristianes de J. Rigoir, amb clares connotació religiosa a un període cronològic i a un grup ceràmic concret.

Es caracteritzen per ser un grup on predominen els plats i safates, moltes d'elles decorades amb motius estampillats, alguns sí amb clares influències religioses, com creus i crismons. Arriben de manera contemporània a les sigil·lades africanes D. Tan sol s'ha trobat un fragment d'aquest tipus, d'un plat o safata forma Regoir 15 (718) decorat amb motius estampats. La seva cronologia es bastant tardana, de l'any 370 fins al 500 dC i s'ha d'enquadrar en el moment de funcionament de l'espai com a necròpolis.

Àmfors.

ÀMFORA AFRICANA

La presència de fragments d'àmfora africana en jaciments amb una cronologia tan tardana com una de les fases d'aquest és normal. Així doncs s'han documentat un total de 464 fragments, encara que només s'han identificat 3 formes.

Les produccions amfòriques africanes no es limiten a un únic moment ni a un únic tipus de producció, ja comencen a partir del segle II aC amb les produccions tripolitanes i destinades principalment al transport d'oli i en menys quantitat, de vi.

Unes segones produccions, amb inicis del segle III però amb major difusió en el segle IV, i que perduraran fins al segle VII dC s'apropien de la major part del mercat mediterrani de l'època. Es caracteritzen per les seves grans dimensions, el seu cos cilíndric i la seva boca estreta. Els fragments documentats corresponen a aquesta última producció, des del segle II fins mitjans del Ve dC.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
DRESSEL 30	1	723	150/350
KEAY IV	1	215	180/280
KEAY 35	1	947	380/460

Un d'aquest fragment apareix amb un grafit, la lletra n (446.1); es possible que indiqués el tipus de mercaderia o la procedència de la mateixa.

ÀMFORA BÈTICA

Tal com passa a bona part del jaciments catalans la presència de restes d'àmfores bètiques es molt escassa, encara que al palau Finestres, per la seva situació geogràfica, a tocar de la platja, en un lloc amb una facilitat d'intercanvi de mercaderies per via marítima, es sensiblement superior a la mitjana. És una producció que ve majoritàriament de la Vall del Guadalquivir i que es destina principalment a l'emmagatzematge d'oli i *garum*, (una salsa feta a partir de la fermentació del peix molt apreciada en la cuina romana), amb unes cronologies ben àmplies, des del segle I aC fins al V en determinades produccions.

S'han localitzat un total de 105 fragments, encara que només dos ens ha permès identificar la seva forma.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
BELTRAN 2B	1	723	15/150
ALMAGRO 51	1	718	280/450

Les àmfores lusitanes, amb unes produccions i amb unes cronologies molt similars a les bètiques son molt mes minses a les nostres terres, tal com es demostra el fet que només s'ha trobat només dos fragments, les formes Almagro 50 (329) Almagro 51C (933), amb unes cronologies que van del 280 al 450 dC.

ÀMFORES ORIENTALS

I final de l'Antiguitat varen sorgir tot un seguit de tallers productors d'àmfora a la part oriental del Mediterrani, des de Rhodes, Xipre, la costa siciliana, Antioquia i la regió de Gaza i fins arribar a les costes d'Egipte. La varietat de centres productors, juntament amb unes formes molt repetides i amb unes cronologies força àmplies, caracteritza aquestes produccions.

S'han localitzat un total de 82 fragments, la major part datats entre el segle IV i VII dC, forma part dels materials que ens permet identificar l'última fase antiga del jaciment, la corresponent al nivell de necròpolis.

<u>Tipus.</u>	<u>Quantitat.</u>	<u>U.E.</u>	<u>Cronologia.</u>
LRA 1	23	404 934 942 943 947	425/500
LRA 4	4	215 404 437 945	400/650
KEAY LXV?	1	947	425-500

Si alguns centres productors marquen amb un segell les seves àmfors, alguns mercaders indicaven al seu exterior els productes que contenien. S'han trobat un total de 3 fragments on apareixen restes d'aquestes indicacions, pintades a la part superior de les mateixes, (713 i 943), encara que malauradament no s'identifica ni el seu contingut (normalment vi) ni el seu productor.

CONCLUSIONS

A partir del que hem anat veient ens trobem que, encara que el material localitzat té una àmplia cronologia, ens trobem amb dos grans grups de materials; per un costat els materials datats entre la fundació de la colònia de Barcino i començament del segle II dC, format sobre tot per les ceràmiques fines d'importació i en gran part per les àmfors de producció local i per altre, tot un conjunt que ens marca un horitzó cronològic dels segles V al VI dC, a partir de les Sigil·lades Clares C i D i les àmfors africanes i orientals. Ens indiquen dos fases d'ocupació, una tot just durant el primer segle de vida de la ciutat i relacionat, per la gran presència d'àmfora local, fins i tot d'individus mal cuits i deformats, d'un possible taller d'àmfora als voltants, i d'un punt amb gran tràfec comercial, degut a la seva proximitat a la platja i a una de les portes de la ciutat.

D'altra banda, a partir del segle III però sobre tot durant els segles IV fins al VII i més enllà encara, hi ha documentada la presència d'una gran necròpolis a tota aquesta part de la ciutat. Aquest grup de materials, menor en el seu nombre i varietat, apareix en molt dels casos com a elements associats al nivell de necròpolis, i les restes que més abunden són precisament les àmfors, utilitzades en molts dels casos com a recipient mortuori.

Encara que entre aquestes dues dates es documenta materials ceràmics semblen que corresponen a deixalles de la pròpia ciutat de Barcelona, ha desaparegut el nucli d'habitatge anterior, encara que no es deixa de transitar la zona. Això explicaria com uns materials tan abundants com les sigil·lades africanes A o les ceràmiques de cuina africanes no es troben en percentatges prou significatius per parlar d'una continuïtat d'ocupació, i més tenint en compte que aquests productes dominaven la major part del mercat de l'època.

Els materials que es poden datar abans de la fundació de la ciutat i que fins i tot poden arribar a unes cronologies del segle III aC són molt residuals, en total set fragments, d'ells més de la meitat d'importació, molt lligat a l'establiment en aquest punt d'un centre d'intercanvi de mercaderies relacionat amb la propera platja.

Tot plegat, l'estudi d'aquest material ens ha permès veure l'evolució d'aquest punt al llarg dels segles. La seva situació geogràfica, a prop de la platja, va ser un punt d'intercanvi de mercaderies abans fins i tot de la fundació de la colònia de Barcino. Amb la fundació de la ciutat es va establir un petit habitatge domèstic, associat a un punt d'intercanvi de mercaderies, sobre tot de productes transportats en àmfors de produccions locals, amb la més que possible existència d'un centre productor als voltants. A partir del segle III dC, com bona part d'aquesta zona de la ciutat, es transforma en una gran necròpolis que arriba fins i tot a unes dades força tardanes. No

termina aquí la seva ocupació; edificis medievals i moderns acaben per transformar i reestructurar no tan sols el territori, també el seu subsòl. Bona part dels materials antics localitzats ens han arribat fora dels seus contextos originals fruit de les transformacions més recents. Així i tot ens permeten constatar la evolució en el poblament d'aquest punt fora muralles de la ciutat romana de Barcino.

Els materials medievals

Josep M. Vila i Carabasa

CONJUNTS DE CERÀMICA MEDIEVAL

Els nivells arqueològics associats a les èpoques alt medieval i feudal documentats en el transcurs de la intervenció arqueològica realitzada al solar del Palau Finestres i la Casa Mauri són poc significatius donat que es tracta d'un període en el que l'activitat humana a la zona va ser, aparentment, escassa. D'altra banda, és força probable que els treballs preparatoris per a la construcció dels edificis actuals provoquessin la desaparició de bona part de les traces associades a aquest moment cronològic. Es tracta, en general, de nivells amb una forta presència de materials residuals d'època tardorromana i que haurien estat força difícils d'identificar com a medievals si no hagués estat per la presència de ceràmica islàmica en el conjunt. Es tracta d'un petit lot de fragments, que abarca cronologies entre el segle XI i el XIII i que estudiarem a continuació.

Ceràmica Islàmica

Al llarg de tota la intervenció realitzada han aparegut diversos fragments de ceràmica d'origen islàmic en els nivells que estratigràficament se situen en els moments previs a la construcció del palau. El fet que no estiguin associats a cap estructura. Majoritàriament es tracta de materials tardans, situables entorn al segle XIII i fins i tot en algun cas al XIV, essent menys significatius, tot hi que s'hi documenten, els materials dels segles XI i XII. No es documenten peces del segles IX o X.

Ceràmiques islàmiques dels segles XI-XII

Els materials d'aquesta cronologia més representats al jaciment són les ceràmiques vidriades tant amb vernís verd com melat o blanc. Com a peces decorades destaquen dos fragments de verd i manganès. Finalment també es va recuperar un fragment de ceràmica amb decoració estampillada, juntament amb alguns fragments més petits de gerra amb decoracions pintades en manganès sobre la seva superfície. Tots aquests materials, normalment fragments sense forma, són molt característics d'aquest horitzó cronològic.

Ceràmiques islàmiques del segle XIII

Dins d'aquesta cronologia trobem alguns elements de ceràmica nazarí com un fragment de fons d'ataifor decorat en verd, manganès i daurat. També es documenta ceràmica estampillada, peces amb decoració esgrafiada i amb verdugons, reflex metàl·lic i fragments de ceràmica amb vidriat melat, verd (Làm. XVIII. 325-4) o estannífer.

CONJUNTS DE CERÀMICA BAIX-MEDIEVAL

La ceràmica baix medieval es troba ben representada en el conjunt del material recuperat. Es tracta de conjunts situables fonamentalment en el segle XIV i que es troben relacionats amb el procés de construcció i amb les primeres fases de funcionament del Palau Finestres. En general es detecta ceràmica decorada en verd i manganès de producció barcelonina així com l'habitual vaixel·la comuna vidriada característica d'aquest horitzó cronològic. Molt menys representada està la ceràmica dels segles XV i XVI segurament perquè un cop construït el casal va passar un període de temps important durant el qual no es van produir modificacions importants en la seva estructura, almenys a nivell de la planta baixa. D'altra banda, al llarg de la intervenció s'han detectat algunes remocions modernes que explicarien l'escassetat de nivells arqueològics clarament associables als segles XV i XVI. De fet, només el rebliment del pou u.e. 2 està clarament situat dins d'aquesta cronologia.

D'aquest conjunt de materials destacarem i estudiarem dos lots concrets que entenem serveixen per donar idees sobre els mecanismes que generen els canvis en les produccions de la ceràmica barcelonina baix medieval. Es tracta dels conjunts recuperats en els estrats u.e. 3 i 977.

Estrat u.e. 977

Es tracta d'un nivell de rebliment que amortitza un retall documentat en el transcurs de l'excavació de la cala 9. L'element que determina la singularitat d'aquest estrat és la presència en el seu interior d'una moneda. Es tracta d'un florí encunyat a València entorn a 1369. La presència d'aquesta peça, per altra banda gens desgastada, permet situar la deposició del rebliment i dels materials que s'hi associen en el darrer terç del segle XIV. Així doncs disposem d'un conjunt tancat i ben datat per estudiar quins materials es trobaven en circulació en aquesta data. Tot i que el lot no és excessivament gran (168 frags de ceràmica) entenem que és suficientment significatiu com per ser fiable.

El grup més important (un 47% del total) el compon la ceràmica comuna oxidada de la que es conserven fonamentalment fragments sense forma per la qual cosa cal tenir present que almenys una part d'aquestes peces podrien correspondre a les parts sense envernissar de peces de ceràmica vidriada. Pel que fa a les formes es documenten dos tipus: l'olla globular (Làm. XLIX. 977-2) i el cànter amb nanses (Làm. L. 977-3), peces per altra banda típiques de la ceràmica comuna baix medieval, tant oxidada com vidriada.

El segon grup en importància pel que fa al nombre és el de la ceràmica vidriada que constitueix el 35% del material recuperat. Pel que fa a les formes es documenten les típiques del moment: escudella (Làm. XLIX. 877-4), diferents tipus de gerra i gerreta, els habituals gibrells envernissats de verd groguenc (Làm. XLIX. 977-5 / Là. L. 977-6) i les olles. No s'han documentat exemples de morter ni poal, que són algunes de les formes més habituals de la ceràmica envernissada al segle XIV.

Molt per sota percentualment respecte als dos grups majoritaris es documenten altres tres tipus: la ceràmica comuna reduïda, la pisa blanca i la ceràmica decorada amb verd i manganès, que constitueixen cadascun d'ells aproximadament un 6% del material recuperat en aquest estrat.

Pel que fa al nombre de peces el grup més petit és el que correspon a la ceràmica comuna reduïda, amb 9 fragments recuperats. Pel que fa a les formes se'n documenten dues: l'olla i una forma oberta del tipus bol (Làm. XLIX. 977-1). Des d'un punt de vista tecnològic es tracta de peces fetes a torn lent amb pastes de tonalitats gris marronoses i amb desgreixant abundant, perfectament situables dins la tradició de la ceràmica grisa medieval. L'escàs nombre de material d'aquest tipus, tot i tractar-se de peces d'ús habitual, és indicatiu de la gran regressió que va patir la ceràmica grisa de tradició feudal en el món baix medieval i molt especialment a les ciutats on la ceràmica comuna envernissada va desplaçar de manera molt ràpida les produccions grises de l'etapa anterior. Entenem, per tant, que hem de considerar aquests materials com un element residual dins el conjunt de ceràmiques recuperades en l'estrat.

La resta de materials està constituït per la vaixel·la envernissada en blanc, ja sigui decorada o no. Es tracta en tots els casos de produccions barcelonines que molt probablement es realitzen en els mateixos tallers i per part dels mateixos artesans que la ceràmica comuna. Pel que fa a les formes, tenim les habituals en aquestes produccions: l'escudella (Làm. L. 977-11), la gerreta, el plat tallador, la servidora, el pot o el bací (Làm. LIII. 977-8). La decoració és en tots els casos en verd i manganès amb orles de cercles concèntrics (Làm. LI. 977-14), ziga-zagues (Làm. LI. 977-16) o aspes (Làm. LII. 977-15). Malauradament només s'han conservat fragments de vora i no disposem d'informacions sobre la part central del plat. Aquests materials s'acostumen a datar entre finals del segle XIII i durant tot el XIV (Rebost 1994, núms. 1, 16).

De manera general podem dir, per tant, que cap al darrer terç del segle XIV el panorama de la ceràmica en circulació a la ciutat de Barcelona és força semblant al que s'ha vingut donant al llarg del segle (tota vegada que els nivells arqueològics immediatament posteriors a 977 (u.e. 979) presenten un context ceràmic idèntic. Pel que fa als atuells de cuina, pràcticament ha desaparegut del mercat la ceràmica grisa medieval que ha estat substituïda per les produccions envernissades. La vaixel·la de taula continua monopolitzada per les produccions barcelonines trescentistes tant blanques com decorades en verd i manganès, amb les formes tradicionals d'aquesta ceràmica.

Estrat u.e. 3

Aquest nivell correspon al rebliment d'un pou (u.e. 2) documentat en el transcurs del seguiment de l'obertura de la rasa 2. Malgrat que no es va poder completar l'excavació de l'estructura i que, per tant, el material recuperat només constitueix una mostra, entenem que es tracta d'un lot significatiu de la ceràmica en circulació a la ciutat de Barcelona en un moment que podem situar aproximadament en la primera meitat del segle XV. D'altra banda entenem que el panorama representat en el rebliment d'aquest pou constitueix l'estadi immediatament posterior al que veiem al estudiar la ceràmica del nivell 977.

Tot i que només constitueix una mostra, el material recuperat en el pou u.e. 2 és bastant més nombrós (340 frags.) i es troba força menys fragmentat que el que constituïa l'estrat 977. Aquesta situació ve determinada en bona part per la mateixa naturalesa de l'estrat u.e. 3 ja que els nivells de rebliment dels pous acostumen a proporcionar més abundant que la resta d'estrats.

A nivell general podem dividir els materials recuperats en dos grans grups: la ceràmica comuna d'ús domèstic i la vaixel·la de taula, tant decorada com blanca.

Ceràmica comuna

És la més abundant ja que representa un 77 % dels materials recuperats en el rebliment del pou. Dins d'aquest conjunt podem definir tres grups ben diferenciats: ceràmica vidriada, ceràmica comuna oxidada i ceràmica comuna reduïda.

Del conjunt recuperat gairebé la meitat (un 47% del total) està constituït per ceràmica comuna vidriada, amb vernissos de color verd, melat, groguenc i marronós, que són els més habituals en aquest tipus de produccions baix medievals. Pel que fa a les formes, estan representades la majoria de les que constitueixen el repertori més freqüent en la ceràmica d'ús domèstic d'aquesta cronologia: Tapadora (Làm. II. 3-6); cossi, gerra, gerreta, gibrell (Làm. I. 3-3 / Làm. II. 3-4), greixonera, morter (Làm. I. 3-2), olla (Làm. III. 3-7); poal (Làm. I. 3-1); pot, cassola (Làm. II. 3-5). Aquest repertori és el típic que apareix en els conjunts situables entorn als segles XIV i XV (Barceló 1996; Rebot 1994).

El segon grup en importància, tot i que bastant menys nombrós (un 17% del total) el constitueix la ceràmica grisa. En aquest lot ja no hi ha representades les peces de tradició feudal fetes a torn lent i cuites en forns tecnològicament força primitius que no permetien un control exhaustiu del procés de producció. Les ceràmiques presents en el pou corresponen a peces moldejades a torn que presenten coccions molt uniformes i que sens dubte han estat cuites en els mateixos forns que la ceràmica vidriada o fins i tot que les peces decorades. Pel que fa a les formes, la més habitual és l'olla (Làm. IV. 3-9 / Làm. IV. 3-10) que tipològicament segueix la línia de les envernissades. També es documenta alguna gerra o cànter i finalment, un poal. Es tracta segurament de produccions urbanes que cal situar en el segle XV, moment en què sembla que es va reprendre la producció de ceràmica en atmosfera reductora interrompuda a finals del segle XIII o inicis del XIV.

El tercer grup en importància (un 13 % del total) el constitueixen les ceràmiques comunes amb cuita oxidant. Com sempre, cal tenir present que aquest grup habitualment està sobrevalorat donat que s'hi comptabilitzen fragments corresponents a peces vidriades parcialment i que per tant haurien de correspondre a aquell grup. Pel que fa a les formes hi ha gerres, alfàbies, olles (Làm. II. 3-13 / Làm. IV. 3-12) i morters (Làm. I. 3-2). En general podem dir que aquestes tipologies es mantenen dins el que és habitual en la ceràmica comuna en circulació a la ciutat de Barcelona en els segles XIV i XV.

Vaixella de taula

Constitueix el 23 % del material recuperat en el rebliment del pou u.e. 2. Les formes bàsiques són el plat i l'escudella tot i que esporàdicament també poden ser-hi representades peces de major mida com ara la servidora. Hem pogut distingir fins a set grups diferenciats fonamentalment en base a la procedència i al tipus de decoració que presenten.

El grup més important (un 35% de la vaixel·la i un 8% del total) el constitueixen les produccions de ceràmica amb vidriat blanc i decorades en blau que acostumen a atribuir-se als tallers de Paterna. Pel que fa a les formes es documenten les dues més típiques: el plat i l'escudella. Respecte a les decoracions hi ha les més habituals: flors de sis pètals combinades amb fulles de julivert que decoren tant l'interior com l'exterior de la peça (Làm. VII / Làm. IX. 3-18); decoració radial amb palmetes i fulles (Làm. VIII); fulles d'heura (Làm. XI. 3-20), flors de sis pètals (Làm. X).

El segon grup en importància és el constituït per la ceràmica amb vidriat blanc sense decorar que representa un 4% del total del material recuperat i un 18% de la vaixel·la. Les formes representades són l'escudella i el plat amb perfils similars als de la ceràmica valenciana.

El tercer grup (un 3% del total i un 14% de la vaixel·la) el constitueixen les produccions barcelonines decorades en blau. Podem distingir dos subgrups: les imitacions de la ceràmica blava valenciana i les peces derivades directament de la ceràmica en verd i manganès que es realitzen en blau. Respecte al primer grup disposem d'un plat (Làm VI) amb un motiu decoratiu àmpliament documentat en ceràmica valenciana (Lerma 1992:107/114) tot i que presenta els elements definitoris de les imitacions barcelonines (vidriat només a l'interior i amb tons rosats a causa de la seva poca opacitat que deixa passar el color de la pasta).

Molt més interessant és el segon grup, del que se'n coneixen fins al moment molt poques peces. Està representat per una forma típica de la ceràmica en verd i manganès com és la servidora (Làm. V. 3-14) decorada amb una orla de línies concèntriques i un gran motiu central d'estrella feta amb traços gruixuts, molt en l'estil de la ceràmica decorada en verd i manganès. L'interès d'aquesta peça és molt gran donat que demostra com, davant l'arribada massiva de ceràmiques valencianes, els terrissers barcelonins reaccionen comercialment. En un primer moment simplement tracten d'adaptar les seves produccions tradicionals als nous gustos i comencen a utilitzar el blau per decorar les seves peces sense canviar, però, ni el repertori iconogràfic ni el formal. Existeixen molt pocs exemples d'aquestes primitives produccions i a banda de la peça apareguda al Palau Finestres se'n documenten altres a Tarragona, al Mas Oliva d'Olesa de Montserrat i al castell de Mata (Cerdà 2001:88). Aquesta solució sembla que va fracassar i els esforços dels artesans barcelonins van concentrar-se en imitar tant les formes com les decoracions valencianes. És probable que l'èxit que posteriorment va tenir la ceràmica blava dita "de Barcelona" radiqués en que es tractava de produccions més barates que les valencianes tant per l'estalvi en el transport com en els mateixos costos de producció (menor qualitat del vernís que, a més, només es trobava a la part interior de la peça).

A banda de ceràmica decorada en blau també es troben representades en aquest estrat les produccions valencianes en reflex metàl·lic i en blau i reflex. Les formes documentades són les habituals: plats (Làm. XII. 3-22) i escudella. Des del punt de vista decoratiu presenten el repertori habitual de motius vegetals.

Un darrer grup, que entenem té caràcter residual, és el de la ceràmica en verd i manganès de la que s'han recuperat un total de 10 fragments que representen un 3 % del total aproximadament. Les formes són les habituals en aquest tipus ceràmic: escudella i

servidora. Els fragments associats a aquesta tipologia es troben, amb diferència, més rodats que la resta, fet que ratificaria el seu caràcter residual.

Cronologia de l'estrat

La cronologia dels inicis de la producció blava a la ciutat de Barcelona ha estat objecte de diverses interpretacions per part dels ceramòlegs en els darrers anys (Cerdà 2001:88). Actualment sembla situar-se l'inici de les produccions de ceràmica blava barcelonina d'imitació valenciana entorn a mitjan segle XV coincidint amb l'arribada d'artesans valencians a la ciutat de Barcelona i amb les primeres mencions d'escudellers en el si de la confraria dels terrissers barcelonins (Cerdà 2001:89). Pel que fa a l'estrat u.e. 3, les produccions valencianes que s'hi documenten i que són les que permeten donar algunes precisions cronològiques al conjunt corresponen a peces situables entre finals del segle XIV i primera meitat del segle XV aproximadament, tot i que en alguns casos la perduració dels motius decoratius pot ser més gran. Així doncs sembla que, almenys en el cas del conjunt estudiat, la cronologia proposada per Cerdà sembla ser correcta.

Catàleg de les peces dibuixades

U.E. 3

- 3.1: Poal complert (manca nansa). Ceràmica amb vidrat verd clar a l'interior i verd "gòtic" a la meitat superior de l'exterior de la peça. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. I).
- 3.2: Fragment de vora de morter. Ceràmica comuna. Pasta beix. Desgreixant divers. Apareixen nombroses vacuoles (Làm. I).
- 3.3: Fragment de vora de gibrell petit. Ceràmica amb vidrat groc-verdós a l'interior. Pasta vinosa. Desgreixant divers de petit tamany (Làm. I).
- 3.4: Fragment de vora de gibrell. Ceràmica amb vidrat verd a l'interior i a la part alta de la peça a l'exterior. Pasta vinosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. II).
- 3.5: Fragment de vora amb nansa de cassola de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior i l'exterior. Pasta ataronjada que presenta color torrat en el fons de la peça. Desgreixant de quars i altres (Làm. II).
- 3.6: Fragment de vora de tapadora de botó central. Ceràmica amb vidrat verdós a l'interior i l'exterior. Pasta marró clar. Desgreixant de quars i altres sense determinar (Làm. II).
- 3.7: Fragment de vora amb nansa d'olleta. Ceràmica amb vidrat melat a l'interior. Pasta ataronjada, desgreixant de quars de tamany diversos (Làm. III).
- 3.8: Fragment de peça constructiva de forma triangular i de funcionalitat indeterminada. Pasta negra, desgreixant de quars (Làm. III).
- 3.9: Fragment de vora amb arrencament de nansa d'olla. Ceràmica comuna. Pasta negra. Desgreixant de quars i mica (Làm. IV).

- 3.10: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta grisosa al nucli i superfícies negreses. Desgreixant de quars i mica (Làm. IV).
- 3.11: Perfil sencer de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i l'exterior i decoració en blau a l'interior amb motius de flors de sis punts. Pasta rosada amb les superfícies beix. Desgreixant inapreciable (Làm. X).
- 3.12: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta marronosa. Desgreixant divers (Làm. IV).
- 3.13: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta gris plom al nucli i marronosa a les superfícies. Desgreixant de quars i mica. Presenta decoració exterior de línia horitzontal contínua incisa (Làm. II).
- 3.14: Fragment de vora de plat-servidora de ceràmica amb vidrat blanc intern i decoració en blau intern. Parets gruixudes (1,1 cm). Pasta vinosa amb l'exterior beix. Desgreixants diversos de tamany mitjà (1-2 mm) i algunes vacuoles. Restaurada (R-3267) (Làm. V).
- 3.15: Perfil sencer de plat de peu anular de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en blau a l'interior. Pasta vinosa amb les superfícies beix. Desgreixant inapreciable amb alguns grans de quars i puntets vermells (xamota?) i algunes vacuoles. Restaurada (R-3268) (Làm. VI)
- .
- 3.16: Perfil sencer d'escudella de fons còncav de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i l'exterior i decoració en blau a l'interior i exterior (fulles de julivert i flors de sis punts). Pasta rosada amb les superfícies beix. Desgreixant de puntets blanc i negres, molt petits. Restaurada (R-3277) (Làm. VII).
- 3.17: Perfil sencer d'escudella de peu anular de ceràmica amb vidrat blanc intern i extern i decoració en blau a l'interior (palmetes). Pasta rosada amb les superfícies beix. Desgreixant inapreciable. Presenta vacuoles. Restaurada (R-3278) (Làm. VIII).
- 3.18: Fragment de vora d'escudella de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i l'exterior i decoració en blau a l'interior amb motiu de flor de sis punts i fulles de julivert. Pasta beix. Desgreixant inapreciable (Làm. IX).
- 3.19: Fragment de vora de plata de ceràmica amb vidrat blanc interior i exterior i decoració en blau a l'interior. Pasta rosada-ataronjada amb les superfícies beix. Desgreixant inapreciable. Petites vacuoles (Làm. IX).
- 3.20: Perfil sencer d'escudella carenada de fons lleugerament còncav, de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració interior en blau (fulles de falguera). Pasta rosada-ataronjada amb les superfícies beix. Desgreixant inapreciable. Petites vacuoles (Làm. XI).
- 3.21: Forma reconstruïda de forma indeterminada (tinter ?) de ceràmica amb vidrat blanc intern i extern. Pasta rosada al nucli i beix a les superfícies. Desgreixant inapreciable. Restaurada (R-3280) (Làm. XI).
- 3.22: Vora de plata de fons lleugerament còncav de ceràmica amb vidrat blanc intern i extern i decoració de blau i reflexes a l'interior i de reflexes a l'exterior. Pasta vinosa amb les superfícies beix. Desgreixant inapreciable. Algunes vacuoles de petit tamany. Restaurada (R-3304) (Làm. XII).

- 110.1: Fragment de vora de forma oberta. Ceràmica amb vidrat verd clar a l'interior. Pasta rosada. Desgreixant divers. Presenta algunes vacuoles (Làm. XIII).

- 110.2: Fragment sense forma. Ceràmica amb vidrat groguenc a l'interior i exterior i decoració en verd i manganès a l'interior. Pasta ataronjada. Desgreixant molt petit i inapreciable (Làm. XIII).

U.E. 115

- 115.1: Pivot d'àmfora amb estampilla. Pasta ataronjada. Desgreixant de quars, mica i altres sense determinar (Làm. XIII).

U.E. 214

- 214.1: Fragment de vora de gibrell de ceràmica comuna amb vidrat verd interior i exterior. Pasta gris plom. Desgreixant de quars i altres sense determinar. Presenta petites vacuoles (Làm. XIV) .

U.E. 215

- 215.1: Fragment de vora de Plat-tapadora de ceràmica de cuina africana. Pasta ataronjada a les superfícies i marronosa al nucli. Desgreixant inapreciable (Làm. XIV).

- 215.2: Fragment de vora de ceràmica de cuina africana (forma Ostia III 267). Pasta ataronjada, pàtina cendrosa a l'exterior. Estries a l'interior. Desgreixant de xamota i altres (Làm. XIV).

- 215.3: Fragment de vora de ceràmica de cuina africana (forma Hayes 182). Pasta ataronjada, pàtina cendrosa a la part superior de la vora. Pasta ataronjada. Desgreixants diversos (Làm. XIV).

- 215.4: Fragment de vora de ceràmica comuna oxidada. Pasta molt compacta de color marronós. Desgreixant inapreciable (Làm. XV).

- 215.5: Fragment de vora de ceràmica comuna oxidada. Pasta de color gris clar. Desgreixants diversos (Làm. XV).

- 215.6: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta grisosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. XV).

U.E. 311

- 311.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta ataronjada a les superfícies i marronosa al nucli. Desgreixant abundant de quars i alguna mica (Làm. XVI).

U.E. 313

- 313.1: Fragment de vora de gibrell de ceràmica comuna vidrada. Pasta rosada. Desgreixant de quars i altres elements (Làm. XVI).

U.E. 315

- 315.1: Fragment de vora de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en verd i manganès. Pasta vermellosa, amb la superfície exterior beix. Desgreixant de xamota i altres (Làm. XVI).

U.E. 321

- 321.1: Peu anular de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior. Pasta rosada. Desgreixant divers (Làm. XVII).

U.E. 324

- 324.1: Fragment de vora de gerra de ceràmica comuna, pasta granatosa al nucli i gris a les superfícies, presenta una banda central grisa. Desgreixants diversos de tamany mitjà (2-3 mm). Restaurada (R-3279) (Làm. XVII).

U.E. 325

- 325.1: Fragment de vora de forma oberta amb decoració incisa a l'exterior. Ceràmica comuna. Pasta marronosa. Desgreixant de quars (Làm. XVII).

- 325.2: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta vermellosa amb les superfícies marronoses. Desgreixant de quars i mica (Làm. XVII).

- 325.3: Fragment de peu anular d'ataifor. Ceràmica amb vidrat melat a l'interior i exterior. Pasta rosada. Desgreixant divers. Presenta petites vacuoles (Làm. XVIII).

- 325.4: Diversos fragments sense connexió de gerreta de ceràmica vidrada amb vidrat verd a l'exterior i groguenc a l'interior. Presenta decoració excisa a l'exterior. Pasta blanquinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XVIII).

U.E. 327

- 327.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta grisa. Desgreixant de quars i mica molt abundant (Làm. XIX).

- 327.2: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta marronosa al nucli i negrosa a les superfícies. Desgreixant de quars i mica molt abundant (Làm. XIX).

- 327.3: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta negrosa al nucli i marronosa a les superfícies. Desengreixant de quars i mica (Làm. XIX).

- 327.4: Fragment sense forma de ceràmica comuna amb decoració de bandes i ondulacions pintades en negre a la superfície de la peça. Pasta marronosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. XIX).

U.E. 329

- 329.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta marronosa. Desgreixant de quars i altres. Presenta decoració de línies horitzontals incises a l'exterior (Làm. XX).
- 329.2: Perfil sencer de cossi de ceràmica comuna. Pasta beix amb desgreixant lític. Presenta algunes vacuoles. Restaurada (R-3301) (Làm. XX)

U.E. 410

- 410.1: Fragment de vora d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1) amb estampilla. Pasta groguenca. Desgreixant inapreciable (Làm. XXI).
- 410.2: Fragment de vora d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1) amb estampilla. Pasta groguenca. Desgreixant inapreciable (Làm. XXI).
- 410.3: Fragment sense forma d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1) amb estampilla. Pasta groguenca. Desgreixant inapreciable (Làm. XXI).

U.E. 436

- 436.1: Fragment de vora d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1). Pasta groguenca. Desgreixant abundant de punts blancs i altres de caràcter lític (Làm. XXII).
- 436.2: Fragment de vora d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1) amb estampilla. Pasta ataronjada. Desgreixant de mica, punts blancs i altres elements de caràcter lític (Làm. XXII).

U.E. 438

- 438.1: Fragment sense forma amb estampilla de tarraconesa. Pasta ataronjada. Desgreixant abundant de quars i altres (Làm. XXII).

U.E. 446

- 446.1: Fragment sense forma d'àmfora africana. Amb línies de decoració incises de forma ondulada. Pasta vermellosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XXIII).
- 446.2: Fragment sense forma d'àmfora tarraconesa. Presenta una estampilla a la seva superfície exterior. Pasta vermellosa i desgreixant divers (Làm. XXIII).
- 446.3: Fragment de vora de ceràmica comuna oxidada. Pasta rosada. Desgreixant de quars i punts negres (Làm. XXIII).

U.E. 465

- 465.1: Fragment sense forma amb estampilla d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1). Pasta groguenca. Desgreixants diversos (Làm. XXIII).
- 465.2: Fragment de vora d'àmfora tarraconesa (tipus Pasqual-1). Pasta beix. Desgreixants diversos. Presenta algunes vacuoles (Làm. XXIV).

U.E. 614

- 614.1: Fragment de vora de tapadora. Ceràmica amb vidrat marronós a l'exterior i decoració incisa a l'exterior. Pasta vermellova. Desgreixant de quars i mica (Làm. XXIV).

U.E. 708

- 708.1: Fragment de vora de gibrell, ceràmica comuna. Pasta rosada al nucli i beix a les superfícies. Desgreixant divers (Làm. XXIV).

U.E. 718

- 718.1: Fragment de peu d'àmfora oriental. Pasta rosada, més clara a la superfície exterior. Desgreixant molt fi de quars, mica i altres (possiblement xamota) (Làm. XXV).

- 718.2: Fragment sense forma de ceràmica amb decoració de corda seca total en verd i manganès. Pasta beix. Desgreixant inapreciable (Làm. XXV).

U.E. 719

- 719.1: Fragment de vora de TS sudgàlica (forma similar a Drag. 36). Pasta ataronjada, molt fina i desgreixant inapreciable (Làm. XXV).

U.E. 721

- 721.1: Fragment de fons amb estampilla de TS Sudgàlica. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XXV).

- 721.2: Fragment de vora de ceràmica de cuina africana (forma Lamboglia-9). Pasta ataronjada. Desgreixant inapreciable (Làm. XXVII).

- 721.3: Fragment de vora de Plat-tapadora de ceràmica de cuina africana. Pasta marronosa i pàtina cendrosa en la superfície de la vora. Desgreixant inapreciable (Làm. XXVII).

- 721.5: Fragment de vora de cassola de ceràmica de cuina africana. Pasta ataronjada. Desgreixant inapreciable (Làm. XXVI).

- 721.6: Forma complerta de gerra de ceràmica comuna oxidada. Pasta ataronjada. Desgreixant inapreciable. Restaurada (Làm. XXVI).

U.E. 723

- 723.1: Fragment de vora d'àmfora bètica (forma Beltran IIB). Pasta beix-blanquinós. Desgreixant divers (Làm. XXVIII).

- 723.2: Perfil sencer de TS. Sudgàlica (forma Drag. 35). Pasta rosada. Desgreixant inapreciable (Làm. XXVII).

- 723.3: Fragment de vora de TS. Sudgàlica (forma Drag. 27). Pasta vinosa (Làm. XXVIII).

- 723.4: Perfil sencer de TS. Sudgàl·lica (forma Drag. 27). Pasta rosada. Desgreixant inapreciable (Làm. XXIX).
- 723.5: Fragment sense forma de TS. Sudgàl·lica amb estampilla. Pasta rosada i desgreixant inapreciable (Làm. XXIX).
- 723.6: Fragment de vora de TS. Hispànica. Pasta rosada. Desgreixant inapreciable (Làm. XXVII).
- 723.7: Fragment de vora de ceràmica de cuina africana (forma Lamboglia-10). Pasta ataronjada. Pàtina cendrosa sobre la vora (Làm. XXVIII).
- 723.8: Fragment de vora de ceràmica de cuina africana (forma OSTIA-II). Pasta ataronjada. Pàtina cendrosa sobre la superfície exterior (Làm. XXVIII).
- 723.9: Fragment de vora de ceràmica de cuina africana (forma Lamboglia-10-B). Pasta ataronjada. Pàtina cendrosa sobre la superfície exterior. Restes de cremat a l'interior de la peça (Làm. XXVIII).
- 723.10: Fragment de vora de Plat-tapadora ceràmica de cuina africana. Pasta ataronjada força porosa. Patina cendrosa sobre la vora (Làm. XXVIII).
- 723.11: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta marronosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. XXIX).
- 723.12: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta marronosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. XXIX).
- 723.13: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta marronosa al nucli i gris plom a les superfícies. Desgreixant de quars i altres (Làm. XXIX).

U.E. 801

- 801.1: Fragment de vora i broc de forma indeterminada. Ceràmica amb vidrat ataronjat. Desgreixant divers (Làm. XXX).

U.E. 810

- 810.1: Fragment de vora d'escudella gresala de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i l'exterior i decoració en blau a l'interior. Pasta groc-blanquinosa. Desgreixant inapreciable. Presenta petites vacuoles (Làm. XXX).

U.E. 812

- 812.1: Fragment de vora de gerra de ceràmica comuna. Pasta groguenca. Desgreixant divers de petit tamany (Làm. XXXI).

U.E. 817

- 817.1: Fragment de vora de gibrell de ceràmica amb vidrat groguenc l'interior. Pasta de color beix-blanquinós. Desgreixant de quars i altres. Presenta algunes vacuoles (Làm. XXXII).

- 817.2: Fragment de vora de gibrell de ceràmica amb vidrat verd l'interior. Pasta de color vinós. Desgreixant de xamota i altres. Presenta algunes vacuoles (Làm. XXXII).

- 817.3: Fragment de vora de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en verd i manganès. Pasta vermellova i les superfícies beix. Desgreixant de xamota i quars (Làm. XXXII).

- 817.4: Forma complerta de tapadora de ceràmica amb vidrat blanc a l'exterior i decoració en verd i manganès a l'exterior. Pasta vermellova, més clara a les superfícies. Desgreixant de xamota (Làm. XXXI).

U.E. 819

- 819.1: Fragment sense forma de ceràmica esgrafiada amb verdugons. Pasta ataronjada amb la superfície exterior beix. Desgreixant de punts blancs i negres (Làm. XXXIII).

U.E. 838

- 838.1: Fragment de vora de plata de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en verd també a l'interior. Pasta vermellova. Desgreixant de quars i altres elements de fins a 3 mm (Làm. XXXIII).

U.E. 850

- 850.1: Fragment de vora de forma oberta (tipus gibrell). Ceràmica comuna. Pasta gris plom. Desgreixant de quars. Decoració exterior d'una línia horitzontal contínua incisa (Làm. XXXIV).

U.E. 853

- 853.1: Fragment de vora de gibrell d'ala de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior. Pasta marronosa. Desgreixant divers (Làm. XXXIV).

- 853.2: Fragment de vora de gibrell de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior. Pasta vinosa. Desgreixant de punts blancs i altres (Làm. XXXIV).

- 853.3: Perfil sencer de gibrell de ceràmica amb vidrat verd a l'interior. Pasta vinosa. Desgreixant divers (Làm. XXXIV).

- 853.4: Fragment de vora de gibrell de ceràmica amb vidrat verd a l'interior i l'exterior. Pasta marronosa. Desgreixant de xamota, punts blancs i altres. Parets gruixudes (1,3 cm). Presenta vacuoles. Restaurada (R-3299) (Làm. XXXV)

- 853.5: Perfil de fruiter de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior i exterior. Pasta gris fosc. Desgreixant de quars i altres (Làm. XXXV).

- 853.6: Fragment de vora i nansa d'olla de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Pasta marronosa i desgreixant de quars i altres (Làm. XXXV).

- 853.7: Fragment de vora i panxa d'escorredora. Ceràmica amb vidrat verdós a l'interior i l'exterior. Pasta vermellosa amb trams grisosos. Desgreixant inapreciable. La vora presenta una decoració de digitacions (Làm. XXXVI).
- 853.8: Vora d'olla amb quatre nanses de ceràmica amb vidrat verd a l'interior i l'exterior. Pasta marronosa. Desgreixant divers (Làm. XXXVI) .
- 853.9: Forma completa de tupinet de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior i l'exterior. Pasta ataronjada. Desgreixant de quars i mica (Làm. XXXVIII).
- 853.10: Forma completa d'olla de fireta de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior i l'exterior (Làm. XXXVIII).
- 853.11: Fragment de carena i nansa de forma indeterminada de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XXXVIII).
- 853.12: Fragment de vora i nansa d'olla de ceràmica comuna. Pasta marronosa amb les superfícies gris fosc. Presenta marques de torn a l'interior. Desgreixant de quars i mica (Làm. XXXVI).
- 853.13: Perfil sencer d'escudella d'orelletes de fons còncav de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració de reflexes metàl·lics a l'interior i l'exterior. Pasta groc-blanquinosa. Desgreixant inapreciable tot i que es documenten fins a dos grans de bon tamany (Làm. XXXIX).
- 853.14: Perfil sencer d'escudella d'orelletes de fons còncav de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i l'exterior i decoració de reflexes metàl·lics del tipus pinzell-pinta a l'interior i línies concèntriques a l'exterior. Pasta rosada al centre i més blanquinosa a les superfícies. Desgreixant inapreciable. Restaurat (R-3298) (Làm. XXXVII)
- 853.15: Perfil sencer de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració de reflexes metàl·lics a l'exterior. Pasta groc-blanquinosa. Desgreixant inapreciable tot i que es documenten fins a dos grans de bon tamany (Làm. XXXIX).
- 853.16: Perfil sencer de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració de reflexes metàl·lics a l'exterior. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XXXIX)
- 853.17: Perfil sencer de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració de reflexes metàl·lics a l'interior. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XXXIX)
- 853.18: Perfil sencer de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració de reflexes metàl·lics a l'interior i l'exterior. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable. Restaurat (R-3296) (Làm. XL).
- 853.19: Perfil sencer d'escudella gresala de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i exterior i decoració en blau a l'interior. Pasta beix. Desgreixant inapreciable tot i que esporàdicament apareixen fragments de xamota i punts blancs. Restaurada (R-3300). (Làm. XLI)

U.E. 868

- 868.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta negrosa i desgreixant de quars (Làm. XLII).

- 868.2: Fragment de vora de forma oberta (tipus gibrell). Pasta marronosa, amb pàtina marró fosc a l'exterior. Desgreixant abundant de quars i mica, amb alguns grans de bon tamany (3-4 mm) (Làm. XLII).

- 868.3: Fragment de vora de forma oberta. Pasta marronosa, amb pàtina negra a l'exterior. Desgreixant abundant de quars i mica (Làm. XLII).

U.E. 877

- 877.1: Fragment de vora d'olleta o cassola. Ceràmica amb vidrat marronós a l'interior. Pasta color torrat amb la superfície exterior negra. Desgreixant de quars amb alguns grans de bon tamany (2-3 mm), mica i altres (Làm. XLII).

U.E. 884

- 884.1: Fragment de vora de gibrell de ceràmica amb vidrat verd a l'interior. Pasta gris plom amb la superfície exterior marronosa. Desgreixant de quars i altres inapreciables (Làm. XLII).

U.E. 890

- 890.1: Perfil sencer de plat-tapadora de ceràmica amb vidrat verd a l'interior. Pasta vermellosa. Desgreixant de puntets blancs de molt petit tamany. Restaurada (R-3292) (Làm. XLIII).

- 890.2: Perfil sencer de plat de ceràmica amb vidrat marronós a l'interior. Pasta marronosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. XLIII).

- 890.3: Fragment de vora de gibrell. Ceràmica amb vidrat marró a l'interior. Pasta vinosa. Desgreixant inapreciable (Làm. XLIV).

- 890.4: Fragment de paret i fons complet de gerreta/ampolla de ceràmica amb vidrat blanc intern i extern i decoració de reflexes a l'exterior. Pasta groguenca. Desgreixant inapreciable. Restaurada (R-3295) (Làm. XLIII).

U.E. 905

- 905.1: Fragment de vora amb arrencament de nansa d'olla. Ceràmica amb vidrat marronós a l'interior i a la part alta de l'exterior de la peça. Pasta marronosa. Desgreixant de punts blancs i altres (Làm. XLIV).

- 905.2: Perfil sencer d'escudella d'orelletes. Ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i l'exterior. Pasta blanquinosa. Desgreixant inapreciable. Presenta petites vacuoles (Làm. XLIV).

U.E. 927

- 927.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta grisosa, amb desgreixant lític molt abundant i de gran tamany (fins 2-3 mm) (Làm. XLV).

- 927.2: Fragment de peu anular de ceràmica amb vidrat verd fosc a l'interior i verd clar a l'exterior. Presenta decoració estampillada a l'interior (Làm. XLIV).

U.E. 928

- 928.1: Fragment de peça de funcionalitat desconeguda de ceràmica comuna bastant grollera i probablement feta a ma. Pasta negra amb la superfície marronosa. Desgreixant molt abundant de quars (Làm. XLV).

- 928.2: Fragment de vora de plat amb decoració en verd i manganès sota coberta melada. Pasta ataronjada amb superfícies beix. Desgreixant de quars, xamota i altres (Làm. XLV).

U.E. 934

- 934.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta ataronjada. Desgreixant de quars i altres (Làm. XLVI).

U.E. 936

- 936.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta negra. Desgreixant molt abundant de quars i mica daurada (Làm. XLVI).

U.E. 942

- 942.1: Fragment de vora d'àmfora oriental. Pasta rosada, amb les superfícies beix. Desgreixant de quars, mica i altres (Làm. XLVI).

- 942.2: Fragment de vora i nansa d'àmfora oriental. Pasta rosada, amb les superfícies beix. Desgreixant de quars, mica i altres (Làm. XLVII).

U.E. 943

- 943.1: Fragment de vora i nansa de gerra. Ceràmica comuna. Pasta marronosa. Desgreixant de quars i altres (Làm. XLVII).

- 943.2: Fragment de vora d'olla. Ceràmica comuna. Pasta negra força grollera. Desgreixant de quars (Làm. XLVIII).

U.E. 945

- 945.1: Fragment de vora d'àmfora tarraconesa (forma Pascual-1), amb estampilla. Pasta beix. Desgreixant de xamota, punts blancs i negres (Làm. XLVIII).

U.E. 971

- 971.1: Fragment de vora de forma oberta (tipus cassola). Ceràmica amb vidrat marronós a l'interior. Pasta ataronjada. Desgreixant de quars i altres (Làm. XLVIII).

U.E. 977

- 977.1: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta gris al nucli i marronosa a les superfícies. Pàtina negra a la banda exterior del llavi. Desgreixant de quars (Làm. XLIX).
- 977.2: Fragment de vora de forma oberta de ceràmica comuna. Pasta negra. Desgreixant de quars (Làm. XLIX).
- 977.3: Fragment de vora de cànter de ceràmica comuna. Pasta vermella al nucli i beix a les superfícies. Desgreixant de xamota i punts blancs (Làm. L).
- 977.4: Fragment de vora d'escudella de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Desgreixant abundant de xamota i altres (Làm. XLIX).
- 977.5: Fragment de vora de gibrell petit de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Desgreixant de xamota i altres (Làm. XLIX).
- 977.6: Fragment de vora de gibrell de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Desgreixant de xamota i altres (Làm. L).
- 977.7: Perfil sencer de peça indeterminada de ceràmica amb vidrat verd a l'interior. Desgreixant molt abundant de quars (Làm. L).
- 977.8: Fragment de vora de pot / olla de llavi pla de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Desgreixant de xamota i altres (Làm. LIII).
- 977.9: Fragment de vora de cossi de ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Pasta grisosa al nucli i marronosa a les superfícies. Desgreixant divers (Làm. XLIX).
- 977.10: Fragment de vora d'olla de ceràmica amb vidrat verd fosc a l'interior. Pasta marronosa i desgreixant de quars (Làm. XLIX).
- 977.11: Fragment de vora de saler de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior. Pasta torrada. Desgreixant de xamota i altres (Làm. L).
- 977.12: Fragment de vora de forma oberta de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior. Pasta marronosa. Desgreixant inapreciable (Làm. LI).
- 977.13: Fragment de vora de plat petit de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en verd i manganès a l'interior. Pasta vinosa al nucli amb pàtina beix. Desgreixant de xamota, quars i altres (Làm. LII).
- 977.14: Fragment de vora de plat tallador de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en verd i manganès a l'interior. Pasta beix. Desgreixant de xamota i altres (Làm. LI).
- 977.15: Fragment de vora de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en manganès a l'interior. Pasta beix. Desgreixant divers (Làm. LII).
- 977.16: Fragment de vora de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en manganès a l'interior. Pasta beix. Desgreixant de xamota i altres (Làm. LI).
- 977.17: Fragment de vora de forma tancada (tipus ampolla o setrill) de ceràmica amb vidrat blanc a l'exterior i en la part superior de l'interior i decoració en verd i manganès a l'exterior. Pasta vinosa amb les superfícies beix. Desgreixant divers (Làm. LIII).

U.E. 979

- 979.1: Fragment de vora de tapadora de nansa de cinta. Ceràmica comuna. Pasta marronosa amb pàtina centrada a l'exterior. Desgreixant de quars i mica. Presenta algunes vacuoles (Làm. LIV).

- 979.2: Fragment de vora d'olla de ceràmica comuna. Pasta marronosa i pàtina cendrosa a la superfície. Desgreixant de quars i mica (Làm. LIV).

- 979.3: Fragment de vora de forma oberta de ceràmica comuna. Pasta marronosa i pàtina cendrosa a l'exterior. Presenta arrencament de nansa. Desgreixant de quars i mica (Làm. LIV).

- 979.4: Fragment de vora d'escudelleta de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i parets molt fines. Pasta vermellova. Desgreixant inapreciable tot i que es distingeixen alguns punts vermells que podrien correspondre a xamota. En la banda exterior presenta gotes de vidrat verd (Làm. LIII).

- 979.5: Fragment de vora i paret de pot de ceràmica amb vidrat blanc a l'exterior i verd a l'interior. Decoració en verd i manganès a l'exterior. Pasta clara i desgreixant de xamota. Restaurada (R-3294) (Làm. LIV).

- 979.6: Fragment de vora de plat de ceràmica amb vidrat blanc a l'interior i decoració en verd i manganès. Pasta rosada i desgreixant de xamota i altres (Làm. LV).

- 979.7: Fragment de vora de plat de ceràmica amb vidrat blanc extern i decoració en verd i manganès. Pasta vermellova. Desgreixants diversos de mica, xamota, punts blancs i altres. Presenta petites vacuoles (Làm. LV)

U.E. 987

- 987.1: Fragment de vora de gibrell. Ceràmica amb vidrat verdós a l'interior. Pasta rosada. Desgreixant inapreciable (Làm. LV).

U.E. 992

- 992.1: Fragment de nansa de gerra. Ceràmica comuna. Pasta grisa al nucli i marronosa a les superfícies. Desgreixant de quars i mica. Presenta decoració de punts incisos en la superfície de la nansa (Làm. LV).

REPERTORI DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

U.E.: 1

Sector: Rasa 2

Definició: Estrat format per terres de color marró clar, força soltes i barrejades amb morter de calç i runa.

Relacions físiques:

Interpretació: Terra remenada en l'obertura de la rasa-2 i caiguda a l'interior de la rasa

Cronologia / Fase: Agost 1998

U.E.: 2

Sector: Rasa 2

Definició: Retall de forma quadrangular d'uns 90 cm d'amplada que queda parcialment fora de la rasa i les parets del qual estan protegides per un muret format per blocs de pedra lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Se li adossa: 10, 11

S'adossa a: 4

Cobert per: 15

Tallat per: 8, 10

Reblert per: 3

Interpretació: Antic pou

Cronologia / Fase: Anterior a Segle XV

U.E.: 3

Sector: Rasa 2

Definició: Estrat format per terres amb sorres, cendres i algun carbonet que rebleix el pou u.e. 2

Relacions físiques:

Se li adossa: 11

Cobert per: 15

Tallat per: 8

Rebleix: 2

Interpretació: Estrat de rebliment del pou u.e. 2

Cronologia / Fase: Primera meitat segle XV.

U.E.: 4

Sector: Rasa 2

Definició: Mur d'uns 50 cm d'amplada format per carreus ben escairats a totes dues bandes, lligats amb abundant argamassa de calç de color ataronjat.

Relacions físiques:

Se li adossa: 2, 3, 5, 6

Cobert per: 15

Interpretació: Mur de tancament posterior d'algunes dependències del palau

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 5

Sector: Rasa-2

Definició: Mur de 50 cm. d'amplada format per carreus treballats a totes dues cares i rebliment interior a base de morterada i de pedres lligades amb abundant argamassa de calç de color rosa-ataronjat.

Relacions físiques:

S'adossa a: 4

S'hi adossa: 7

Cobert per: 16

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Anterior a Segles XV-XVI

U.E.: 6

Sector: Rasa-2

Definició: Mur d'amplada indeterminada format a base de carreus ben treballats de formes diverses, disposats seguint filades regulars, lligats amb argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

S'adossa a: 4

Reomple a: 8

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada construït amb anterioritat a l'actual paret mitgera de separació amb el núm. 25 del carrer Montcada

Cronologia / Fase:

U.E.: 7

Sector: Rasa-2

Definició: Nivell de sorres

Relacions físiques:

Cobert per: 15, 16

Tallat per: 10, 14

Adossat a: 5

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segles XV-XVI

U.E.: 8

Sector: Rasa-2

Definició: Rasa d'uns 60 cm. d'amplada.

Relacions físiques:

Talla a: 2, 3.

Cobert per: 15

Reomplert per: 11.

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur 6

Cronologia / Fase: Posterior a la segona meitat segle XV

U.E.: 9

Sector: Rasa-2

Definició: Nivell de graves, terres, molta pedra i material constructiu.

Relacions físiques:

Reomple a 10

Cobert per: 15

Interpretació: Estrat de rebliment i amortització del pou u.e. 10

Cronologia / Fase: Posterior a Segles XV-XVI

U.E.: 10

Sector: Rasa-2

Definició: Estructura circular d'uns 80 cm d'amplada interior i constituïda per un mur de 35 cm d'amplada fet a base de pedres mitjanes lligades amb morter de calç

Relacions físiques:

Reomplert per: 9

Cobert per: 15

Talla: 7

Adossat a: 2

Interpretació: Pou

Cronologia / Fase: Posterior a Segles XV-XVI

U.E.: 11

Sector: Rasa-2

Definició: Nivell format per terres marronoses mitjanament compactes

Relacions físiques:

Reomple a: 8

Cobert per: 15

Adossat a: 3, 6

Interpretació: Rebliment de la rasa de fonamentació del mur u.e. 6

Cronologia / Fase: Posterior a la primera meitat del segle XV

U.E.: 12

Sector: Rasa-1

Definició: Nivell de terres i runa, amb restes constructives que apareixia en l'interior de la rasa en el moment d'iniciar-se la intervenció arqueològica.

Relacions físiques:

Interpretació: Terres caigudes en el moment d'obertura de la rasa en les que es documenten materials de cronologies diverses procedents de la remoció de terres generada en el transcurs de l'obertura de la rasa.

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 13

Anul·lada

U.E.: 14

Sector: Rasa-2

Definició: Està formada per pilars de formigó i parets laterals de maó

Relacions físiques:

Talla: 7

Tallat per: 17

Interpretació: Fonamentació d'una antiga nau paral·lela a la línia de façana.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 15

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres de color gris fosc bastant soltes i sense contaminació de restes constructives.

Relacions físiques:

Cobreix a: 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 19

Tallat per: 14

Interpretació: Nivell de colmatació de la zona amb posterioritat a l'arrasament de les estructures de la fase baix medieval.

Cronologia / Fase: Posterior a 1650

U.E.: 16

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres marronoses bastant fines i amb inclusions de restes constructives de petita grandària.

Relacions físiques:

Cobreix: 5, 7

Tallat per: 14

Interpretació: Nivell de colmatació de la zona amb posterioritat a l'arrasament de les estructures de la fase baix medieval.

Cronologia / Fase:

U.E.: 17

Sector: Rasa-2

Definició: Retall de 6 x 5,5 m aproximadament.

Relacions físiques:

Talla a: 14

Interpretació: Pou per la grua de l'obra.

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 18

Sector: Rasa-2

Definició: Mur d'uns 80 cm d'amplada, construït a base d'encofrat perdut i format per morterada de pedres i calç blanca.

Relacions físiques:

Cobert per: 27

Talla: 28

S'hi adossa: 19

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada associat segurament a algun tipus d'estructura adossada a la façana posterior del Palau Finestres

Cronologia / Fase:

U.E.: 19

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per argamassa de calç de color marró ataronjat.

Relacions físiques:

Cobert per: 15.

Cobreix: 18, 24.

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 20

Sector: Rasa-3

Definició: Mur d'uns 42 cm d'amplada amb la cara interna formada a base de blocs de pedra ben escairats i l'exterior més barroer. Lligats amb abundant argamassa de calç marró – ataronjada.

Relacions físiques:

Se li adossa: 22, 23.

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase:

U.E.: 21

Sector: Rasa-3

Definició: Alineació de blocs de pedra amb una sola cara vista format a base de blocs mitjans ben escairats i lligats amb argamassa de calç.

Relacions físiques:

Se li adossa: 22

Interpretació: Estructura de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase:

U.E.: 22

Sector: Rasa-3.

Definició: Nivell de terres de color marró clar.

Relacions físiques:

S'adossa a: 20, 21.

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 23

Sector: Rasa-3

Definició: Nivell de terres marronoses fosques.

Relacions físiques:

S'adossa a: 20.

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 24

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc amb restes de calç i gravetes.

Relacions físiques:

Cobert per: 19.

Cobreix: 26.

Tallat per: 18

Interpretació: Estrat que amortitza el mur 26

Cronologia / Fase:

U.E.: 25

Sector: Rasa-3

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca..

Relacions físiques:

S'adossa a: 21

Interpretació: Possibles restes de paviment associat al funcionament de l'estructura u.e. 21.

Cronologia / Fase:

U.E.: 26

Sector: Rasa-2

Definició: Restes d'una estructura, d'un metre d'amplada, construïda a base de morterada i pedres i argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Cobert per: 24

Interpretació: Antic mur amortitzat per la u.e. 24

Cronologia / Fase:

U.E.: 27

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres de color marró grisós clar amb inclusions de restes constructives (fragments de petit tamany).

Relacions físiques:

S'adossa a: 30

Cobreix a: 18, 28

S'hi adossa: 15, 19, 29

Interpretació: Nivell d'amortització del mur u.e. 18

Cronologia / Fase:

U.E.: 28

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres de color marró vermellós bastant netes de restes constructives.

Relacions físiques:

Cobert per: 27.

Tallat per: 18, 30.

Interpretació: Nivell de rebliment anterior al moment de construcció dels murs u.e. 18 i u.e. 32.

Cronologia / Fase:

U.E.: 29

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres i molta runa esmicolada.

Relacions físiques:

S'adossa a 27, 33.

Cobreix: 32

Interpretació: restes corresponents a la destrucció de la part alta del mur U.E. 32.

Cronologia / Fase:

U.E.: 30

Sector: Rasa-4

Definició: Nivell de terres de color marró fosc, bastant soltes i amb restes constructives (fragments d'argamassa de calç i pedra, etc. Rebleix tot l'àmbit de la rasa.

Relacions físiques:

Adossat a: 88, 89

Igual a: 963

Interpretació: Nivell de rebliment de l'habitació.

Cronologia / Fase: Segona meitat del segle XVII

U.E.: 31

Sector: Rasa-1.

Definició: Alineació de quatre gerres enterrades fetes amb ceràmica. Amplada de boca: 60 cm. Amplada centre: 120 cm. Cota boca: 3,96 m snm.

Relacions físiques:

Interpretació: Gerres associades a algun tipus d'activitat productiva que es degué desenvolupar en la zona de la Casa Mauri en època moderna

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 32

Sector: Rasa-2

Definició: Restes d'un mur d'uns 80 cm d'amplada construït a base de morterada de pedres i argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Cobert per: 29.

Talla: 28, 33.

Interpretació: Mur associat a algun tipus d'estructura adossada a la façana posterior del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segle XV-XVI o posterior

U.E.: 33

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format a base de terres de color marró-gris fosc amb algun carbonet i sense restes constructives.

Relacions físiques:

Tallat per: 32, 34. 36

S'hi adossa: 29

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segles XV-XVI

U.E.: 34

Sector: Rasa-2

Definició: Retall rectangular de 170 cm. de llargada i amplada desconeguda.

Relacions físiques:

Talla: 33

reomplert per: 35

Interpretació: Retall de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Segles XV-XVI o posterior

U.E.: 35

Sector: Rasa-2.

Definició: Nivell de runa: teules, maons i pedres barrejat amb calç esmicolada

Relacions físiques:

Reomple: 34.

Interpretació: Rebliment de la rasa u.e. 34

Cronologia / Fase: Posterior a u.e. 34

U.E.: 36

Sector: Rasa-2

Definició: Mur de 120 cm. d'amplada construït a base de morterada de calç blanca i pedres.

Relacions físiques:

Se li adossa: 37.

Talla: 33, 38

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada tot i que per les seves dimensions sembla que ha de correspondre a alguna estructura d'una certa importància. No és segur que hi arribi el mur u.e. 4 i es troba ben alineat amb les estructures documentades a la cala 5.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 37

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres de color marró clar bastant soltes i amb inclusions de petits granets de calç i altres.

Relacions físiques:

S'adossa a: 36, 39

Cobreix: 38.

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segles XV-XVI

U.E.: 38

Sector: Rasa-2

Definició: Estrat format per terres de color marró amb abundants inclusions de carbonets i molts ossos.

Relacions físiques:

S'adossa a: 39.

Cobert per: 37.

Tallat per: 36.

Interpretació: Estrat de rebliment previ a la construcció dels murs 32 i 36

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 39

Sector: Rasa-2

Definició: Mur d'uns 55 cm d'amplada construït a base de blocs mitjans-petits de pedres lligats amb argamassa de color marró ataronjada. En el tram documentat per la rasa sembla que apareix amb la cara vista.

Relacions físiques:

Se li adossa: 37, 38.

Talla: 40

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada.

Cronologia / Fase: Posterior al segle XVI

U.E.: 40

Sector: Rasa-2

Definició: Nivell format per terres sorrenques vermelloses amb molta runa.

Relacions físiques:

Cobreix: 41

Tallat per: 39

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XVI o posterior

U.E.: 41

Sector: Rasa-2

Definició: Nivell de terres sorrenques vermelloses sense runa.

Relacions físiques:

Cobert per: 40.

Tallat per: 39

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Anterior a u.e. 40

U.E.: 42

Sector: Rasa-2

Definició: Nivell format per terres i runa.

Relacions físiques:

Cobreix: 43, 44.

Interpretació: Estrat de rebliment i anivellament de l'antic pati posterior de la Casa Mauri per tal de construir-hi la fàbrica de dolços.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 43

Sector: Rasa-2

Definició: Mur d'uns 75 cm. 'amplada format a base de morterada d'argamassa de calç i pedres.

Relacions físiques:

Cobert per: 42

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada relacionable amb el que devia ser el pati posterior de la Casa Mauri

Cronologia / Fase:

U.E.: 44

Sector: Rasa-2

Definició: Tub de formigó de 40 cm. de diàmetre.

Relacions físiques:

Cobert per: 42

Interpretació: Claveguera de desguàs associada a les darreres fases de funcionament de la Casa Mauri

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 45

Sector: Rasa-5

Definició: Mur d'amplada indeterminada fet a base de tapia

Relacions físiques:

Rebleix: 891

Recolza en: 51

Interpretació: Tapijal que rebleix l'arc cec de mig punt que es troba en la paret mitgera entre el Palau Finestres i l'edifici que ocupa el núm. 25 del carrer Montcada..

Cronologia / Fase:

U.E.: 46

Sector: Rasa-5

Definició: Mur de 57 cm, d'amplada format per carreus de pedra lligats amb morter. Té 2 filades de potència (30 cm). Té una superfície de destrucció que va descendent en direcció al C/ Montcada.

Relacions físiques:

Se li adossa: 59

Cobert per: 47, 895

Hi recolza: 893

Cobreix: 40, 807, 830.

Interpretació: Estrep que lliga per la part baixa l'arc u.e. 55

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 47

Sector: Rasa-5

Definició: Estrat format per terres de color gris fosc.

Relacions físiques:

Cobreix: 46.

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 48

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres argiloses sota 46 i que s'adossen a l'arcada.

Relacions físiques:

Cobert per: 46.

Interpretació: Nivell de terres anterior a la col·locació del mur u.e. 46

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 49

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell d'uns 5 cm de gruix format per formigó lliscat superficialment.

Relacions físiques:

S'adossa a : 51, 52, 607.

Cobreix: 50

Igual a: 101, 601, 951

Interpretació: Paviment de la planta baixa del Palau Finestres corresponent a la darrera fase de funcionament de l'edifici.

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 50

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de quitrà d'uns 3 cm de gruix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 51, 52, 607.

Cobert per: 49.

Igual a: 102, 301, 602, 952,

Interpretació: Pavimentació que apareix a la totalitat de la planta baixa del Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Primera meitat segle XX

U.E.: 51

Sector: Rasa-5

Definició: Mur format per blocs mitjans de pedra lligats amb morter de calç i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

S'hi adossa: 45, 49, 50, 53, 54, 56, 57, 59, 60, 64, 65, 66, 67, 68

Solidari amb: 69, 891

Igual a: 627

Interpretació: Paret mitgera entre el Palau Finestres i la Casa Mauri

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 52

Sector: Rasa-5

Definició: Arcada de mig punt construïda a base de carreus de pedra.

Relacions físiques:

Solidari de: 95

S'hi adossa: 49, 50, 53, 54, 56, 57, 59, 60, 64, 65, 66, 67, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114

Interpretació: Arcada que separava la nau lateral del Palau Finestres de les habitacions situades a la banda posterior.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 53

Sector: Rasa-5

Definició: Paviment de rajoles de 25x25 cm. Funciona amb 632.

Relacions físiques:

S'adossa a: 51, 52, 55, 80, 607, 632, 816.

Cobreix: 54, 70

Igual a: 603

Interpretació: Paviment de rajoles que pavimentava la major part de la planta baixa del Palau Finestres. Suposa el final d'una fase en la que es van unificar totes les habitacions de la planta baixa a una mateixa cota de circulació que és la que ve determinada per aquest paviment.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 54

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

S'adossa a: 51, 607.

Cobreix: 56.

Interpretació: Preparació del paviment de rajoles u.e. 53.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 55

Sector: Rasa-5

Definició: Arcada de mig punt feta amb carreus de pedra ben escairats i lligats amb morter de calç blanca.

Relacions físiques:

Hi recolza: 893

Solidari de: 46, 76

S'hi adossa: 49, 50, 53, 54, 56, 57, 59, 802, 803, 806, 812, 813, 817

Interpretació: Arcada associada a la distribució de l'espai a la part posterior del Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 56

Sector: Rasa-5

Definició: Estrat format per terres i restes constructives (maons, pedres, teules, restes d'argamassa de calç)

Relacions físiques:

S'adossa a: 51, 55

Cobert per: 54.

Cobreix: 57.

Interpretació: Estrat de rebliment i anivellament de tota la zona previ a la col·locació del paviment de rajoles u.e. 53

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XIX

U.E.: 57

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres de color gris fosc.

Relacions físiques:

Cobert per: 56, 91.

Cobreix: 58.

Tallat per: 91.

Interpretació:

Cronologia / Fase:

U.E.: 58

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres de color marró clar.

Relacions físiques:

Cobert per: 57.

Cobreix: 59, 802, 812, 893, 894,

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 59

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell format per llambordes irregulars de forma quadrada o rectangular i lligades amb argamassa de calç rosa-ataronjada.

Relacions físiques:

S'adossa a: 46, 51, 61, 894

Cobert per: 57, 58, 803.

Cobreix: 60.

Interpretació: Nivell de Paviment

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 60

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell d'argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

Cobert per: 59

Adossat a: 46

Cobreix: 64

Igual a: 807

Interpretació: Nivell que serveix de preparació i d'unió per les pedres del paviment U.E. 59.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 61

Sector: Rasa-5

Definició: Restes d'un mur format a base de blocs de pedra de tamany mitjà-petit lligats amb argamassa de calç. Només la cara externa. L'argamassa és de color rosa ataronjat.

Relacions físiques:

Se li adossa: 59.

S'adossa a: 51

Recolza en: 67.

Cobert per: 62

Interpretació: Restes d'un mur associat probablement a l'organització de l'espai a la planta baixa del palau als inicis de l'època moderna.

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 62

Sector: Rasa-5

Definició: Estrat de terres marronoses situades per sobre i sobretot darrera de 61.

Relacions físiques:

Cobreix: 61

Adossat a: 51, 607

Interpretació: Nivell de terres situat entre els murs 61 i 607

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 63

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres amb restes d'argamassa i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 60.

Interpretació: Nivell de rebliment de funcionalitat indeterminada.

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 64

Sector: Rasa-5

Definició: Taca de cendres d'amplada indeterminada donat que continua més enllà del límit de la rasa.

Relacions físiques:

Cobert per 60

Cobreix a: 65

S'adossa a: 51

Interpretació: Sòl d'utilització de la zona

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 65

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell d'argamassa de calç groguenca similar a la que forma part del mur 61 i que genera un anivellament del terreny.

Relacions físiques:

S'adossa a: 51, 61

Cobert per 64, 60

Cobreix: 66

Interpretació: Possible nivell de paviment de la zona contemporani del moment de funcionament del mur 61

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 66

Sector: Rasa-5

Definició: Estrat format per terres griseses amb inclusions d'argamassa de calç que donen a l'estrat una consistència bastant solta.

Relacions físiques:

Cobert per 65

S'adossa a: 51

Cobreix: 67

Interpretació: Sòl d'utilització de l'habitació

Cronologia / Fase: Segle XVI

U.E.: 67

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres marronoses amb molta argamassa de calç ataronjada. Superfície compacta i irregular.

Relacions físiques:

Cobert per: 66

Adossat a: 51

Cobreix: 68

Igual a: 74

Interpretació: Nivell de paviment sobre el que es generarà el sòl d'utilització u.e. 66.

Paviment original de la zona en el primer moment de funcionament del Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 68

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres sorrenques molt fines i soltes de color marró negrós.

Relacions físiques:

Cobert per: 67

Adossat a: 51

Cobreix: 69

Igual a: 75

Interpretació: Estrat de rebliment i anivellament del solar del Palau Finestres previ a la col·locació del paviment u.e. 68

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 69

Sector: Rasa-5

Definició: Mur d'uns 15 cm d'amplada segons les zones i està construït a base de blocs mitjans de pedra, alguns ben escairats i lligats amb argamassa de calç ataronjada.

Relacions físiques:

Cobert per 68

Hi recolza: 51

Interpretació: Banqueta de fonamentació de 51.

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 70

Sector: Rasa-5

Definició: Rebliment format a base de carreuons de pedra amb una cara treballada, algunes amb restes de pintura de calç blanca a la superfície polida posats de costat i barrejat amb sorra. **Relacions físiques:**

S'adossa a: 631, 632.

Cobert per: 70.

Cobreix: 71

Interpretació: Abocament de terres i runa per tal de aixecar el nivell de circulació en l'habitació 1 fins assolir la cota del nou marxapeu (u.e. 632) de la porta que comunicava amb l'habitació 3. Nivell previ a la col·locació del paviment de rajoles u.e. 53

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 71

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres marronoses clares amb superfície negrosa. Bastant soltes amb inclusions de sorretes, argamassa de calç i alguna pedreta.

Relacions físiques:

Cobert per: 56, 70.

Cobreix: 631, 72.

Hi recolza: 632

Interpretació: Possible sòl d'utilització de l'habitació-1 anterior a la col·locació del marxapeu u.e. 632 i del recreixement del nivell de circulació que va comportar.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 72

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terra, runes i pedres. Rebliment darrera de 631.

Relacions físiques:

S'adossa a: 631

Cobert per 71

Cobreix: 75, 634

Interpretació: Abocament de terres i runa per tal d'aixecar el nivell de circulació a l'habitació 1. Està clarament en relació amb el muret 631 que fa de contenció de les terres d'aquest rebliment cap a la banda de l'habitació 3.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 73

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres marronoses fosques bastant compactes en superfície que apareix fonamentalment en la banda posterior del mur u.e. 61.

Relacions físiques:

S'adossa a: 607

Cobert per: 62

Cobreix: 74

Tallat per: 61

Interpretació: Possibles restes d'un sòl d'utilització anterior a la construcció del mur u.e. 61 i generat sobre el nivell de paviment u.e. 74

Cronologia / Fase:

U.E.: 74

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca d'uns 3 cm de gruix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 607

Cobert per: 73

Cobreix: 75

Tallat per: 61

Igual a: 67

Interpretació: Nivell de paviment original del Palau

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 75

Sector: Rasa-5

Definició: Estrat format per terres sorrenques de color marró fosc.

Relacions físiques:

Cobert per: 72, 74.

Tallat per: 61, 633

Igual a: 68

Cobreix: 77

Interpretació: Estrat de rebliment i anivellament del solar del Palau Finestres previ a la col·locació del paviment u.e. 74

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 76

Sector: Rasa-5

Definició: Mur fet amb blocs de pedra lleugerament retocats, lligats amb argamassa de calç blanca i sorra i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Solidari amb 55, 79, 95, 607

S'hi adossa: 49, 50, 53, 54, 56, 57, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 802, 803, 806, 807, 809, 812, 813, 817, 819, 820

Interpretació: Mur de tancament de l'habitació 1.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 77

Sector: Rasa-5

Definició: Mur format per blocs de pedra de mida mitjana sense treballar i lligats amb morter de calç blanca i sorra

Relacions físiques:

Hi recolza: 607

Cobert per: 75

Interpretació: Banqueta de fonamentació de 607.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 78

Sector: Hab-2

Definició: Porta adovellada coberta amb un arc de mig punt: 175 cm d'amplada per 252 cm d'alçària fins al marxapeu U.E. 91. Per la banda de l'hab-4 té coberta d'arc rebaixat. Presenta encintat sobre les juntes

Relacions físiques:

Se li adossa: 91, 49, 50, 53, 54, 56, 57, 97, 800, 812

S'adossa a: 92

Talla: 79

Solidari de: 814

Interpretació: Porta de comunicació entre les habitacions 2 i 4

Cronologia / Fase:

U.E.: 79

Sector: Hab-2

Definició: Mur format a base de blocs de pedra de forma rectangular i igualats amb la cara externa sense polir i només mig desvastada. . Tamany entre 20x20 i 20x35cm aprox., i Els blocs estan disposats en filades irregulars i lligats amb argamassa de calç rosada-ataronjada

Relacions físiques:

Solidari amb 92, 93

Se li adossa : 49, 50, 53, 56, 57, 854, 855, 866, 867, 857, 871, 877, 878, 879, 880, 881, 882

Tallat per: 78

Igual a: 607

Cobert per: 853

Talla: 868, 883

Interpretació: Mur de tancament de les habitacions 1, 2 i 7 que podria representar la primera de les línies de la façana posterior del Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 80

Sector: Hab-2

Definició: Arcada de mig punt feta amb carreus quadrats o rectangulars de 57 cm d'amplada. Presenta encintat. La cara vista de l'arc s'acaba a 340 cm.

Relacions físiques:

Solidari amb 93

S'hi adossa: 49, 50, 53, 54, 816, 818, 853

Interpretació: Arcada que delimita els espais de l'habitació 2 i l'habitació 7.

Cronologia / Fase:

U.E.: 81

Sector: Hab-2

Definició: Arcada de mig punt feta amb carreus quadrats o rectangulars de 57 cm. d'amplada. Presenta encintat sobre les juntes.

Relacions físiques:

Solidari amb: 94

S'hi adossa: 49, 50, 53, 54, 57, 804, 857, 858, 859, 860, 862

Interpretació: Arcada que comunica el pati del Palau amb les dependències posteriors a nivell de la planta baixa.

Cronologia / Fase:

U.E.: 82

Sector: Hab 1/2

Definició: Mur de 57 cm. d'amplada format a base de blocs de pedra de forma rectangular i igualats amb la cara externa sense polir i només mig desvastada. Tamany entre 20x20 i 20x35cm aprox., i Els blocs estan disposats en filades irregulars i lligats amb argamassa de calç rosada-ataronjada

Relacions físiques:

Solidari amb 52.

Se li adossa: 94, 95

Igual a: 712

Interpretació: Mur de tancament del pati del Palau.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 83

Sector: Hab-3

Definició: Arc de 275 cm d'amplada format a base de carreus de pedra. Presenta encintat sobre les juntes.

Relacions físiques:

Solidari amb 93

S'adossa a: 79, 84

Interpretació: Arcada associada la distribució de l'espai en la planta baixa del Palau Finestres.

Cronologia / Fase:

U.E.: 84

Sector: Hab- 4/6

Definició: Mur de 57 cm d'amplada format a base de blocs de pedra de forma rectangular i igualats amb la cara externa sense polir i només mig desvastada.

Relacions físiques:

Solidari amb 85

Igual a: 86, 608

S'adossa a: 93

S'hi adossa: 49, 50, 816, 818, 853, 877, 878, 879, 880, 881, 882

Talla: 883

Interpretació: Mur que determinaria una segona línia de tancament de la part posterior del Palau Finestres.

Cronologia / Fase:

U.E.: 85

Sector: Rasa-6

Definició: Porta de 217 cm d'amplada. Està coberta amb arc rebaixat de carreus a la banda de l'habitació-4 i amb arc rebaixat a l'altre costat. La cara exterior és la que correspon a l'habitació-6.

Relacions físiques:

Solidari amb 84

Interpretació: Porta que comunica les habitacions 4 i 6.

Cronologia / Fase:

U.E.: 86

Sector: Rasa-6

Definició: Mur de carreus rectangulars ben escairats, disposats en filades regulars i lligats amb argamassa de calç blanca barrejada amb terra més altres elements que li donen una coloració marronosa. El mur es lliura clarament a la porta 629, però en canvi, per sobre d'aquesta sembla que el mur 608 se li adossi. Això passa amb el mur de carreu i maó mentre que per sota d'aquest hi ha un mur de tapia que podria ser el que correspon a la porta 608, essent de carreu i maó una reparació més tardana.

Relacions físiques:

Solidari amb 84

S'adossa a: 842, 843, 629.

Cobreix: 608

Reomple: 842.

Interpretació:

Cronologia / Fase:

U.E.: 87

Sector:

Definició: Arcada de mig punt de 47 cm d'amplada i formada a base de carreus de pedra molt poc modificats per a actuar com a dovelles

Relacions físiques:

Solidari amb 86

S'adossa a 843.

Reomple: 842

Interpretació: Arcada de separació entre les habitacions 5 i 6

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 88

Sector: Habitació 5

Definició: Mur fet de carreus rectangulars disposats en filades regulars i lligats amb argamassa de calç i sorra.

Relacions físiques:

Solidari amb 842, 90, 89

Se li adossa: 30

S'adossa a: 606

Interpretació: Mur associat a una antiga escala que permetia accedir als pisos superiors de l'edifici.

Cronologia / Fase:

U.E.: 89

Sector: Habitació 5

Definició: Mur format a base de carreus de pedra mig desbastats i lligats amb argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Solidari amb 90

Se li adossa: 30

S'adossa a: 606, 608.

Interpretació: Mur associat a una antiga escala que permetia accedir als pisos superiors de l'edifici.

Cronologia / Fase:

U.E.: 90

Sector: Habitació 5

Definició: Arcada formada a base de carreus adovellats.

Relacions físiques:

Solidari amb 88, 89.

S'adossa a: 606, 608.

Interpretació: Base d'una escala que permetia accedir al primer pis de l'edifici.

Cronologia / Fase:

U.E.: 91

Sector: Rasa-5

Definició: Alineació de dues mènsules de pedra calcària .

Relacions físiques:

Se li adossa: 53, 56

S'adossa: 78

Cobert per: 50

Cobreix: 87 i possiblement 56

Interpretació: Marxapeu més alt de la porta UE 78.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 92

Sector: Hab-2

Definició: Restes d'un brancal de porta amb arc rebaixat.

Relacions físiques:

Solidari amb 79.

Se li adossa: 78, 49, 50, 53, 54, 56, 57, 812, 813, 817.

Interpretació: Antiga porta que probablement comunicava amb el pati posterior del palau abans de la construcció del mur 84.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 93

Sector: Hab-2

Definició: Mur de 57 cm. d'amplada format a base de blocs de pedra de forma rectangular i igualats amb la cara externa sense polir i només mig desvastada. . Tamany entre 20x20 i 20x35cm aprox., i Els blocs estan disposats en filades irregulars i lligats amb argamassa de calç rosada-ataronjada.

Relacions físiques:

Solidari amb 79, 80, 94.

Interpretació: Mur associat amb la distribució de l'espai en la planta baixa de l'edifici del Palau Finestres.

Cronologia / Fase:

U.E.: 94

Sector: Hab-2

Definició: Mur de maons.

Relacions físiques:

S'adossa a: 81, 95

Cobreix: 95

Interpretació: Reparació de la zona de contacte entre el mur 95 i l'arc 81. També és reparació pel brancal de l'arc 81.

Cronologia / Fase:

U.E.: 95

Sector: Hab-1

Definició: Mur de 57 cm. format a base de carreus quadrangulars i rectangulars de pedra mig desvastats i col·locats en filades irregulars. Presenta tres pedres sobresortint a manera de mènsules però sense la pedra repicada.

Relacions físiques:

Solidari amb 52.

S'adossa a: 76, 627.

Interpretació: Mur que separa l'ala SE del palau de la part posterior de l'edifici.

Cronologia / Fase:

U.E.: 96

Sector: Rasa-7

Definició: Nivell format per lloses rectangulars de 16 cm de gruix i entre 15 i 20 d'amplada. Lligades amb argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Se li adossa: 53

S'adossa a: 79

Cobert per: 54

Cobreix: 57, 99

Interpretació: Nivell de paviment

Cronologia / Fase:

U.E.: 97

Sector: Rasa-7

Definició: Nivell de terres marronoses amb inclusions de nòduls de calç que li donen una consistència força solta.

Relacions físiques:

Cobert per: 57

Cobreix: 800

Igual a: 812

Interpretació: Nivell d'amortització del marxapeu original de la porta u.e. 78.

Cronologia / Fase: Finals segle XVI

U.E.: 98

Sector: Rasa-7

Definició: Nivell de terres i sorra mol solta.

Relacions físiques:

Cobert per: 57.

Cobreix: 99

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 99

Sector: Rasa-7

Definició: Estructura formada per blocs de pedra lligats amb argamassa rosa ataronjada. S'inicia a tocar de la porta UE 78 i continua més enllà de l'arcada UE 83

Relacions físiques:

S'adossa a: 79

Cobert per: 96, 98.

Cobreix: 808

Interpretació: Bancada de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase:

U.E.: 100

Sector: Cala 1

Definició: Capa de ciment "pòrtland" d'uns 20 cm de gruix.

Relacions físiques:

Cobreix: 101

Igual a: 300, 500, 600

S'adossa a: 118

Interpretació: Aportacions de ciment generades per la col·locació dels micropilotatges de fonamentació dels nous murs previstos en el projecte de restauració del palau.

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 101

Sector: Cala 1

Definició: Paviment de formigó d'uns 8 cm. de gruix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118, 120

Cobreix: 102

Cobert per: 100

Interpretació: Pavimentació de la zona abans de l'inici de les obres de restauració arquitectònica de l'edifici

Cronologia / Fase: Anterior a 1998

U.E.: 102

Sector: Cala 1

Definició: Capa d'asfalt de 3 cm de gruix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118, 120

Cobert per 101

Cobreix: 103, 750

Interpretació: Nivell de paviment de la zona amb anterioritat a la col·locació de la capa de ciment u.e. 101

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 103

Sector: Cala 1

Definició: Nivell de rajoles de ceràmica de 25x25 cm. que ocupa la part central de la cala.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per 102

Cobreix: 104

Hi recolza: 120

Interpretació: Nivell de paviment de la zona amb anterioritat a la col·locació de la capa d'asfalt u.e. 102.

Cronologia / Fase: Segles XVIII- XIX

U.E.: 104

Sector: Cala 1

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca d'1,5 cm. de gruix aprox.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 103

Cobreix: 105

Interpretació: Preparació per a l'enrajolat u.e. 103
Cronologia / Fase: Segles XVIII- XIX

U.E.: 105

Sector: Cala 1

Definició: Nivell format per terres de color marró claret, bastant soltes. Fa entre 5 i 15 cm.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 104

Cobreix: 106, 107

Interpretació: Estrat de colmatació i anivellament de la zona previ a la col·locació del paviment de rajoles u.e. 103.

Cronologia / Fase: Segles XVIII- XIX

U.E.: 106

Sector: Cala 1

Definició: Nivell format per blocs de forma irregular de pedra de tamany mitjà gran (62x40 cm el més gran i 20x20 cm. el més petit). Els blocs tenen un gruix mitjà de 14 cm. Formant part han aparegut un fragment de pica d'aiguera de pedra i una pedra de sotabalcó

Relacions físiques:

Cobert per: 105

Cobreix: 107

Interpretació: Paviment de lloses

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 107

Sector: Cala 1

Definició: Nivell format per terres de color marró clar molt soltes amb restes de calç blanca. Potència entre 8 i 15 cm, segons les zones.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 106

Cobreix:108

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per a l'enllosat u.e. 106

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 108

Sector: Cala 1

Definició: Capa d'argamassa de calç blanca. Es lliura a 117 formant una mitja canya. 2 cm. de gruix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 107

Cobreix: 109

Interpretació: Restes de paviment de calç

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 109

Sector: Cala 1

Definició: Nivell d'argiles de color marró vermellós bastant compactes

Relacions físiques:

Cobert per: 108

Cobreix: 110

Interpretació: Nivell de paviment

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 110

Sector: Cala 1

Definició: Nivell format per terres de color marró fosc bastant soltes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per 109

Cobreix: 111

Interpretació: Estrat de colmatació.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 111

Sector: Cala 1

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca i sorra. Sembla que es lliura al mur UE 118 tot i que la presència del ciment dels pilotatges fa difícil l'apreciació.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 110

Cobreix: 112 i 113

Tallat per 119

Interpretació: Restes d'un antic paviment de morter de calç blanca i sorra que ocupava tot el sector.

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 112

Sector: Cala 1

Definició: Nivell format per terres de color marró clar, amb pedres petites i restes d'argamassa de calç blanca molt solta que dona al conjunt una aparença poc consistent.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 111, 113

Cobreix: 114

Interpretació: Estrat de colmatació i anivellament de la zona previ a la col·locació del paviment d'argamassa de calç u.e. 111.

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 113

Sector: Cala 1

Definició: Nivell format per terres argiloses de color marronós, sense pedres, que apareix a la banda oriental de la cala.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 111

Cobreix: 112

Tallat per: 119

Interpretació: Nivell de rebliment
Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 114

Sector: Cala 1

Definició: Nivell d'argamassa de calç barrejada amb pedra molt compacte en superfície tot i que es va fent més flonjo cap a l'interior. En la part inferior i sota la crosta superficial apareix terra de color marró fosc i trencadissa de pedres.

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Cobert per: 112

Cobreix: 115, 127, 128

Tallat per: 119

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació de la zona un cop reblert amb sorra el retall 117 per tal de crear una superfície plana i compacta sobre la que poder pavimentar.

Cronologia / Fase: Segle XV o posterior

U.E.: 115

Sector: Cala 1

Definició: Nivell de sorres

Relacions físiques:

Se li adossa: 128

S'adossa: 116

Cobert per: 114

Cobreix: 116, 125

Tallat per: 127

Reomple: 117

Interpretació: Rebliment del retall u.e. 117

Cronologia / Fase: Segles IV-VI

U.E.: 116

Sector: Cala 1

Definició: Estrat de terres argiloses de color marró fosc bastant compactes.

Relacions físiques:

Se li adossa: 128

Cobert per: 115, 121, 126

Cobreix: 122, 123

Tallat per: 117, 127.

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Època Tardorromana

U.E.: 117

Sector: Cala 1

Definició: Retall de forma irregular que sobrepassa els límits de la cala

Relacions físiques:

Cobert per: 114

Tallat per: 127

Talla: 116, 122, 123, 124

Reomplert per: 115, 121

Interpretació: Retall amb funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Fase II: Alt medieval

U.E.: 118

Sector: Cala 1

Definició: Mur format a base de blocs rectangulars i quadrangulars de tamany mitjà (20x35/20x20 cm, etc.), lligats amb argamassa de calç blanca, sorra i terra, i disposat en filades més o menys regulars. La disposició dels blocs no és homogènia i molts semblen estar reaprofitats i col·locats al revés (més alts que amples). A una certa alçada s'hi lliura un antic paviment de rajoles.

Relacions físiques:

Se li adossa: 102, 103, 104, 105, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 114.

Cobreix: 126

Interpretació: Mur de tancament del palau Finestres

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 119

Sector: Cala 1

Definició: Restes d'una estructura formada per blocs mitjans de pedra i morter de calç disposats de manera aleatòria

Relacions físiques:

S'adossa a: 118

Interpretació: Restes de la fonamentació d'un mur adossat a 118

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 120

Sector: Cala 1

Definició: Envà de maons de 15 cm. d'amplada

Relacions físiques:

Se li adossa: 101, 102

Recolza en: 103

Interpretació: Envà que servia de límit per a una escala que baixava a un semi-soterrani que ocupava aquella ala de l'edifici amb anterioritat a l'inici de les obres de rehabilitació del recinte.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 121

Sector: Cala 1

Definició: Restes d'inhumació anatòmicament inconnexes i dispersos a tota la cala, tot i que hi ha una zona en la que apareix una concentració major.

Relacions físiques:

Cobert per: 115

Cobreix: 125

Interpretació: Restes d'inhumacions corresponents a l'antiga necròpolis tardorromana situada a la zona i que degueren ser remoguts del seu emplaçament en el moment de l'obertura de la rasa 117.

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 122

Sector: Cala 1

Definició: Estructura de pedra i tegulae que correspon a la caixa d'una inhumació. La coberta i la capçalera són de tegulae i el límit fet en petits blocs de pedra i fragments de tegulae. Darrera la tegulae de capçalera també hi ha un bloc de pedra.

Relacions físiques:

Cobert per: 116

Cobreix: 125

Tallat per: 117

Reomplert per: 123, 124

Interpretació: Restes de tomba corresponents a l'antiga necròpolis tardorromana situada a la zona.

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 123

Sector: Cala 1

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc força soltes i sense inclusions, que rebleix l'interior de la caixa UE 122.

Relacions físiques:

Cobert per: 116

Cobreix: 124, 125

Tallat per: 122

Reomple: 122

Interpretació: Rebliment de la tomba 122

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 124

Sector: Cala 1

Definició: Restes d'una inhumació adulta anatòmicament connexa i parcialment destruïda en el moment d'obertura del retall 117. Orientació N/E-SW.

Relacions físiques:

Cobert per: 123

Cobreix: 125

Tallat: 117

Reomple: 122

Interpretació: Inhumació corresponent a l'antiga necròpolis tardorromana situada a la zona.

Cronologia / Fase: Època Tardorromana

U.E.: 125

Sector: Cala 1

Definició: Nivell de sorres de color marró vermellós presumiblement naturals

Relacions físiques:

Cobert per: 116, 121, 123, 124.

Interpretació: Substrat natural

U.E.: 126

Sector: Cala 1

Definició: Estructura de 20 x 130 cm, formada per blocs mitjans i petits de pedra amb argamassa de calç blanca i terra.

Relacions físiques:

Se li adossa: 128

Cobert per 118

Cobreix: 116

Interpretació: Banqueta de fonamentació del mur UE 118

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 127

Sector: Cala 1

Definició: Rasa d'uns 30 cm d'amplada paral·lela a la banquetta de fonamentació del mur 118.

Relacions físiques:

Cobert per: 114

Reblert per: 128

Talla: 116

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur 118

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 128

Sector: Cala 1

Definició: Estrat format per terres de color marró clar, mitjanament compactes i amb algun bloc petit de pedra

Relacions físiques:

Cobert per: 114

Rebleix: 127

Interpretació: Estrat de rebliment de la rasa de fonamentació del mur 118

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 200

Sector: Cala 2

Definició: Empedrat format per grans lloses de pedra de Montjuïc, ben escairades i de 70x40 cm aprox.

Relacions físiques:

Cobreix: 201

Tallat per 221, 223.

Interpretació: Nivell de paviment en aquest sector en el moment d'iniciar-se les obres d'adequació de l'edifici.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 201

Sector: Cala 2

Definició: Nivell format per sorres i algunes restes constructives.

Relacions físiques:

S'adossa a: 217

Cobert per: 200

Hi recolza: 223

Cobreix: 213, 204, 205, 206.

Tallat per: 221

Interpretació: Preparació de l'enllosat UE 200.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 202

Sector: Cala 2

Definició: Tub de plom d'uns 1,5 cm de diàmetre

Relacions físiques:

Recolza en: 224

Interpretació: Tub de plom d'entrada d'aigua corrent a l'interior de l'edifici

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 203

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format per terres de color marró grisós amb gravetes, restes d'argamassa de calç i alguna taca de cendres-

Relacions físiques:

Cobert per: 212

Cobreix: 214

Tallat per: 219

Interpretació: Probables restes d'algun nivell d'utilització antic de la zona.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 204

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format a base de terres marronoses i sorra que rebleix l'interior de la claveguera UE 203

Relacions físiques:

Cobert per 201

Reomple: 213

Interpretació: Rebliment de la claveguera 203

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 205

Sector: Cala 2

Definició: Paviment de rajoles de ceràmica de 15x30 cm disposades a la mescla

Relacions físiques:

S'adossa a: 217

Cobert per: 201

Cobreix: 206

Interpretació: Nivell de paviment anterior a la construcció de la claveguera 213

Cronologia / Fase: Època Moderna

U.E.: 206

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format per terres de color marró clar amb restes d'argamassa de calç.

Relacions físiques:

S'adossa a: 217

Cobert per: 201, 205

Cobreix: 209

Tallat per 208

Interpretació: Estrat de colmatació i anivellament previ a la col·locació del paviment de rajoles u.e. 205.

Cronologia / Fase: Època Moderna

U.E.: 207

Sector: Cala 2

Definició: Nivell de sorres.

Relacions físiques:

Cobert per: 213

Reomple: 208

Interpretació: Abocament per tal de servir d'assentament a la claveguera UE 203.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 208

Sector: Cala 2

Definició: Retall de forma allargada que queda parcialment fora de la cala

Relacions físiques:

Cobert per: 203

Talla 206

Reomplert per: 207

Interpretació: Rasa de construcció de la claveguera UE 203

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 209

Sector: Cala 2

Definició: Nivell format per argiles vermelloses que presenten cendres en la seva superfície. **Relacions físiques:**

S'adossa a: 217

Cobert per: 206

Cobreix: 210, 211

Interpretació: Sòl d'utilització de l'àmbit.

Cronologia / Fase: Època Moderna

U.E.: 210

Sector: Cala 2

Definició: Restes d'un nivell d'argamassa de calç blanca, molt fragmentari i amb potències que oscil·len entre els 1 i 3 cm.

Relacions físiques:

Cobert per: 209

Cobreix: 211

Interpretació: Restes de paviment

Cronologia / Fase: Època Moderna

U.E.: 211

Sector: Cala 2

Definició: Nivell format per terres argiloses de color marró rogenc bastant compactes en superfície i amb 2 cm de potència.

Relacions físiques:

S'adossa a: 217

Cobert per: 209, 210

Cobreix: 212

Interpretació: Restes de paviment associables amb el funcionament del mur 217

Cronologia / Fase: Època Moderna

U.E.: 212

Sector: Cala 2

Definició: Nivell format per terres de color marró grisós.

Relacions físiques:

S'adossa a: 217

Cobert per 211

Cobreix: 203, 219, 220

Interpretació: Estrat de colmatació i anivellament previ a la col·locació del paviment 211

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 213

Sector: Cala 2

Definició: Claveguera de desguàs construïda a base de maons massissos lligats amb morter de calç blanca.

Relacions físiques:

Cobert per: 201, 222

Cobreix: 207

Reomplert per: 204

Interpretació: Claveguera associable a una de les darreres fases de funcionament de l'edifici.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 214

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format per terres de color grisós fosc.

Relacions físiques:

Cobert per: 203

Cobreix: 215

Tallat per: 219

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 215

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format per terres de color marró amb inclusions d'argamassa de calç i alguna resta constructiva.

Relacions físiques:

Cobert per: 214

Hi recolza: 216

Tallat per: 219

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 216

Sector: Cala 2

Definició: Mur construït a base de morterada de pedres i argamassa de calç i terra.

Relacions físiques:

Cobert per: 220

Solidari de: 217

Recolza en: 215

Interpretació: Banqueta de fonamentació del mur UE 217

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 217

Sector: Cala 2

Definició: Mur format per carreus de pedra de forma quadrangular, mig devastats i disposats en filades irregulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 201, 205, 206, 209, 211, 212, 220

Cobreix: 216

Interpretació: Mur de tancament occidental del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 218

Sector: Cala 2

Definició: Tub de ciment de 20 cm de diàmetre que corre paral·lel i arran de la façana del palau Mauri.

Relacions físiques:

Cobert per: 222

Interpretació: Desguàs provenint del pis superior.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 219

Sector: Cala 2

Definició: Retall d'uns 25 cm d'amplada en superfície.

Relacions físiques:

Cobert per: 212

Talla: 203, 214

Reomplert per: 220

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur UE 217.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 220

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format per terres marronoses lleugerament grisoses i soltes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 216, 217

Cobert per: 212

Reomple: 219

Interpretació: Estrat de rebliment de la rasa de fonamentació del mur u.e. 217

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 221

Sector: Cala 2

Definició: Nivell de ciment, d'uns 20 cm de gruix, lliscat superficialment, que ocupa el centre de l'habitació, quedant majoritàriament fora de la zona que abasta la cala.

Relacions físiques:

S'adossa a: 200

Cobreix: 222

Interpretació: Reparació del paviment u.e. 200 feta amb ciment.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 222

Sector: Cala 2

Definició: Estrat de terres marronoses i runa.

Relacions físiques:

S'adossa a: 201

Cobert per: 221

Cobreix: 213

Interpretació: Preparació del paviment u.e. 221

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 223

Sector: Cala 2

Definició: Envà de maons que defineix l'àrea en la que es troba el tub d'entrada d'aigua.

Relacions físiques:

Talla: 200

Recolza en: 201

Interpretació: Envà construït en el procés de col·locació de l'escomesa d'aigua a la zona

Cronologia / Fase: Segona meitat del segle XX.

U.E.: 224

Sector: Cala 2

Definició: Estrat format per terres de color marró grisós força soltes amb fragments de totxana i restes de ciment pòrtland.

Relacions físiques:

S'adossa a: 217, 223

Hi recolza: 202

Interpretació: Estrat associat al moment de col·locació del tub d'entrada d'aigua u.e. 202

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 300

Sector: Cala 3

Definició: Capa de ciment "pòrtland" d'uns 20 cm de gruix.

Relacions físiques:

Igual a: 100, 500, 600

S'adossa a: 317

Cobreix: 301, 302, 303, 307 i 316

Interpretació: Aportacions de ciment generades per la col·locació dels micropilotatges de fonamentació dels nous murs previstos en el projecte de restauració del palau.

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 301

Sector: Cala 3

Definició: Capa de quitrà d'uns 3 cm de potència que apareix en la meitat occidental de la cala fins a l'alçada de l'envà de maons.

Relacions físiques:

S'adossa a: 302

Cobert per: 300

Cobreix: 305, 316

Interpretació: Nivell de paviment de la zona un cop aixecat l'envà de maons u.e. 302.
Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 302

Sector: Cala 3

Definició: Envà de 15 cm d'amplada format per maons de 5 cm de gruix col·locats de pla.

Relacions físiques:

Se li adossa: 316, 301, 303

Cobert per: 300

Cobreix: 304.

Interpretació: Envà de separació d'alguna de les habitacions que composaven la compartimentació de la zona abans de l'inici de les obres.

Cronologia / Fase: Època Moderna i Contemporània

U.E.: 303

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres de color marró bastant soltes i netes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 302, 317.

Cobreix: 305

Cobert per: 300

Interpretació: Nivell de rebliment i posterior a la construcció del mur 304 i de l'envà 302. Es possible que es tracti de la preparació per a un paviment situat a una cota superior i que hauria desaparegut en el moment de l'enderrocament de l'envà 302.

Cronologia / Fase: Època Moderna i Contemporània

U.E.: 304

Sector: Cala 3

Definició: Mur de 60 cm d'amplada, perpendiculars a la façana i aixecat a base de maons lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 302, 316

Cobreix: 313, 329.

Talla: 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 318, 319, 320, 321, 324, 325, 327, 329.

Interpretació: Fonamentació del mur que sostenia una caixa d'escala que es documentava en aquella zona abans de la intervenció arqueològica.

Cronologia / Fase: Època Moderna i Contemporània

U.E.: 305

Sector: Cala 3

Definició: Nivell de calç d'entre 2 i 3 cm de gruix que continua en forma d'enlluit per sobre del mur UE 317.

Relacions físiques:

Se li adossa: 316

S'adossa a: 317, 328.

Talla per: 304, 307

Interpretació: Paviment de la zona amb anterioritat a la construcció del mur 304.

Cronologia / Fase: Posterior al segle XIV

U.E.: 306

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres argiloses de color marró clar, bastant netes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 328

Cobert per: 305

Cobreix: 308, 333

Talla per: 307, 304

Igual a: 315

Interpretació: Estrat de colmatació i anivellament previ a la col·locació del paviment de morter de calç u.e. 305

Cronologia / Fase: Posterior al segle XIV

U.E.: 307

Sector: Cala 3

Definició: Rasa de 62 cm d'amplada que segueix l'alineació del mur 304

Relacions físiques:

Cobert per: 301, 303

Talla: 305, 306, 308, 315, 318, 322, 324, 325, 327, 329.

Interpretació: Rasa de fonamentació de 304

Cronologia / Fase: Època Moderna i Contemporània

U.E.: 308

Sector: Cala 3

Definició: Nivell molt poc potent (1 cm. aprox.) format per cendres griseses i carbonets.

Relacions físiques:

Cobert per: 306

Cobreix: 309

Tallat per: 307, 333

Interpretació: Sòl d'utilització generat en la superfície de l'estrat 309.

Cronologia / Fase: Època baix medieval

U.E.: 309

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres marró vermelloses bastant argiloses.

Relacions físiques:

Cobert per: 308

Tallat per 307, 333

Igual a: 319

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Època baix medieval

U.E.: 310

Sector: Cala 3

Definició: Nivell molt poc potent format a base de cendres griseses i carbonets.

Relacions físiques:

Igual a: 320

Cobert per: 309

Cobreix: 311

Tallat per: 307, 333

Interpretació: Sòl d'utilització generat en la superfície de 311.

Cronologia / Fase: Època baix medieval

U.E.: 311

Sector: Cala 3

Definició: Nivell format per terres marronoses

Relacions físiques:

Cobert per: 310

Cobreix: 312

Tallat per : 307

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Època baix medieval

U.E.: 312

Sector: Cala 3

Definició: Nivell format per cendres grisoses i carbonets

Relacions físiques:

Cobert per 311

Cobreix: 313

Tallat per 307

Interpretació: Sòl d'utilització generat en la superfície de 313

Cronologia / Fase: Època alt medieval

U.E.: 313

Sector: Cala 3

Definició: Estrat de terres marronoses fines poc contaminades.

Relacions físiques:

Igual a: 329

Cobert per: 312, 304

Cobreix: 331

Tallat per: 307

Interpretació: Nivell de formació lenta generat a partir de l'abandonament de la necròpolis tardoantiga i fins a època medieval.

Cronologia / Fase: Època tardorromana - alt medieval

U.E.: 314

Sector: Cala 3

Definició: Nivell format per terres i cendres grisoses amb carbonets

Relacions físiques:

S'adossa a: 317, 328

Cobert per: 305

Cobreix: 315

Tallat per: 307

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Posterior a Segle XIV

U.E.: 315

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres de color marró, bastant argiloses i amb petits inclusions d'argamassa de calç i restes constructives

Relacions físiques:

S'adossa a: 317, 333

Cobert per: 314

Cobreix: 318, 333

Tallat per: 307

Igual a: 306

Interpretació: Estrat de colmatació i anivellament previ a la col·locació del paviment de morter de calç u.e. 305

Cronologia / Fase: Posterior a Segle XIV

U.E.: 316

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format a base de terres de color marró, força soltes i amb molta contaminació de calç i runa.

Relacions físiques:

S'adossa a: 302

Cobert per: 301, 303

Cobreix: 304

Interpretació: Rebliment de la rasa de 304 a nivell de l'elevació de parament de 302.

Cronologia / Fase: Època Moderna i Contemporània

U.E.: 317

Sector: Cala 3

Definició: Mur format a base de carreus de tamany mitjà lligats a base d'argamassa de calç blanca i sorra, disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 300, 303, 305, 314, 315, 318, 319, 320, 321, 324, 325.

Cobreix: 332

Interpretació: Mur de separació entre els edificis construïts en els núm. 23 i 25 del carrer Montcada.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 318

Sector: Cala 3

Definició: Capa de terres grisoses amb carbonets d'entre 1 i 2 cm. de potència

Relacions físiques:

S'adossa a: 317

Cobert per: 315

Cobreix: 319

Tallat per: 307

Interpretació: Sòl d'utilització generat en la superfície de l'estrat u.e. 319.

Cronologia / Fase: Època Baix Medieval

U.E.: 319

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres de color marró amb inclusions d'argamassa i alguna teula. És relativament poc compacta.

Relacions físiques:

S'adossa a 317

Cobert per: 318

Cobreix: 320

Tallat per: 307

Igual a: 309

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Època Baix Medieval

U.E.: 320

Sector: Cala 3

Definició: Capa de terres griseses amb carbonets d'1 cm de potència.

Relacions físiques:

Igual a: 310

S'adossa a: 317

Cobert per: 319

Cobreix: 321

Tallat per: 307

Interpretació: Sòl d'utilització generat sobre la superfície de 321

Cronologia / Fase: Època Baix Medieval

U.E.: 321

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres de color marró clar bastant soltes, i amb alguna inclusió d'argamassa de calç i teula.

Relacions físiques:

S'adossa a: 317

Cobert per: 319

Cobreix: 322, 324

Tallat per: 307

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Època Baix Medieval

U.E.: 322

Sector: Cala 3

Definició: Nivell format per una capa d'argamassa de calç blanca i sorra d'uns 2-3 cm de gruix que apareix de manera molt residual al centre de la cala.

Relacions físiques:

Cobert per: 321

Cobreix: 324

Interpretació: Restes de paviment

Cronologia / Fase: Època Baix Medieval

U.E.: 323

Sector: Cala 3

Definició: Nivell de terra recremada molt residual que apareix en un racó de la cala.

Relacions físiques:

Cobert per 324

Cobreix: 325

Interpretació: Restes de paviment

Cronologia / Fase: Època Baix Medieval

U.E.: 324

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per terres argiloses de color marró grisós.

Relacions físiques:

S'adossa a: 317

Cobert per: 321, 322

Cobreix: 323 i 325

Tallat per: 307

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 325

Sector: Cala 3

Definició: Estrat format per sorres marronoses fines i molt soltes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 317

Cobert per: 324

Cobreix: 327, 332

Tallat per: 307

Interpretació: Estrat d'anivellament de la zona en un moment previ a la construcció del mur 317.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 326

Sector: Cala 3

Definició: Retall obert a 325 a tocar de 317.

Relacions físiques:

Cobert per 324

Talla: 325

Reomplert per: 324

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 327

Sector: Cala 3

Definició: Estrat de terres i sorres amb carbonets relativament solta.

Relacions físiques:

Cobert per: 325

Cobreix: 329

Tallat per: 332, 307

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Alt medieval

U.E.: 328

Sector: Cala 3

Definició: Mur format per blocs de pedra mitjanament escairats, lligats amb argamassa de calç blanca i sorra, i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

S'adossa a: 317

S'hi adossa: 300, 301, 302, 303, 305, 306, 314, 315

Interpretació: Mur corresponent a la façana del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 329

Sector: Cala 3

Definició: Estrat de terres argiloses de color marró vermellós mitjanament compactes.

Relacions físiques:

Igual a: 313

Cobert per: 327

Hi recolza: 332

Tallat per: 326, 307

Interpretació: Nivell de formació lenta generat a partir de l'abandonament de la necròpolis tardoantiga i fins a època medieval.

Cronologia / Fase: Època tardorromana - alt medieval

U.E.: 330

Sector: Cala 3

Definició: Inhumació anatòmicament connexa pertanyent a un individu adult. L'esquelet molt afectat per tres micropilotatges que el travessen a nivell dels peus, genolls i tronc.

Relacions físiques:

Cobert per 329

Cobreix: 331

Interpretació: Enterrament associable a la necròpolis documentada en diverses cales de l'excavació al Palau Finestres i que estarien relacionades amb una zona de cementiri d'època tardorromana que ocuparia aquest sector de l'entorn de la ciutat.

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 331

Sector: Cala 3

Definició: Nivell de sorres.

Relacions físiques:

Cobert per 329, 330

Interpretació: Substrat natural

U.E.: 332

Sector: Cala 3

Definició: Mur construït a base de morterada de pedres i argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

Hi recolza: 317

Recolza en: 329

Interpretació: Banqueta de fonamentació de UE 317

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 333

Sector: Cala 3

Definició: Alineació d'una filada de blocs mitjans-grans sense escairar lligats amb argamassa de calç groguenca

Relacions físiques:

Cobert per 306, 315

Hi recolza: 328

Interpretació: Banqueta de fonamentació de UE 328.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 400

Sector: Cala 4

Definició: Paviment de terratzo amb rajoles de 40 x 40 cm.

Relacions físiques:

S'adossa a: 415, 441

Cobreix: 401

Interpretació: Paviment de la zona en el moment d'iniciar-se la intervenció

Cronologia / Fase: Segona meitat del segle XX

U.E.: 401

Sector: Cala 4

Definició: Nivell d'entre 5 i 6 cm de potència format a base de sorres.

Relacions físiques:

S'adossa a: 415, 441

Cobreix: 402

Interpretació: Preparació per a la col·locació del paviment 400

Cronologia / Fase: Segona meitat del segle XX

U.E.: 402

Sector: Cala 4

Definició: Capa de formigó d'uns 3 cm de guix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 415, 441

Cobert per 401

Cobreix: 403, 406

Interpretació: Nivell de paviment.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 403

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de terres i runa amb restes constructives diverses entre les quals cal destacar un capitell de pedra.

Relacions físiques:

Cobert per: 402

Cobreix: 404, 405, 416, 417, 458

S'adossa a: 417

Rebleix: 405

Hi recolza: 406

Interpretació: Nivell de rebliment i amortització d'un semisoterrani que antigament se situava sota l'habitació en la què es va realitzar la cala.

Cronologia / Fase: Posterior inicis segle XVIII

U.E.: 404

Sector: Cala 4

Definició: Nivell format per terres de color marró fosc amb inclusions de restes constructives bastant esmicolades.

Relacions físiques:

Cobert per: 403.

Cobreix: 407, 408, 409, 411, 412, 425, 447

S'adossa a: 417

Tallat per: 405

Interpretació: Sòl d'utilització del soterrani que ocupava la zona.

Cronologia / Fase: Posterior a començaments segle XVIII

U.E.: 405

Sector: Cala 4

Definició: Retall circular d'uns 30 cm. de diàmetre.

Relacions físiques:

Talla: 404

Reomplert per: 403

Tallat per: 458

Cobert per: 403

Interpretació: Forat de pal amb finalitat indeterminada. Possiblement relacionat amb la construcció del mur 415.

Cronologia / Fase: Segle XIV-XV

U.E.: 406

Sector: Cala 4

Definició: Tub de ciment de 30 cm. de diàmetre.

Relacions físiques:

Cobert per: 402

Recolza en: 403

Interpretació: Desguàs de les aigües provenint del pis superior.

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 407

Sector: Cala 4

Definició: Restes d'un nivell d'argamassa de calç blanca i sorra d'entre 2 i 3 cm de gruix que pareix a la zona central del sondeig.

Relacions físiques:

Cobert per: 404

Cobreix: 408

Tallat per: 458

Interpretació: Restes d'un paviment de morter de calç possiblement associat a un primer moment de funcionament del soterrani

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 408

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc. Hi apareixen nombrosos fragments de tegulae, ímbrex i restes d'argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Cobert per: 404, 407

S'adossa a: 409, 417, 434

Cobreix: 410, 412, 413, 433, 437

Tallat per: 458

Interpretació: Estrat d'amortització i anivellament de la zona com a pas previ per a la col·locació del paviment de morter de calç 407. Separa la utilització de la zona com a àrea de necròpolis de

Cronologia / Fase: Època Tardorromana

U.E.: 409

Sector: Cala 4

Definició: Estructura rectangular formada per pedres petites i algunes tegulae col·locades amb terra.

Relacions físiques:

Se li adossa: 410, 414, 437, 447

Cobert per: 404, 408

Recolza en: 438

Tallat per: 458

Interpretació: Restes d'un mur que serviria de tancament o de partició de l'habitació generada pel mur 417.

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 410

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres de color marró amb bastant argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Se li adossa: 412

S'adossa a: 434

Cobert per: 408

Cobreix: 429, 430

Rebleix: 432

Tallat per: 413

Interpretació: Estrat de rebliment de la fossa 432

Cronologia / Fase: post. Segle VI

U.E.: 411

Sector: Cala 4

Definició: Restes de paviment d'opus signinum molt destruït i conservat només a nivell dels "rudus".

Relacions físiques:

S'adossa a: 447

Cobert per: 404

Cobreix: 442

Tallat per: 413, 458

Interpretació: Restes de l'antic paviment de la zona.

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 412

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres de color marró amb moltes inclusions de "rudus" desfet provinents segurament de la destrucció del paviment de signinum.

Relacions físiques:

Se li adossa: 408

S'adossa a: 410, 414

Cobert per: 403, 404, 408

Cobreix: 418, 419, 421, 423, 426, 428, 429, 436

Rebleix: 413

S'adossa a: 417, 434

Tallat per: 458

Interpretació: Estrat de rebliment de la fossa d'inhumació u.e. 413

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 413

Sector: Cala 4

Definició: Retall associat a l'obertura de la tomba UE 418

Relacions físiques:

Talla: 410, 411, 414, 428, 429, 433, 442

Reomplert per: 412, 418

Interpretació: Retall per a l'obertura de la fossa de la inhumació u.e. 418

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 414

Sector: Cala 4

Definició: Restes d'un nivell d'argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 442, 447

Tallat per: 413

Se li adossa: 412

Interpretació: Restes de paviment

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 415

Sector: Cala 4

Definició: Mur construït a base de carreuons de cares mig desvastades i forma rectangular o quadrangular lligats amb argamassa de calç blanca i sorra, i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 400, 401, 402, 403

Recolza en: 416

Interpretació: Paret mitgera entre la casa Mauri i l'edifici que correspon al núm. 19 del carrer Montcada

Cronologia / Fase: Baix Medieval

U.E.: 416

Sector: Cala 4

Definició: Filada de blocs de pedra de tamany mitjà-gran gairebé sense escairar.

Relacions físiques:

Se li adossa: 403

Hi recolza: 415

Recolza en: 417

Interpretació: Banqueta de fonamentació de 415.

Cronologia / Fase: Baix Medieval

U.E.: 417

Sector: Cala 4

Definició: Mur d'opus caementicium. Entre aquest i la banquetta del mur del palau hi ha una franja de terra de aprox. 0.5 cm.

Relacions físiques:

Se li adossa: 403, 404, 408, 412

Hi recolza: 416

Recolza en: 434

Interpretació: Mur corresponent a un edifici relacionat amb l'ocupació de la zona en època romana.

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 418

Sector: Cala 4

Definició: Inhumació anatòmicament connexa pertanyent a un individu adult. Direcció SW/NE, amb el cap al SW.

Relacions físiques:

Cobert per: 412

Cobreix: 426, 428, 429

Hi recolza: 419

Interpretació: Enterrament corresponent a una àrea de necròpolis que es documenta en aquesta àrea de la ciutat en època tardorromana

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 419

Sector: Cala 4

Definició: Paquet d'ossos corresponents a una inhumació adulta que apareix sobre els peus de UE 418.

Relacions físiques:

Cobert per: 412

Recolza en: 418

Interpretació: Restes d'una inhumació que devia ocupar la fossa 413 amb anterioritat a l'enterrament de 418.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 421

Sector: Cala 4

Definició: Restes d'una alineació de blocs mitjans i petits de pedra disposats en forma de rectangle.

Relacions físiques:

Cobert per: 412

Tallat per: 422

Recolza en: 426

Interpretació: Restes de la caixa de pedres associada a la fossa 413 que primerament degué ser ocupada per la inhumació 419 i posteriorment per 418.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 422

Sector: Cala 4

Definició: Interestrat

Relacions físiques:

Talla: 421, 419

Interpretació: Remoció de la inhumació UE 419 realitzada en el moment de l'enterrament de u.e. 418

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 423

Sector: Cala 4

Definició: Estrat de terres de color marró fosc amb petites inclusions d'argamassa esmicolada. En ell trobem els ossos del paquet UE 419. En general és la terra que acompanya els ossos de UE 418.

Relacions físiques:

Cobert per: 412

En contacte amb: 419

Cobreix: 418

Interpretació: Primer nivell de rebliment de la fossa de la inhumació 418 que no arriba a cobrir la totalitat de l'esquelet.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 424

Sector: Cala 4

Definició: Inhumació anatòmicament connexa pertanyent a un individu adult. Amb la terra que hi ha associada hi ha capes d'argamassa de calç o de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 438

Recolza en: 452

Interpretació: Enterrament associat a la necròpolis documentada en la zona en època tardorromana.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 425

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de terres argiloses força compactes de color marró que apareixen sobre l'estructura UE 447.

Relacions físiques:

Cobert per: 404

Cobreix: 447

Tallat per: 458

Interpretació: Restes de la terra que lligava les filades del mur 447

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 426

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres marronoses amb restes d'argamassa de calç bastant compactes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 428, 429

Cobert per: 412.

Hi recolza: 418, 421

Cobreix: 427, 428, 436

Interpretació: Nivell de regularització del fons de la fossa 413.

Cronologia / Fase: Segles III-VI

U.E.: 427

Sector: Cala 4

Definició: Estructura quadrangular de 90 x 90 cm formada per blocs de pedra lligats amb argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Se li adossa: 428, 436, 450, 456

Cobert per: 426

Recolza en: 451, 457

Interpretació: Estructura de basament d'algun element arquitectònic associat a un edifici d'època romana existent en la zona en els moments inicials de la fundació de la Colònia.

Cronologia / Fase: Segles I aC – I dC

U.E.: 428

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per sorres marronoses

Relacions físiques:

S' adossa a: 427

Cobert per: 426, 429, 430

Cobreix: 436

Tallat per: 432

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per al paviment 428

Cronologia / Fase: Segle I –VI dC

U.E.: 429

Sector: Cala 4

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca i sorra en el que es troba retallada la tomba 418.

Relacions físiques:

S'adossa a : 426.

Cobert per: 410, 433, 454

Cobreix: 428

Tallat per: 432

Interpretació: Paviment associable a un segon moment de funcionament de l'estructura 427 **Cronologia / Fase:** Segle I –VI dC

U.E.: 430

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres de color marró grisós mitjanament soltes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 429, 428

Cobert per: 410

Cobreix: 428

Talla: 428, 429

Interpretació: Rebliment de la fossa de la tomba UE 431

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 431

Sector: Cala 4

Definició: Inhumació anatòmicament connexa pertanyent a un individu adult.

Relacions físiques:

Cobert per: 430

Cobreix: 428, 431

Interpretació: Enterrament associat a la necròpolis tardorromana que es documenta en aquesta zona de l'exterior de la ciutat.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 432

Sector: Cala 4

Definició: Retall rectangular que queda parcialment fora de la zona d'excavació.

Relacions físiques:

Cobert per: 408

Talla: 410, 428, 429, 433

Reomplert per: 430, 431.

Interpretació: Retall d'obertura de la tomba corresponent a l'enterrament UE 431

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 433

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc, mitjanament compactes i amb inclusions de morter de calç blanca.

Relacions físiques:

Cobert per: 408

Tallat per: 413, 432

Cobreix: 429

Interpretació: Estrat de rebliment segurament associable a l'amortització de les estructures anteriors detectades en el sector.

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 434

Sector: Cala 4

Definició: Morterada de calç i pedres petites i alguna mitjana.

Relacions físiques:

Talla a: 408, 412, 428, 436, 450, 408, 410, 430, 450, 451, 456

Hi recolza: 417

Talla: 428, 436, 450, 456

Interpretació: Banqueta de fonamentació del mur 417

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 435

Sector: Cala 4

Definició: Alineació formada per pedres, un fragment de tegulae, un fragment de signinum que delimita per la banda oriental la inhumació UE 431

Relacions físiques:

Cobert per: 430

Cobreix: 436

Interpretació: Restes de la caixa de pedres que emmarcava la tomba corresponent a la inhumació 431.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 436

Sector: Cala 4

Definició: Nivell format per terres argiloses vermelloses que en alguns punts presenta una petita capa de calç en la seva superfície.

Relacions físiques:

S'adossa a: 427

Cobert per: 426, 428

Cobreix: 456

Interpretació: Nivell de paviment

Cronologia / Fase: Alt Imperi (Segles IaC-IdC)

U.E.: 437

Sector: Cala 4

Definició: Nivell format per pedres mitjanes i petites amb terra.

Relacions físiques:

Se li adossa: 410

Cobert per: 408

Cobreix: 438

Tallat per: 432

Interpretació: Restes d'enderroc, probablement del mur 409, caigut sobre la tomba de la inhumació UE 424

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 438

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de terres, de color marró clar. Rebliment de la tomba de la inhumació 424.

Relacions físiques:

Cobert per: 437

Cobreix: 424, 452, 454

Se li adossa: 410

Tallat per: 432,

Interpretació: Nivell de rebliment de la tomba a la que correspon la inhumació u.e. 424

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 439

Sector: Cala 4

Definició: Restes d'inhumació humana, que apareixen a tocar de l'enterrament UE 424. Una part apareix en connexió anatòmica i la resta no.

Relacions físiques:

Tallat per: 440

Interpretació: Antic enterrament desplaçat en el moment en què es va dipositar la inhumació UE 424

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 440

Sector: Cala 4

Definició: Retall

Relacions físiques:

Talla: 424, 431

Interpretació: Obertura de la rasa de fonamentació del mur UE 441
Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 441

Sector: Cala 4

Definició: Mur format a base de blocs quadrangulars de pedra mitjanament escairats.

Relacions físiques:

S'adossa a: 415

S'hi adossa: 400, 401, 402

Interpretació: Mur de la façana de Palau Mauri.

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 442

Sector: Cala 4

Definició: Nivell format per terres de color marró clar bastant compactes i amb inclusions de petits grans de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 411

Cobreix: 414

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per a la col·locació del paviment d'opus signinum u.e. 411.

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 443

Sector: Cala 4

Definició: Retall d'amplada indeterminada

Relacions físiques:

Talla: 454

Interpretació: Retall d'obertura de la tomba ocupada primer per 439 i després per 424.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 444

Sector: Cala 4

Definició: Retall obert a 414

Relacions físiques:

Talla: 414

Interpretació: Retall de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 445

Sector: Cala 4

Definició: Mur format a base de blocs quadrangulars de pedra bastant regulars, lligats amb argamassa de calç groguenca i disposats de manera graonada.

Relacions físiques:

S'adossa a: 416, 417

Cobert per: 441

Interpretació: Banqueta de fonamentació del mur de façana UE 441

Cronologia / Fase: Baix Medieval

U.E.: 446

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres de color marró, bastant sòlides i amb bastant material ceràmic.

Relacions físiques:

Cobert per: 414

Cobreix: 429

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 447

Sector: Cala 4.

Definició: Alineació de blocs de pedra lligats amb terra i amb la cara força ben escairada.

Relacions físiques:

Se li adossa: 411, 442.

S'adossa a: 409

Cobert per: 404

Cobreix: 414

Interpretació: Restes d'un muret en funcionament amb el paviment d'opus signinum UE 414

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 448

Sector: Cala 4

Definició: Restes d'una inhumació anatòmicament inconnexa pertanyent a un infant. Està associat als enterraments UE 424, 439.

Relacions físiques:

Cobert per 438

Interpretació: Inhumació corresponent a la zona de necròpolis que es documenta en aquesta zona de l'exterior de la ciutat.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 449

Sector: Cala 4

Definició: Restes d'inhumació anatòmicament inconnexa pertanyent a un infant associat al grup d'UE 424, 439, 448

Relacions físiques:

Cobert per: 438

Interpretació: Inhumació corresponent a la zona de necròpolis que es documenta en aquesta zona de l'exterior de la ciutat.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 450

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de terres argiloses de color verdós, molt plàstiques i compactes.

Relacions físiques:

Tallat per: 427

Cobert per: 436

Cobreix: 451

Interpretació: Nivell estèril de contacte amb el substrat natural al qual segurament es pot identificar.

U.E.: 451

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de terres de color marró fosc, bastant compactes.

Relacions físiques:

Cobert per: 450

Tallat per: 427, 434

Interpretació: Substrat natural

U.E.: 452

Sector: Cala 4

Definició: Alineació de tres tegulae

Relacions físiques:

Cobert per: 424, 438, 439, 448, 449

Cobreix: 454

Interpretació: Llit de tegulae sobre el que reposen les inhumacions UE 424, 439, 448, 449.

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 453

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de terres de color marró fosc, bastant soltes i poc compactes.

Relacions físiques:

Cobert per: 409

Cobreix: 438

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 454

Sector: Cala 4

Definició: Nivell format per terres de color marró-vermellós bastant soltes sobre el que es recolza el llit de tegulae de la tomba

Relacions físiques:

Se li adossa: 410

Cobert per: 453, 452, 438

Tallat per: 432

Cobreix: 429

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segles I aC – I dC

U.E.: 455

Sector: Cala 4

Definició: Estrat format per terres marronoses clares molt compactes i amb abundants inclusions de calç, restes constructives...

Relacions físiques:

Cobert per: 429

Cobreix: 428

Interpretació: Preparació de 429

Cronologia / Fase: Segles I aC – I dC

U.E.: 456

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de cendres negres i carbonets dipositats sobre una base de terra argiloses bastant compactes. Apareixen nombrosos fragments d'escòria.

Relacions físiques:

S'adossa a: 427

Cobert per: 436

Cobreix: 457

Interpretació: Nivell associat al funcionament de l'estructura 427

Cronologia / Fase: Segles I aC – I dC

U.E.: 457

Sector: Cala 4

Definició: Nivell de sorres marró-vermelloses.

Relacions físiques:

Cobert per: 456

Interpretació: Substrat natural

U.E.: 458

Sector: Cala 4

Definició: Interestrat

Relacions físiques:

Cobert per: 403

Talla: 407, 408, 409, 411, 412, 447

Interpretació: Remoció dels nivells arqueològics antics realitzada en el moment de la construcció d'un semisoterrani que ocupava l'habitació on es va dur a terme la cala.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 500

Sector: Cala 5

Definició: Capa de formigó

Relacions físiques:

Igual a: 100, 300, 600

Cobreix: 501, 504

Interpretació: Capa de formigó provinent de la col·locació de micropilotatges

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 501

Sector: Cala 5

Definició: Cisterna quadrangular de 390x310 cm. amb coberta de volta rebaixada amb capes de maó lligats amb pòrtland (uns 20 cm de guix a la volta). L'interior està impermeabilitzat a base de rajoles vidriades de 20x20 cm.

Relacions físiques:

Cobert per: 500

Interpretació: Dipòsit associat al funcionament de la casa Mauri com a fàbrica de dolços.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 502

Sector: Cala 5

Definició: Mur d'uns 75 cm d'amplada conservat només a nivell de fonamentació i amb direcció E/W. Està format a base de morterada de calç amb pedres disposades en filades molt irregulars. El morter és groguenc. Els blocs són mitjans-grans. Hi ha alguns maons de 2-3 cm incorporats horitzontalment al mur.

Relacions físiques:

Cobert per: 504

Tallat per: 503

Hi recolza: 512

Interpretació: Mur associat a algun tipus d'estructura sense determinar corresponent a la fase antiga del palau Finestres

Cronologia / Fase: Segles XIV-XIX

U.E.: 503

Sector: Cala 5

Definició: Estructura de secció quadrangular que fa 22 x 20 cm de forat interior i construïda a base de maons de 14 x 28 x 5cm que apareix en un dels extrems de la cala.

Relacions físiques:

Cobert per: 504

Talla: 507, 502

Interpretació: Claveguera de desguàs feta amb maons.

Cronologia / Fase: Fase III (Segles XIX-XX)

U.E.: 504

Sector: Cala 5

Definició: Estrat format per terres de color marronós molt contaminades amb runa.

Relacions físiques:

Cobreix: 501, 502, 503, 505, 508, 511, 517

Cobert per: 500

Interpretació: Nivell superficial del pati

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 505

Sector: Cala 5

Definició: Restes d'un nivell de calç blanca, molt fi que apareix de manera fragmentària.

Relacions físiques:

Cobert per: 504

Cobreix: 506.

Tallat per: 517

Interpretació: Restes de paviment associable a les darreres fases d'utilització de la zona amb anterioritat a l'obertura del pati.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 506

Sector: Cala 5

Definició: Nivell format per terres marronoses amb inclusions de runa.

Relacions físiques:

Igual a: 513

Cobert per: 505

Cobreix: 507, 518, 519

Tallat per: 517

Interpretació: Estrat de rebliment
Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 507

Sector: Cala 5

Definició: Nivell format per terres argiloses de color gris clar bastant compactes.

Relacions físiques:

Se li adossa: 519

Cobert per: 506

Cobreix: 510

Tallat per: 518

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 508

Sector: Cala 5

Definició: Restes d'un mur d'entre 30 i 40 cm conservat. Sembla haver estat parcialment destruït en el moment de construcció de les estructures 511 i 512. Format a base de blocs de pedra de tamany mitjà lligats amb morter de calç blanc.

Relacions físiques:

Se li adossa: 509

S'adossa a: 502

Cobert per: 504

Tallat per: 522

Interpretació: Mur relacionat segurament amb la nau que antigament ocupava la zona del pati posterior del palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XIX

U.E.: 509

Sector: Cala 5

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc amb inclusions d'argamassa de calç força solta que apareix en relació amb el mur UE 508

Relacions físiques:

S'adossa a: 508, 510

Cobert per: 504

Tallat per: 520

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 510

Sector: Cala 5

Definició: Nivell de sorres fines, molt netes (sorra platja). En la seva superfície apareix una capeta negra i compacta de menys d'1 cm i formada en base a les mateixes sorres.

Relacions físiques:

Cobert per: 507, 518

Cobreix: 514

Tallat per: 520, 508

Se li adossa: 521

Interpretació: Abocaments de sorres realitzats amb una finalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 511

Sector: Cala 5

Definició: Basament de pilar format per una fonamentació quadrada de 60x60 cm construïda a base de maó massís lligat amb morter de calç i un creixement superior de 50x50 cm. fet en pedra.

Relacions físiques:

En contacte amb: 508, 512

Se li adossa: 513

Cobert per: 504

Interpretació: Pilar relacionat amb la fonamentació de la nau que havia existit antigament en la zona actualment ocupada pel pati posterior del palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 512

Sector: Cala 5

Definició: Estructura quadrangular de 55x55 cm feta a base de maó massís lligat amb morter de calç i que descansa sobre una altra estructura més gran feta també a base de maons.

Relacions físiques:

En contacte amb: 211, 502, 508

Cobert per: 513

Interpretació: Restes corresponents a la fonamentació d'alguna estructura anterior al moment de la construcció del pilar 511.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XIX

U.E.: 513

Sector: Cala 5

Definició: Estrat format per terres de color marró clar amb restes constructives i bastant soltes.

Relacions físiques:

Igual a: 506

S'adossa a: 508, 511

Cobert per: 504

Cobreix: 512

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 514

Sector: Cala 5

Definició: Nivell format per sorres i terra que dona la conjunt un to marronós.

Relacions físiques:

Se li adossa: 521

Cobert per: 510

Cobreix: 514

Tallat per: 520

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 515

Sector: Cala 5

Definició: Nivell de sorres fines completament netes. En l'horitzó superficial apareix una mica més compacte formant una capeta negra.

Relacions físiques:

Cobert per: 514

Cobreix: 516

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 516

Sector: Cala 5

Definició: Nivell de color verdós format per sorres.

Relacions físiques:

Cobert per: 515

Cobreix: 523

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 517

Sector: Cala 5

Definició: Estructura de secció quadrangular feta a base de maons massissos de 30 x 15 x 5 cm. aprox.

Relacions físiques:

Cobert per: 504

Cobreix: 510, 520, 521

Talla a : 506, 507

Interpretació: Claveguera associada molt probablement al funcionament de la nau que antigament ocupava l'espai del pati posterior del palau Finestres

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 518

Sector: Cala 5

Definició: Estructura feta a base de maons.

Relacions físiques:

Cobert per: 506

Talla: 507

Interpretació: Claveguera de desguàs

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 519

Sector: Cala 5

Definició: Nivell format per terres barrejades amb gran quantitat d'argamassa de calç i runa constructiva.

Relacions físiques:

Cobert per: 506

Talla: 507

Interpretació: Bossada associada a algun tipus de remoció antiga del substrat de la zona, segurament en relació amb el funcionament de la nau.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 520

Sector: Cala 5

Definició: Retall de forma indeterminada

Relacions físiques:

Cobert per: 517, 509

Talla: 509, 510, 514

Reblert per: 521

Interpretació: Retall de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 521

Sector: Cala 5

Definició: Estrat format a base de runa moderna, fragments de maons amb morter de calç enganxats, etc. Sense terra.

Relacions físiques:

Cobert per: 517

S'adossa a: 509, 510, 514

Reomple: 520

Interpretació: Rebliment generat en algun moment d'enderroc d'estructures a la zona

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 522

Sector: Cala 5

Definició: Interestat

Relacions físiques:

Talla: 502, 508

Interpretació: Retall obert per a la construcció de 512

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 523

Sector: Cala 5

Definició: Nivell d'argiles de color marró fosc bastant compactes:

Relacions físiques:

Cobert per: 516

Interpretació: Substrat natural

U.E.: 524

Sector: Cala 5

Definició: Dipòsit quadrangular construït a continuació de UE 501.

Relacions físiques:

Cobert per: 501

Interpretació: Dipòsit associat al funcionament de la fàbrica de dolços en el recinte de l'actual casa Mauri

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 600

Sector: Cala 6

Definició: Nivell de ciment pòrtland d'uns 4 cm de gruix

Relacions físiques:

Igual a: 100, 300, 500

Cobreix: 601

S'adossa a: 604

Interpretació: Aportacions de ciment generades per la col·locació dels micropilotatges de fonamentació dels nous murs previstos en el projecte de restauració del palau.

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 601

Sector: Cala 6

Definició: Nivell de ciment lliscat superficialment.

Relacions físiques:

Cobert per: 600

Igual a: 101

Cobreix: 602

S'adossa a: 604

Interpretació: Nivell de paviment de la zona amb anterioritat a l'inici dels treballs de restauració arquitectònica.

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 602

Sector: Cala 6

Definició: Nivell de quitrà d'uns 6 cm de gruix

Relacions físiques:

Igual a: 102, 301

Cobert per: 601

Cobreix: 632, 603

Hi recolza: 604

S'adossa a: 605, 606, 607

Interpretació: Nivell de paviment de la zona

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 603

Sector: Cala 6

Definició: Nivell format per peces de rajola ceràmica de 25 x 25 cm lligades amb morter de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 602

Cobreix: 611

S'hi adossa: 605, 606, 607, 608

Interpretació: Paviment de la zona

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 604

Sector: Cala 6

Definició: Capa de ciment d'uns 3 cm de gruix que cobreix la superfície de les parets de l'habitació

Relacions físiques:

S'adossa a: 605, 606, 607.

Se li adossa: 600, 601

Interpretació: Capa d'enlluït de l'habitació que sembla que es va col·locar en el mateix moment que el paviment d'asfalt.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 605

Sector: Cala 6

Definició: Mur de 52 cm d'amplada format per blocs de pedra de forma quadrangular, lligats amb morter de calç blanca i sorra i disposats en filades irregulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 602, 603, 604, 611, 612, 620

S'adossa a: 606

Solidari de: 629

Talla: 614, 616, 621, 623

Interpretació: Mur de tancament de l'habitació

Cronologia / Fase: Segles XIV-XVII

U.E.: 606

Sector: Cala 6

Definició: Mur d'amplada indeterminada format per carreus de pedra força ben escairats, lligats amb argamassa de calç blanca i disposats en filades irregulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 602, 604, 605, 608, 611, 612, 614, 619, 626

Adossat a:

Interpretació: Paret mitgera amb la banda posterior de l'edifici que ocupa el núm. 25 del carrer Montcada.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 607

Sector: Cala 6

Definició: Mur de 65 cm d'amplada format per blocs de pedra de forma quadrangular, lligats amb morter de calç blanca i sorra i disposats en filades irregulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 602, 604, 610, 611, 612, 614, 625

S'adossa a: 627

Solidari de: 628

Interpretació: Mur de tancament de l'habitació

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 608

Sector: Cala 6

Definició: Nivell format per rajoles de 14 x 28 cm lligades amb argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 602

S'adossa a: 603, 606

Cobreix: 611

Interpretació: Reparació del paviment u.e. 603

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 609

Sector: Cala 6

Definició: Retall de forma aproximadament circular.

Relacions físiques:

Cobert per: 602

Reomplert per: 610

Talla: 603, 611

Interpretació: Destrucció del paviment 603.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 610

Sector: Cala 6

Definició: Nivell format d'argiles marronoses amb la superfície endurida.

Relacions físiques:

S'adossa a: 603, 607

Recolza en: 611

Cobert per: 602

Reomple: 609

Interpretació: Reparació feta amb argiles, del paviment de rajoles UE. 603

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 611

Sector: Cala 6

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 603, 610

Cobreix: 70, 612

S'adossa a: 632

Interpretació: Preparació del paviment de rajoles UE. 603 i que continua funcionant amb les reparacions 608 i 610

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 612

Sector: Cala 6

Definició: Nivell format per terres de color marró grisós, amb gran quantitat de runa (fragments de maó, teula i pedra amb molta calç).

Relacions físiques:

Cobert de: 611

Cobreix a: 613, 614, 617, 619, 620

S'adossa a: 605, 606, 607, 626, 631

Reomple: 613

Interpretació: Estrat de colmatació i recreixement del nivell de paviment en l'habitació

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 613

Sector: Cala 6

Definició: Restes de la panxa d'una gran gerra en part enterrada i amb una estructura de rajoles al seu voltant per tal de protegir-ne les parets de la part enterrada.

Relacions físiques:

Reomplert per: 612

Reomple: 617

S'hi adossa: 620

Interpretació: Gran gerra mig enterrada en una de les cantonades de l'habitació per tal de ser utilitzada segurament com a lloc on guardar els líquids.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 614

Sector: Cala 6

Definició: Estrat format per terres de color marró clar bastant argiloses amb inclusions abundants de puntets de calç blanca que donen al conjunt una consistència bastant solta.

Relacions físiques:

Cobert per: 612

Tallat per: 617

S'adossa a: 606, 607

Cobreix: 615, 616, 617, 619, 624, 625, 631, 637

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 615

Sector: Cala 6

Definició: Estructura formada per una alineació de pedres amb terra a la part posterior que es troba adossada al mur UE.607. Fa 56 cm d'amplada.

Relacions físiques:

S'adossa a: 607, 626

Cobert per: 612

Interpretació: Estructura amb funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Segle XIV-XVII

U.E.: 616

Sector: Cala 6

Definició: Nivell d'argamassa de calç groguenca. Es lliura perfectament al mur UE 605 i en canvi, no al mur UE 607.

Relacions físiques:

S'adossa a: 605

Cobert per: 614, 618

Tallat per: 617

Se li adossa: 619

Interpretació: Nivell de paviment anterior a la construcció del mur 607

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 617

Sector: Cala 6

Definició: Retall.

Relacions físiques:

Talla a: 616, 621, 622, 623

Reomplert per: 613, 619, 620

Interpretació: Obertura del forat per a la col·locació de la gerra UE. 613

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 618

Sector: Cala 6

Definició: Estrat de terres marronoses, bastant argiloses.

Relacions físiques:

Cobert per: 615

Cobreix: 616

Interpretació: Terres que servien de base a l'estructura 615.

Cronologia / Fase: Segle XIV-XVII

U.E.: 619

Sector: Cala 6

Definició: Nivell de terra i runa que rebleix l'espai entre el retall UE 617 i el mur de protecció de la gerra.

Relacions físiques:

S'adossa a: 620, 614, 616, 621, 623

Reomple: 617

Interpretació: Rebliment de la rasa oberta per a la construcció del mur de protecció de la gerra.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 620

Sector: Cala 6

Definició: Estructura de maons de 5 cm de gruix lligats amb argamassa de calç blanca i sorra. **Relacions físiques:**

Se li adossa: 619

S'adossa a: 613

Reomple: 617

Interpretació: Estructura sobre la que s'assenta la gerra u.e. 603 i que permet falcar-la i protegir-la dels cops.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 621

Sector: Cala 6

Definició: Estrat format per terres sorrenques de color verdós amb inclusions de restes constructives.

Relacions físiques:

S'adossa a: 605, 607, 631

Cobert per: 616

Cobreix: 623, 638

Tallat per: 617, 624

Se li adossa: 619, 625

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per a la col·locació del paviment de morter de calç u.e. 616

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 622

Sector: Cala 6

Definició: Estrat format per terres de color marró clar bastant soltes i amb gravetes, que rebleix un desnivell del paviment UE. 623

Relacions físiques:

S'adossa a: 623

Se li adossa: 619

Cobert per: 621

Cobreix: 623

Tallat per: 617

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 623

Sector: Cala 6

Definició: Nivell de terres marronoses amb restes de calç en la seva part superior. Funciona amb el marxapeu de l'arc del mur 605

Relacions físiques:

S'adossa a: 605, 606, 633

Se li adossa: 622, 625

Cobert per: 621, 622, 619, 620

Tallat per: 617, 624

Cobreix: 639

Interpretació: Paviment de la zona que possiblement funcionaria amb el marxapeu u.e. 633 de la porta 628

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 624

Sector: Cala 6

Definició: Retall.

Relacions físiques:

Cobert per: 614

Talla: 616, 621, 623

Reomplert per: 625

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur u.e. 607

Cronologia / Fase: Segles XIV-XVII

U.E.: 625

Sector: Cala 6

Definició: Estrat format per terres marronoses clares, bastant soltes i sense pedres.

Relacions físiques:

S'adossa a: 607, 616, 621, 623

Cobert per: 614

Reomple: 624

Interpretació: Rebliment de la rasa u.e. 624

Cronologia / Fase: Segles XIV-XVII

U.E.: 626

Sector: Cala 6

Definició: Estructura formada per blocs mitjans de pedra ben escairats, lligats amb morter de calç i disposats en filades irregulars.

Relacions físiques:

S'adossa a: 606, 627

Interpretació: Reparació del mur u.e. 606

Cronologia / Fase:

U.E.: 627

Sector: Cala 6

Definició: Mur d'amplada indeterminada del què només se n'observa la cantonada.

Relacions físiques:

Se li adossa: 607, 626

Interpretació: Podria tractar-se de la cantonada posterior d'un cos de l'edifici situat al núm. 25 del carrer Montcada.

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 628

Sector: Cala 6

Definició: Obertura constructiva.

Relacions físiques:

Solidari a: 607, 633

Se li adossa: 600, 602, 631, 632

Interpretació: Porta coberta amb arc de mig punt.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XVII

U.E.: 629

Sector: Cala 6

Definició: Obertura constructiva.

Relacions físiques:

Solidari de: 605

Se li adossa: 600, 602

Interpretació: Porta coberta amb arc rebaixat.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XVII

U.E.: 630

Sector: Cala 6

Anul·lada

U.E.: 631

Sector: Cala 6

Definició: Muret construït a base de maons i en la part superior dos blocs de pedra

Relacions físiques:

S'adossa a: 628

S'hi adossa: 72, 612, 614, 621

Cobert per: 71

Recolza en: 634

Talla: 639

Interpretació: Tapiat de la porta 628 coronat per un marxapeu de pedra.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 632

Sector: Cala 6

Definició: Tres mènsules de pedra procedents del desmuntatge d'algun dels forjats.

Relacions físiques:

Cobert per: 602

Recolza en: 71

Se li adossa: 53, 54, 603, 604, 612

S'adossa a: 628.

Interpretació: Marxapeu elevat de la UE.628.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 633

Sector: Cala 6

Definició: Mur de 55 cm d'amplada format per blocs mitjans de pedra mitjanament escairats i lligats amb morter de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

S'adossa a: 628

Se li adossa: 75, 623, 637, 638

Cobert per: 631, 634

Interpretació: Nivell inferior del mur 607

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 634

Sector: Cala 6

Definició: Nivell format per terres marronoses fosques i calç que se situa immediatament per sobre de la superfície d'arrasament de UE 633

Relacions físiques:

Cobreix: 633

Cobert per: 631

S'adossa a: 628

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segles XIV-XVII

U.E.: 635

Sector: Cala 6

Definició: Arcada de mig punt situada entre els murs 86 i 76

Relacions físiques:

Solidari de: 76, 86

Interpretació: Arcada

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 636

Sector: Cala 6

Definició: Mur format per blocs mitjans de pedra disposats en filades irregulars. Se'n conserven almenys dues filades. Es va aturar la intervenció abans de localitzar-ne el límit inferior.

Relacions físiques:

Solidari amb: 635

Interpretació: Banqueta de fonamentació de 635.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 637

Sector: Cala 6

Definició: Nivell de morter de calç blanca i sorra d'uns dos centímetres de potència..

Relacions físiques:

Cobert per: 639

S'adossa a: 633

Cobreix: 638

Interpretació: Nivell de paviment associat a la primera fase de funcionament de la porta u.e. 628.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 638

Sector: Cala 6

Definició: Estrat format per terres de color gris, molt fines

Relacions físiques:

Cobert per: 637

Tallat per: 633

Interpretació: Nivell de terres previ a la construcció del mur 633

Cronologia / Fase: Anterior a Segle XIV

U.E.: 639

Sector: Cala 6

Definició: Estrat format per terres de color marronós amb algun petit bloc de pedra

Relacions físiques:

Cobert per: 623

S'adossa a: 633

Tallat per: 631

Cobreix: 637

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per al paviment d'argamassa de calç u.e. 623.

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 700

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de llambordes de forma rectangular i mides diferents (15x30 / 15x20 /35x40 cm.). Presenta una reparació amb blocs quadrangulars de 35x40 i una altra feta amb ciment.

Relacions físiques:

S'adossa a: 704, 712

Cobreix: 701

Interpretació: Paviment del pati

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 701

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de sorres fines.

Relacions físiques:

S'adossa a: 704, 712

Cobert per: 700

Cobreix: 702, 703

Interpretació: Preparació paviment UE. 700

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 702

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de terres amb molta argamassa de calç i runa. Color marró grisós.

Relacions físiques:

S'adossa a: 704, 712

Cobert per: 701, 703

Cobreix: 705, 707, 708

Interpretació: Abocament de terres

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 703

Sector: Cala 7

Definició: Nivell format per argamassa de calç blanca molt esmicolada.

Relacions físiques:

S'adossa a: 704, 712

Cobert per: 701

Cobreix: 702

Interpretació: Abocament de terres

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 704

Sector: Cala 7

Definició: Mur de carreus ben escairats de forma rectangular i d'entre 18 i 20 cm. d'alçada, disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 700, 701, 702, 703, 708, 716

Talla: 709, 710

Interpretació: Mur de subjecció de l'escala actual

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 705

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de terres de color marró fosc, compactes i amb inclusions d'argamassa de calç i d'algun fragment de teula.

Relacions físiques:

S'adossa a: 708, 709

Cobert per: 702

Cobreix: 706

Reomple: 707

Interpretació: Rebliment superior de la rasa de la claveguera UE 706

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 706

Sector: Cala 7

Definició: Claveguera de desguàs feta amb maons de 15x30 cm. Desguàs probablement d'uns antics lavabos que hi havia sota l'escala.

Relacions físiques:

Interpretació:

Cobert per: 705

Reomple: 707

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 707

Sector: Cala 7

Definició: Retall

Relacions físiques:

Cobert per: 702

Talla a: 708, 709

reomplert per: 705, 706

Interpretació: Rasa oberta per a la col·locació de la claveguera UE. 706.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 708

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de terres de color marró fosc amb una mica de sorres a la superfície

Relacions físiques:

Se li adossa: 705

Cobert per 702

Tallat per: 707

Adossat a: 704

Cobreix: 709

Interpretació: Darrer estrat d'abocament de terres al pati, un cop construït el mur de l'escala i previ a la col·locació del paviment original del pati

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 709

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de terres griseses, bastant soltes amb algun carbonet.

Relacions físiques:

S'adossa a 704

Cobert per: 708

Cobreix a: 710

Tallat per: 707

Interpretació: Nivell d'abocaments de terres per tal d'assolir la cota de circulació del pati en un moment previ a la construcció del mur de l'escala

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 710

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres marró fosc, mitjanament compostes que presenten en la seva superfície una lleugera pel·lícula de sorra. Hi ha molta grava.

Relacions físiques:

S'adossa a: 704

Cobert per: 709

Cobreix: 713,715, 716

Interpretació: Nivell d'abocaments de terres per tal d'assolir la cota de circulació del pati en un moment previ a la construcció del mur de l'escala

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 711

Sector: Cala 7

Definició: Volta de l'escala feta amb carreus de pedra.

Relacions físiques:

Cobreix: 704

Cronologia / Fase:

U.E.: 712

Sector: Cala 7

Definició: Mur de carreuons que suporta l'arc de la 1era. Escala.

Relacions físiques:

Se li adossa: 704

Recolza en: 714

Cronologia / Fase:

U.E.: 713

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres argiloses bastant compactes de color marró grisós.

Relacions físiques:

Se li adossa: 716

Cobert per: 710

Tallat per: 715

Interpretació: Estrat d'anivellament previ a la construcció del palau

Cronologia / Fase: Segle XIII

U.E.: 714

Sector: Cala 7

Definició: Estructura de forma irregular construïda a base de morterada de calç i pedra.

Relacions físiques:

Hi recolza: 712

Interpretació: Banqueta de fonamentació de UE. 712

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 715

Sector: Cala 7

Definició: Rasa d'uns 20 cm d'amplada que corre paral·lela al mur 704.

Relacions físiques:

Cobert per: 710

Talla: 713

Reblert per: 716, 719

Interpretació: Restes d'un retall de grans dimensions i funcionalitat indeterminada que existia per sota de l'actual escala en un moment anterior a la construcció del palau.

Cronologia / Fase: Segle XIII

U.E.: 716

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres i argiles marró-vermelloses força compactes-

Relacions físiques:

S'adossa a: 713

Cobert per: 710

Cobreix: 710

Reomple: 715

Interpretació: Rebliment de 715

Cronologia / Fase: Segle XIII

U.E.: 717

Anul·lat

U.E.: 718

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres grisoses amb carbonets, mitjanament compactes

Relacions físiques:

Se li adossa: 719

Cobert per: 713

Cobreix: 721

Tallat per: 715

Interpretació: Estrat d'anivellament previ a la construcció del palau

Cronologia / Fase: Segle XIII

U.E.: 719

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres gravoses de color marronós claret.

Relacions físiques:

S'adossa a: 718

Cobert per: 716

Reomple: 715

Interpretació: Rebliment del retall 715

Cronologia / Fase: Segle XIII

U.E.: 720

Sector: Cala 7

Definició: Restes d'una inhumació, anatòmicament connexa pertanyent a un individu adult.

Relacions físiques:

Cobert per: 718

Cobreix: 721

Tallat per: 715

Interpretació: Inhumació pertanyent a la necròpolis tardorromana detectada en els nivells més profunds del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Necròpolis tardorromana

U.E.: 721

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres marronoses fosques amb inclusions d'argamassa de calç. Són mitjanament compactes i tenen una part alta de sorres en la seva composició. Hi apareixen alguns fragments d'àmfora de gran tamany.

Relacions físiques:

Cobert per: 718, 720

Se li adossa: 719

Tallat per: 715

Interpretació: Estrat de rebliment corresponent a la primera fase d'ocupació de la zona que es documenta.

Cronologia / Fase: Segles I-II

U.E.: 722

Sector: Cala 7

Definició: Nivell de sorres marronoses bastant compactes que en la banda superior estan cobertes en alguns indrets per una petita capa, molt fina, d'argiles verdoses.

Relacions físiques:

Cobert per: 721

Interpretació: Nivell aparentment natural

U.E.: 723

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc, mitjanament compactes i amb inclusions de carbonets, restes d'argamassa de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 721

Reomple: 724

Interpretació: Rebliment del retall 724

Cronologia / Fase: Segles I-II

U.E.: 724

Sector: Cala 7

Definició: Retall obert a 722

Relacions físiques:

Cobert per: 721

Reomplert per: 723

Interpretació: Retall en el terreny natural amb funcionalitat indeterminada.

Cronologia / Fase: Segles I-II

U.E.: 725

Sector: Cala 7

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc, mitjanament compactes i amb inclusions de carbonets, restes d'argamassa de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 721

Reomple: 724

Interpretació: Rebliment d'un dels retalls oberts al terreny natural en el fons de la cala 7

Cronologia / Fase: Segles I-II

U.E.: 726

Sector: Cala 7

Definició: Retall obert a 722

Relacions físiques:

Cobert per: 721

Reomplert per: 725

Interpretació: Retall en el terreny natural amb funcionalitat indeterminada.

Cronologia / Fase: Segles I-II

U.E.: 750

Sector: Arqueta davant porta principal Palau Finestres

Definició: Nivell format per lloses de pedra de mida mitjana lligades amb morter de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 102

Recolza en: 751

Interpretació: Paviment de la zona de l'entrada principal al Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XIX

U.E.: 751

Sector: Arqueta davant porta principal Palau Finestres

Definició: Nivell format per terres marronoses amb sorres, amb alguna pedra i fragments de maons i altres restes constructives.

Relacions físiques:

Hi recolza: 750

Cobreix: 752

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació del terreny previ a la col·locació del paviment de lloses u.e. 750.

Cronologia / Fase:

U.E.: 752

Sector: Arqueta davant porta principal Palau Finestres

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca d'uns 3 cm de gruix

Relacions físiques:

Cobert per: 751

Cobreix: 753

Interpretació: Nivell de paviment de la zona anterior a la col·locació de 750

Cronologia / Fase:

U.E.: 753

Sector: Arqueta davant porta principal Palau Finestres

Definició: Estrat format per terres marronoses clares bastant compactes i netes. Té una potència d'uns 75 cm.

Relacions físiques:

Cobert per: 752

Cobreix: 754

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 754

Sector: Arqueta davant porta principal Palau Finestres

Definició: Nivell format per terres marronoses que presenten abundància de materials constructius de cronologia romana (imbrex, tegulae...).

Relacions físiques:

Cobert per: 753

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Època romana

U.E.: 800

Sector: Rasa-7

Definició: Nivells de cendres negres i carbonets.

Relacions físiques:

S'adossa a: 99

Cobert per: 97, 98

Cobreix: 801

Interpretació: Nivell d'ús associat al marxapeu original de la porta u.e. 78

Cronologia / Fase:

U.E.: 801

Sector: Rasa-7

Definició: Nivell de terres de color marró amb inclusions de carbonets.

Relacions físiques:

S'adossa a: 99

Cobert per: 800

Cobreix: 808

Interpretació: Estrat associat al moment de construcció de la porta u.e. 78. Serveix per recreïxer el nivell de circulació en la zona de l'habitació 4 fins assolir la cota marcada pel marxapeu de la nova porta.

Cronologia / Fase:

U.E.: 802

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de cendres negres i carbons d'entre 1 i 5 cm. de potència.

Relacions físiques:

S'adossa a: 76, 55

Cobert per: 57

Cobreix: 803, 805

Interpretació: Restes d'un antic sòl d'utilització corresponent a l'habitació 1

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 803

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres marrons clar amb inclusions d'argamassa de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 802

Cobreix: 59

Interpretació: Nivell de rebliment abocat per tal de fer augmentar la cota de circulació a l'habitació 2 en el moment previ a la formació del sòl d'utilització u.e. 802

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 804

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell de terres argiloses de color marró amb inclusions de carbonets i cendres negres. La superfície de l'estrat era de color gris plom.

Relacions físiques:

Similar a: 57

Cobert per: 54

Cobreix: 810, 858

Tallat per: 96

Interpretació: Nivell de circulació associat a la porta u.e. 85 amb anterioritat a la col·locació del paviment de rajoles u.e. 53.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 805

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres argiloses de color gris plom amb inclusions d'algun carbonet

Relacions físiques:

S'adossa: 59

Cobert per: 802

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 806

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell de terres i cendres molt soltes, sota el paviment de llambordes u.e. 59

Relacions físiques:

Cobert per: 59

Cobreix: 807

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per a la col·locació i fixació de les llambordes del paviment u.e. 59

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 807

Sector: Rasa-5

Definició: Nivell format per terres marró-grisoses, bastant soltes.

Relacions físiques:

Cobert per: 806, 46

Cobreix: 809

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 808

Sector: Rasa-7

Definició: Nivell de terres marronoses fosques bastant compactes amb restes d'argiles vermelloses.

Relacions físiques:

S'adossa a: 99

Cobert per: 801, 99

Interpretació: Nivell associat al funcionament del marxapeu de la porta u.e. 92

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 809

Sector: Rasa 5

Definició: Nivell de les terres gris fosc bastant soltes.

Relacions físiques:

Cobert per: 807

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 810

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell de terres marronoses clares amb inclusions de nòduls d'argamassa de calç blanca. Esporàdicament, paquets d'argila.

Relacions físiques:

Cobert per: 804

Cobreix: 811

Adossat a: 923

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XV o posterior

U.E.: 811

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell format per terres fines de color marró fosc amb inclusions de granets de calç i algun carbonet.

Relacions físiques:

Cobert per: 810

Cobreix: 821

Adossat a: 822

Interpretació: Nivell d'amortització de 822

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 812

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell format per terres molt contaminades amb trossos d'argamassa de calç rosa ataronjada, cendres i algun fragment de teula o de maó. Tot bastant solt.

Relacions físiques:

S'adossa a: 814, 92

Cobert per: 57

Cobreix: 813, 814

Interpretació: Estrat d'amortització del marxapeu u.e. 814.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 813

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell format per terres i cendres de color gris amb inclusions de carbonets relativament compactes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 814, 92

Cobert per: 812

Cobreix: 817

Interpretació: Possibles restes de nivell d'utilització corresponent al funcionament del marxapeu UE 814.

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 814

Sector: Rasa-9

Definició: Alineació de blocs de pedra calcària d'uns 15 cm de gruix i entre 35 i 40 cm d'amplada lligats amb morter de calç

Relacions físiques:

Solidari amb: 78

Cobert per: 812

S'hi adossa: 813

Recolza en: 924

Interpretació: Marxapeu de pedra original de la porta UE.78

Cronologia / Fase:

U.E.: 815

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell format per terres i runa

Relacions físiques:

Cobert per: 49

Cobreix: 50

Interpretació: Bossada de runa

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 816

Sector: Rasa-6 i 9

Definició: Nivell de lloses de forma rectangular, algunes de gran tamany i lligades amb argamassa de calç rosa-ataronjat.

Relacions físiques:

S'adossa a: 93, 94, 833, 852

Cobert per: 50

Cobreix: 818

Interpretació: Paviment de llambordes corresponent a la darrera fase de l'habitació 7 com a espai independent dins del Palau

Cronologia / Fase: 1650-1700

U.E.: 817

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell format per argamassa de calç ataronjada barrejada amb terres i sorres que li donen una consistència tova per sota de la superfície de l'estrat.

Relacions físiques:

S'adossa a: 76, 72, 92

Cobert per: 813

Cobreix: 819

Interpretació: Nivell de rebliment associat a la construcció de la porta u.e. 78.

Cronologia / Fase:

U.E.: 818

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell d'argamassa en calç ataronjada-groguenca.

Relacions físiques:

Cobert per: 816

Adossat a: 852

Cobreix: 853

Interpretació: Nivell de preparació del 816.

Cronologia / Fase: 1650-1700

U.E.: 819

Sector: Rasa-9

Definició: Estrat format per terres argiloses bastant netes amb inclusions de carbonets.

Relacions físiques:

Cobert per: 817, 852

Cobreix: 820

Interpretació: Nivell , similar a 808, que funciona amb el marxapeu de la porta 92.
Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 820

Sector: Rasa-9

Definició: Restes paviment de calç

Relacions físiques:

Cobert per: 819

Cobreix: 830

Interpretació: Nivell de paviment associat al primer moment de funcionament de l'habitació 2 i de la porta 92. De tota manera, i donat que les relacions estratigràfiques amb els murs perimetrals no estan gaire clares també podria tractar-se d'un nivell associat a la construcció del palau.

Cronologia / Fase:

U.E.: 821

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell de terres de color marró clar amb inclusions de carbonets. Són superficialment molt compactes, de manera que sembla tractar-se d'un paviment que devia funcionar amb el marxapeu 822.

Relacions físiques:

S'adossa a : 822

Cobert per: 811

Cobreix: 825.

Interpretació: Nivell associat al funcionament de 822.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 822

Sector: Rasa-8

Definició: Alineació de dos blocs rectangulars de pedra lligats amb morter de calç. No ocupen tota l'amplada de la porta.

Relacions físiques:

Se li adossa: 821

Cobert per: 811

Interpretació: Marxapeu de la porta UE.85 (o bé nivell inferior del mur).

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 823

Sector: Rasa-6

Definició: Paviment de rajoles de 15x30 cm. molt trinxades que apareix a partir de la meitat de 852 en direcció a l'interior de l'habitació segurament destruït en part en el moment de construcció al paviment de quitrà.

Relacions físiques:

Se li adossa: 853

Cobert per: 50

Cobreix: 816, 852

Interpretació: Nivell de paviment que anivellava en la zona de l'habitació 7 l'enllosat 816 amb el paviment de rajoles u.e. 53

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 824

Sector: Rasa-9

Definició: Alineació de blocs rectangulars de pedra ben escairats i lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Solidari amb: 92

Hi recolza: 924

S'hi adossa: 808

Interpretació: Marxapeu corresponent al funcionament de la porta UE.92

Cronologia / Fase: Segle XIV.

U.E.: 825

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell format per terres i calç molt fina de color marró ataronjat.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Cobert per: 821

Cobreix: 828.

Interpretació: Nivell de paviment

Cronologia / Fase:

U.E.: 826

Sector: Rasa-6

Definició: Estructura construïda a base de blocs mitjans i petits de pedra de forma quadrangular, lligats amb morter de calç i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

S'adossa a: 833

Interpretació: Mur que uneix per sota els brancals de l'arc UE. 833

Cronologia / Fase:

U.E.: 827

Sector: Rasa 6

Definició: Mur construït a base de pedres i maons situada a tocar del mur 826

Relacions físiques:

Se li adossa: 823

S'adossa a: 846

Interpretació: Banqueta

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 828

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell de terres molt fines de color gris fosc amb inclusions de carbonets.

Relacions físiques:

Cobert per: 825

Cobreix: 829

Interpretació: Nivell que acostuma a formar-se en la superfície de les capes de sorra fina que apareixen en diversos indrets del palau. Donada la seva consistència és impossible determinar si està tallat o s'adossa al mur u.e. 79.

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 829

Sector: Rasa-8

Definició: Nivell de sorres fines

Relacions físiques:

Cobert per: 818

Interpretació: Bossada de sorres fines que apareixen de manera esporàdica en diversos sectors del palau en els nivells inferiors.

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 830

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell de terres de color gris força fines i amb alguns carbons.

Relacions físiques:

Cobert per: 809, 820

Hi recolza: 46

Igual a: 868

Interpretació: Nivell anterior a la construcció del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segles XI-XIII

U.E.: 831

Sector: Rasa-9

Definició: Estructura formada per blocs mitjans i petits de pedra sense escairar, lligats amb morter de calç i sorra. Està construïda amb encofrat perdut. Fa uns 15 cm. d'amplada i esta formada per pedres i morterada de calç roja-ataronjada.

Relacions físiques:

Solidari amb: 76 i 79

Interpretació: Banqueta de fonamentació dels murs UE. 76 i 79.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 832

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell d'argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

S'adossa a: 827

Cobert per: 823

Cobreix: 834

Interpretació: Preparació per al paviment de rajoles UE. 823.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 833

Sector: Habitació 7

Definició: Arcada de mig punt construïda a base de dovelles de pedra ben escairades i lligades amb morter de calç

Relacions físiques:

Interpretació: Arcada de separació entre l'habitació 7 i el pati del Palau Finestres

Cronologia / Fase:

U.E.: 834

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca.

Relacions físiques:

Tallat per: 827

Interpretació: Paviment

Cronologia / Fase: Anterior als segles XVII-XVIII

U.E.: 835

Sector: Rasa-6

Definició: Mur format a base de carreus quadrangulars de pedra mig desbastats lligats amb argamassa de calç i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Se li adossa: 49, 50, 79, 84, 815,816, 818, 837

Recolza en: 926

Interpretació: Paret mitgera entre el Palau Finestres i la Casa Mauri.

Cronologia / Fase: Segle XIV.

U.E.: 836

Sector: Rasa-6

Definició: Retall.

Relacions físiques:

Talla: 813, 832, 834, 838

Reomplert per: 837

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur UE. 835

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 837

Sector: Rasa-6

Definició: Estrat format per terres argiloses de color gris fosc amb inclusions de carbonets.

Relacions físiques:

S'adossa a: 835, 827

Cobert per: 818

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 838

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell format per terres de color marró, amb sorretes, restes i argamassa de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 834

Tallat per: 827, 836

Interpretació: Nivell anterior a la construcció del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segle XIII

U.E.: 839

Sector: Rasa-10

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca de 816.

Relacions físiques:

Cobert per: 816

Cobreix: 840

Interpretació: Nivell de paviment

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVIII

U.E.: 840

Sector: Rasa-10

Definició: Nivell de terres de color marró fosc, bastant soltes i amb fort component sorrenc.

Relacions físiques:

Cobert per: 839

Cobreix: 841

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 841

Sector: Rasa-10

Definició: Nivell format per terres de color marró clar, fortament contaminat amb argamassa marronosa.

Relacions físiques:

S'adossa a: 826

Cobert: 840

Cobreix: 838

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 842

Sector:

Definició: Mur de 32 cm d'amplada construït a base de carreus rectangulars ben escairats i amb la superfície repicada barrejats amb alguns altres només mig desbastats, disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Solidari amb: 843, 88

Se li adossa: 86

Interpretació: Mur de tancament exterior de les habitacions 5 i 6.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 843

Sector:

Definició: Arcada semicircular de 32 cm. d'amplada construïda a base de carreus ben escairats lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Solidari amb: 842

Se li adossa: 86, 921, 922

Reomplert per: 86, 921, 922

Interpretació: Arcada que formava part de la façana posterior del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 844

Anul·lat

U.E.: 845

Sector: Hab-4

Definició: Mur fet de carreus regulars que uneix per sota les dues bandes de l'arcada UE. 83.

Relacions físiques:

S'adossa a: 83, 79

Cobert per: 96

Interpretació: Riostra de l'arcada 83

Cronologia / Fase:

U.E.: 846

Sector: Rasa-6

Definició: Bloc de pedra quadrangular ben escairat lligat amb argamassa.

Relacions físiques:

Solidari amb: 833

Se li adossa: 827

Interpretació: Basament d'un dels pilars de l'arcada 833.

Cronologia / Fase:

U.E.: 847

Sector:

Definició: Mur de 57 cm. d'amplada format per blocs irregulars de tamany mitjà lligats amb argamassa de calç rosada

Relacions físiques:

Igual a: 94, 95

Se li adossa: 93

Solidari de: 835

Interpretació: Mur de tancament del pati del Palau

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 848

Sector: Habitació 8

Definició: Arcada. Va ser desmuntada abans de l'inici del seguiment arqueològic.

Relacions físiques:

Interpretació: Arcada que separa l'habitació 8 del pati posterior del Palau

Cronologia / Fase:

U.E.: 849

Sector: Habitació 6

Definició: Arcada de mig punt feta amb dovelles quadrangulars de pedra ben escairades i lligades amb morter de calç.

Relacions físiques:

Interpretació: Arcada de separació entre l'habitació 6 i el pati lateral del Palau Finestres

Cronologia / Fase:

U.E.: 850

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell de terres griseses soltes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 852

Cobert per: 57

Cobreix: 851

Interpretació: Estrat de rebliment
Cronologia / Fase: Segona meitat segle XVII

U.E.: 851

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca d'uns 3 cm de gruix.

Relacions físiques:

Cobert per: 850

Interpretació: Restes d'un antic paviment de calç

Cronologia / Fase:

U.E.: 852

Sector: Rasa-9/6

Definició: Mur d'uns 48 cm. d'amplada construït a base de blocs de pedra mitjans lligats amb argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

Se li adossa: 853, 816, 56

Cobert per: 54

Cobreix: 819

Interpretació: Antic mur de separació entre les habitacions 2 i 7

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 853

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell format per terres de color marró clar, molt poc compactes i barrejades amb abundant argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84, 852

Cobert per: 818

Cobreix: 79, 854, 877

Interpretació: Estrat d'anivellament previ a la construcció del paviment de llambordes u.e. 816.

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XVII

U.E.: 854

Sector: Rasa-9

Definició: Restes d'un enrajolat de rajoles de 15x30 cm. Es lliura a la superfície d'arrasament de UE. 92 més enllà de les arcades 83 i 80. La seva cota es correspon amb la superfície d'arrasament del mur UE 79 més enllà de les arcades 80 i 53.

Relacions físiques:

Igual a: 823

S'adossa a: 852, 79

Cobert per: 853

Cobreix: 855

Interpretació: Restes d'un paviment de rajoles

Cronologia / Fase: Anterior a 1650-1700

U.E.: 855

Sector: Rasa-9

Definició: Nivell de terres marronoses.

Relacions físiques:

S'adossa a: 852, 79

Cobert per: 854

Cobreix: 866

Interpretació: Estrat d'anivellament previ a la col·locació de l'enrajolat u.e. 854

Cronologia / Fase: Anterior a 1650-1700

U.E.: 856

Sector: Rasa-9

Definició: Estructura formada per blocs de pedra sense escairar lligats amb argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Solidari amb: 79, 93, 80

Cobert per: 867

Interpretació: Fonamentació de l'arcada UE. 80 i dels murs UE. 79 i 93.

Cronologia / Fase:

U.E.: 857

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell d'argamassa de calç d'1 cm. de potència.

Relacions físiques:

S'adossa: 79, 852

Cobert per: 867

Cobreix: 871

Interpretació: Paviment associat al primer moment de funcionament del mur 852

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 858

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell de runes de gra gruixut barrejades amb cendres que donen al conjunt un aspecte molt solt.

Relacions físiques:

S'adossa a: 852

Cobert per: 804

Cobreix: 859

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 859

Sector: Rases 6, 10, 16

Definició: Nivell d'uns 25 cm de potència format per terres de color marró fosc amb inclusions de carbonets i argamassa de calç.

Relacions físiques:

S'adossa a: 852

Cobert per: 858

Cobreix: 860

Hi recolza: 863

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 860

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell d'uns 15 cm de potència format per terres argiloses de color marró-vermellós mitjanament compactes

Relacions físiques:

S'adossa a: 852

Cobert per: 859

Cobreix: 861

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 861

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell molt sorrenc de color gris claret amb taques de calç.

Relacions físiques:

S'adossa a: 852

Cobert per: 860

Interpretació: Possible nivell constructiu de les arcades.

Cronologia / Fase:

U.E.: 862

Sector: Rasa-10

Definició: Nivell format per terres barrejades amb argamassa de calç groc-ataronjada.

Relacions físiques:

Cobert per: 700

Cobreix: 863

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per a la col·locació del paviment de lloses del pati central del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segles XVII-XIX

U.E.: 863

Sector: Rasa 16

Definició: Nivell de morter de calç blanca d'uns 3 cm de potència.

Relacions físiques:

Cobert per: 862

Tallat per: 864

Recolza en: 859

Interpretació: Paviment de la zona del pati del Palau Finestres anterior a la col·locació del paviment de lloses u.e. 700.

Cronologia / Fase: Anterior a segles XVII-XIX

U.E.: 864

Sector: Rasa-10

Definició: Estructura quadrangular de 45x22 cm. construïda a base de caixa de maons.

Relacions físiques:

Cobert per: 862

Talla: 863

Interpretació: Antiga claveguera

Cronologia / Fase: Segles XVII-XIX

U.E.: 865

Sector: Rasa-11/12

Definició: Mur de 50 cm. d'amplada format a base de carreus de pedra lligats amb argamassa de calç disposat amb dues cares i morterada a l'interior.

Relacions físiques:

Se li adossa: 881, 882

S'adossa: 79, 84

Cobert per: 881

Interpretació: Antic mur de separació entre les habitacions 4 i 8

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 866

Sector: Rasa-11

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca de 1 cm de gruix

Relacions físiques:

Igual a: 844??

S'adossa a: 852, 79

Cobert per: 855

Cobreix: 867

Interpretació: Restes d'un antic paviment.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 867

Sector: Rasa-11

Definició: Nivell de terres marronoses bastant fines amb alguna pedra petita.

Relacions físiques:

S'adossa a: 835, 852, 79

Cobert per: 866

Cobreix: 857

Interpretació: Estrat de rebliment i anivellament de la zona previ a la col·locació del paviment u.e. 866

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 868

Sector: Rasa-6/10

Definició: Nivell de terres de color grisós fosc amb inclusions de granets d'argamassa, molt compacta.

Relacions físiques:

Igual a: 830

Cobert per: 871

Hi recolza: 852

Tallat per: 835

Interpretació: Nivell previ a la construcció de l'arcada UE. 833 i en general del conjunt del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Segles XI-XIII

U.E.: 869

Sector: Pati

Definició: Estructura de planta circular i 71 cm. de diàmetre construït a base de blocs de forma arrodonida.

Relacions físiques:

Cobert per: 701

Reomplert per: 870

Interpretació: Pou d'aigua

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 870

Sector: Pati

Definició: Nivell format per blocs de pedra, maons, argamassa i fragments d'enlluit de la paret.

Relacions físiques:

Cobert per: 701

Rebleix: 869

Interpretació: Rebliment del pou UE. 869

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 871

Sector: Rasa-6

Definició: Nivell de terres de color grisos, bastant compactes.

Relacions físiques:

Cobert per: 857, 844

Interpretació: Sòl d'utilització.

Cronologia / Fase:

U.E.: 872

Sector: Pati

Definició: Estructura quadrangular de 80 cm d'amplada i delimitada per quatre murets construïts a base de blocs quadrangulars de pedra.

Relacions físiques:

Cobert per: 711

Reomplert per: 873, 874

Interpretació: Antic dipòsit o pou mort

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 873

Sector: Pati

Definició: Nivell de sorres negres.

Relacions físiques:

Cobert per: 711

Cobreix: 874

Rebleix: 872

Interpretació: Estrat de rebliment del pou o dipòsit u.e. 872

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 874

Sector: Pati

Definició: Nivell de terres argiloses bastant compactes de color marró clar amb inclusions de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 873

Rebleix: 872

Interpretació: Estrat de rebliment del pou o dipòsit u.e. 872

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 875

Sector: Pati.

Definició: Mur de 80 cm. de llargada fet amb carreus rectangulars lligats amb morter de calç i disposats en filades regulars. Només se n'ha pogut documentar una de les cares donat que quedava en el límit d'una de les rases obertes per a les clavegueres.

Relacions físiques:

Interpretació: Límit d'algun tipus d'estructura que quedà més enllà del límit de la rasa.

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 876

Sector: Rasa 18

Definició: Mur d'uns 38 cm d'amplada construït a base de carreus ben escairats de forma rectangular i disposats en filades regulars. Està lligat amb argamassa de calç i terra que li dona un color rosa-ataronjat.

Relacions físiques:

S'adossa a: 884

Tallat per: 970

Interpretació: Mur corresponent a algunes estructures que ocupaven el solar de la Casa Mauri amb anterioritat a la construcció d'aquest edifici.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 877

Sector: Rases 11/12

Definició: Capa de 1.5 cm de guix format per cendres i carbons compactats que es perllonga a tot el llarg de l'àmbit.

Relacions físiques:

S'adossa a: 79, 84

Cobert per 853

Cobreix: 878

Interpretació: Nivell d'utilització associat al moment en què es trobava en funcionament el mur 79 que separava les habitacions 7 i 8.

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 878

Sector: Rases 11/12

Definició: Nivell de terres argiloses de color marró-grisós força compactes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 79, 84

Cobert per: 877

Cobreix: 879

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 879

Sector: Rases 11/12

Definició: Nivell de terres de color marró clar.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Cobert per: 878

Cobreix: 880

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 880

Sector: Rases 11/12

Definició: Nivell de cendres gris-plom.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Cobert per: 879

Cobreix: 881

Interpretació: Sòl d'utilització de l'habitació 8. Probablement es tracti del primer nivell de paviment de l'habitació 8.

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 881

Sector: Rases 11/12

Definició: Nivell de terres marronoses molt contaminat amb cendres, calç i pegots d'argila.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84, 865

Cobert per: 880

Cobreix: 882, 865

Interpretació: Estrat d'anivellament i compactació del terreny previ a la seva utilització. El motiu de la seva presència ve determinat per l'existència d'una bossada de sorra fina en els nivells inferiors en aquesta zona.

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 882

Sector: Rases 11/12

Definició: Nivell de terres cendroses. Molt soltes i fines.

Relacions físiques:

S'adossa a: 865

Cobert per: 881, 868

Igual a: 828

Tallat per: 79, 84

Interpretació: Nivell de sorres negroses que apareix habitualment per sobre de les capes de sorres fines que es documenten en diferents indrets del Palau.

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 883

Sector: Rasa 12

Definició: Nivell sorra de platja.

Relacions físiques:

Cobreix: 882

Tallat per: 79, 84, 865

Igual a: 829

Interpretació: Capa de sorres similar a altres que apareixen en diversos indrets del Palau.
Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 884

Sector: Rasa 12

Definició: Mur format per blocs mitjans i petits de pedra lligats amb morter de calç. Només se'n documenta la part superior.

Relacions físiques:

Se li adossa: 876

S'adossa a: 835

Tallat per: 970

Interpretació: Mur paral·lel a la façana del C/Montcada a la banda del Palau Mauri.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 885

Sector: Rasa 12

Definició: Claveguera de secció quadrangular i uns 20 cm d'amplada amb el fons format per rajoles decorades que travessa pel centre l'ala de la Casa Mauri que està a tocar del Palau Finestres.

Relacions físiques:

Tallat per: 970

Talla: 914

Interpretació: Claveguera d'evacuació d'aigües residuals de la casa Mauri en la seva darrera fase de funcionament.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 886

Sector: Rasa-1

Definició: Obertura circular de 94 cm. de diàmetre i revestida amb carreus de pedra

Relacions físiques:

Interpretació: Antic pou d'aigua

Cronologia / Fase:

U.E.: 887

Sector: Pati

Definició: Inhumació anatòmicament connexa que presentava un fragment d'àmfora cobrint el cap del sebollit.

Relacions físiques:

Cobert per 941

Interpretació: Enterrament associat a la necròpolis tardorromana documentada en diferents indrets del Palau

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 888

Sector: Rasa 13

Definició: Estructura de 25 cm. d'amplada construïda a base de maons.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Reomplert per: 889

Cobert per: 892

Talla: 904

Recolza en: 903

Interpretació: Antiga claveguera

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 889

Sector: Rasa 13

Definició: Nivell de terres negres.

Relacions físiques:

Reomple: 888

Interpretació: Estrat de rebliment de la claveguera u.e. 888

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 890

Sector: Rasa 19

Definició: Nivell de terres de color gris fosc molt soltes.

Relacions físiques:

Interpretació: Abocament de terres amb molt material ceràmic.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 891

Sector: Rasa 5

Definició: Arc cec de mig punt construït a base de carreus quadrangulars ben escairats i lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Solidari amb: 51

Se li adossa: 45

Interpretació: Possible arc de descàrrega associat al mur de separació entre el Palau Finestres i el núm. 25 del carrer de Montcada.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 892

Sector: Rasa 13

Definició: Terres i runa superficial remogudes per la màquina excavadora.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Cobreix: 888, 889

Interpretació:

Cronologia / Fase: 1998

U.E.: 893

Sector: Rasa 5

Definició: Mur d'amplada irregular format per blocs rectangulars, alguns d'ells de gran tamany (fins 67 cm. d'amplada). Hi apareixen elements arquitectònics reaprofitats com a trossos de cornisa.

Relacions físiques:

Se li adossa: 812, 813, 817, 894

S'adossa: 55

Recolza en: 46

Cobert per: 57

Interpretació: Mur que tapia la part baixa de l'arcada 55
Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 894

Sector: Rasa 5

Definició: Nivell de terres de color marró fosc, bastant soltes, situat darrera del mur UE 893.

Relacions físiques:

S'adossa a: 893

Cobreix: 895

Interpretació: Nivell associat al tapiat de la part baixa de l'arc 55.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 895

Sector: Rasa 5

Definició: Nivell de terres marronoses

Relacions físiques:

En contacte amb: 893

Cobert per: 894

Cobreix: 46

Interpretació: Nivell de terres associat al moment de construcció del mur 893

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XVII - Segle XVIII

U.E.: 896

Sector: Rasa 18

Definició: Mur de 35 cm. d'amplada format per blocs de pedra de tamanys diferents i maons lligats amb morter de calç i disposats en filades irregulars. Hi ha blocs de pedra reaprofitats.

Relacions físiques:

Se li adossa 898

S'adossa a: 897

Interpretació: Mur que delimita un semisoterràni que es documenta en la Casa Mauri

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XIX

U.E.: 897

Sector: Rasa 18

Definició: Mur de 60 cm. d'amplada format per blocs mitjans i grans de pedra lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Se li adossa: 896, 898

Talla: 912

Interpretació: Mur que dividirà en dos espais longitudinalment la casa Mauri.

Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 898

Sector: Rasa 18

Definició: Nivell de terres i runa.

Relacions físiques:

S'adossa a: 896, 897

Interpretació: Rebliment d'un semisoterrani delimitat pels mur ue. 896, 897, 898.

Cronologia / Fase: Segle XIX

U.E.: 899

Anul·lat

U.E.: 900

Sector: Pati

Definició: Bloc monolític de pedra de planta circular de 38 cm. de diàmetre.

Relacions físiques:

Cobert per: 701

Solidari amb: 901

Interpretació: Basament corresponent a una columna o pilar circular relacionable amb alguna estructura avui desapareguda

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 901

Sector: Pati

Definició: Estructura de 100x90 cm. aprox. formada a base de morterada de blocs de pedra i argamassa de calç groc-ataronjada.

Relacions físiques:

Cobert per: 701

Solidari amb: 900

Interpretació: Fonamentació de la columna u.e. 900

Cronologia / Fase: Anterior al segle XVII

U.E.: 902

Anul·lat

U.E.: 903

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres argiloses de color gris clar.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Cobert per: 888, 892

Cobreix: 904, 905

Interpretació: Estrat associat a la construcció de la claveguera u.e. 888

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 904

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres marronoses bastant soltes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 906

Cobert per: 892, 903

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Posterior al segle XVI

U.E.: 905

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres marronoses amb carbonets i restes constructives.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84

Cobert per: 904

Cobreix: 907

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segona meitat del segle XVI o posterior

U.E.: 906

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres argiloses de color marró-vermellós força compactes i presentant mòduls calcaris.

Relacions físiques:

Se li adossa: 910

Cobert per: 904

Cobreix: 908

Interpretació: Estrat de rebliment.

Cronologia / Fase: Anterior a finals segle XVI

U.E.: 907

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres argiloses mitjanament compactes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 84, 909

Cobert per: 905

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Anterior a finals segle XVI

U.E.: 908

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres grisoses amb carbonets.

Relacions físiques:

Se li adossa: 905, 910

Cobert per: 906

Cobreix: 909

Interpretació: Possible sòl d'utilització associable al pati posterior del Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Anterior a finals segle XVI

U.E.: 909

Sector: Rasa 13

Definició: Terres de color marró fosc amb inclusions de paquets d'argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

Se li adossa: 907, 910

Cobert per: 908

Interpretació: Estrat de rebliment. Podria tractar-se, com 881, d'un nivell de compactació del terreny com a conseqüència de la presència d'una capa de sorres fines per sota d'aquest estrat.

Cronologia / Fase: Anterior a finals segle XVI

U.E.: 910

Sector: Rasa 13

Definició: Estrat format per terres de color marró vermellós molt fines i depurades.

Relacions físiques:

S'adossa a: 806, 908, 909

Cobert per: 892

Interpretació: Estrat de rebliment associat a un gran rebaix produït a la zona del pati posterior del Palau Finestres.

Cronologia / Fase: Segle XVI

U.E.: 911

Sector: Rasa 18

Definició: Morterada de calç rosada i pedres.

Relacions físiques:

S'adossa a: 876, 835

Tallat per: 970

Interpretació: Nivell de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase:

U.E.: 912

Sector: Rasa 18

Definició: Nivell format per terres argiloses de color marró fosc amb petites inclusions de calç i algun carbonet.

Relacions físiques:

S'adossa a: 876

Cobert per: 913

Tallat per: 876, 885, 913

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segle XIV o posterior

U.E.: 913

Sector: Rasa 18

Definició: Retall irregular

Relacions físiques:

Talla: 912

Reblert per: 914

Tallat per: 970

Interpretació: Retall generat per l'obertura successiva de les clavegueres 916 i 885

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XX

U.E.: 914

Sector: Rasa 18

Definició: Nivell de terres grisoses

Relacions físiques:

Cobreix: 916

Tallat per: 885

Rebleix: 913

Interpretació: Nivell que rebleix el retall 913

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XX

U.E.: 915

Sector: Rasa 19

Definició: Cambra subterrània de 185x 450 cm construïda a base de maons lligats amb pòrtland i d'interior lliscat també amb aquest mateix tipus de ciment. L'estructura estava coberta amb volta rebaixada de maons lligats amb pòrtland similar als dels dipòsits subterranis d'aigua dels forjats dels pisos superiors de la part del darrera de la casa Mauri.

Relacions físiques:

S'adossa a: 835

Talla a: 919

Interpretació: Antic dipòsit de combustible relacionat amb la fàbrica de dolços que ocupava l'edifici de la Casa Mauri.

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 916

Sector: Rasa 19

Definició: Estructura d'uns 27 cm. d'amplada formada per un llit de maons de 15x 30 i parets de blocs de pedra.

Relacions físiques:

Cobert per:

Cobert per: 914

Talla: 912, 913

Interpretació: Antiga claveguera que discorria aproximadament pel centre de la Casa Mauri.

Cronologia / Fase: Segle XVIII-XIX

U.E.: 917

Sector: Cala 8

Definició: Mur d'uns 50 cm d'amplada format a base de morterada de calç blanca, pedres (mitjanes i petites) i algun fragment ceràmic (tegulae, maó gran...).

Relacions físiques:

Cobert per: 927

Hi recolza: 876

Interpretació:

Cronologia / Fase: anterior als segles XIII-XIV

U.E.: 918

Sector: Rasa 12/19

Definició: Mur. Format per blocs de pedra lligats amb argamassa de calç rosada-ataronjada. Fa uns 110 cm. d'amplada.

Relacions físiques:

Cobert per 919

Interpretació: Mur de funcionalitat indeterminada que sembla correspondre a edificacions realitzades amb anterioritat a la construcció de la Casa Mauri.

Cronologia / Fase: Anterior a Segle XVII

U.E.: 919

Sector: Rasa 19

Definició: Estrat format per terres marronoses clares força soltes.

Relacions físiques:

Cobreix: 918

Tallat per: 985, 915, 879

Interpretació: Estrat de rebliment probablement associat al moment de construcció de la Casa Mauri.

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 920

Sector: Rasa 19

Definició: Nivell de terres marrons amb runes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 879

Interpretació: Nivell de rebliment d'un semisoterrani obert en el subsòl de la Casa Mauri.

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 921

Sector: ?

Definició: Mur de 32 cm d'amplada format a base de carreus de pedra mig desbastats, lligats amb argamassa de calç i disposats en filades regulars.

Relacions físiques:

Solidari amb: 86

S'adossa a: 843

Interpretació:

Cronologia / Fase:

U.E.: 922

Sector: ?

Definició: Mur de maons posats de pla i lligats amb morter de calç

Relacions físiques:

S'adossa a: 843, 86

Interpretació: Mur que recreix l'arcada 843

Cronologia / Fase:

U.E.: 923

Sector: Rasa 8

Definició: Mur format per blocs de pedra lligats amb abundant argamassa de calç ataronjada.

Relacions físiques:

Se li adossa: 804, 810

Cobert per: 925

Cobreix: 822

Interpretació: Serveix per repujar el nivell del marxapeu de la porta UE 85. Similar a UE 924.

Cronologia / Fase:

U.E.: 924

Sector: Rasa 9

Definició: Mur format per blocs de pedra disposats irregularment i lligats amb argamassa de calç ataronjada molt abundant.

Relacions físiques: ?

Interpretació: Creixement del nivell d'us previ a la construcció de la porta UE 78. Similar a UE 923.

Cronologia / Fase:

U.E.: 925

Sector: Rasa 8

Definició: Nivell format per una capa de rajoles de 14 x 28 cm.

Relacions físiques:

Se li adossa: 804

Cobert per: 804

Recolza en: 923

Adossat a: 85

Interpretació: Marxapeu de la porta 85

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XIX

U.E.: 926

Sector: Rasa 14

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc, bastant compactes i amb algun carbonet

Relacions físiques:

Hi recolza: 835

Interpretació: Nivell de terres anterior a la construcció del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Anterior a Segle XIV

U.E.: 927

Sector: Rasa 18

Definició: Estrat format per terres de color marró fosc, compactes i plàstiques barrejades amb restes d'argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

S'adossa a: 876, 884.

Cobert per: 912

Cobreix: 917, 939, 938, 968

Interpretació: Nivell de construcció del mur UE 876.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 928

Sector: Flanc cala 6

Definició: Estrat format per terres de color marró clar força soltes i fines.

Relacions físiques:

Cobreix: 929

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 929

Sector: Flanc cala 6

Definició: Nivell format per una capa d'uns 2-3 cm de terra vermella preparada i amb la superfície endurida amb una petita capa de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 928

Interpretació: Paviment

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 930

Sector: Pati

Definició: Nivell de terres marrons mitjanament soltes amb inclusions de carbonets.

Relacions físiques:

Cobert per: 701

Cobreix: 931

Interpretació: Nivell de rebliment

Cronologia / Fase:

U.E.: 931

Sector: Pati

Definició: Nivell de terres griseses amb cendres.

Relacions físiques:

Cobert per: 930

Cobreix: 932

Interpretació: Sòl d'utilització

Cronologia / Fase:

U.E.: 932

Sector: Pati

Definició: Nivell de terres de color marró clar força netes i compactes.

Relacions físiques:

Cobert per 931

Cobreix: 941

Interpretació: Estrat de rebliment

Cronologia / Fase: Segles XIII- XIV

U.E.: 933

Sector: Cala 8

Definició: Nivell de sorres molt fines.

Relacions físiques:

Se li adossa: 939

S'adossa a: 917, 937

Cobert per: 927

Cobreix: 934

Tallat per: 938

Interpretació: Nivell de terres associat a la colmatació del mur de tapia u.e. 937.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 934

Sector: Cala 8

Definició: Nivell format per terres de color marró fosc amb inclusions de carbonets i grans de calç. És força compacte i plàstic i hi apareixen taques d'argiles més vermelloses i altres griseses.

Relacions físiques:

Se li adossa: 939

S'adossa: 917

Cobert per: 933, 937

Cobreix: 942

Tallat per: 938

Interpretació: Abocaments de terres per tal d'augmentar la cota de circulació a la zona com a pas previ a la construcció del mur 917.

Cronologia / Fase: Anterior als segles XIII-XIV

U.E.: 935

Sector: Cala 8

Definició: Estructura formada per argamassa de calç marronosa i sorra de gra gruixut de fonamentació del mur UE 876.

Relacions físiques:

Solidari amb: 876

S'adossa a: 917

Cobert per : 927

Cobreix: 917

Interpretació: Estrat associat a la preparació del terreny per a la construcció del mur 876.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 936

Sector: Cala 8

Definició: Nivell format per terres vermelloses bastant compactes.

Relacions físiques:

Se li adossa: 927, 933

Cobert per: 913

Cobreix: 937

Tallat per: 968

Interpretació: Part superior del mur 937 fet amb tapia

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 937

Sector: Cala 8

Definició: Mur d'uns 45 cm d'amplada format per blocs mitjans de pedra lligats amb morter de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 936

Recolza en: 934

S'hi adossa: 933

Interpretació: Sòcol del mur de tapia

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 938

Sector: Cala 8

Definició: Rasa de fonamentació del mur UE 884

Relacions físiques:

Cobert per: 927

Talla: 933, 934, 917

Reomplert per: 939, 940

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 939

Sector: Cala 8

Definició: Nivell de terres marronoses fosques amb carbonets i restes de sorra i argamassa.

Relacions físiques:

S'adossa a: 940

Cobert per: 927

Reomple: 938

Interpretació: Rebliment de la rasa de fonamentació del mur UE 884.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 940

Sector: Cala 8

Definició: Estructura formada a base de blocs sense treballar lligats amb argamassa i sorra de gra gruixut.

Relacions físiques:

Se li adossa: 939

Cobert per: 884

Interpretació: Banqueta de fonamentació del mur UE 884.

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 941

Sector: Pati

Definició: Estrat format per terres argiloses de color vermell fosc, força compactes i plàstiques amb inclusions de mòduls de calç, alguna pedreta i material ceràmic.

Relacions físiques:

Cobert per: 932

Cobreix: 887

Interpretació: Nivell d'amortització de la necròpolis documentada a la zona

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 942

Sector: Cala 8

Definició: Estrat format per sorres de color marró fosc, amb inclusions de sorretes, gravetes de calç, carbonets, restes constructius, àmfora, etc...

Relacions físiques:

S'adossa a: 917

Cobert per: 934

Cobreix: 943, 944, 945, 946, 947, 969

Interpretació: Estrat de rebliment que amortitza les estructures de la fase anterior

Cronologia / Fase: Anterior segles XIII-XIV

U.E.: 943

Sector: Cala 8

Definició: Nivell format per terres marronoses fosques bastant soltes i fines amb alguna inclusió escassa de carbonets.

Relacions físiques:

Se li adossa: 945

Cobert per: 942

Hi recolza: 917

Tallat per: 944

Cobreix: 947, 948, 949

Interpretació: Nivell d'amortització de la necròpolis documentada en aquest sector i la superfície del qual degué ser utilitzat com a nivell de circulació en el moment de funcionament del mur 946

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 944

Sector: Cala 8

Definició: Rasa oberta a 943.

Relacions físiques:

Cobert per: 942

Talla: 943

Reomplert per 945

Interpretació: Rasa de fonamentació del mur 946

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 945

Sector: Cala 8

Definició: Nivell format per terres de color gris fosc amb carbonets molt sols.

Relacions físiques:

S'adossa a: 943, 946

Cobert per: 942

Rebleix: 944

Interpretació: Rebliment de la rasa de fonamentació del mur 946

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 946

Sector: Cala 8

Definició: Mur d'amplada indeterminada (en tot cas superior als 50 cm) format per blocs de pedra lligats amb argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Cobert per: 942

S'hi adossa: 945

Recolza en: 948

Tallat per: 969

Interpretació: Mur associable a la fase tardorromana o alt medieval del sector.

Cronologia / Fase: Tardorromana

U.E.: 947

Sector: Cala 8

Definició: Nivell format per terres marró griseses molt soltes i força fines.

Relacions físiques:

S'adossa a: 948

Cobert per: 943

Cobreix: 950

Rebleix: 949

Interpretació: Estrat de rebliment de la tomba 950

Cronologia / Fase: Segles V-VI

U.E.: 948

Sector: Cala 8

Definició: Estrat format per terres argiloses mitjanament compactes.

Relacions físiques:

Se li adossa: 947

Cobert per: 943

Tallat per: 949

Hi recolza: 946, 950

Interpretació: Substrat natural

U.E.: 949

Sector: Cala 8

Definició: Retall rectangular obert a 948.

Relacions físiques:

Cobert per: 943

Talla: 948

Reomplert per: 947, 950

Interpretació: Fossa oberta per a la inhumació de l'esquelet u.e. 950

Cronologia / Fase: Segles V-VI

U.E.: 950

Sector: Cala 8

Definició: Inhumació anatòmicament connexa

Relacions físiques:

Cobert per: 947

Rebleix: 949

Recolza en: 948

Interpretació: Enterrament humà associable a la necròpolis tardorromana detectada en alguns indrets del solar objecte de la intervenció arqueològica.

Cronologia / Fase: Segles V-VI

U.E.: 951

Sector: Cala 9

Definició: Capa de ciment lliscat d'uns 15 cm de gruix que cobreix la totalitat de la zona i que és similar al que s'ha documentat cobrint bona part de la planta baixa del Palau Finestres.

Relacions físiques:

Cobreix: 952, 957

Adossat a: 84, 842, 961

Interpretació: Paviment de ciment lliscat corresponent a la darrera fase d'utilització de l'habitació.

Cronologia / Fase: Segona meitat segle XX

U.E.: 952

Sector: Cala 9

Definició: Capa de quitrà d'entre 3 i 4 cm de gruix similar al que s'ha documentat en altres llocs del palau

Relacions físiques:

Adossat a: 84, 842, 957

Hi recolza: 961, 962

Cobert per: 951

Cobreix: 953

Interpretació: Paviment de quitrà.
Cronologia / Fase: Primera meitat del segle XX

U.E.: 953

Sector: Cala 9

Definició: Capa de terra premsada d'uns 3 cm. de potència mitjana.

Relacions físiques:

Cobert per: 952

Cobreix: 997, 954, 956

Tallat per: 957

Adossat a: 84, 842

Interpretació: Nivell de paviment de la zona

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XX

U.E.: 954

Sector: Cala 9

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca, molt fina.

Relacions físiques:

Cobert per: 953

Cobreix: 955

Tallat per 957

Interpretació: Restes de paviment o bé de la preparació d'un paviment de rajoles de ceràmica que hauria desaparegut

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XX

U.E.: 955

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per terres i runes constructives.

Relacions físiques:

Cobert per: 954

Cobreix: 956

Tallat per: 957

Adossat a: 84, 842

Interpretació: Estrat d'anivellament i preparació per a la col·locació del paviment 954 o de l'enrajolat que s'hi associa.

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XIX

U.E.: 956

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per terres de color gris fosc i bastant compacte.

Relacions físiques:

Cobert per: 955

Tallat per: 957

Rebleix: 959

Cobreix: 958, 960

Interpretació: Darrer nivell de rebliment i colmatació del retall 959.

Cronologia / Fase: Segles XVIII-XIX

U.E.: 957

Sector: Cala 9

Definició: Estructura de secció quadrangular construïda a base se maons de 20 cm. d'amplada.

Relacions físiques:

Se li adossa: 952

Cobert per: 951

Talla: 953, 954, 955, 956

Interpretació: Claveguera

Cronologia / Fase: Segles XIX-XX

U.E.: 958

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres negres molt fines amb taques de terres i argiles marronoses, tot bastant uniforme.

Relacions físiques:

Se li adossa: 960

Cobert per: 955

Cobreix: 971, 973, 974, 975, 976.

Tallat per: 959

Interpretació: Possible nivell d'ús de la zona anterior a la col·locació del paviment de rajoles.

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 959

Sector: Cala 9

Definició: Retall de forma irregular.

Relacions físiques:

Cobert per: 955, 956

Talla: 983, 958, 966, 980, 973, 977, 978

Reomplert per: 960, 963

Interpretació: Retall relacionat amb la col·locació en aquella zona d'una estructura semisoterrada difícil de precisar tot i què aparentment podria tractar-se d'un molí mogut per tracció animal.

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 960

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per runa i molts fragments d'estucat pintat provinent d'algun repicat de paret.

Relacions físiques:

Cobert per: 953, 956

Cobreix: 958

Reomple: 959

Interpretació: Darrer nivell de rebliment del retall 959

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 961

Sector: Cala 9

Definició: Envà de maons que tapia l'arcada UE 843. Està revestit per la cara exterior amb rajoles vidrades del mateix tipus de les que apareixen a tota la zona de la fàbrica Mauri.

Relacions físiques:

Se li adossa: 951

Recolza en: 952

Interpretació: Envà construït per tal de modificar l'organització interna de l'habitació

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 962

Sector: Cala 9

Definició: Mur d'uns 30 cm d'amplada construït a base de maons de 24 x 28 cm lligats amb ciment.

Relacions físiques:

Adossat a: 843

Recolza en: 952

Interpretació: Mur que tapia l'arcada 843

Cronologia / Fase: Segle XX

U.E.: 963

Sector: Cala 9

Definició: Nivell: format per terres marró gris fosques molt soltes amb inclusions de calç i restes constructives. Apareixen fragments d'arrebossat de paret i fins i tot trossos de paret, alguns amb rajola decorada.

Relacions físiques:

S'adossa a: 958, 966

Cobert per: 260

Cobreix: 964, 965

Rebleix 959

Similar a: 30

Interpretació: Nivell de rebliment del retall 959.

Cronologia / Fase: Segle XVIII

U.E.: 964

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per llambordes rectangulars i quadrades de gran tamany. Està lligat per la part baixa amb argamassa de calç.

Relacions físiques:

Cobert per: 963

Cobreix: 983, 987

Interpretació: Paviment associat a algun tipus d'element circular que ocupava el centre de l'habitació.

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 965

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres de calç de color marró que apareix en els límits del paviment UE 964.

Relacions físiques:

S'adossa a: 966

Cobert per: 963

Cobreix: 966, 983

Interpretació: Nivell de paviment associat al funcionament de 964

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 966

Sector: Cala 9

Definició: Fonamentació de l'arc UE 87 formada a base de morterada de calç, maons i pedres. **Relacions físiques:**

Solidari amb: 87

Se li adossa: 971

Cobert per: 87, 966

Tallat per: 959

Interpretació: Es tracta de la fonamentació del brancal més exterior de l'arc 87.

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 967

Sector: Cala 8

Definició: Superfície d'arrasament del mur UE 917.

Relacions físiques:

Cobert per: 927

Talla: 917

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segles XIII-XIV

U.E.: 968

Sector: Cala 8

Definició: Superfície d'arrasament de UE 936

Relacions físiques:

Cobert per: 927

Talla: 936

Cronologia / Fase: Segles XIV-XV

U.E.: 969

Sector: Cala 8

Definició: Superfície d'arrasament del mur UE. 946

Relacions físiques:

Cobert per: 942

Talla: 946

Interpretació:

Cronologia / Fase: Anterior a segles XIII-XIV

U.E.: 970

Sector: Cala 8

Definició: Arrasament dels murs 876, 884.

Relacions físiques:

Talla: 876, 884, 911, 913

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segles XVII-XX

U.E.: 971

Sector: Cala9

Definició: Nivell de terres de color marró amb inclusions de calç i restes constructives. Bastant solta.

Relacions físiques:

S'adossa a: 966, 842

Cobert per: 958

Cobreix: 985

Tallat per: 975

Interpretació: Estrat associat al funcionament del mur 975

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 972

Sector: Cala 9

Definició: Banqueta de l'arcada UE 87 a la banda de la porta UE 629

Relacions físiques:

Solidari amb: 87

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 973

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per terres de color marró-vermelloses bastant argiloses i compactes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 974, 975

Cobert per: 958

Igual a: 976

Interpretació: Estrat de rebliment situat en l'espai entre els murs 974 i 975

Cronologia / Fase: Segle XIV-XV

U.E.: 974

Sector: Cala 9

Definició: Mur d'uns 30 cm d'amplada construït a base de blocs de pedra lligats amb argamassa de calç groguenca i sorra.

Relacions físiques:

Se li adossa: 973

Cobert per: 958

Cobreix: 977

Talla: 976

Interpretació: Possible límit, juntament amb UE 975 d'algun tipus d'estructura de funcionalitat indeterminada situada al centre de l'habitació.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 975

Sector: Cala 9

Definició: Mur d'uns 25 cm d'amplada construït a base de blocs lligats amb argamassa de calç groguenca i sorra.

Relacions físiques:

Se li adossa: 973

Cobert per: 958

Cobreix: 977

Interpretació: Possible límit, juntament amb UE 974 d'algun tipus d'estructura de funcionalitat indeterminada situada al centre de l'habitació.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 976

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres argiloses de color marró bastant compactes.

Relacions físiques:

Cobert per: 958

Tallat per 974

Igual a: 973

Interpretació: Nivell associat al funcionament del mur 974

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 977

Sector: Cala 9

Definició: Estrat format per terres marronoses clares força fines amb contaminació de terres grises i molt material ceràmic.

Relacions físiques:

Se li adossa: 963

Cobert per: 958, 971, 973, 974, 975, 976

Cobreix: 978

Tallat per: 959

Interpretació: Rebliment del retall 980

Cronologia / Fase: Posterior a 1369

U.E.: 978

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres de color marró clar bastant compactes

Relacions físiques:

Se li adossa: 963

Cobert per: 976, 977

Cobreix: 983

Tallat per: 959, 980

Igual a: 985

Interpretació: Nivell previ a l'obertura del retall 980

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 979

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres gris fosc amb abundància de carbonets.

Relacions físiques:

Cobert per: 977

Reomple: 980

Interpretació: Nivell de rebliment del retall 980

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 980

Sector: Cala 9

Definició: Retall de forma irregular d'uns 2 m. d'amplada i límits exteriors desconeguts

Relacions físiques:

Cobert per: 975, 973, 974, 976

Tallat per: 959

Talla: 978, 981, 982, 983, 985, 991

Reomplert per: 977, 979

Interpretació: Retall de funcionalitat indeterminada

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 981

Sector: Cala 9

Definició: Nivell d'argamassa de calç blanca i sorra d'uns 2 cm de gruix que apareix de manera residual en un dels costats de l'habitació.

Relacions físiques:

Cobert per: 985

Cobreix: 983

Interpretació: Restes d'un paviment de calç molt malmès

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 982

Sector: Cala 9

Definició: Nivell d'argamassa de calç i terra bastant descompost i que fa uns 6 cm de gruix.

Relacions físiques:

S'adossa a: 984

Cobert per: 978

Cobreix: 983

Tallat per: 980, 959

Interpretació: Restes d'un paviment de calç que, per cotes, podria tractar-se del mateix 981.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 983

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres marronoses bastant fines, amb contaminació de carbonets, cendres i material constructiu.

Relacions físiques:

Cobert per: 979, 981, 982, 985

Cobreix: 987

Se li adossa: 963

Tallat per: 966, 959

Interpretació: Abocament de terres per tal d'anivellar la superfície de la zona com a preparació del terreny per a la construcció del mur 842.

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 984

Sector: Cala 9

Definició: Mur que apareix paral·lel al tall format a base de carreus de pedra de tamany mitjà, poc escairats i lligats amb argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

Se li adossa: 982

S'adossa: 986

Interpretació: Restes de la banquetta de fonamentació d'algun tipus d'estructura construïda probablement en el mateix moment que 842

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 985

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per terres de color marró clar bastant compactes.

Relacions físiques:

S'adossa a: 984

Cobert per: 971, 975

Cobreix: 984, 981, 983, 986

Igual a: 978

Interpretació: Nivell previ a l'obertura del retall 980

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 986

Sector: Cala 9

Definició: Estructura d'amplada indeterminada construïda a base de blocs quadrangulars de pedra lligats amb argamassa disposats en filades.

Relacions físiques:

Solidari amb: 842

Se li adossa: 966

Talla: 983, 994

Cobert per: 985

Interpretació: Banqueta de fonamentació de 842

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 987

Sector: Cala 9

Definició: Estrat format per terres de color gris fosc amb alguns carbonets, molt fins i nets.

Relacions físiques:

Cobert per: 964, 965, 983

Tallat per: 966

Interpretació: Nivell de terres associat al moment de construcció del mur 84

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 988

Sector: Cala 9

Definició: Nivell d'argila premsada, molt residual i amb potència entre 1 i 2 cm.

Relacions físiques:

Cobert per: 983

Cobreix: 987, 994

Interpretació: Restes de paviment associat a la utilització de l'espai amb anterioritat a la construcció del mur 842

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 989

Sector: Cala 9

Definició: Estructura d'uns 8 cm d'amplada feta a base de blocs de pedra lligats amb argamassa de calç blanca i sorra.

Relacions físiques:

Solidari amb: 84

Se li adossa: 987

Cobert per: 983

Interpretació: Banqueta de fonamentació del mur UE 84

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 990

Anul·lat

U.E.: 991

Sector: Cala 9

Definició: Nivell de terres marronoses amb restes d'argamassa de calç, fragments d'enlluït caigut i inclusions d'altres restes constructives.

Relacions físiques:

S'adossa a: 989

Cobert per 983

Cobreix: 993

Reomple: 995

Interpretació: Nivell associat a la construcció de l'arcada 87

Cronologia / Fase: Segle XVII

U.E.: 992

Sector: Cala 9

Definició: Estrat format per terres marronoses fosques, molt compactes i netes amb puntets blancs. Hi apareixen materials d'època romana.

Relacions físiques:

Cobert per: 987

Tallat per: 993, 966

Interpretació: Nivell anterior a la construcció del Palau Finestres

Cronologia / Fase: Romà-altmedieval

U.E.: 993

Sector: Cala 9

Definició: Banqueta inferior de l'arcada UE 87 en la banda interior:

Relacions físiques:

Cobert per: 872, 987

Interpretació:

Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 994

Sector: Cala 9

Definició: Nivell format per argamassa de calç groguenca.

Relacions físiques:

S'adossa a: 986, 966

Cobert per: 988, 983

Rebleix: 996

Interpretació: Rebliment de la rasa 996

Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 995
Sector: Cala 9
Definició: Rasa de fonamentació de la banqueteta UE 993
Relacions físiques:
Cobert per: 9983
Talla: 987
reomplert per 991
Interpretació:
Cronologia / Fase: Segles XVI-XVII

U.E.: 996
Sector: Cala 9
Definició: Retall de funcionalitat indeterminada
Relacions físiques:
Cobert per: 983, 988
Talla: 987
Reomplert per: 994
Interpretació:
Cronologia / Fase: Segle XIV

U.E.: 997
Sector: Cala 9
Definició: Marxapeu superior de la porta UE 629. Format a base de mènsules.
Relacions físiques:
Cobert per: 953
Recolza en: 998
S'hi adossa: 603, 611, 612, 960
Interpretació:
Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 998
Sector: Cala 9
Definició: Estructura formada a base de blocs de pedra i maons lligats amb terra.
Relacions físiques:
Hi recolza: 997
Recolza en: 999
S'hi adossa: 612, 963
Interpretació: Mur que aixeca el nivell de la porta UE 629
Cronologia / Fase: Segles XVII-XVIII

U.E.: 999
Sector: Cala 9
Definició: Marxapeu inferior de la porta UE 629
Relacions físiques:
Hi recolza: 99
Solidari de: 608
S'hi adossa: 616, 963
Interpretació:
Cronologia / Fase: Segle XIV

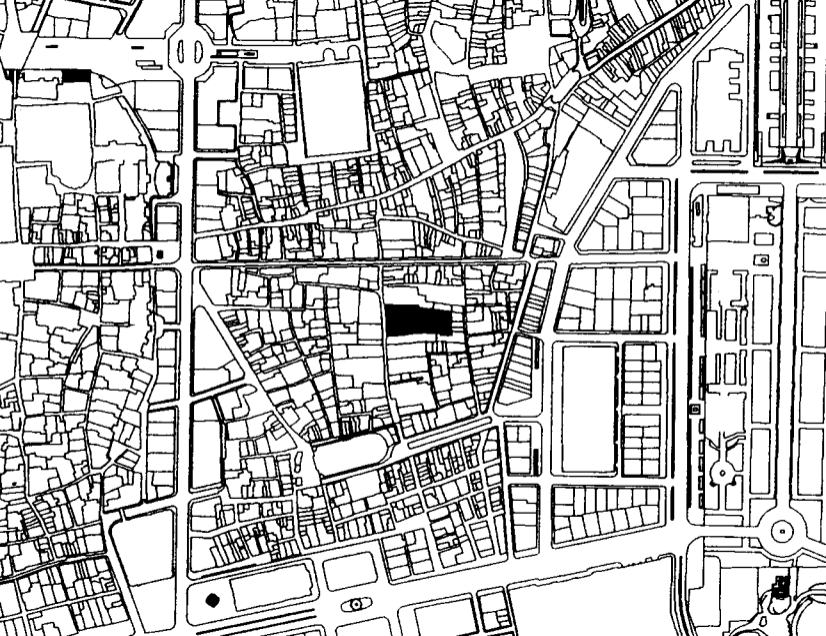
ESTUDI NUMISMÀTIC

FITXES ESTUDI ANTROPOLÒGIC

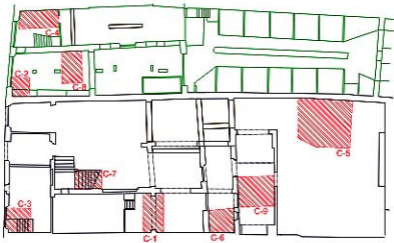
LLISTAT DE PLÀNOLS

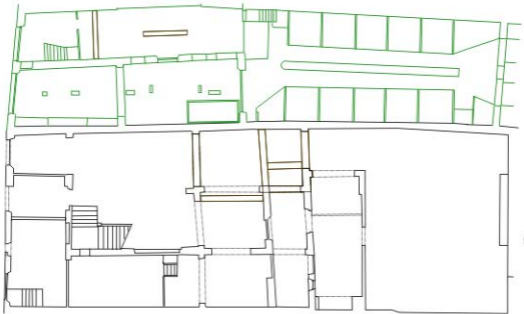
Núm.	Descripció	Escala
0	Situació finques intervingudes	1: 2.500
1	Emplaçament	1: 500
2	Situació cales	1: 200
3	Cala 1: Planta u.e. 112, 113, 119, 120	1: 20
4	Cala 1: Planta enterrament u.e. 124	1: 10
5	Cala 1: Planta paquet d'ossos u.e. 121 i retall 117	1: 10
6	Cala 1: Alçat mur 118	1: 20
7	Cala 2: Planta claveguera 213 i paviment 205	1: 20
8	Cala 2: Planta u.e. 210, 211, 218	1: 20
9	Cala 2: Planta banqueta u.e. 216	1: 20
10	Cala 2: Alçat mur 217	1: 20
11	Cala 3: Planta u.e. 302, 304, 314	1: 20
12	Cala 3: Planta u.e. 322, 323, 324	1: 20
13	Cala 3: Planta u.e. 324, 325, 326	1: 20
14	Cala 3: Planta enterrament u.e. 330	1: 10
15	Cala 3: Alçat mur 317	1: 20
16	Cala 4: Inici estructures romanes	1: 20
17	Cala 4: Planta estructura alt imperial	1: 10
18	Cala 4: Planta enterraments u.e. 418, 414, 448	1: 10
19	Cala 4: Planta enterrament u.e. 418	1: 10
20	Cala 4: Planta enterraments u.e. 418 i 419	1: 10
21	Cala 4: Llit tegulae	1: 10
22	Cala 4: Alçat mur u.e. 409	1: 20
23	Cala 4: Alçat mur 417	1: 20
24	Planta situació de les diverses gerres enterrades	1: 50
25	Palau Finestres: planta estructures	1: 100
26	Cala 6: situació gerra	1: 20
27	Cala 6: Gerra, planta i seccions	1: 20
28	Cala 7: Planta claveguera 706	1: 20
29	Cala 7: Planta estructures i enterrament	1: 20
30	Cala 7: Alçat mur 704	1: 20
31	Cala 7: Alçat mur 711	1: 20
32	Planta General estructures cala 8	Escala gràfica
33	Planta general estructures cala 8	1: 20
34	Cala 8: Planta enterrament 950	1: 10
35	Cala 8: Alçat mur 917	1: 20
36	Cala 9: Planta paviment 964	1: 20
37	Pati. Planta enterrament u.e. 887	1: 10
38	Planta habitacions	1: 100
39	Planta traçat rases constructives i desguassos	1: 100
40	Planta general de les estructures	1:100
41	Cala 1: Secció	1: 20
42	Cala 2: Secció	1: 20

43	Cala 3: Secció. Paral·lela façana	1: 20
44	Cala 3: Secció perpendicular façana	1: 20
45	Cala 4: Secció longitudinal	1: 20
46	Cala 4: Secció transversal 1	1: 20
47	Cala 4: Secció transversal 2	1: 20
48	Cala 5: Secció alçat	1: 20
49	Cala 7: Secció longitudinal	1: 20
50	Cala 9: Alçat H	1: 20
51	Cala 9: Secció A	1: 20
52	Cala 9: Secció B	1: 20
53	Cala 9: Secció B	1: 20
54	Cala 9: Secció D	1: 20
55	Habitacions 1-2-7. Secció	1: 20
56	Rasa 2. Talls NE-SW	1: 20
57	Rases 11-12. Secció	1: 20
58	Rasa 13. Secció	1: 50
59	Rases 18-19	1: 50
60	Porta 85. Alçat	1: 20
61	Portes 78-92. Alçat	1: 20
62	Portes 85-78. Secció	1: 20
63	Arc 81. Secció	1: 20
64	Arc 833. Secció	1: 20

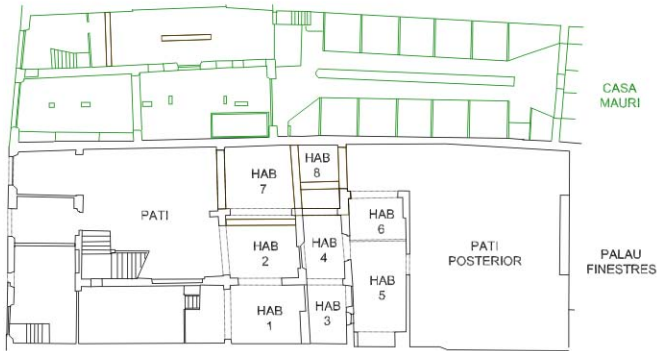

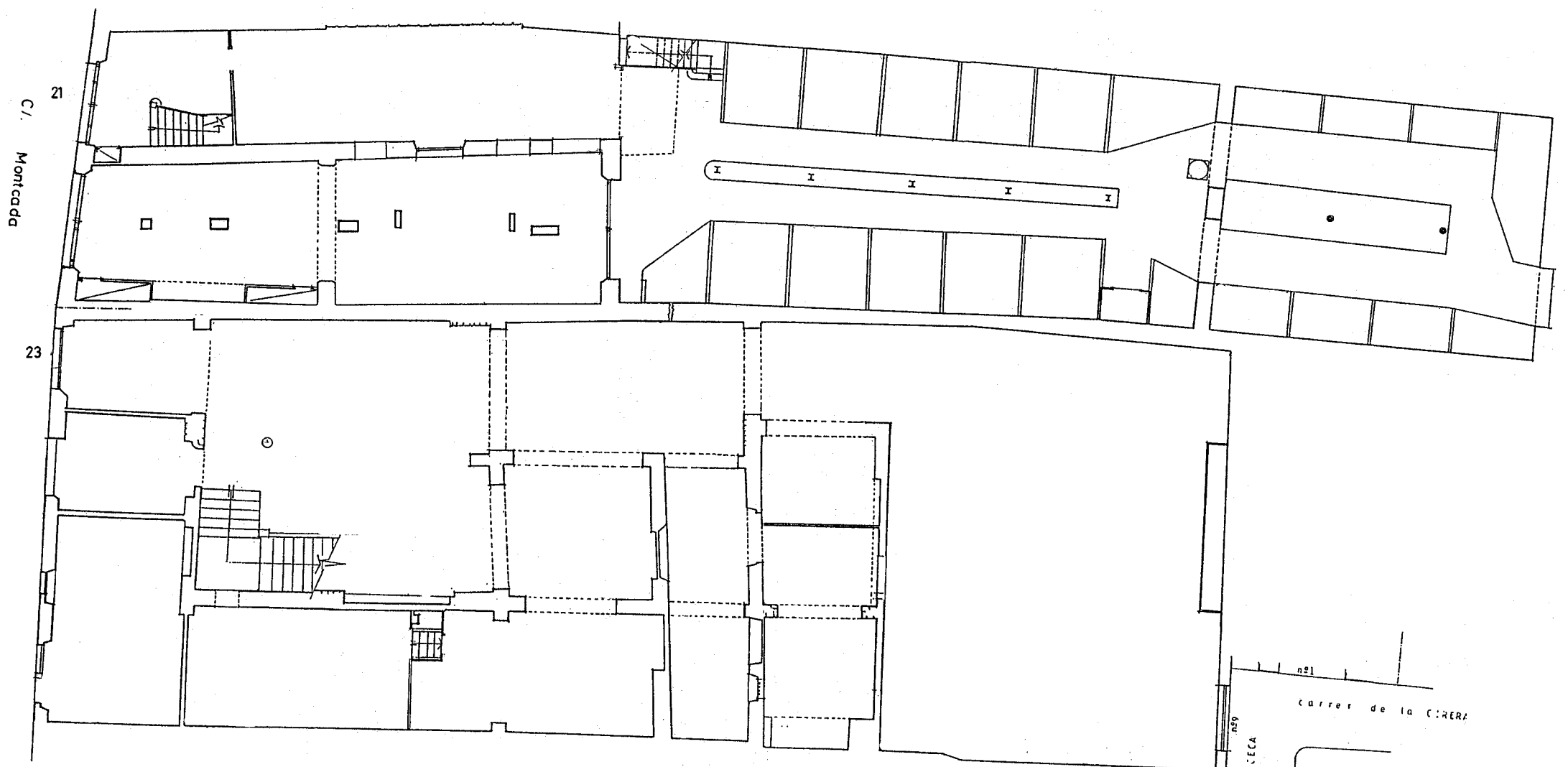
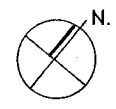

CASA MAURI

PALAU FINESTRES

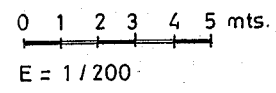

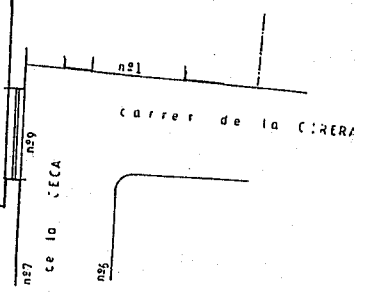
C/ Montcada

21

23

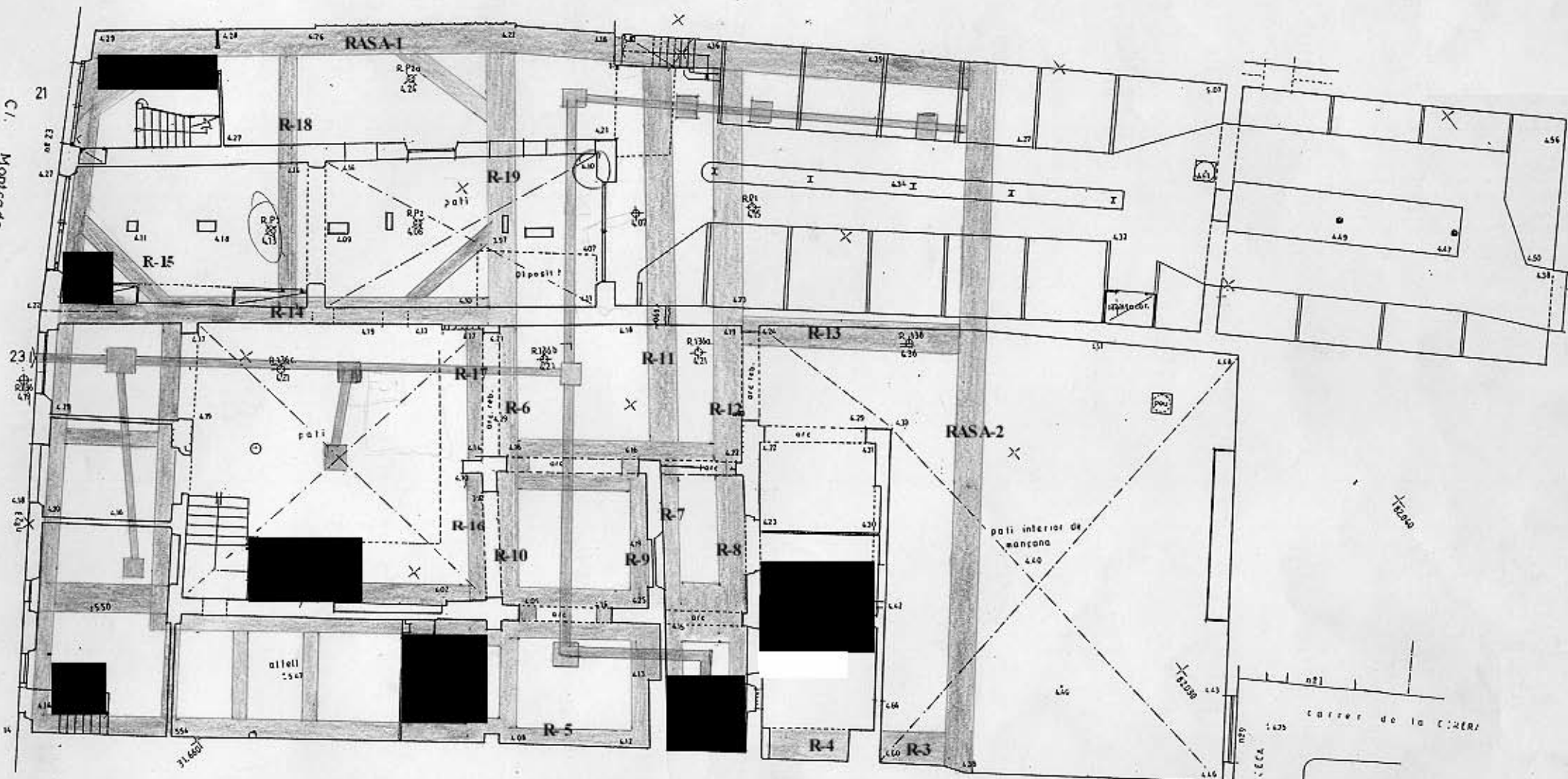

Carrer MONTCADA , 21 - 23
Planta Baixa

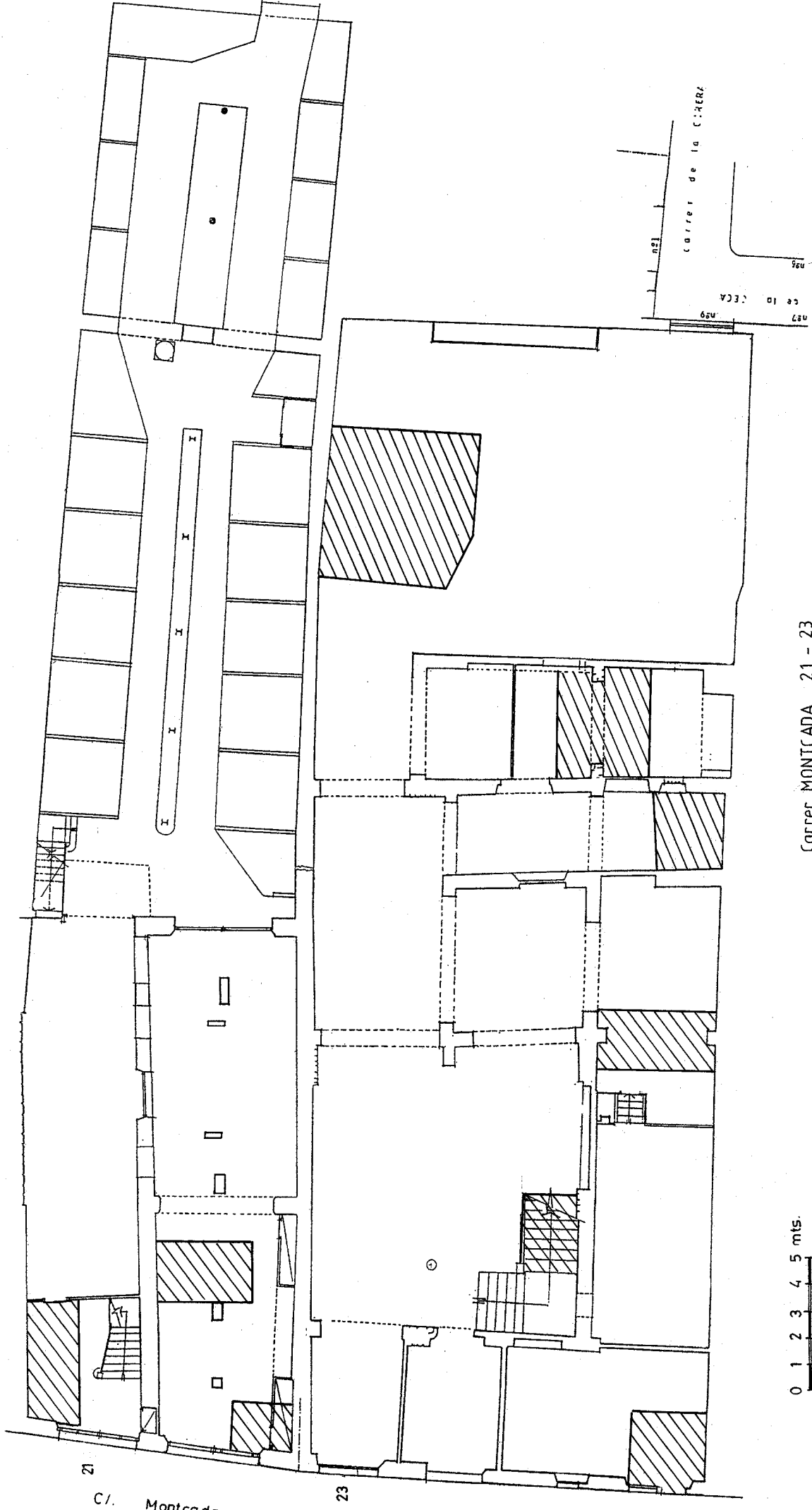
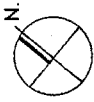
C/ Montcada

0 1 2 3 4 5 mts.
E = 1/200

Carrer MONTCADA , 21 - 23
Planta Baixa

carreer de la CIBER/
1625
1620
1615
1610
1605
1600
1595
1590
1585
1580
1575
1570
1565
1560
1555
1550
1545
1540
1535
1530
1525
1520
1515
1510
1505
1500
1495
1490
1485
1480
1475
1470
1465
1460
1455
1450
1445
1440
1435
1430
1425
1420
1415
1410
1405
1400
1395
1390
1385
1380
1375
1370
1365
1360
1355
1350
1345
1340
1335
1330
1325
1320
1315
1310
1305
1300
1295
1290
1285
1280
1275
1270
1265
1260
1255
1250
1245
1240
1235
1230
1225
1220
1215
1210
1205
1200
1195
1190
1185
1180
1175
1170
1165
1160
1155
1150
1145
1140
1135
1130
1125
1120
1115
1110
1105
1100
1095
1090
1085
1080
1075
1070
1065
1060
1055
1050
1045
1040
1035
1030
1025
1020
1015
1010
1005
1000
995
990
985
980
975
970
965
960
955
950
945
940
935
930
925
920
915
910
905
900
895
890
885
880
875
870
865
860
855
850
845
840
835
830
825
820
815
810
805
800
795
790
785
780
775
770
765
760
755
750
745
740
735
730
725
720
715
710
705
700
695
690
685
680
675
670
665
660
655
650
645
640
635
630
625
620
615
610
605
600
595
590
585
580
575
570
565
560
555
550
545
540
535
530
525
520
515
510
505
500
495
490
485
480
475
470
465
460
455
450
445
440
435
430
425
420
415
410
405
400
395
390
385
380
375
370
365
360
355
350
345
340
335
330
325
320
315
310
305
300
295
290
285
280
275
270
265
260
255
250
245
240
235
230
225
220
215
210
205
200
195
190
185
180
175
170
165
160
155
150
145
140
135
130
125
120
115
110
105
100
95
90
85
80
75
70
65
60
55
50
45
40
35
30
25
20
15
10
5
0

C/. Montcada

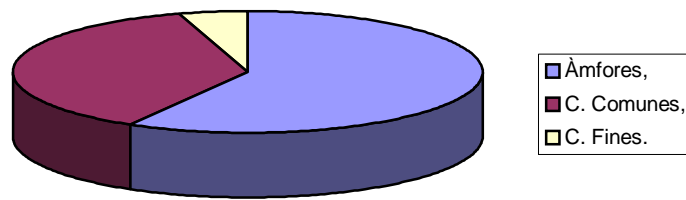
23

carrer de la CREU

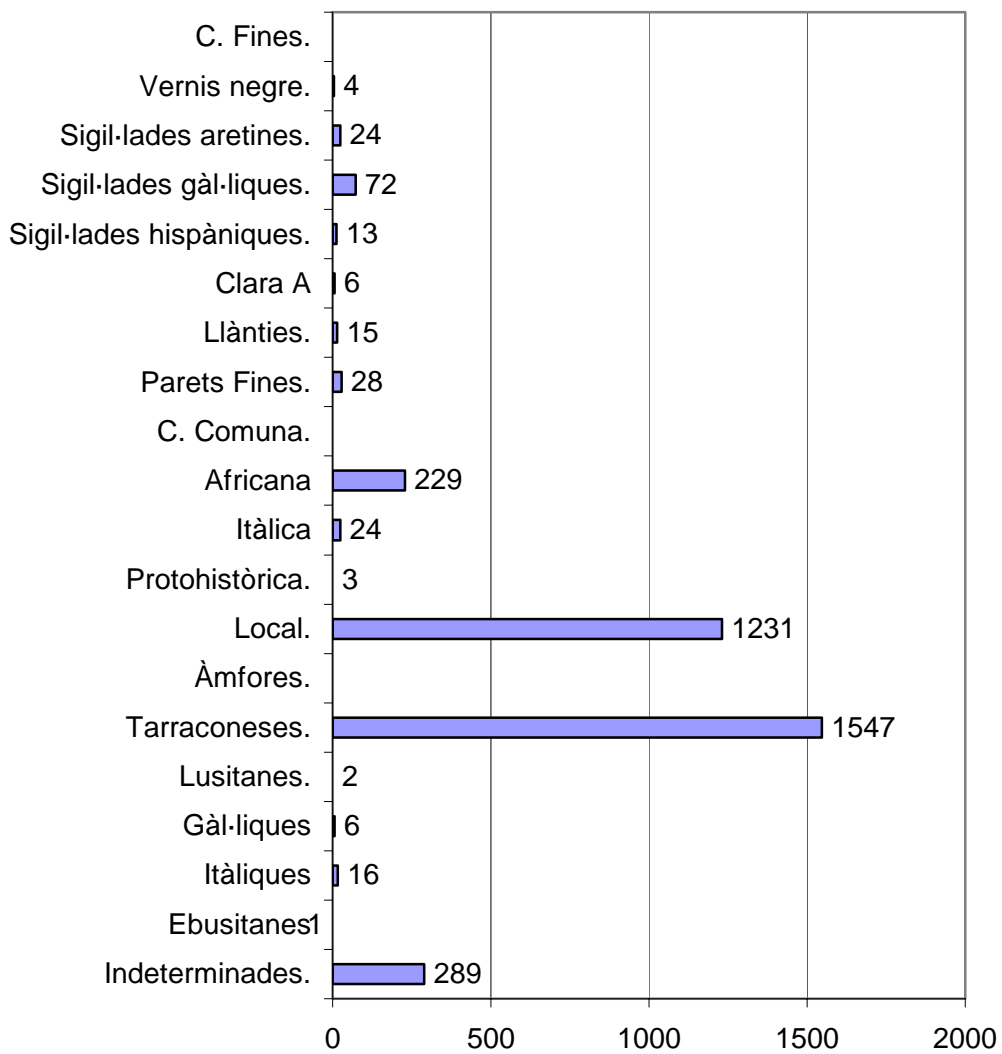
se la C/CA
n27
n28
n29

Carrer MONTCADA , 21 - 23
Planta Baixa

0 1 2 3 4 5 mts.
E = 1/200

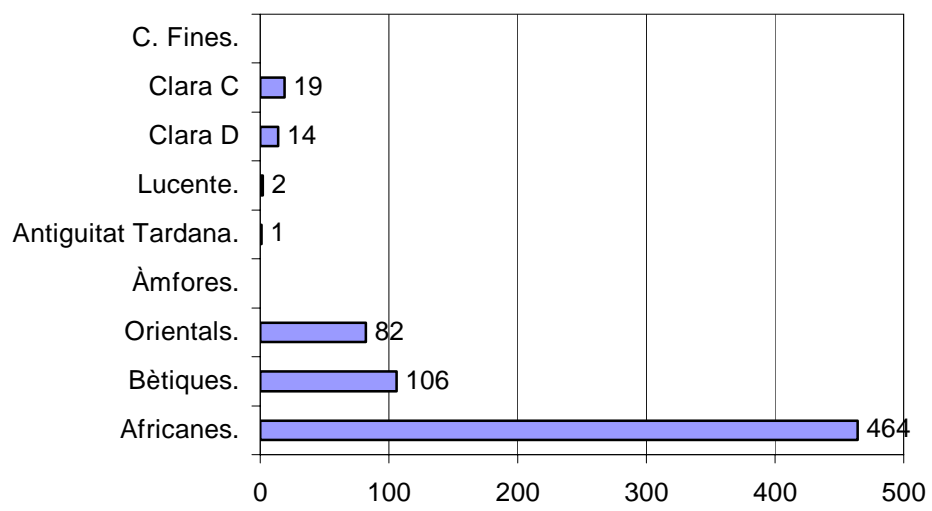

Gràfic 1.

Gràfic 2.
Materials Republicans i Alt Imperials.

Gràfic 3.
Materials Baix Imperials.

LLISTAT DE DIAPOSITIVES

Núm	Sector	Descripció
1	CALA-1	Vista de la u.e. 103
2	CALA-1	Vista del paviment u.e 111
3	CALA-1	Vista de les u.e. 112-113
4	CALA-1	Vista de u.e. 114
5	CALA-1	Vista de u.e. 115
6	CALA-1	Vista de les restes d'enterrament u.e. 121
7	CALA-1	Vista de les restes d'enterrament u.e. 121
8	CALA-1	Vista de les restes d'enterrament u.e. 121
9	CALA-1	Vista de la u.e. 122
10	CALA-1	Vista de l'enterrament u.e. 124
11	CALA-1	Vista de l'enterrament u.e. 124
12	CALA-1	Vista de l'enterrament u.e. 124
13	CALA-1	Vista de la cala un cop finalitzada la intervenció
14	CALA-1	Vista de la cala un cop finalitzada la intervenció
15	CALA-1	Restes de paviment de calç
16	CALA-2	Vista de la claveguera
17	CALA-2	Vista de les restes de paviment u.e. 210
18	CALA-2	Vista del mur u.e 217
19	CALA-2	Vista del mur u.e. 217
20	CALA-2	Vista de la cala un cop finalitzada la intervenció
21	CALA-2	Vista de la cala un cop finalitzada la intervenció
22	CALA-3	Vista del mur u.e. 317
23	CALA-3	Restes de paviment u.e. 322
24	CALA-3	Enterrament u.e. 330
25	CALA-3	Enterrament u.e. 330
26	CALA-3	Restes de pavimentació
27	CALA-3	Enterrament u.e. 330
28	CALA-4	Vista del capitell aparegut a l'interior de la u.e. 403
29	CALA-4	Vista de l'estrat u.e. 404
30	CALA-4	Vista de l'estrat u.e. 404
31	CALA-4	Vista de u.e. 409
32	CALA-4	Vista de u.e. 410
33	CALA-4	Vista de u.e. 410
34	CALA-4	Vista de u.e. 411
35	CALA-4	Vista de u.e. 411
36	CALA-4	Vista de l'enterrament u.e. 418
37	CALA-4	Vista de l'enterrament u.e. 418
38	CALA-4	Vista de l'enterrament u.e. 418
39	CALA-4	Vista de l'enterrament u.e. 418
40	CALA-4	Vista claus als peus de l'enterrament u.e. 418
41	CALA-4	Vista general cala 4

42	CALA-4	Vista general cala 4
43	CALA-4	Enterraments u.e. 424 i 439
44	CALA-4	Enterraments u.e. 424 i 439
45	CALA-4	Enterraments u.e. 424 i 439
46	CALA-4	Vista u.e. 427
47	CALA-4	Vista u.e. 427
48	CALA-4	Vista u.e. 429
49	CALA-4	Vista u.e. 431
50	CALA-4	Vista u.e. 431
51	CALA-4	Vista u.e. 431
52	CALA-4	Vista u.e. 432
53	CALA-4	Vista u.e. 436
54	CALA-4	Vista del llit de tegulae u.e. 452
55	CALA-4	Vista del llit de tegulae u.e. 452
56	CALA-4	Vista del llit de tegulae u.e. 452
57	CALA-4	Vista u.e. 456
58	CALA-4	Vista u.e. 457
59	CALA-4	Vista u.e. 457
60	CALA-4	Vista general un cop finalitzada la intervenció
61	CALA-5	Vista dipòsit aigua
62	CALA-5	Vista general estructures
63	CALA-5	Vista dipòsit aigua
64	CALA-5	Vista general de la zona
65	CALA-5	Vista dipòsit aigua
66	CALA-5	Vista dipòsit aigua
67	CALA-5	Vista dipòsit aigua
68	CALA-5	Vista general estructures
69	CALA-5	Vista general estructures
70	CALA-5	Vista general estructures
71	CALA-5	Vista general estructures
72	CALA-5	Vista general estructures
73	CALA-6	Vista u.e. 603
74	CALA-6	Vista u.e. 611
75	CALA-6	Vista u.e. 613
76	CALA-6	Vista u.e. 613
77	CALA-6	Vista u.e. 613
78	CALA-6	Vista u.e. 616
79	CALA-6	Vista u.e. 623
80	CALA-6	Vista u.e. 623
81	CALA-6	Vista u.e. 616
82	CALA-7	Vista del paviment de lloses u.e. 700
83	CALA-7	Vista del paviment de lloses u.e. 700
84	CALA-7	Vista de la claveguera u.e. 706
85	CALA-7	Vista u.e. 720
86	CALA-7	Vista u.e. 721
87	CALA-7	Vista cala un cop finalitzada la intervenció
88	CALA-7	Vista dels murs de l'entorn de la cala
89	CALA-7	Vista dels murs de l'entorn de la cala

90	CALA-7	Vista dels murs de l'entorn de la cala
91	CALA-7	Vista dels murs de l'entorn de la cala
92	CALA-7	Vista dels murs de l'entorn de la cala
93	CALA-8	Vista inicial del mur u.e. 876
94	CALA-8	Vista del mur u.e. 876
95	CALA-8	Vista del mur u.e. 876
96	CALA-8	Vista del mur u.e. 876
97	CALA-8	Rajoles de paviment de la claveguera 916
98	CALA-8	Vista de la claveguera 916
99	CALA-8	Vista inicial de la u.e. 917
100	CALA-8	Vista de la u.e. 917
101	CALA-8	Vista de la u.e. 917
102	CALA-8	Vista de la u.e. 917
103	CALA-8	Vista de la u.e. 917
104	CALA-8	Vista u.e. 934
105	CALA-8	Vista u.e. 934
106	CALA-8	Vista u.e. 937
107	CALA-8	Vista u.e. 938
108	CALA-8	Vista u.e. 938
109	CALA-8	Vista mur u.e. 946
110	CALA-8	Vista mur u.e. 946
111	CALA-8	Vista enterrament u.e. 950
112	CALA-8	Vista enterrament u.e. 950
113	CALA-8	Vista final intervenció
114	CALA-8	Vista final intervenció
115	CALA-9	Vista de l'enllosat u.e. 964
116	CALA-9	Vista de l'enllosat u.e. 964
117	CALA-9	Vista de l'enllosat u.e. 964
118	CALA-9	Vista de l'enllosat u.e. 964
119	CALA-9	Vista de l'enllosat u.e. 964
120	CALA-9	Vista de l'enllosat u.e. 964
121	CALA-9	Vista u.e. 966
122	CALA-9	Vista u.e. 974
123		Vista u.e. 629
124	CALA-9	Vista al final de la intervenció
125	CALA-9	Vista al final de la intervenció
126	CALA-9	Vista al final de la intervenció
127	CALA-9	Vista al final de la intervenció
128	CALA-9	Vista al final de la intervenció
129	CALA-9	Vista al final de la intervenció
130	PATI	Vista u.e. 900
131	PATI	Vista u.e. 869
132	PATI	Vista enterrament u.e. 887
133	PATI	Vista u.e. 869
134	PATI	Vista u.e. 872
135	PATI	Vista u.e. 875
136	PATI	Vista enterrament u.e. 887
137	PATI	Vista enterrament u.e. 887

138	PATI	Vista u.e. 872
139	PATI	Vista u.e. 900
140	PATI	Vista final intervenció
141	PATI	Vista u.e. 900
142		Arc u.e. 81
143		Mur pis superior
144		Mur pis superior
145	CALA-6	Gibrell sota gerra
146		Porta u.e. 78
147		Porta u.e. 78
148		Vista u.e. 79
149		Arcades u.e. 80 i 83
150		Grans gerres
151		Vista u.e. 608
152		Porta u.e. 628
153		Porta u.e. 628
154		Vista u.e. 629
155		Vista u.e. 632
156		Vista u.e. 636
157		Vista u.e. 636
158		Gerres
159	RASA-1	Vista u.e. 13
160	RASA-1	Vista u.e. 31
161	RASA-1	Vista u.e. 31
162	RASA-1	Vista u.e. 886
163	RASA-2	Vista u.e. 6
164	RASA-2	Vista u.e. 14
165	RASA-2	Vista u.e. 32
166	RASA-2	Vista u.e. 36
167	RASA-2	Vista u.e. 39
168	RASA-3	Vista u.e. 20
169	RASA-3	Vista general
170	RASA-3	Vista general
171	RASA-3	Vista general
172	RASA-3	Vista general
173	RASA-5	Vista u.e. 46
174	RASA-5	Vista u.e. 46
175	RASA-5	Vista u.e. 46
176	RASA-5	Vista u.e. 46
177	RASA-5	Vista paviment u.e. 59
178	RASA-5	Vista paviment u.e. 59
179	RASA-5	Vista u.e. 61
180	RASA-5	Vista u.e. 69
181	RASA-5	Vista u.e. 69
182	RASA-5	Vista u.e. 76
183	RASA-5	Vista u.e. 76
184	RASA-5	Vista u.e. 76
185	RASA-5	Vista u.e. 77

186	RASA-5	Vista u.e. 632
187	RASA-5	Vista u.e. 633
188	RASA-5	Vista u.e. 633
189	RASA-6	Vista u.e. 816
190	RASA-6	Vista u.e. 823
191	RASA-6	Vista u.e. 834
192	RASA-6	Vista u.e. 834
193	RASA-6	Vista u.e. 846
194	RASA-7	Vista u.e. 78
195	RASA-7	Vista u.e. 79
196	RASA-7	Vista u.e. 79
197	RASA-8	Vista u.e. 84
198	RASA-8	Vista u.e. 85
199	RASA-8	Vista u.e. 85
200	RASA-8	Vista u.e. 85
201	RASA-8	Vista u.e. 85
202	RASA-9	Vista u.e. 53
203	RASA-9	Vista u.e. 78
204	RASA-9	Vista u.e. 78
205	RASA-9	Vista u.e. 91
206	RASA-9	Vista u.e. 92
207	RASA-9	Vista u.e. 92
208	RASA-9	Vista u.e. 92
209	RASA-9	Vista u.e. 820
210	RASA-9	Vista u.e. 852
211	RASA-9	Vista u.e. 852
212	RASA-9	Vista u.e. 854
213	RASA-9	Vista u.e. 856
214	RASA-11/12	Vista u.e. 865
215	RASA-11/12	Vista u.e. 865
216	RASA-14	Vista u.e. 902 i 835
217	RASA-14	Vista u.e. 902 i 835
218	RASA-14	Vista u.e. 902 i 835
219	RASA-18	Vista u.e. 896
220	RASA-18	Vista u.e. 917
221	RASA-19	Vista u.e. 918

111

BARCELONA
PALAU
FINESTRES -
MAURI
INT 15-98
124

UNIVERSITY OF WISCONSIN
MUSEUM OF ZOOLOGY
MILWAUKEE, WISCONSIN
U.S.A.
1955-56
111
025

BARCELONA
PALAU
FINESTRES-
MAURI
INT 15-08
418

PALAU
PRESTRES
MAURI
15-88
950

PALAU
FINESTRICH
MALUN
15-99
RABAS
633

The image shows an archaeological excavation site. A rectangular label with a white border and a dark blue center is placed on a light-colored, textured surface. The label contains the text 'PALAU FINESTRICH MALUN 15-99 RABAS 633'. A white measuring tape with red markings is laid out horizontally across the surface, partially overlapping the label. The background consists of dark, uneven soil and some vertical metal rods or pipes.

PACIFIC NORTHWEST
UNIVERSITY
ARCHAEOLOGY
EXCAVATION
5/16

PALAU
FNESTRES MAURI
15-98
887

PALAU
FINESTRES
MALIH
15-98
RASA 5
59

The image shows an archaeological excavation of a stone wall. The wall is composed of dark, rectangular stones laid in a regular pattern. A white ruler with red markings is placed horizontally across the top of the wall, and a vertical ruler is placed along the left side. A small white label with a blue background and white text is placed on the wall. The label contains the following text: PALAU, FINESTRES, MALIH, 15-98, RASA 5, and 59. The wall is set within a trench, with earth and other stone structures visible on the sides.

PALAU
FINESTRES
MAUR
15-98
065

1158

An archaeological site showing a wall of irregular, weathered stone blocks. A white measuring tape is stretched horizontally across the top of the wall, and a vertical measuring tape is placed on the left side. A black label with white text is positioned in the center of the wall. The background is a rough, uneven surface of earth and stone.

PALAU
FINESTRES
MAURI
15-98
816

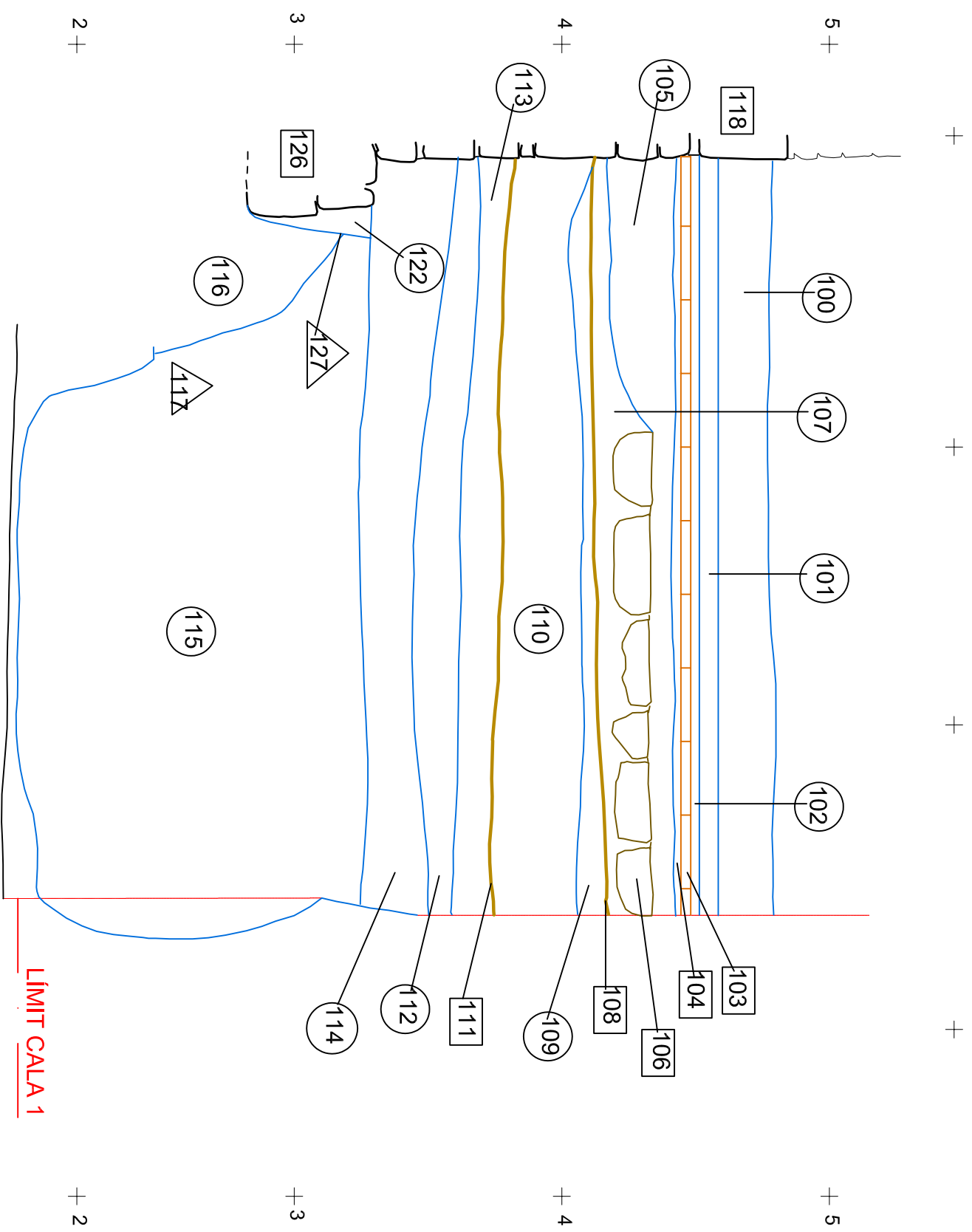

PALAU
FINESTRES
MAUR
15-95
92

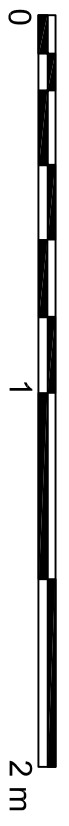
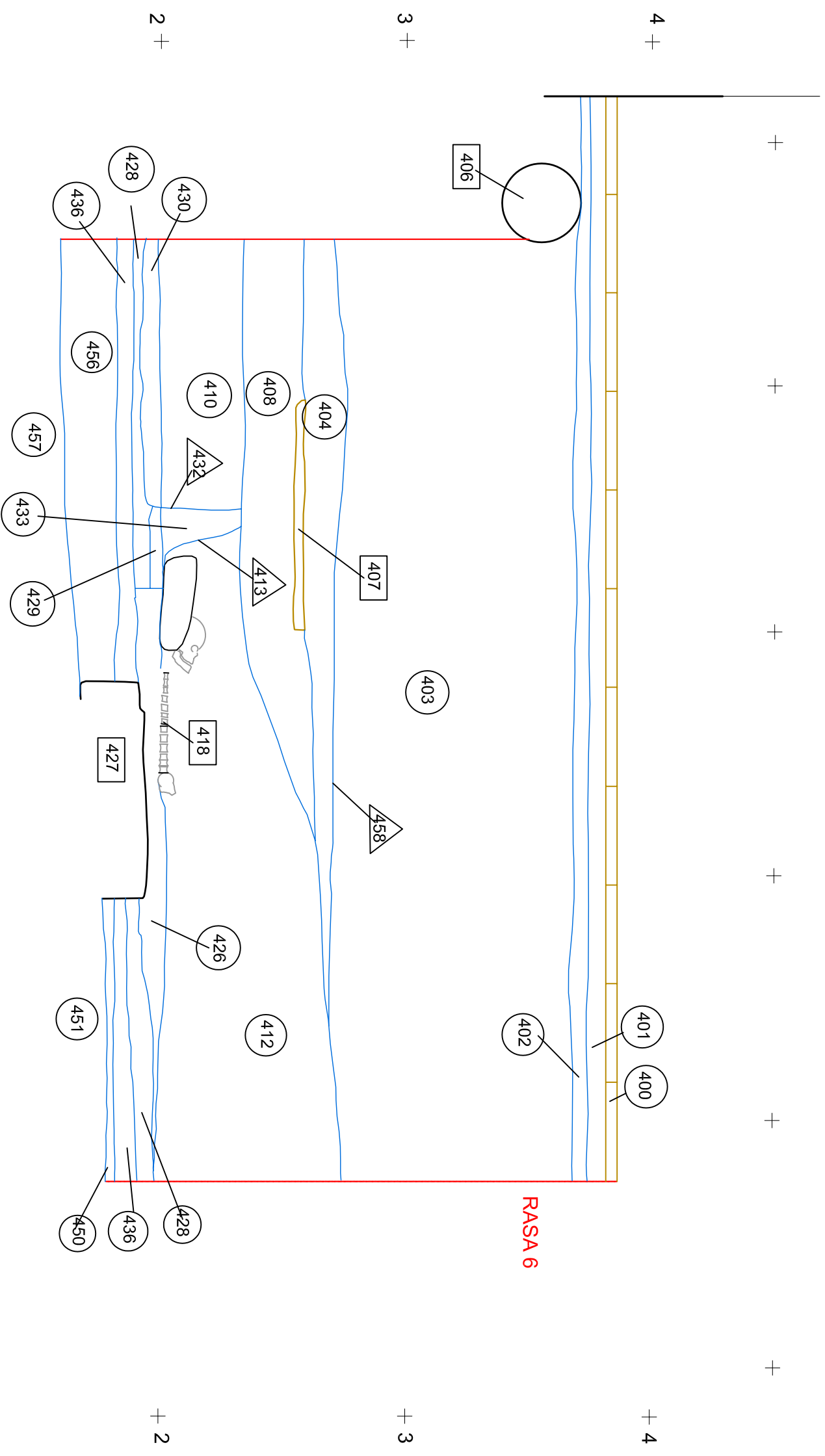

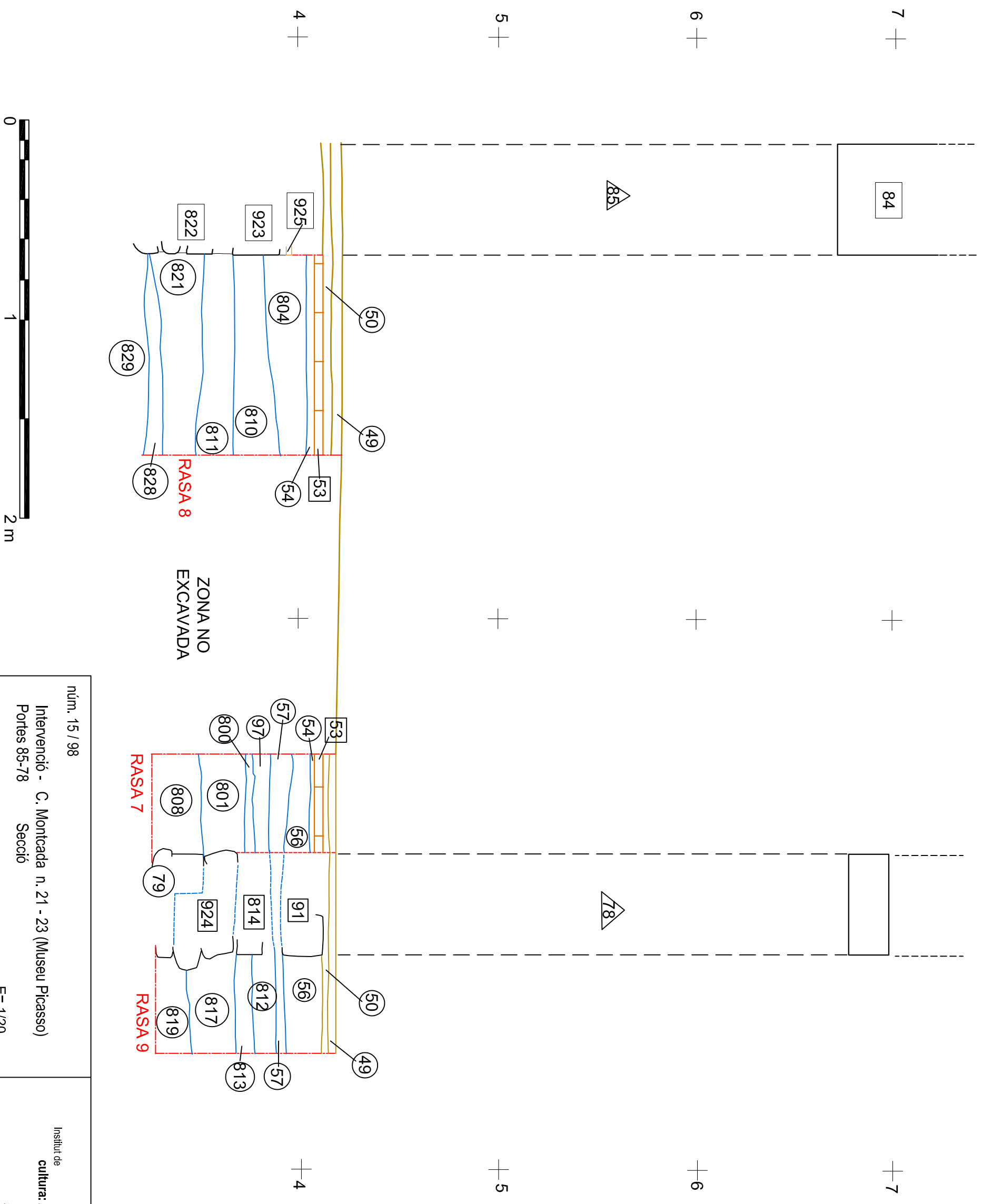
núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 1 Secció Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
--	--

E= 1/20

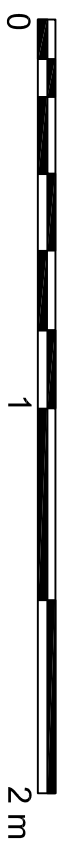
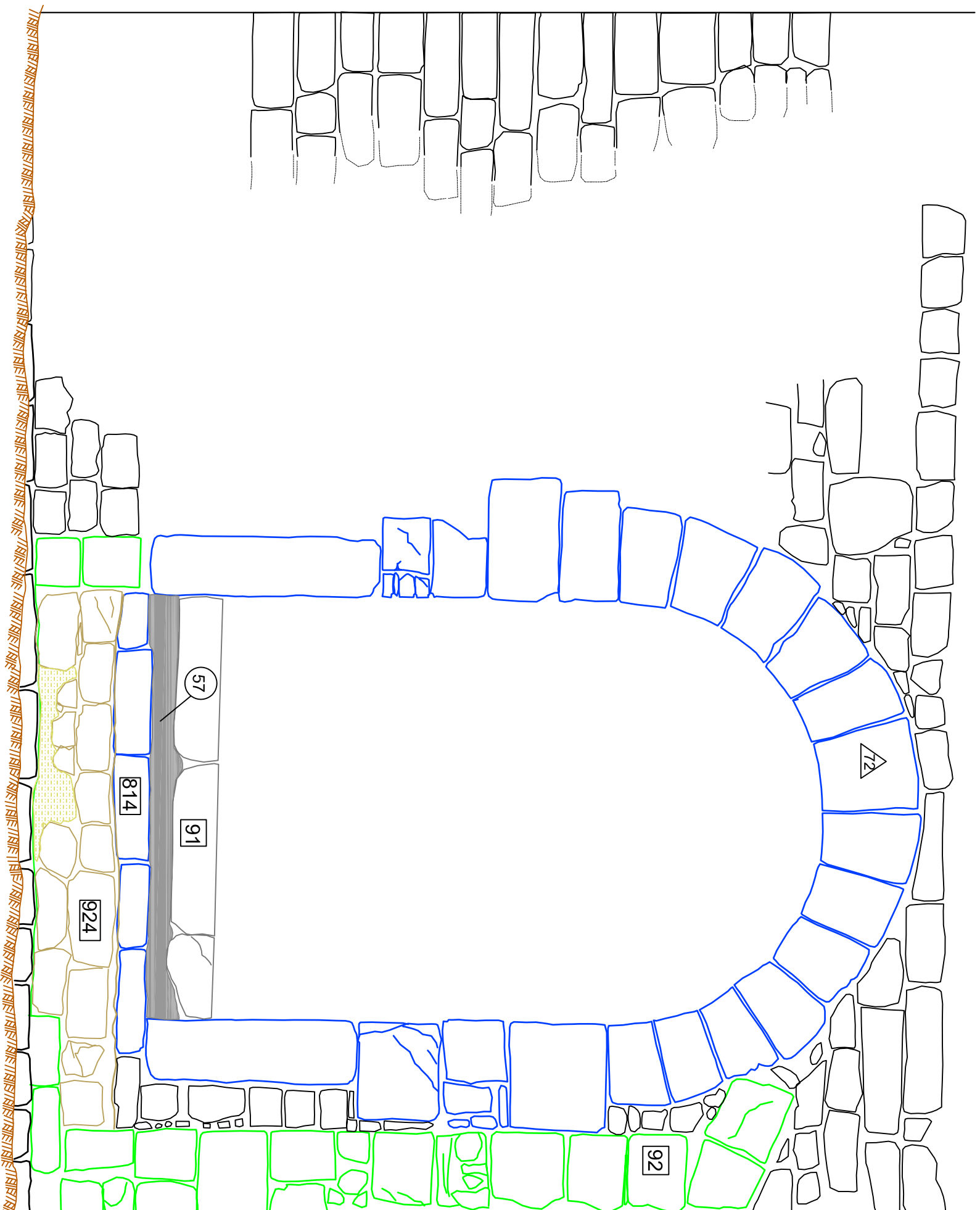
núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Cala 4   Secció longitudinal
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Josep M. Vila

Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Portes 85-78 Secció	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	E= 1/20

62

núm. 15 / 98

Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
Portes 85-78   Secció interior

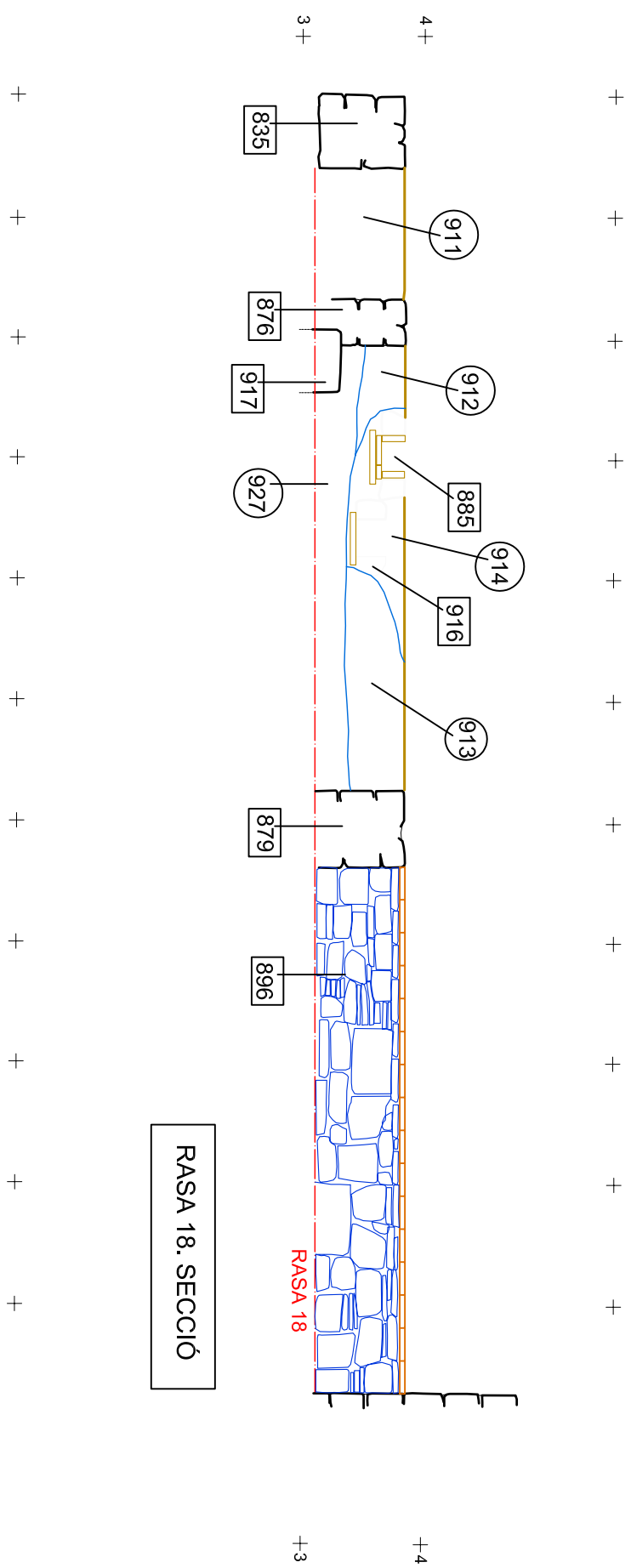
E= 1/20

Direcció: Josep M. Vila
Dibuix: Edmond Mestres

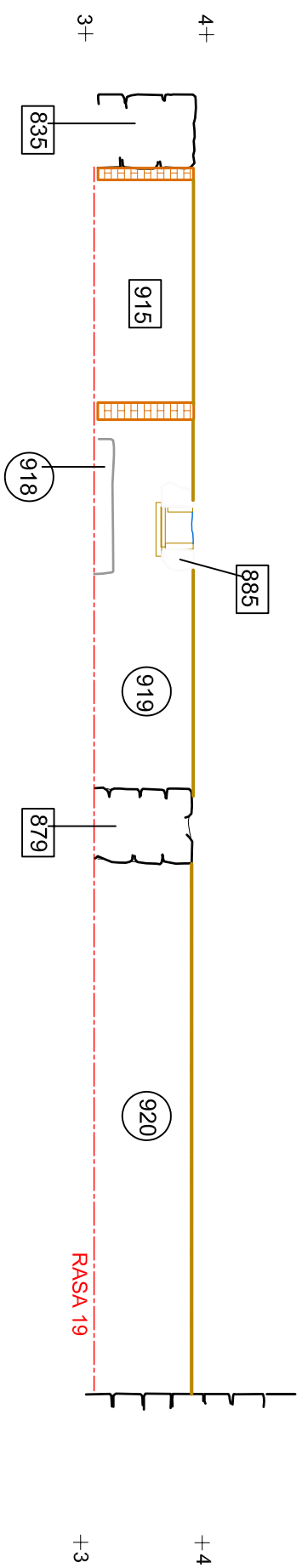
Institut de

cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

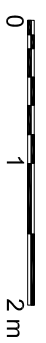
Centre d'Investigació i Recerca Arqueològica

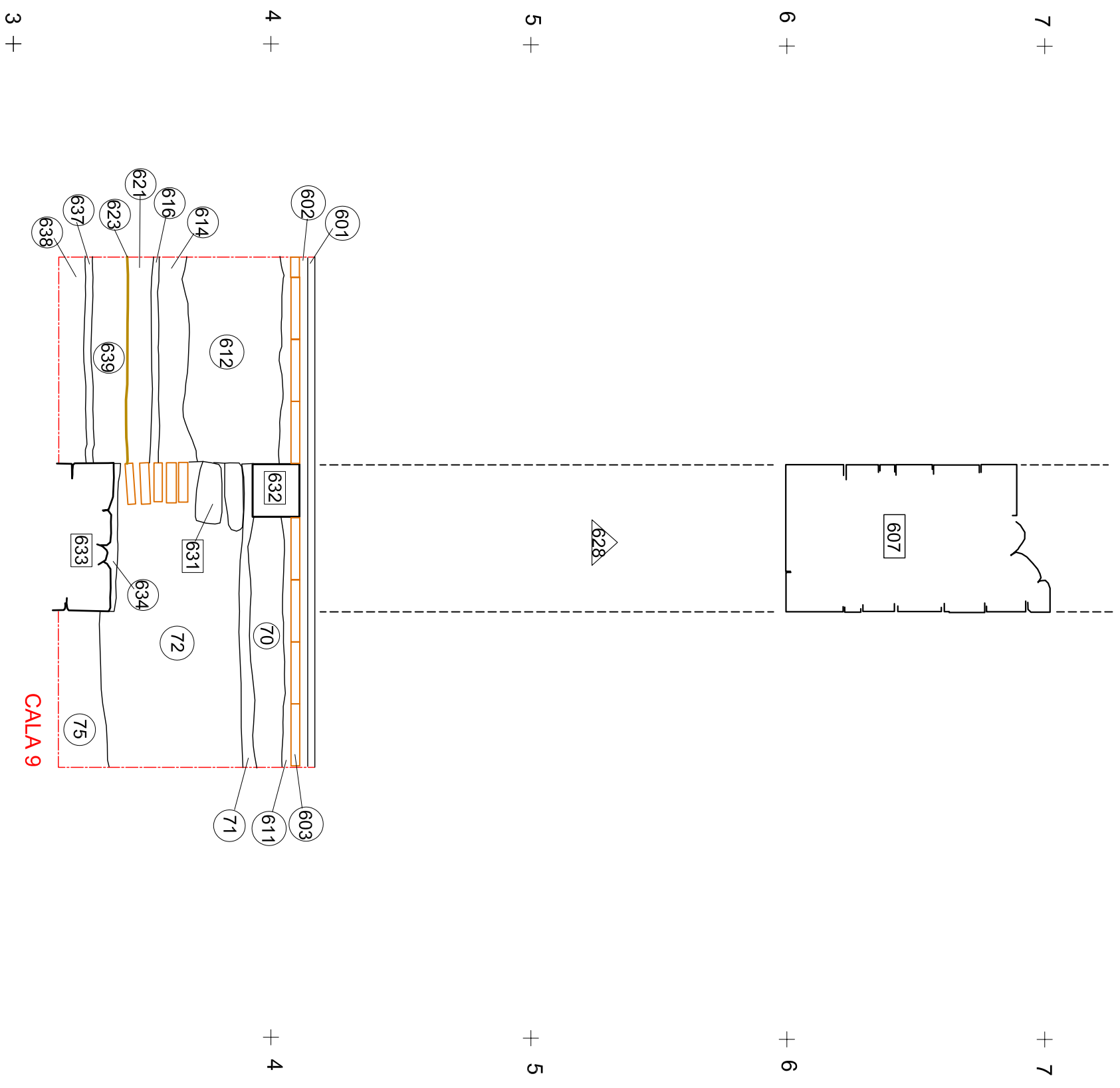
RASA 18. SECCIÓ

RASA 19. SECCIÓ

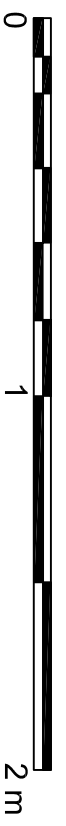
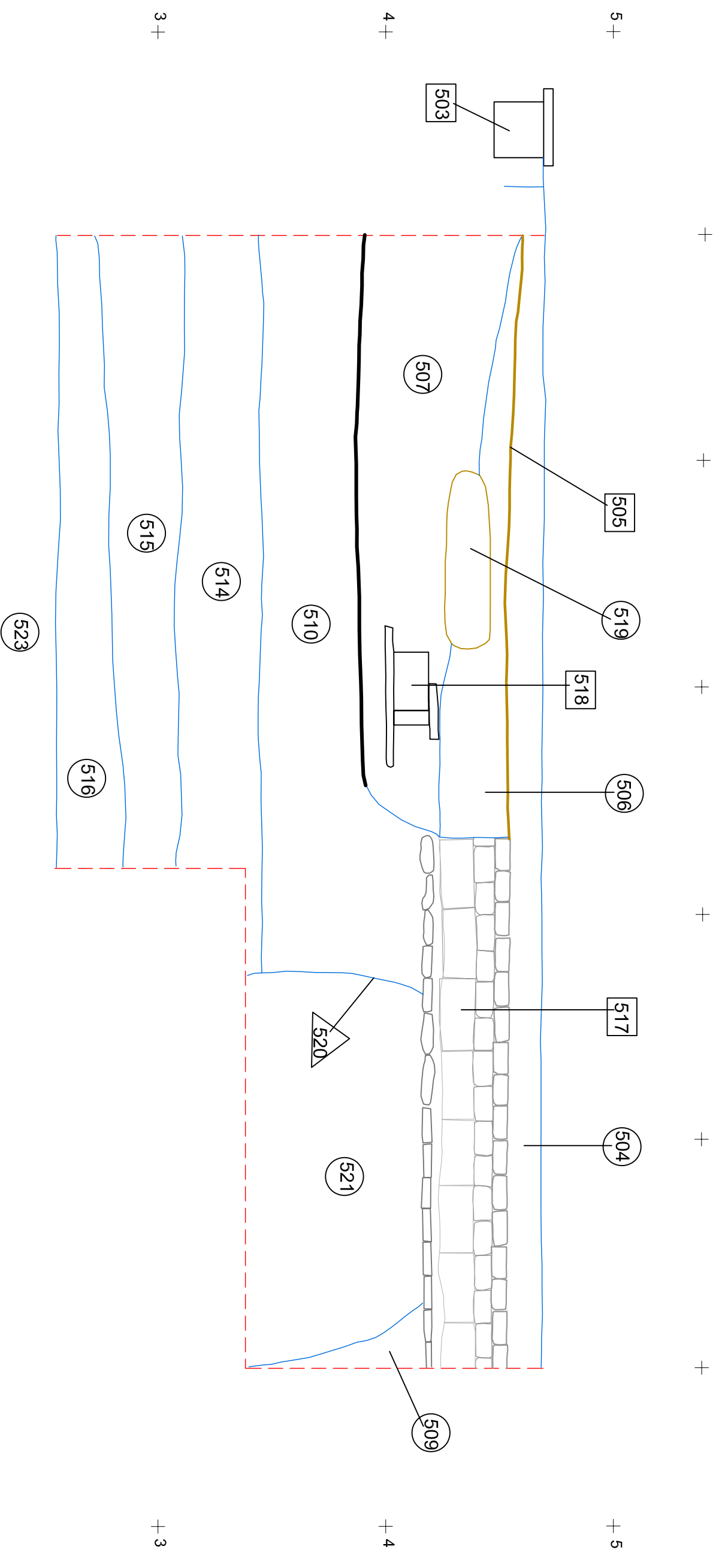

núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Rasas 18-19 Secció Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA <small>CSB - Institut de Recerca i Patrimoni</small>
---	--

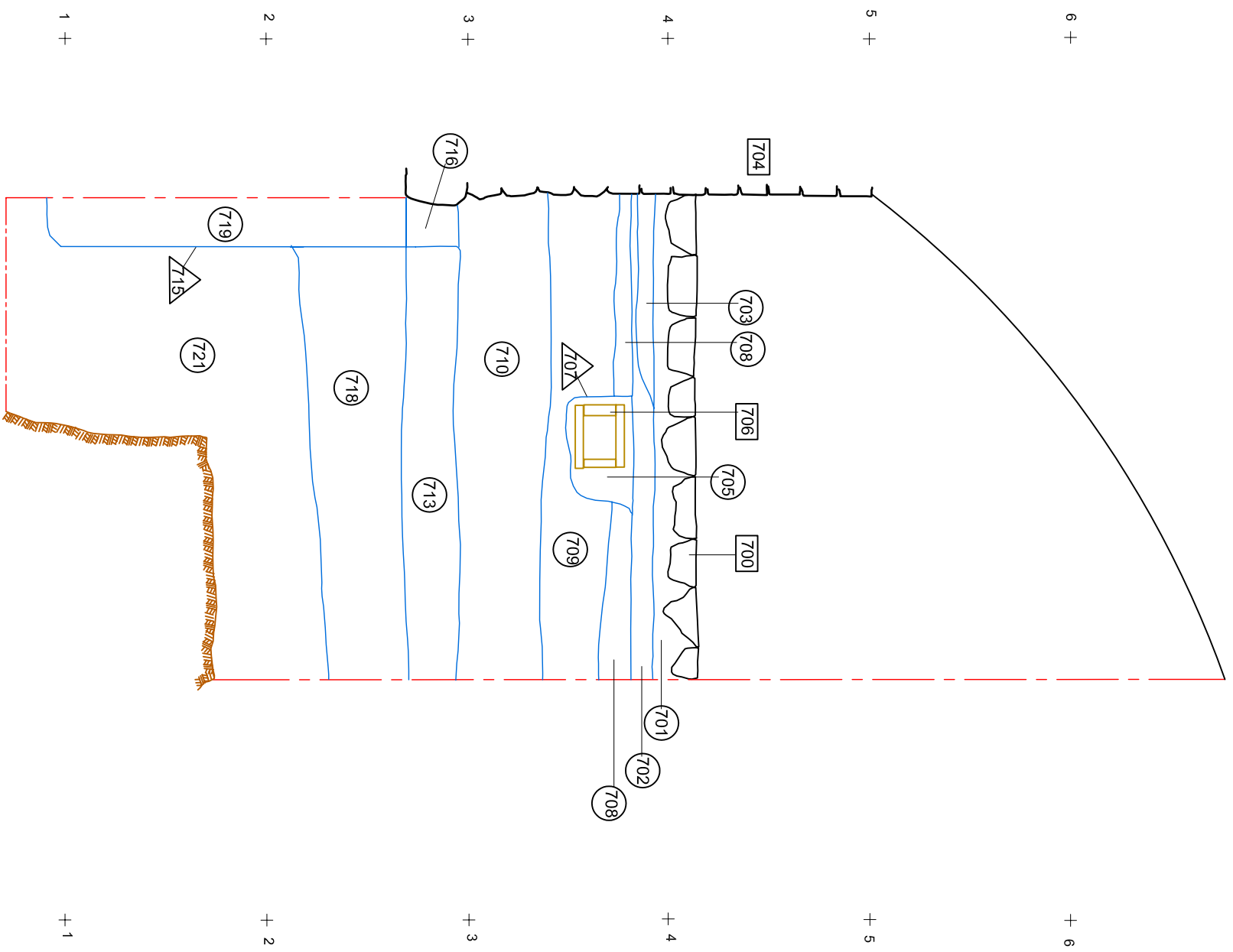

núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Cala 9 Alçat H
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Josep M. Vila
 E = 1/20

Institut de
cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
 DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

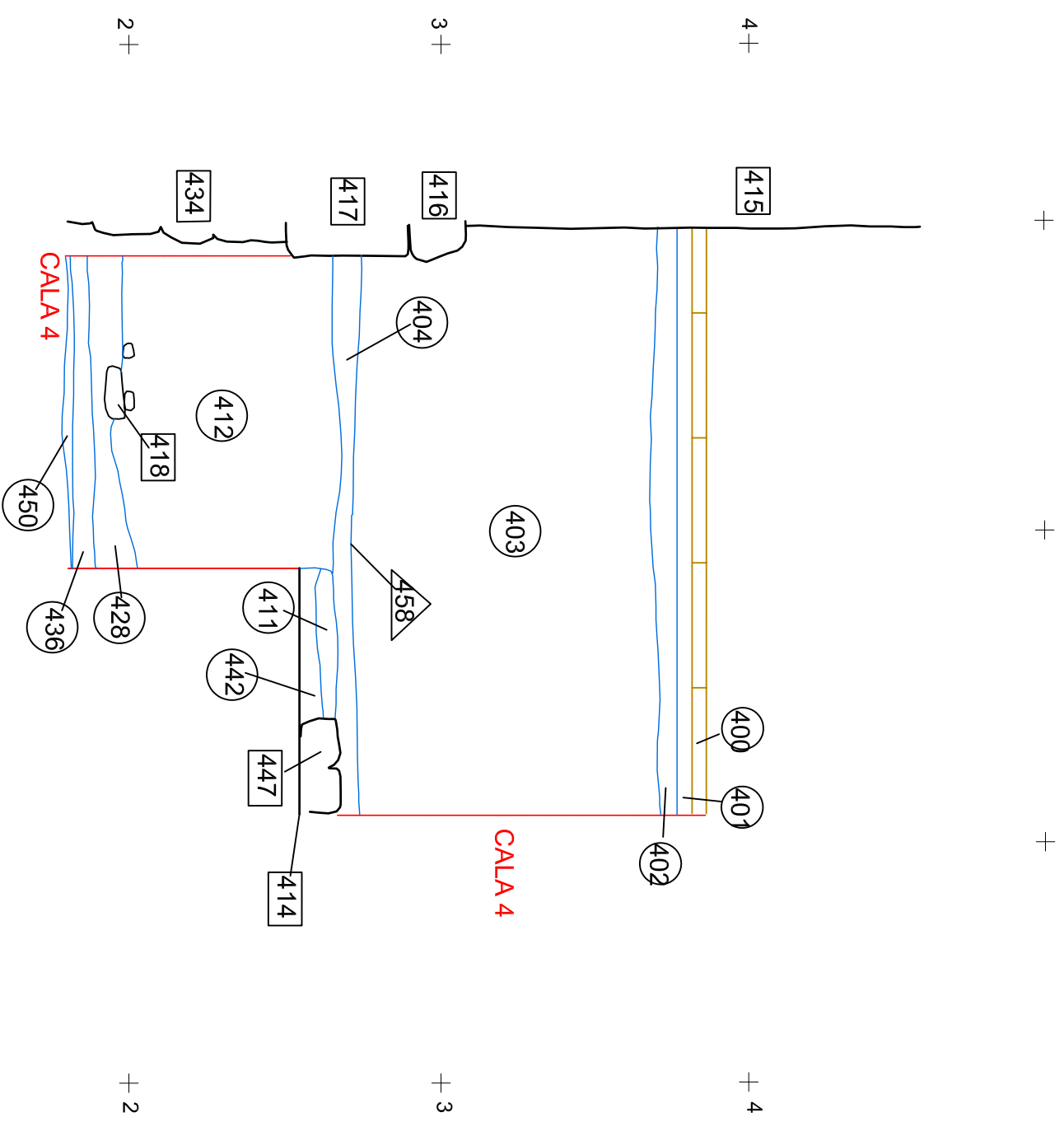

núm. 15 / 98	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 5 Alçat	
Direcció: Josep M. Vila	SERVEI D'ARQUEOLOGIA
Dibuix: Josep M. Vila	
E = 1/20	<small>Centre d'Investigacions Arqueològiques</small>

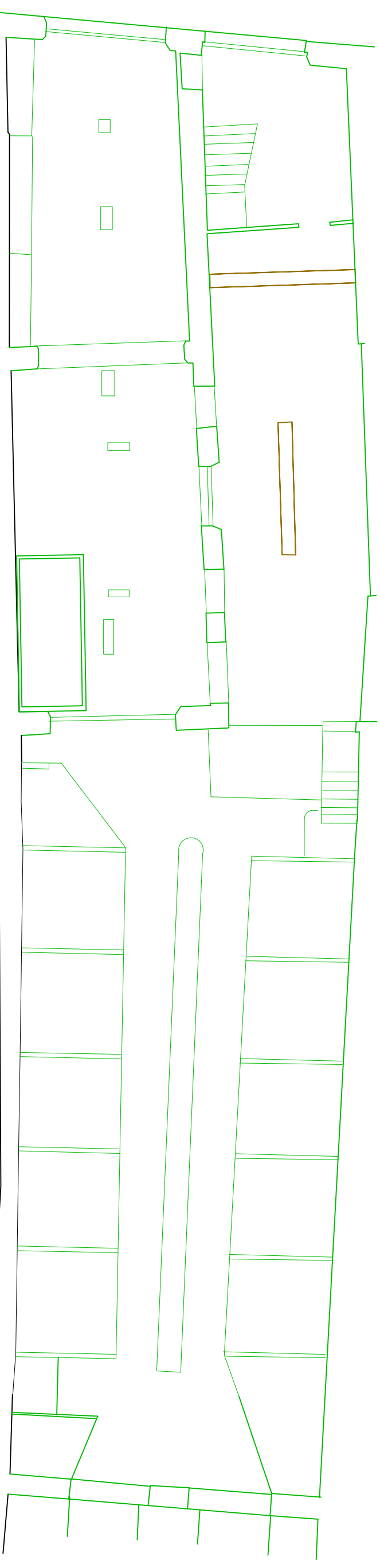

num. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 7 Secció longitudinal E= 1/20	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
Director: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de Cultura de Barcelona

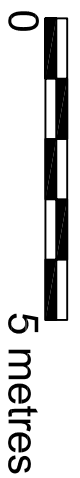
núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 4 Secció transversal 2 E = 1/20	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	<small>Ciutat de Barcelona - Departament d'Urbanisme</small>

CASA MAURI

PALAU FINESTRES

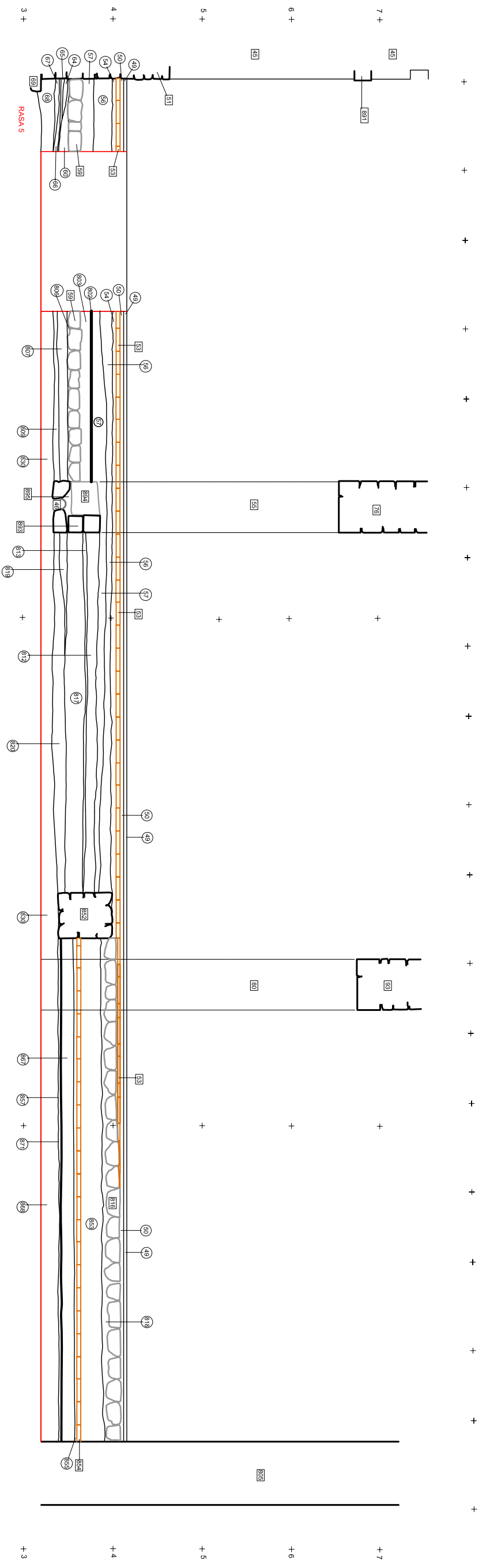
num. 15 / 98

Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
Planta amb la ubicació de les habitacions
i els patis del Palau Finestres

E= 1/100

Direcció: Josep M. Vila
Dibuix: Josep M. Vila

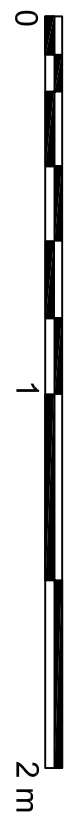
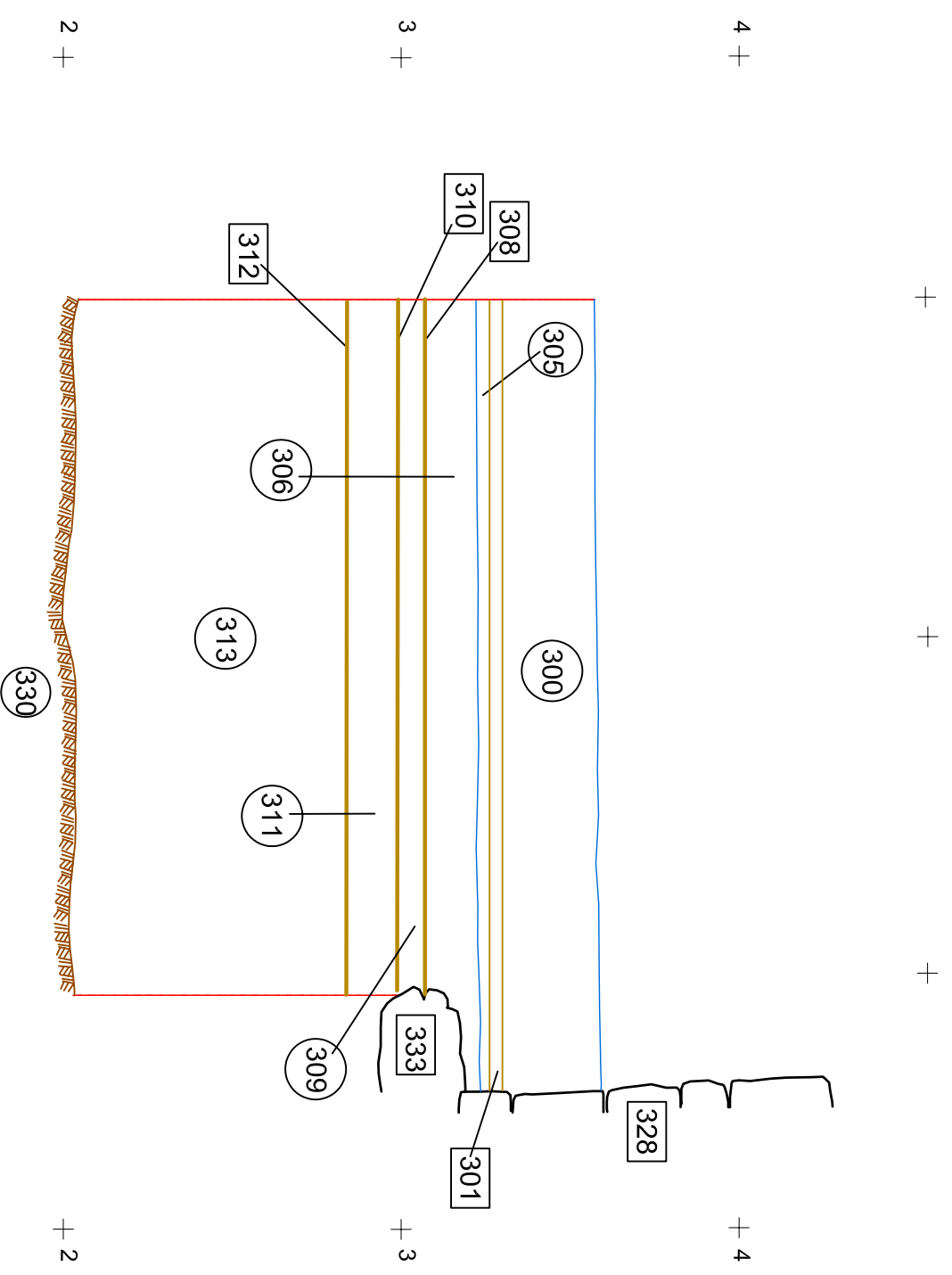
Institut de cultura: IUS
SEF

Data: 19.98
 Interviador: C. Moraleda n.21 -23 (Museu Picasso)
 Habitacions: 1,2,7   Secció
 Escala: E= 1/20
 Director: Josep M. Vila

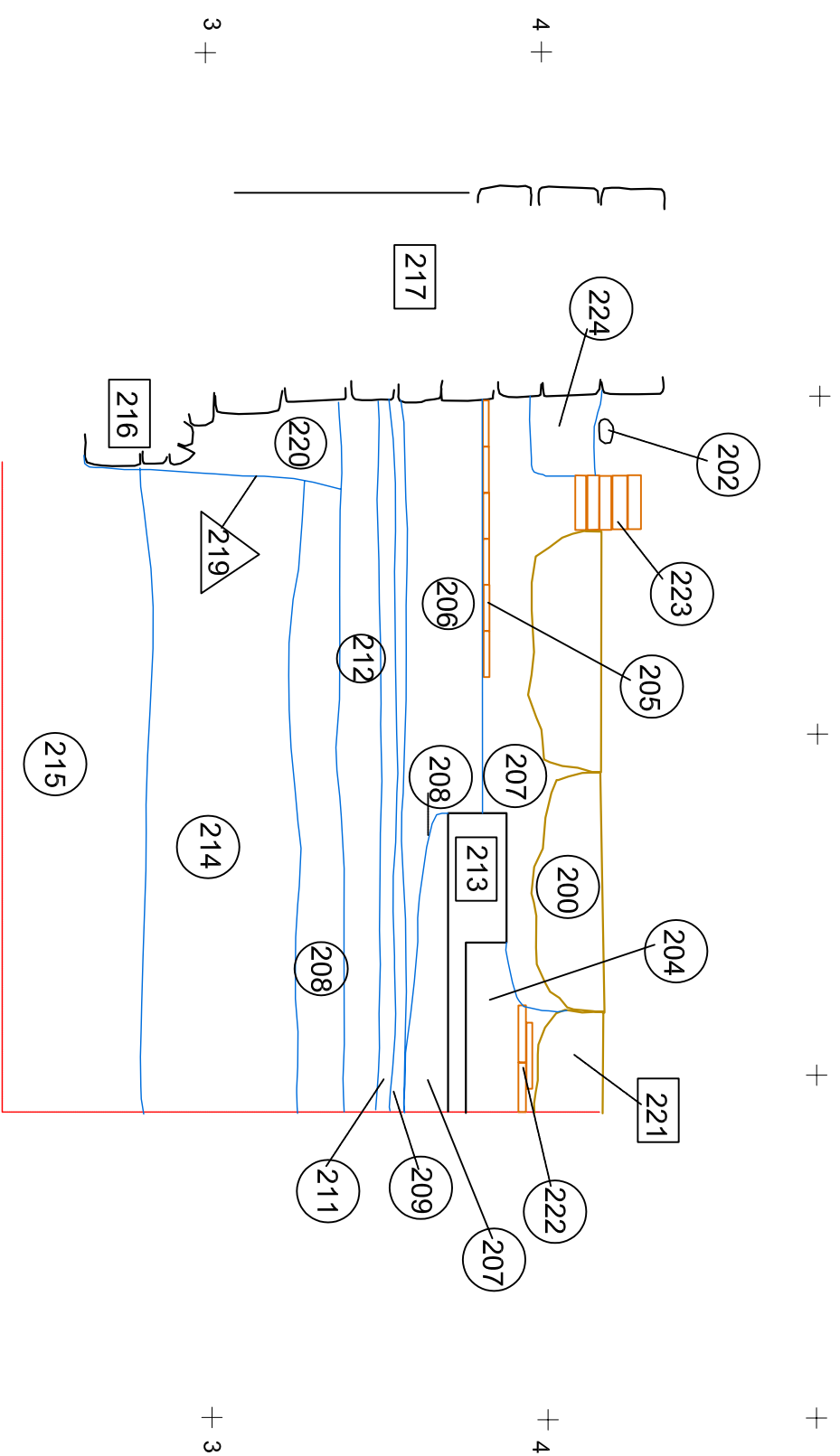
Institut de
edificació
DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUITECTURA
 Departament d'Urbanisme i Habitatge

Plotejar en pcc3

núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Cala 3   Secció paral·lela façana
 E= 1/20

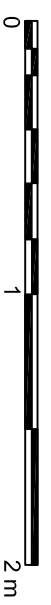
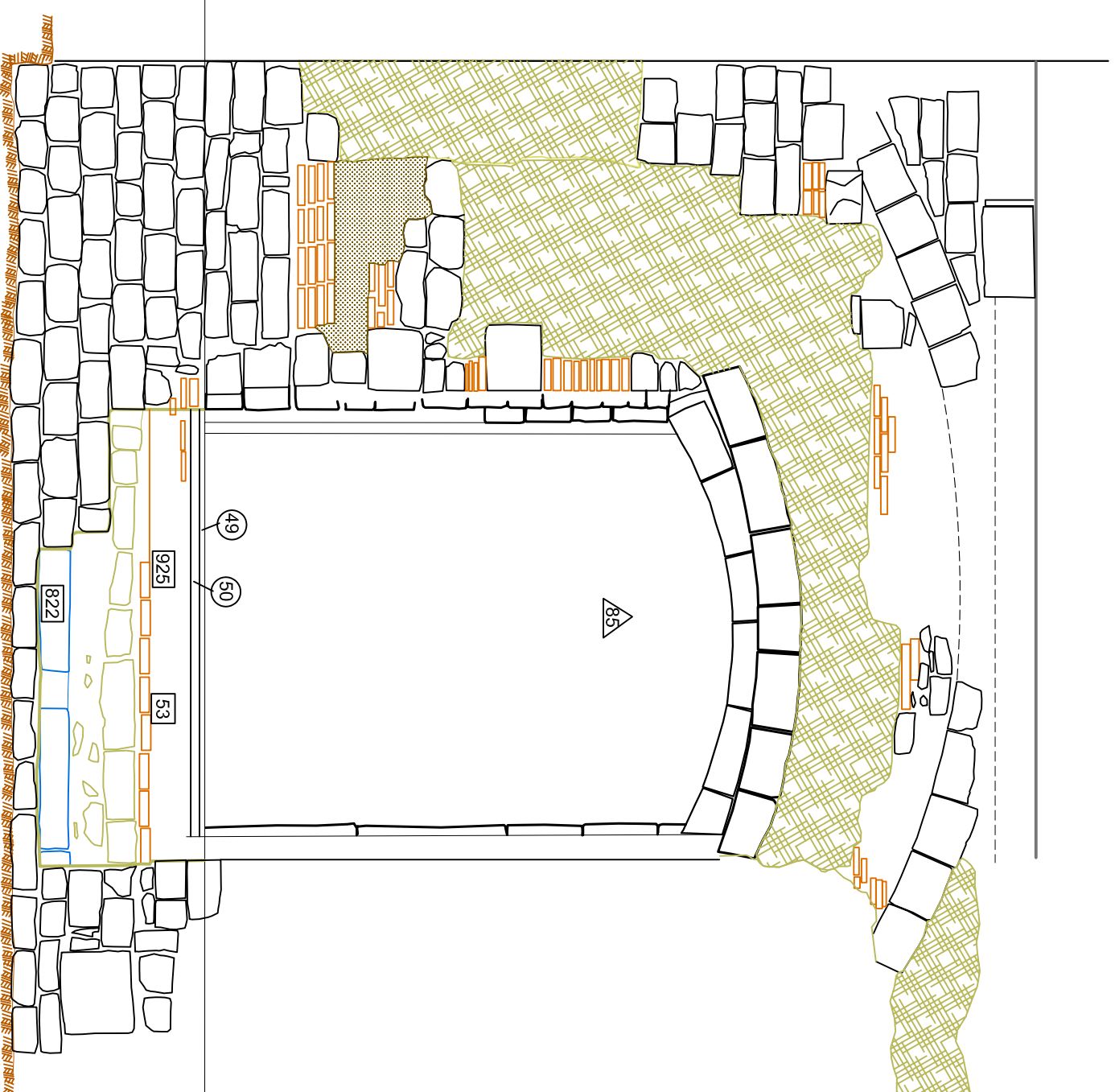
Institut de
cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
 DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Cala 2 Secció
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Josep M. Vila
 E = 1/20

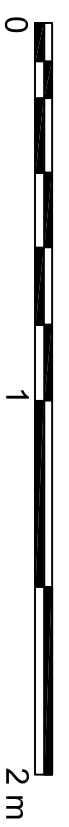
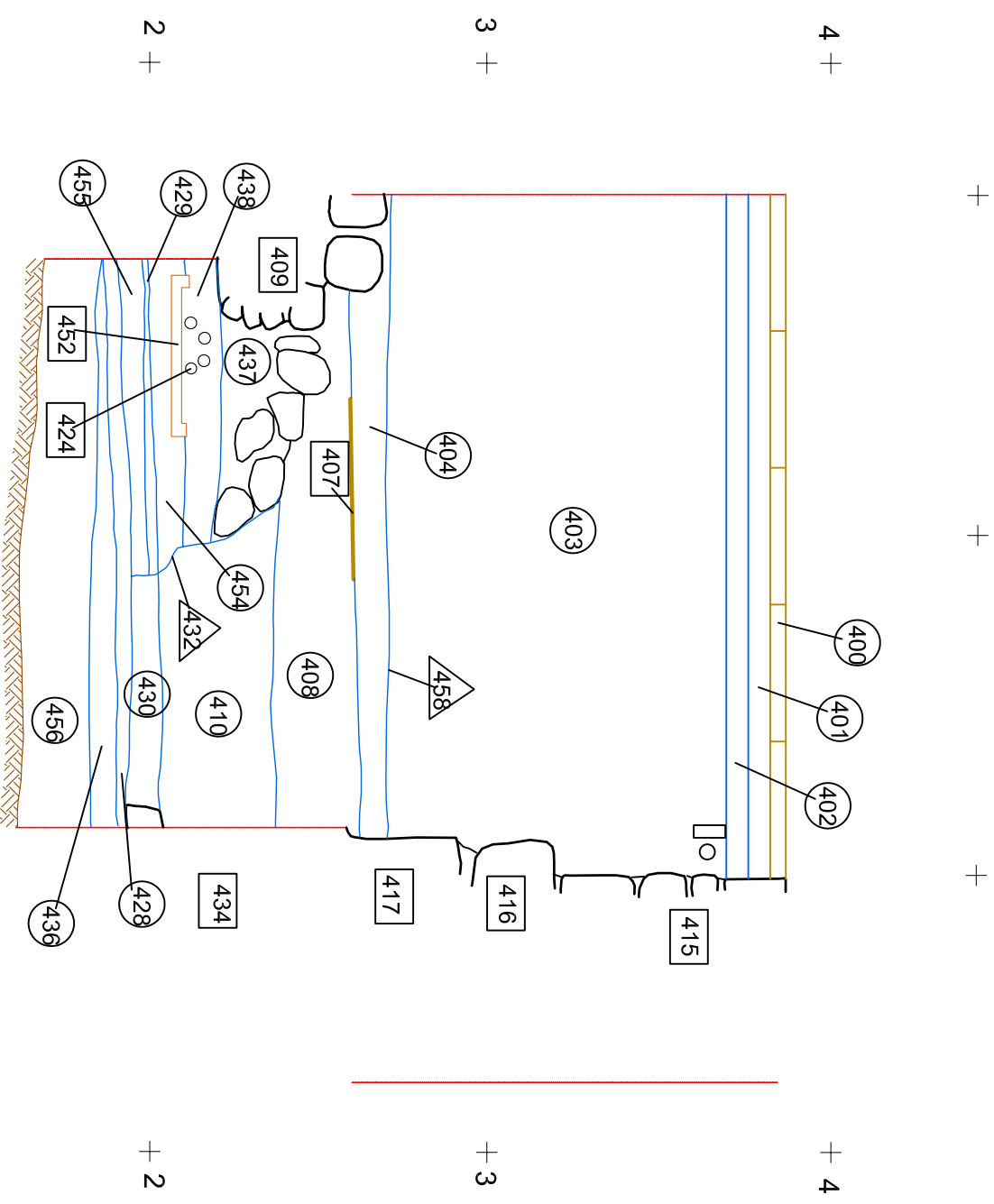
Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
 SERVEI D'ARQUEOLOGIA

Centre d'Investigació i Recerca

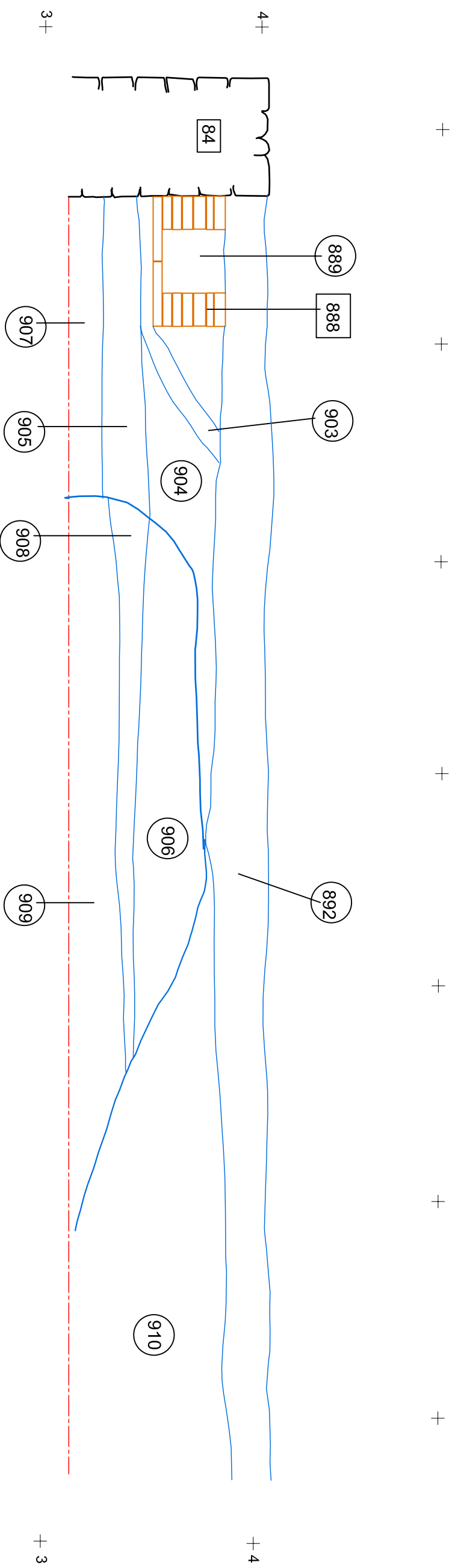

núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Porta 85 Alçat
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Edmond Mestres

Institut de
 cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
 DE LA CIUTAT
 SERVEI D'ARQUEOLOGIA

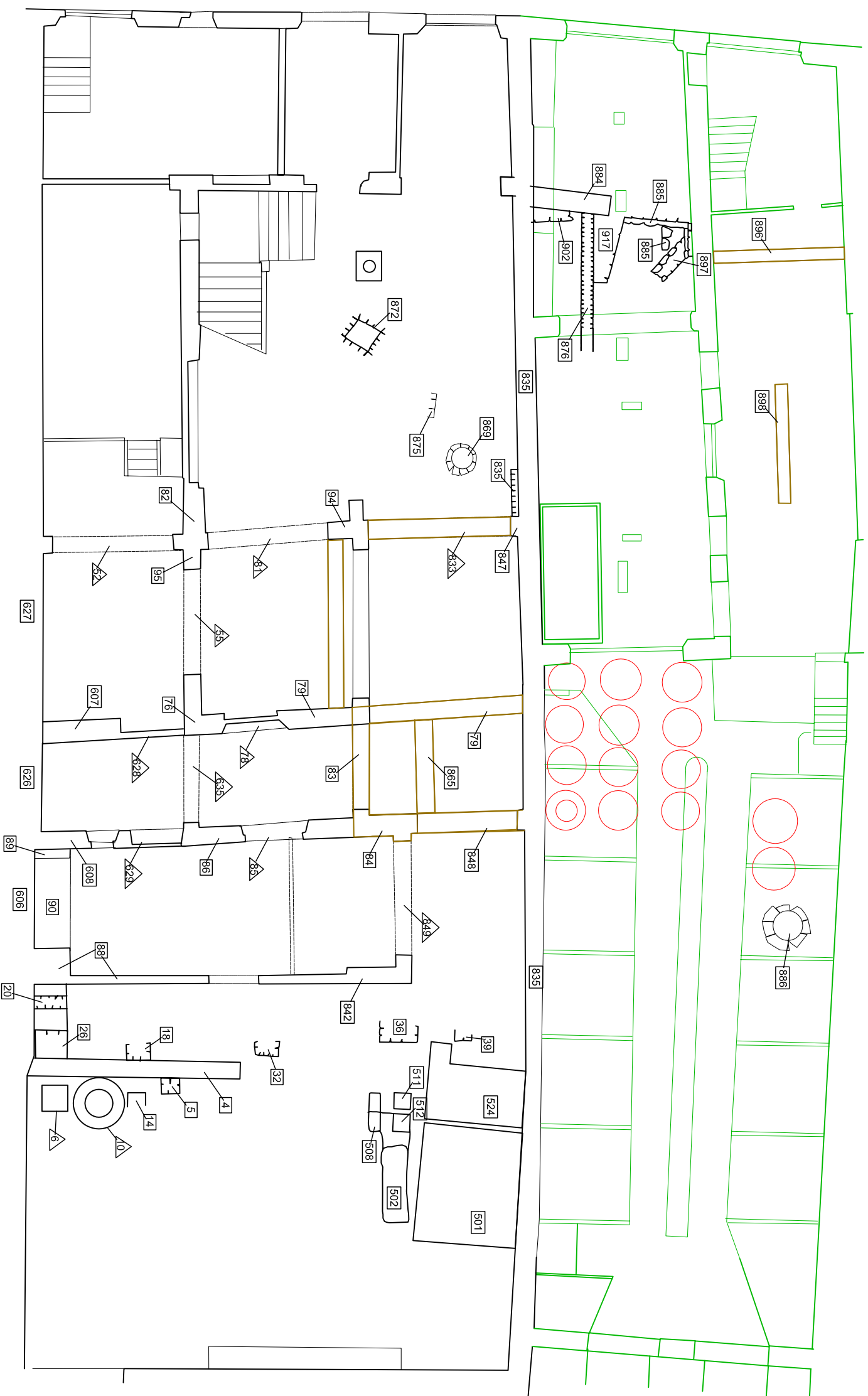
núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 4 Secció transversal 1 E = 1/20	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	(46)

58

<p>núm. 15 / 98</p> <p>Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)</p> <p>Rasa 13 Secció</p> <p>Dirrecció: Josep M. Vila</p> <p>Dibuix: Josep M. Vila</p>	<p>Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT</p> <p>SERVEI D'ARQUEOLOGIA</p> <p><small>Centre d'Investigació i Recerca</small></p>
---	--

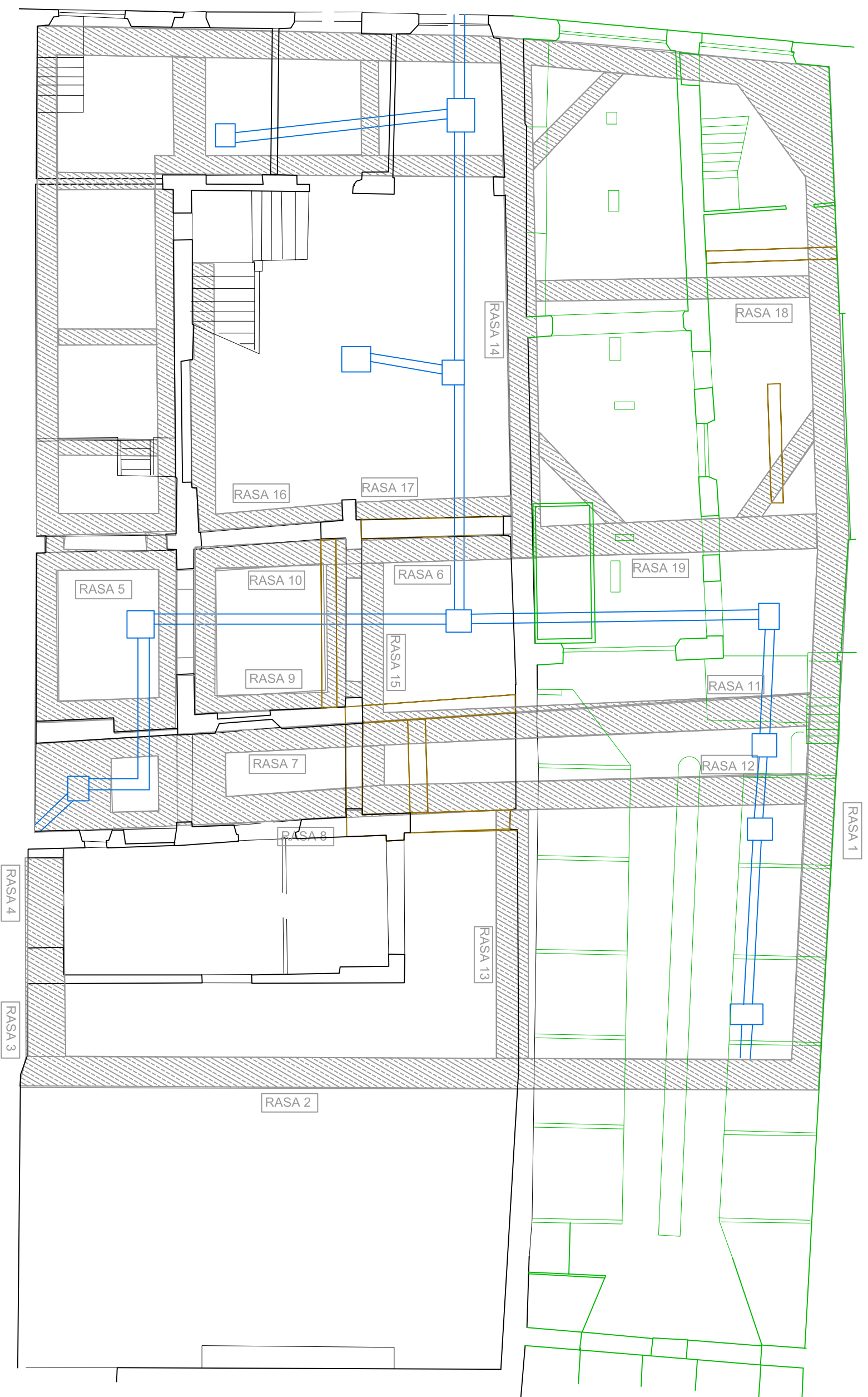

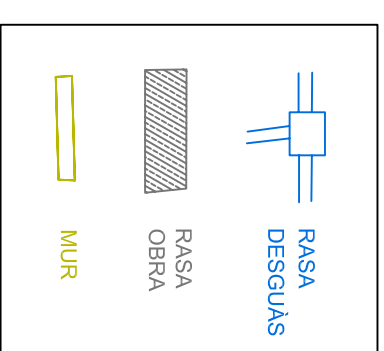
0 5 metres

num. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Planta general de les estructures
 E = 1/100
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Edmond Mestre / Josep M. Vila

Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
 SERVEI D'ARQUEOLOGIA

0 5 metres

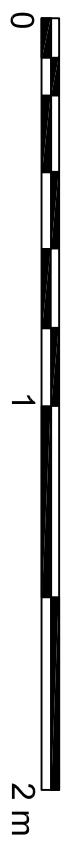
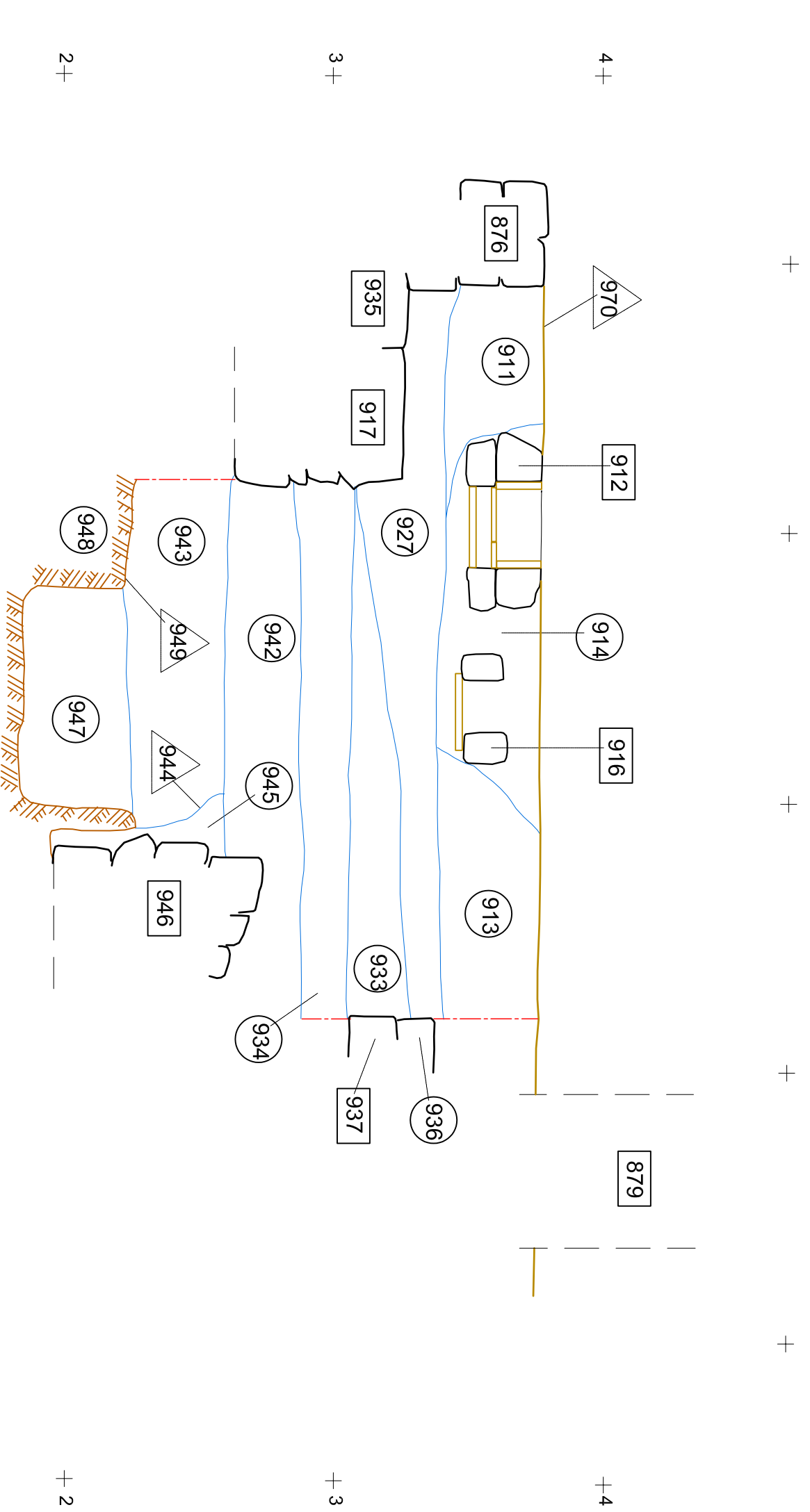

num. 15 / 98

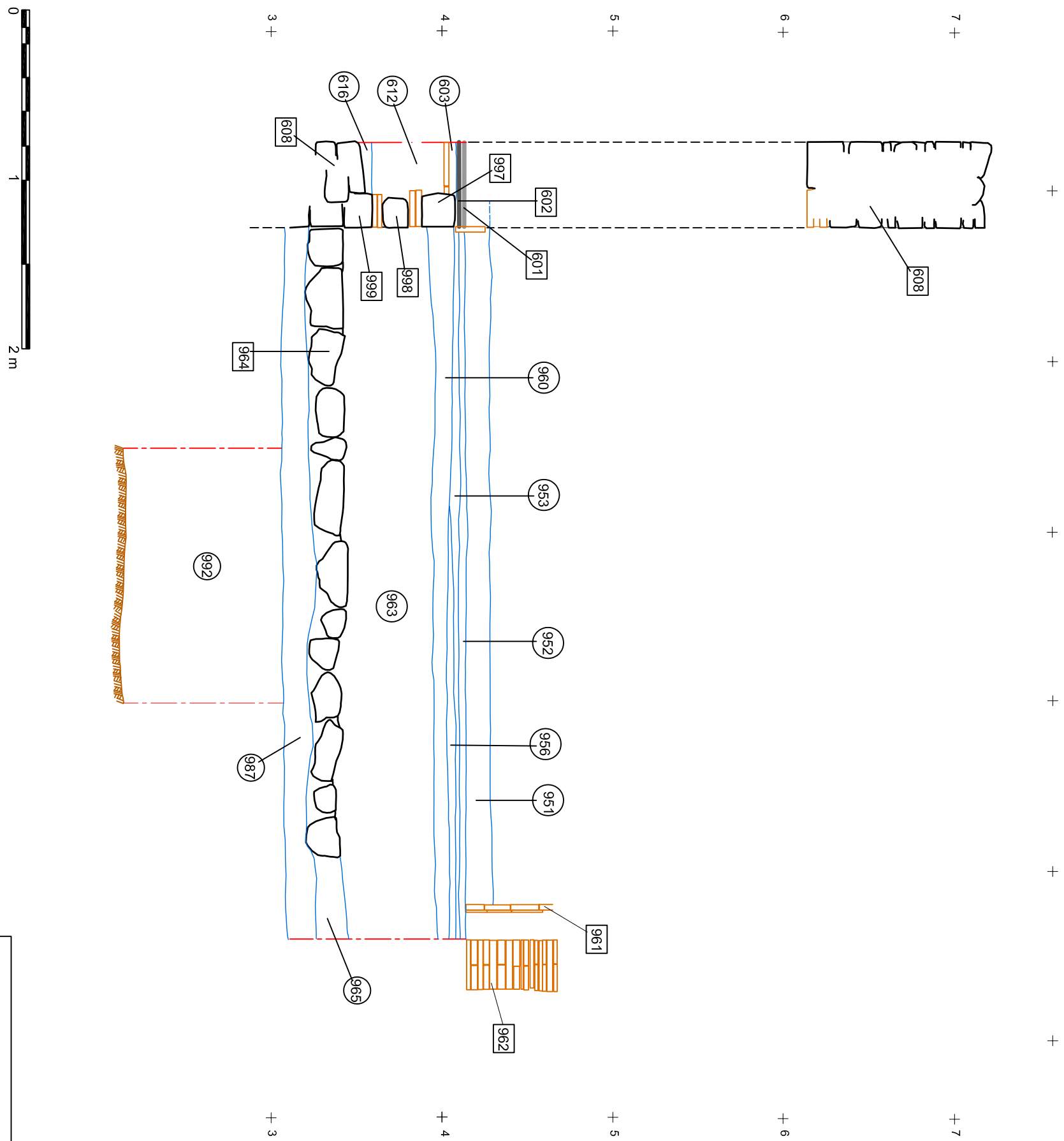
Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
Planta de les rases constructives i dels desguassos
E= 1/100

Direcció: Josep M. Vila
Dibuix: Josep M. Vila

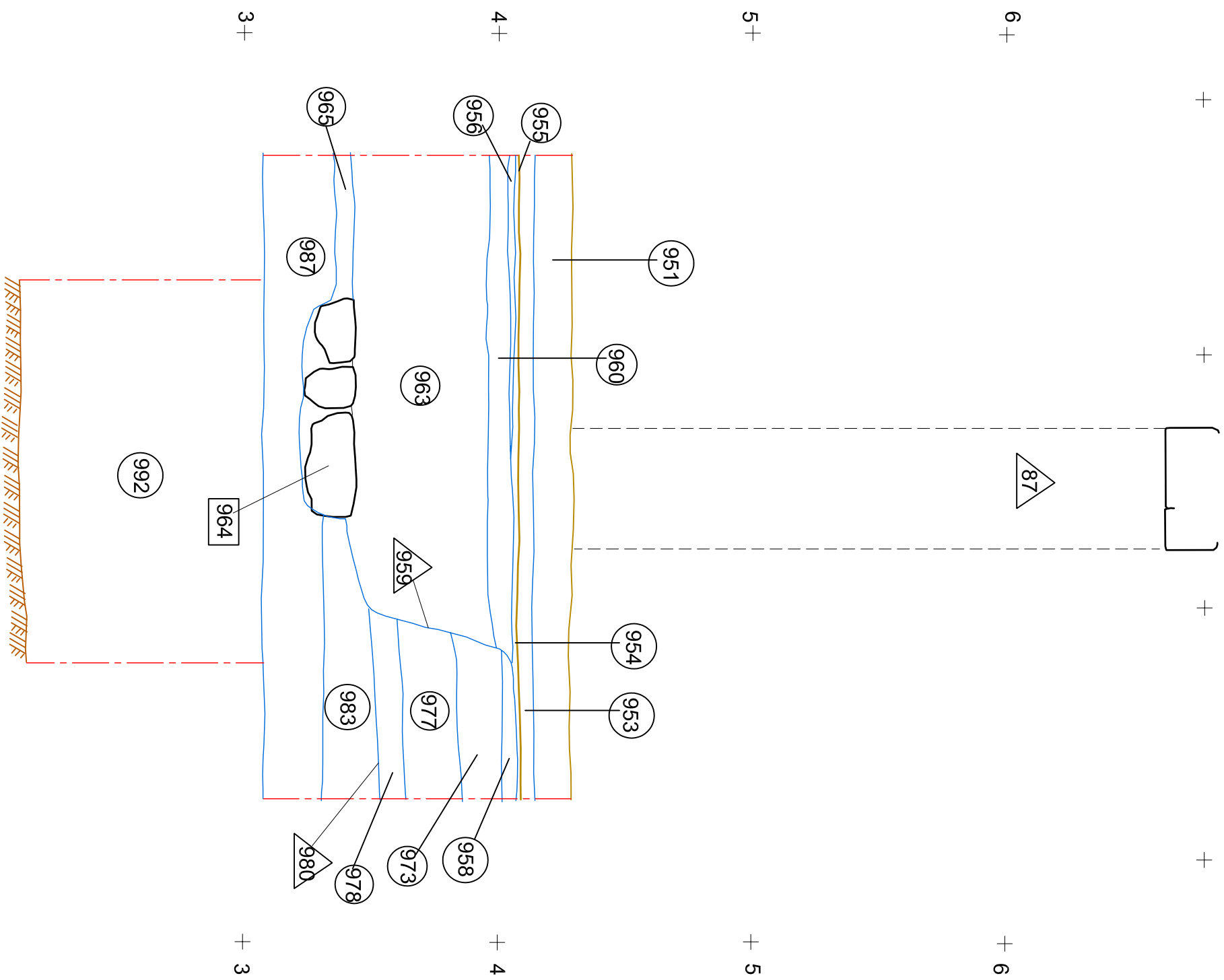
Institut de
cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 9 Secció D Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
--	--

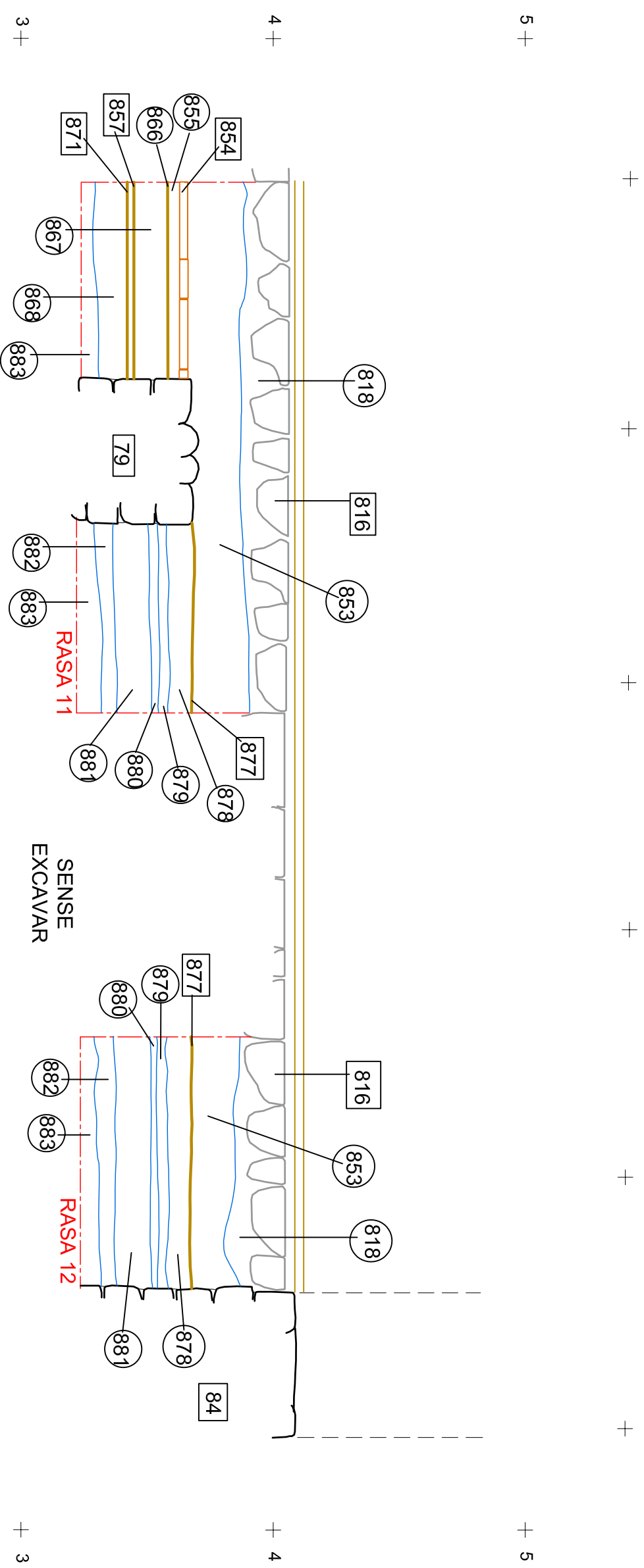
num. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Cala 9 Secció A E= 1/20 Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA <small>Centre d'Investigació i Recerca</small>
---	--

53

<p>núm. 15 / 98</p> <p>Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)</p> <p>Cala 9 Secció C</p> <p>E = 1/20</p>	<p>Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT</p> <p>SERVEI D'ARQUEOLOGIA</p> <p><small>CSM - Servei d'Arqueologia</small></p>
<p>Directió: Josep M. Vila</p> <p>Dibuix: Josep M. Vila</p>	

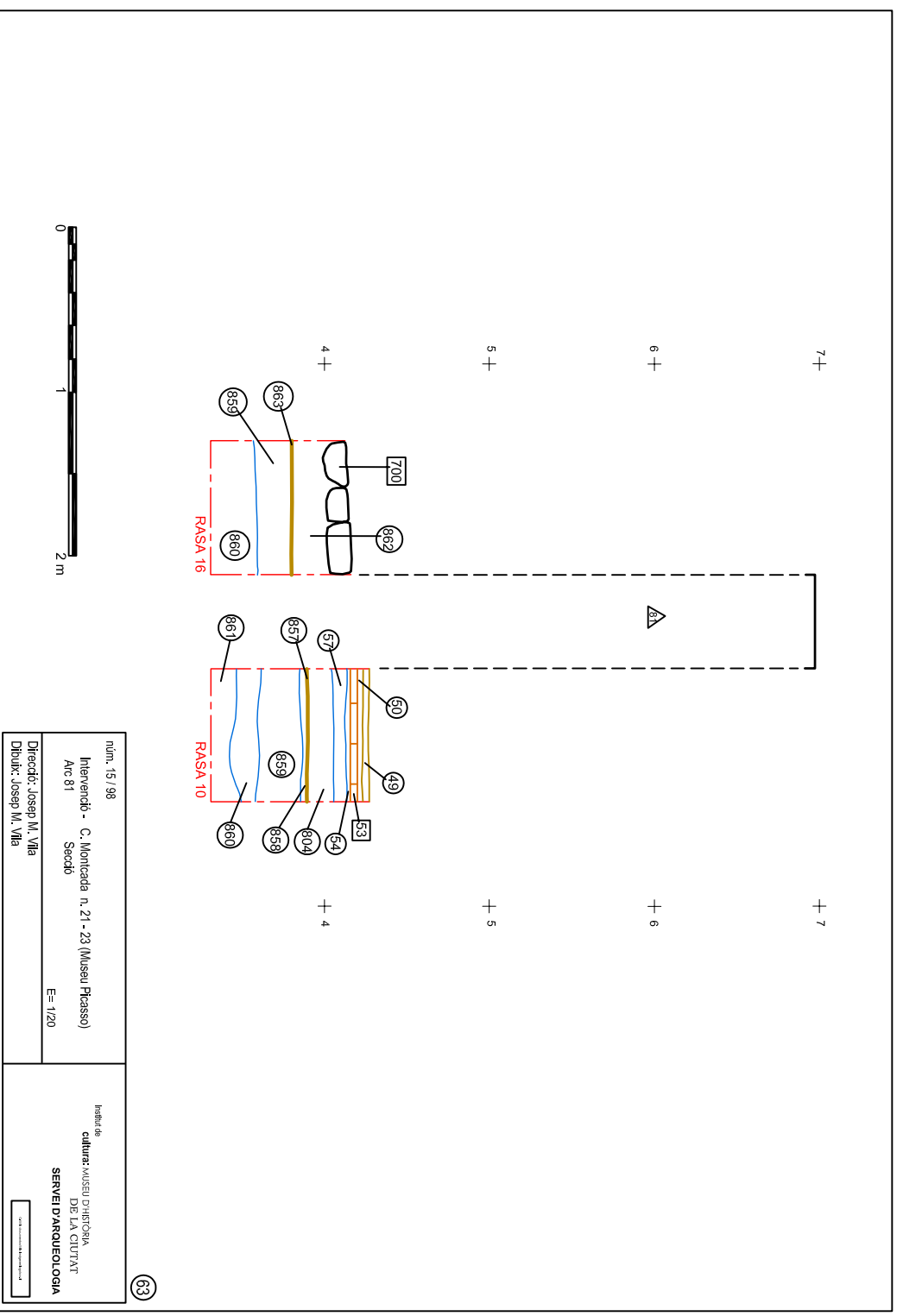

SENSE
EXCAVAR

RASA 11

RASA 12

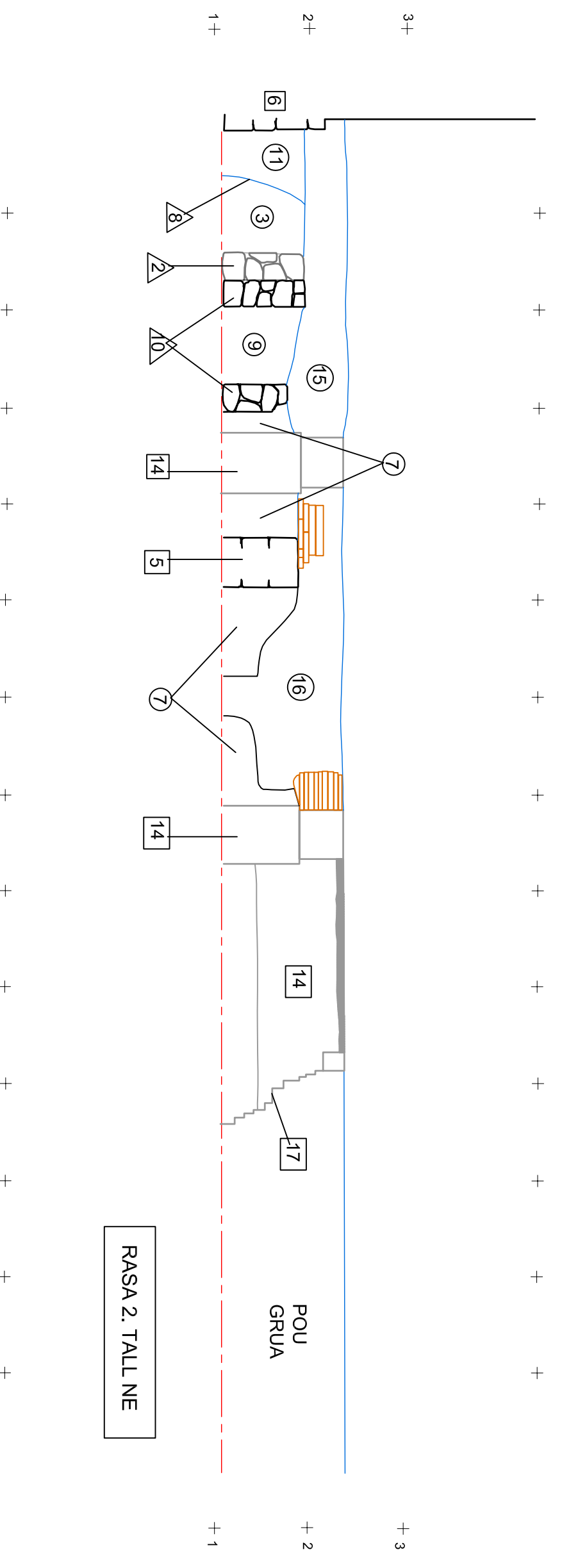
núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Rasas 11-12 Secció Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
---	--

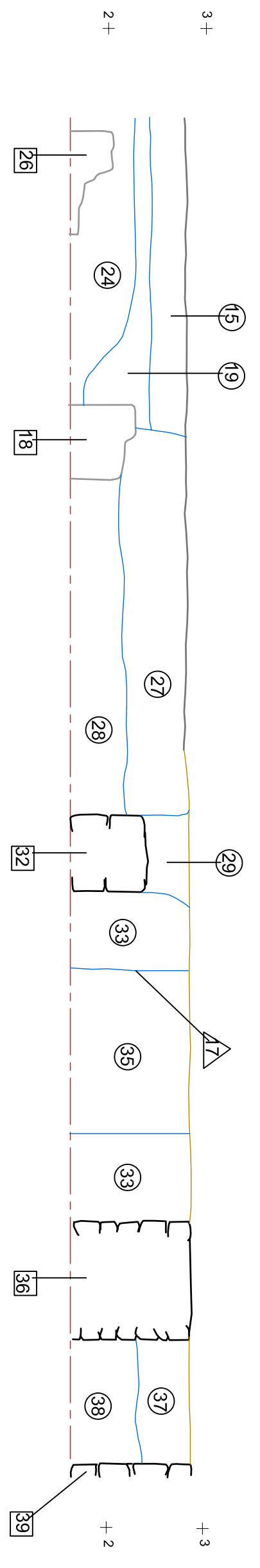
num. 15/198
 Invençió - C. Montada n. 21 - 23 (Museu Píssos)
 Arc 81 Secció E= 1/20
 Director: Josep M. Vila
 Dibuix: Josep M. Vila

Institut de
 cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
 DE LA CIUTAT
 SERVEI D'ARQUEOLOGIA

23

RASA 2. TALL NE

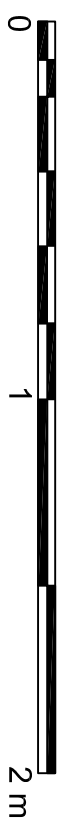
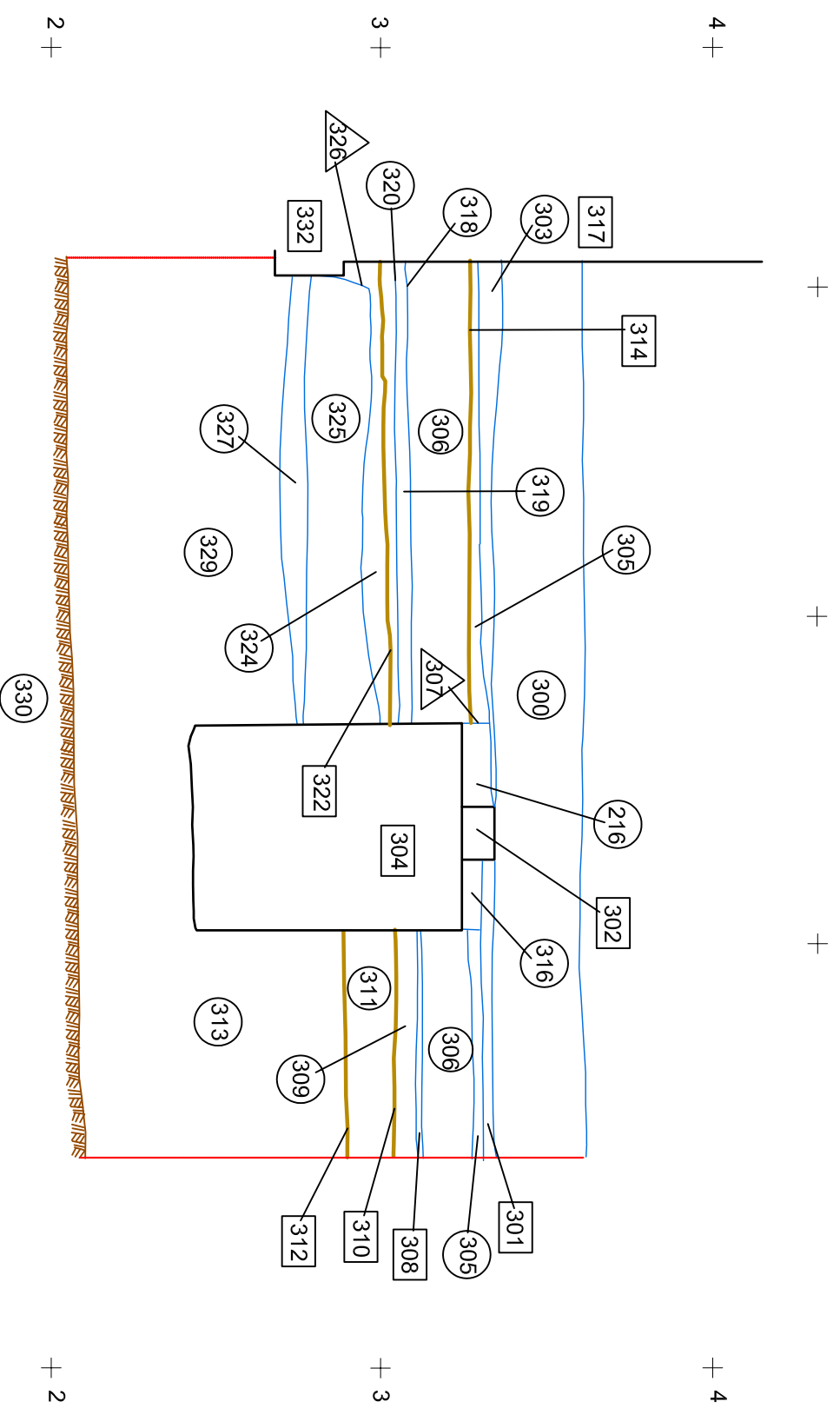
RASA 2. TALL SW

núm. 15 / 98 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso) Rasa 2 Tall NE - Tall SW Direcció: Josep M. Vila Dibuix: Josep M. Vila	Institut de cultura : MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT SERVEI D'ARQUEOLOGIA
--	---

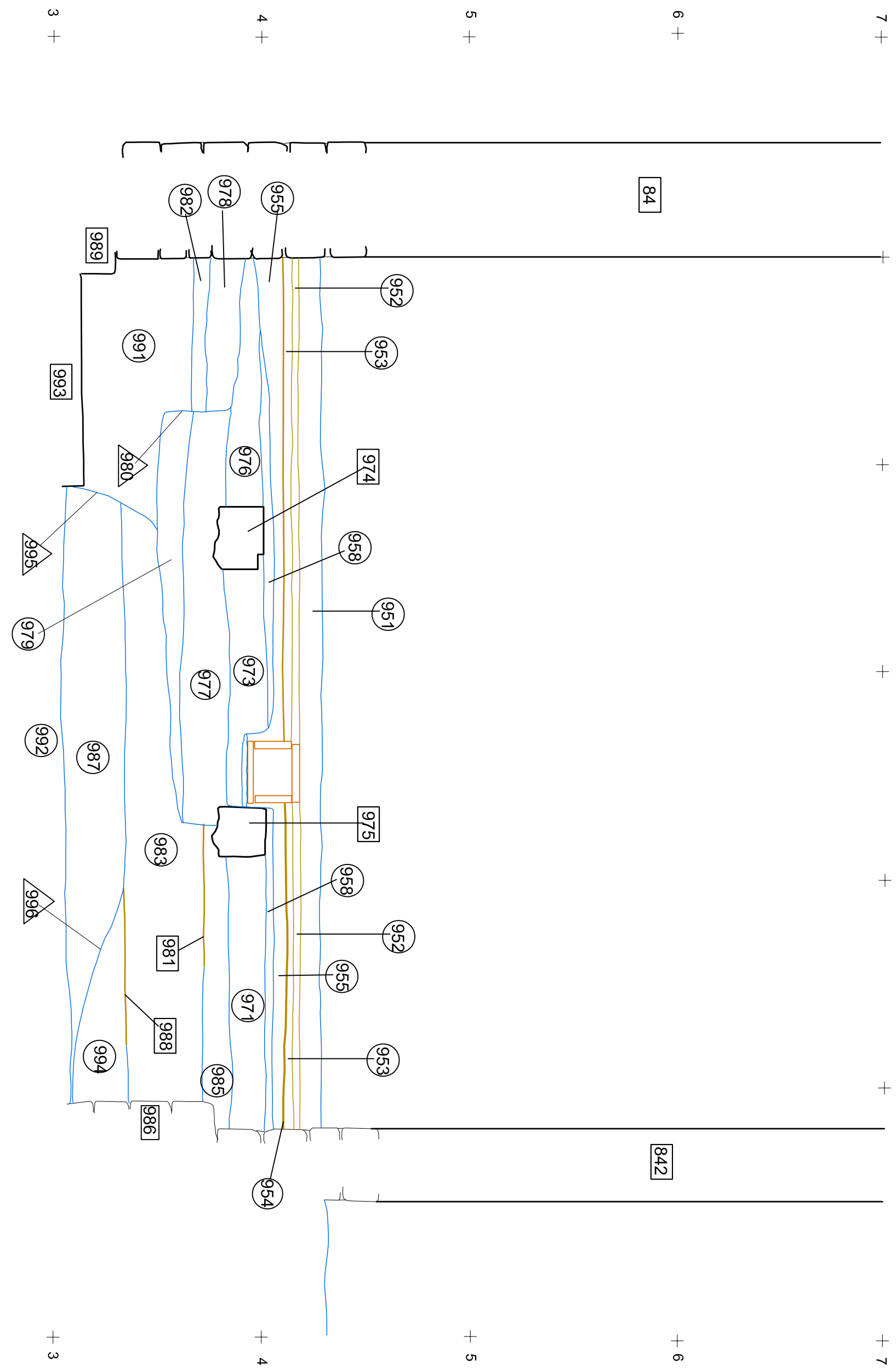
E= 1/150

núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Cala 3   Secció perpendicular façana
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Josep M. Vila
 E= 1/20

Institut de
cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
 DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

núm. 15 / 98

Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
Cala 9   Secció B

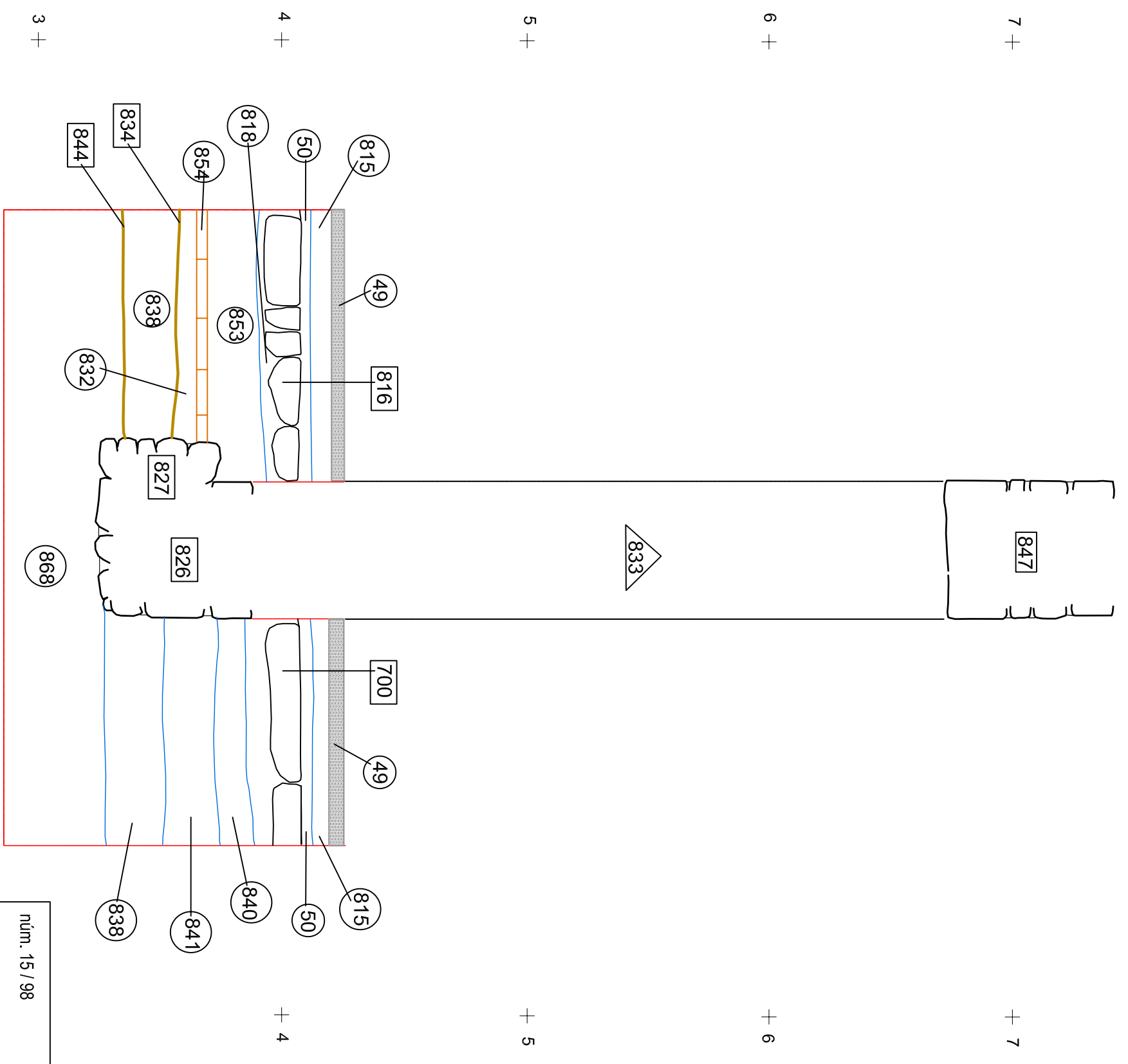
E = 1/20

Directió: Josep M. Vila
Dibuix: Josep M. Vila

Institut de cultura: MUSEU D'HISTÒRIA DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

CSAB DOCUMENTACIÓ ARQUEOLÒGICA

(52)

64

núm. 15 / 98
 Intervenció - C. Montcada n. 21 - 23 (Museu Picasso)
 Arc 833   Secció
 Direcció: Josep M. Vila
 Dibuix: Josep M. Vila
 E= 1/20

Institut de
cultura: MUSEU D'HISTÒRIA
 DE LA CIUTAT
SERVEI D'ARQUEOLOGIA

Carta arqueològica i topogràfica